

Grafik 08-426.hi

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Budget 2016

INDHOLDSFORTEGNELSE

GENERELLE REGLER:	Side
Bevillingsmyndigheden	4
Definition af bevillinger	4
Bevillingsniveau 2016	4
Tillægsbevillinger	6
Generelle budgetbindinger	7
Økonomisk decentralisering	7
Indberetning til Økonomiudvalget	7
Indberetning af budgetomplaceringer	8
FINANSIERINGSOVERSIGT, RESULTATOPGØRELSE:	
Finansieringsoversigt	10
Resultatopgørelse	12
HOVEDOVERSIGT TIL BUDGET	15
SAMMENDRAG AF BUDGET	18
BEVILLINGSOVERSIGT:	
Skattefinansieret område:	
Økonomiudvalgets område	29
Arbejdsmarkedsudvalgets område	39
Socialudvalgets område	41
Sundhedsudvalgets område	46
Børne- og Ungdomsudvalgets område	47
Kultur- og Fritidsudvalgets område	52
Teknisk Udvalgs område	54
Plan- og Miljøudvalgets område	56
Tværgående Fælles Puljer – Økonomiudvalget	56
Takstfinansieret område:	
Teknisk Udvalg - takstfinansieret	56
Anlæg:	
Anlæg	59
Finansielle konti:	
Rentekonti	63
Balanceforskydninger	63
Afdrag på lån og leasing forpligtigelser	63
Finansiering	64
INVESTERINGSOVERSIGT	65
BUDGETTERET LÅNEOPTAGELSE	72
TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT	73
BILAG:	
Tilskudsoversigt	76
Takstoversigt	78

Fortsættes.....

GENERELLE BEMÆRKNINGER:

Økonomaftalen for 2016.....	88
Økonomiudvalgets målsætninger for budget 2016-2019.....	88
Opgørelse af Frederikshavn Kommunes tekniske serviceramme	89
Sanktioner i forhold til budget 2016	90
Overførselsudgifter – budgetgaranterede områder	90
Puljebeløb	91
Prisskøn	91
Kommunal indkomstskat.....	93
Valg af budgetteringsmetode	93
Ejendomsskatter / kommunal grundskyld.....	94
Dækningsafgift.....	95
Likvide midler	95
Låneoptagelse i 2016 og langfristet gæld	95
Indkøbsaftaler	96
Fastsættelse af takster	96
Sale-and-lease-back	96
Bygningsvedligeholdelse.....	96
Retningslinjer for fordeling af opgaver blandt kommunens håndværkere	97
Befolkningsudvikling	97
Driftsbalance 2016-2019	98
Budgetbemærkninger vedtaget ved 2016 budgettets 2. behandling	99
Serviceudgifter, overførsler, udgifter til forsikrede ledige og	
forsyningsvirksomheder	100
Oversigt over budgetændringer fra 2. behandling af budget	102

SPECIELLE BEMÆRKNINGER:

Skattefinansieret område:

Økonomiudvalgets område.....	105
Tværgående Fælles Puljer.....	117
Arbejdsmarkedsudvalgets område	118
Socialudvalgets område.....	131
Sundhedsudvalget	155
Børne- og Ungdomsudvalgets område.....	172
Kultur- og Fritidsudvalgets område	191
Teknisk Udvalgs område	200
Plan- og Miljøudvalgets område - skattefinansieret.....	204
Plan- og Miljøudvalget, takstfinansieret	207

Finansielle konti:

Renter og finansiering.....	209
Balanceforskydninger	214
Afdrag på lån.....	218

*

GENERELLE REGLER FOR FREDERIKSHAVN KOMMUNES BUDGET 2016

Frederikshavn Byråd

Oktober 2015

Bevillingsmyndigheden

Bevillingsmyndigheden er hos Byrådet. Dette fremgår af Lov om kommunernes styrelse § 40 stk. 2.1 og betyder bl.a., at udvalgene ikke uden Byrådets godkendelse må påbegynde foranstaltninger, der vil medføre indtægter og/eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet.

Foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, kan dog iværksættes uden Byrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt.

Efter Byrådets godkendelse af budgettet samt efter andre bevillinger har de stående udvalg og Økonomiudvalget, inden for deres respektive områder, ansvaret for de bevilgede beløb. Udvalgene må herefter administrere i nøje overensstemmelse med budgettets forudsætninger og inden for dets rammer.

Definition af bevillinger

Til driftsbevillinger og hermed ligestillede kapitalposter henregnes:

- a. Driftsudgifter og -indtægter på hovedkontiene 00 - 06
- b. Refusion på hovedkontiene 00 - 06
- c. Renter på hovedkonto 07
- d. Generelle tilskud (07.62.80 - 07.62.87)
- e. Skatter (07.65.90 - 07.65.96)
- f. Afdrag på udlån (08.32.20 - 08.32.27)
- g. Afdrag på optagne lån (08.55.63 - 08.55.77)

Driftsbevillinger er ét-årige og bortfalder ved årets udgang.

Med vedtagelse af budgettet har Byrådet givet bevilling til de driftsposter og dermed ligestillede poster, som er optaget i bevillingsoversigten. Udover teksten til driftsposterne, kan der til bevillingerne være knyttet yderligere bindinger, f.eks. i form af bemærkninger til budgettet.

Eventuelle ændringer af beløb inden for den enkelte bevilling må kun foretages på grundlag af politisk bekræftelse fra det udvalg, som har fået overladt bevillingen ved budgetvedtagelsen.

Til rådighedsbeløb og hermed ligestillede kapitalposter henregnes:

- a. Anlægsudgifter og -indtægter under hovedkontiene 00 - 06
- b. Udlån (08.32.24)
- c. Låneoptagelse (08.55.63 - 08.55.77)

Vedtagelsen af årsbudgettet er for disse posters vedkommende ikke ensbetydende med, at der er givet anlægsbevillinger, således at foranstaltningerne kan iværksættes uden byrådets særskilte godkendelse.

Bevillingsniveau 2016

Bevillingsniveauet svarer til Social- og Indenrigsministeriets minimumskrav og er som følger:

Driftsbevillinger

Der gives én samlet nettobevilling til hvert af de stående udvalg samt til Økonomiudvalget. Dog gives der særskilt nettobevilling til Renovation, der er takstfinansieret og skal hvile i sig selv.

Der gives således følgende bevillinger vedrørende drift og refusion:

Skattefinansieret:

1. Økonomiudvalget
2. Arbejdsmarkedsudvalget
3. Socialudvalget
4. Sundhedsudvalget
5. Børne- og Ungdomsudvalget
6. Kultur- og Fritidsudvalget
7. Teknisk Udvalg
8. Plan- og Miljøudvalget
9. Tværgående fælles puljer

Takstfinansieret:

10. Teknisk Udvalg – Renovation

En nettobevilling vil generelt sige, at bevillingshaveren har lov til at anvende øgede - ikke budgetterede - indtægter til udvidelse af aktiviteten, og omvendt, hvis indtægterne ikke bliver så store som budgetteret, skal udgifterne reduceres tilsvarende.

Takstændringer skal fortsat vedtages af Byrådet.

Budgetbemærkningernes bevillingsmæssige funktion ændres ikke.

Selv om et udvalg er tildelt én samlet bevilling til dækning af alle udgifter og indtægter inden for udvalgets område, kan der vedtages bemærkninger til bevillingsoversigten, som reelt begrænser udvalgets frihed til, at disponere inden for den økonomiske ramme.

Jfr. afsnittet om generelle budgetbindinger.

Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb

Det er en betingelse for et anlægsarbejdes igangsætning, at der både foreligger en anlægsbevilling, og at der er afsat et rådighedsbeløb på budgettet.

Rådighedsbeløb

Omfanget af anlægsaktiviteten inden for det enkelte budgetår styres ved hjælp af rådighedsbeløb, der angiver størrelsen af de anlægsudgifter (eller anlægsindtægter), der må afholdes (eller realiseres) i budgetåret.

Der anvendes Social- og Indenrigsministeriets mindstekrav, dvs. at budgettets rådighedsbeløb skal specificeres på udvalgsniveau.

I 2016 budgettet er der afsat samlede nettorådighedsbeløb til hvert af de stående udvalg samt til Økonomiudvalget:

Skattefinansieret:

1. Økonomiudvalget
2. Arbejdsmarkedsudvalget
3. Socialudvalget
4. Sundhedsudvalget
5. Børne- og Ungdomsudvalget
6. Kultur- og Fritidsudvalget
7. Teknisk Udvalg
8. Plan- og Miljøudvalget

Takstfinansieret:

Der er ikke afsat rådighedsbeløb for det takstfinansierede område.

Det enkelte udvalg har således stor dispositionsfrihed, idet udvalget kan kompensere overskridelse af ét rådighedsbeløb med besparelse på et andet, uden på forhånd at indhente en tillægsbevilling fra Byrådet.

Anlægsbevillinger:

Som udgangspunkt skal der gives særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde.

Bevillingsreglerne rummer dog mulighed for, at fravige denne hovedregel og slå flere anlægsarbejder sammen i én anlægsbevilling, såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsprojekter.

Der kan derfor gives rammebevillinger til anlægsarbejder der:

- er af beløbsmæssigt mindre omfang,
- nært beslægtede, dvs. af samme projekttipe,
- enten alle afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter.

Alle tre betingelser skal være opfyldt for den enkelte rammebevilling.

Når muligheden for, at afgive rammebevillinger omfattende flere anlægsarbejder, er begrænset til mindre og sammenhængende arbejder, skyldes det, at større anlægsarbejder i reglen har så betydelige planmæssige og langsigtede driftsøkonomiske konsekvenser, at de bør behandles af det samlede Byråd.

Der skal altid aflægges særskilt anlægsregnskab for anlægsbevillinger/-regnskaber der overstiger minimumssatsen fastsat af Social- og Indenrigsministeriet, som p.t. er på 2.000.000 kr.

Anlægsregnskabet skal så vidt muligt, aflægges inden 3 måneder efter afslutningen af anlægsarbejdet.

Øvrige anlægsregnskaber aflægges i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet.

Anlægsbevillinger kan være ét- eller flerårige. Anlægsbevillingen til et anlægsarbejde knyttes til de beløbsmæssige og materielle forudsætninger, som Byrådet tager stilling til i forbindelse med vurderingen og behandlingen af det samlede anlægsarbejde. En anlægsbevilling knytter sig altså til det samlede anlægsarbejde, hvad enten dette påregnes at strække sig over ét eller flere år. Anlægsbevillingen angives i det på bevillingstidspunktet gældende pris- og lønniveau, uanset om arbejdet forventes at strække sig over en flerårig periode.

Selv om en anlægsbevilling er flerårig kan der i det enkelte regnskabsår kun afholdes udgifter til det pågældende anlægsarbejde svarende til det i budgettet for regnskabsåret opførte rådighedsbeløb.

Det skal dog bemærkes, at anlægsbevillingen ALDRIG må overskrides. Hvis anlægsbevillingen ikke er tilstrækkelig, skal Byrådet ansøges om en tillægsbevilling til anlægsbevillingen.

Bevillingsniveau for finansielle konti

Bevillingsreglerne omfatter også en række af de finansielle poster under hovedkonto 7 og 8. Også på dette område anvendes Social- og Indenrigsministeriets mindstekrav.

Byrådet afgiver følgende bevillinger:

1. Alle renteindtægter under ét - (funktionerne 7.02 - 7.35)
2. Alle renteudgifter under ét - (funktionerne 7.50 - 7.76)
3. Tilskud og udligning, herunder udligning af moms under ét (funktionerne 7.80 - 7.87)
4. Skatter under ét (funktionerne 7.90 - 7.96)
5. Afdrag på udlån under ét - (funktionerne 8.20 - 8.27)
6. Afdrag på optagne lån under ét - (funktionerne 8.63 - 8.77)

Tillægsbevillinger

Såfremt et udvalg ønsker, at afholde udgifter eller oppebære indtægter, som ikke kan holdes indenfor udvalgets budgetramme, skal byrådet ansøges om en tillægsbevilling, forinden sådanne udgifter/indtægter effektueres.

Ligeledes skal tillægsbevilling indhentes, såfremt det i løbet af regnskabsåret skulle vise sig, at en bevilling ikke er tilstrækkelig.

I den forbindelse skal det indskærpes, at såfremt der søges tillægsbevilling til en driftspost eller en anlægs-post (rådighedsbeløb), skal dette ske før den oprindelige bevilling overskrides.

En tillægsbevilling kan aldrig gives efter regnskabsårets udløb.

Søges der en tillægsbevilling til en anlægsbevilling skal dette ske inden den oprindelige anlægsbevilling overskrides.

Tillægsbevillinger til anlægsbevillinger kan derfor ikke gives efter færdiggørelse af et anlægsarbejde.

For alle tillægsbevillinger gælder, at der skal angives, hvordan bevillingen skal finansieres.

Stop for tillægsbevillinger

Der er generelt stop for tillægsbevillinger, som medfører øgede skattefinansierede driftsudgifter.

Undtagelser kan forekomme, men tillægsbevillingsansøgningen kan først behandles, efter at mulighederne for omplaceringer m.m. er nøje undersøgt. D.v.s. at det pågældende fagudvalg først skal undersøge finansieringsmulighederne inden for egen budgetramme. Derefter skal mulighederne for finansiering inden for kommunens totale budgetramme være undersøgt.

Generelle budgetbindinger

Budgetomplaceringer

Omplacering af budgetbeløb inden for det enkelte udvalgs bevilling må kun foretages på grundlag af politisk bemyndigelse, f.eks. i forbindelse med regler for økonomisk styring eller regelsættet vedr. økonomisk decentralisering. Jfr. regelsættene herom.

Bygningsvedligeholdelse

Beløb som i budgetspecifikationerne er afsat til ordinære eller ekstraordinær bygningsvedligeholdelse må ikke uden Byrådets godkendelse anvendes til andre formål.

Vedligeholdelsesudgifter kan dog omplaceres mellem bygninger under et udvalgs bevilling, efter udvalgets beslutning.

Der henvises til regelsættet om økonomisk decentralisering. Jfr. i øvrigt afsnittet om bygningsvedligeholdelse i de generelle bemærkninger.

Lovpligtige Overførselsudgifter m.m., forsikringer, pensionsforsikringspræmier samt tjenestemandspensionsudgifter

Mindreudgifter på disse konti må ikke anvendes til finansiering af merudgifter på andre udgiftsområder.

Merudgifter på disse konti, som ikke kan afholdes inden for den givne nettobevilling, skal give anledning til tillægsbevillingsansøgning til Byrådet.

Specifikationen af overførselsudgifter m.m. er beskrevet i afsnittet "Generelle budgetbemærkninger", vedr. øvrige områder henvises til regelsættet om økonomisk decentralisering.

Økonomisk decentralisering

Der er vedtaget et regelsæt om økonomisk decentralisering. Disse regler giver udvalg, fag- og fællescentre og omkostningssteder en række beføjelser og forpligtigelser. Bl.a. skal udvalgene uddelegere bevillingen til laveste identificerbare omkostningssted samt omkostningsstederne skal udarbejde en årsberetning.

Der henvises til regelsættet om økonomisk decentralisering.

Indberetning til Økonomiudvalget

Med det formål at give Økonomiudvalget og Byrådet mulighed for en effektiv styring af den samlede drifts- og anlægsvirksomhed, pålægges det udvalgene løbende at indberette til Økonomiudvalget, hvis der er forhold som bevirker besparelser eller mindre udgifter på grund af forsinkelser eller andet vedrørende de driftsbevillinger og rådighedsbeløb, som er optaget i budgettet.

Merudgifter må ikke afholdes før de fornødne tillægsbevillinger er givet af Byrådet.

Indberetning af budgetomplaceringer

Der er truffet beslutning om at indberetninger til økonomisystemet skal foretages så langt ude i organisationen som muligt. Når der træffes beslutning om budgetændringer inden for en bevilling, skal indberetningen foretages straks. Ved de budgetændringer der ændre en nettobevilling, skal Økonomiafdelingen i center for Økonomi og Personel straks underrettes, af hensyn til ajourføring af økonomisystemet og investeringsoversigten.

Budgetindberetningerne skal ske af hensyn til den løbende budgetkontrol, som føres på grundlag af økonomirapporter, hvor budgetoplysningerne løbende ajourføres på grundlag af Byrådets vedtagelser om bevillingsændringer samt udvalgenes og fag- og fællescentrenes indberetning af omplaceringer inden for bevillinger.

FINANSIERINGSOVERSIGT

&

RESULTATOPGØRELSE

Finansieringsoversigten viser sammensætningen af kommunens udgifter og indtægter i nettotal.

Oversigten omfatter totalbudgettet og viser samtidig kommunens forventede ultimokassebeholdning samt udskrivningsprocenter og promiller

Resultatopgørelsen viser kommunens indtægter og udgifter, opgjort på ordinær driftsvirksomhed, anlægsudgifter og jordforsyning samt resultat af skattefinansieret område.

Opgørelsen viser endvidere det samlede resultat af kommunens virksomhed, om der er balance mellem udgifter og indtægter på det skattefinansierede område, samt tilgang og anvendelse af likvide midler.

FINANSIERINGSOVERSIGTEN

Finansieringsoversigten præsenterer hovedtallene i budgetoplægget 2016 – 2019. Oversigtens formål er en balancebetragtning, dvs. balancen mellem indtægter og udgifter.

Som sammenligningsgrundlag er medtaget forventet regnskab 2015 opgjort pr. 30.4.2015.

Fortegnskonvention i finansieringsoversigten:

Udgifter angives uden fortegn. Indtægter angives med negativt fortegn.

Prisniveau i finansieringsoversigten:

Regnskab 2014 er angivet i 2014-priser.

Forventet regnskab 2015 er angivet i 2015-priser.

Budget 2016 er angivet i 2016-priser.

Overslagsår 2017 – 2019 er for drift og anlæg angivet i 2016-priser, mens indtægtssiden og finansposterne er angivet i årets priser. For at kunne lave en budgetbalance er der for hvert af årene 2017 – 2019 medtaget en pris- og lønstigningskomponent for drift og anlæg.

Balanceposten i finansieringsoversigten:

Udgifter (finansieringsbehovet) og indtægter (finansiering) skal balancere ("være lige store") i finansieringsoversigten. Balanceposten i finansieringsoversigten er "Forbrug/opsparing af likvide midler (linje 7 i 2. halvdel af opstillingen)

Er der et forbrug af likvide midler, her angivet med negativt fortegn, er der underskud i budgetforslaget. Dette underskud finansieres af kommunekassen. Er beløbet i linjen derimod positivt (uden fortegn) er der et overskud i budgetoplægget – et overskud som øger kassebeholdningen.

Kassebeholdning i finansieringsoversigten

Finansieringsoversigten indeholder to kassebeholdningsbegreber: Primo/ultimo kassebeholdning og gennemsnitlig kassebeholdning.

Primo/ultimo kassebeholdningsopgørelsen tager udgangspunkt i den seneste faktisk optalte kassebeholdning ultimo/primo året. Det vil i dette tilfælde sige primobeholdningen ved indgangen til budgetåret 2015. Her var en negativ kassebeholdning på -56,5 mio. kr. Bevægelsen fra primobeholdning til ultimobeholdning fremkommer som det enkelte års budgetvirkning på kassen. Den underliggende forudsætning er, at alle budgetterede udgifter og indtægter realiseres i kalenderåret præcist som forudsat i budgettet. Forudsætningen holder dog ikke i virkelighedens verden pga. periodeforskydning i betalingsstrømmene og pga. at regnskabsåret indeholder en forsupplementsperiode og en supplementsperiode. Hensigten med primo/ultimo kassebeholdningsopgørelsen er imidlertid at give et overblik over **budgetårenes** virkning på udviklingen af kassebeholdningen.

Den gennemsnitlige kassebeholdning angiver hvor stor kassebeholdningen skønnes at være i gennemsnit over årets 365 dage. Det er et krav til kommunens gennemsnitlige kassebeholdning, at denne på ethvert tidspunkt er større end nul beregnet over de seneste 365 dage.

Den gennemsnitlige likviditet for 2015 er skønnet ud fra de seneste 365 dages gennemsnit og forventningerne til forbrugsudviklingen i 2015.

Den gennemsnitlige likviditet for 2016 er skønnet med udgangspunkt i den gennemsnitlige likviditet for 2015. Kommunen har deponerede midler, som ikke indgår i opgørelsen af den gennemsnitlige likviditet.

FINANSIERINGSOVERSIGT
Budget 2016

Drift og anlæg i faste priser Alle tal er i 1.000 kr.	Korr. budget 2015	Forv. for- brug 2015 30.04.15	Budget 2016 Oplæg	Budget 2017 Overslag	Budget 2018 Overslag	Budget 2019 Overslag
FINANSIERINGSBEHOV:						
Driftsvirksomhed:	3.597.434	3.600.293	3.729.022	3.678.042	3.639.786	3.605.002
Serviceudgifter	2.513.669	2.506.559	2.546.411	2.480.463	2.442.060	2.413.240
Aktivitetsbestemt medf. af sundhed.....	187.550	202.342	202.163	205.129	205.129	205.129
Driftsudgifter vedr. ældreboliger.....	5.663	7.176	5.487	5.109	5.109	5.109
Indtægter fra den centrale ref. ordning	-17.611	-24.472	-21.406	-21.406	-21.406	-21.406
Overførsler	743.996	760.313	841.791	845.609	845.756	840.032
Forsikrede ledige	161.784	146.156	152.175	160.737	160.737	160.737
Takstfinansieret	2.382	2.219	2.402	2.402	2.402	2.162
B. Anlægsvirksomhed:	91.598	137.091	110.399	82.555	82.555	80.535
Bruttoanlægsudgifter	112.456	157.986	126.304	98.460	97.702	95.682
Anlægsindtægter	-2.858	-4.395	0	0	0	0
Salgsindtægt vedr. jord og bygninger	-18.000	-16.500	-15.905	-15.905	-15.147	-15.147
C. Renter - netto	18.865	14.981	13.607	14.128	15.097	15.335
D. Balanceforskydninger:	1.127	-314	4.279	3.848	4.600	6.008
Indskud i Landsbyggefonden	5.500	3.000	5.500	5.500	5.500	5.500
Frigivelse af deponerede beløb	-5.418	-5.418	-1.858	-1.858	-1.858	-1.858
Mellemregning, Kloakforsyningen.	0	0	0	0	0	0
Andre langfristede udlån og tilgodeh.	1.035	2.094	2.019	1.939	1.989	1.991
Øvrige balanceforskydninger	10	10	-1.381	-1.733	-1.030	376
E. Afdrag på lån	63.909	62.430	69.906	73.956	76.610	79.298
F. Generelle tilskud og udligning	-1.132.947	-1.133.962	-1.175.137	-1.110.536	-1.083.077	-1.053.243
G. Pris- og lønstigningspost				72.476	141.637	210.970
FINANSIERINGSBEHOV I ALT	2.639.986	2.680.520	2.752.076	2.814.469	2.877.207	2.943.905

FINANSIERING:						
Alle tal er i 1.000 kr. - løbende priser						
1 Kommuneskat.....	-2.353.875	-2.353.875	-2.434.340	-2.441.649	-2.502.205	-2.540.165
2 Selskabsskatter	-41.682	-41.682	-42.914	-45.549	-47.640	-49.488
3 Dødsboskat.....	-4.846	-4.846	-1.423	-3.000	-3.000	-3.000
4 Grundskyld	-228.961	-226.920	-235.531	-246.118	-256.947	-271.336
5 Dækningsafgifter	-3.867	-3.867	-3.889	-4.065	-4.236	-4.453
6 Lånoptagelse	-81.360	-111.208	-48.765	-25.326	-25.692	-26.063
7 Forbrug/opsparring af likvide midler	74.605	61.878	14.787	-48.763	-37.488	-49.399
(- = forbrug) (+ = opsparring)						
FINANSIERING I ALT	-2.639.986	-2.680.519	-2.752.076	-2.814.469	-2.877.207	-2.943.905
BEHOLDNING PRIMO ÅRET	-133.296	-118.351	159.209	173.996	125.233	87.745
Årets forbrug/opsparring af likvide midler	74.605	61.878	14.787	-48.763	-37.488	-49.399
BEHOLDNING ULTIMO ÅRET	-58.691	-56.473	173.996	125.233	87.745	38.346
kontrol						38.346
GENNEMSNITLIG LIKVIDITET	159.209	80.000	*114800	-	-	-
DEPONEREDE MIDLER - primo året	15.842	15.842	16.727	14.868	13.010	11.152
Skatteprocent	26,20%	26,20%	26,20%	26,20%	26,20%	26,20%
Grundskyldspromille	29,90 ‰	29,90 ‰	29,90 ‰	29,90 ‰	29,90 ‰	29,90 ‰
Dækningsafgift - statsejendomme	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰
Dækningsafgift - ejendomme region	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰	14,95 ‰
Dækningsafgift - forskelsværdi	8,75 ‰	8,75 ‰	8,75 ‰	8,75 ‰	8,75 ‰	8,75 ‰
Kirkeskatteprocent	1,03%	1,03%	1,03%	1,03%	1,03%	1,03%

* Pulje til reservation af servicerammen er ikke forudsat brugt og indgår derfor i gennemsnitlige likviditet. Der er forudsat gennemsnitlig likviditet i 2015 på 80 mio. kr. og at der optages likviditetslån primo 2016 på 25,0 mio. kr.

RESULTATOPGØRELSEN

Resultatopgørelsen præsenterer hovedtallene i budgetoplægget 2016 – 2019 med vægten lagt på forskellige overskudsbegreber fx begrebet "Resultat af ordinær driftsvirksomhed".

På den måde er resultatopgørelse et "husholdningsregnskab". Opgørelsen starter med de indtægter, som er til rådighed og fra disse trækkes de forskellige udgifter, så der til slut fremkommer enten et overskud eller et underskud.

Som sammenligningsgrundlag er medtaget forventet regnskab 2015 opgjort pr. 30.4.2015.

Fortegnskonvention i resultatopgørelsen

Udgifter angives uden fortegn. Indtægter angives med negativt fortegn.

Prisniveau i resultatopgørelsen

Tallene i kolonnerne er angivet i det pågældende års priser – f.eks. forv. regnskab 2015 er i 2015-priser, og overslagsår 2017 er i 2017-priser.

Opbygningen af resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen er delt i tre dele: Det skattefinansierede område, forsyningsvirksomhederne samt tilgang og anvendelse af likvide midler.

Resultat af ordinær driftsvirksomhed

Dette overskudsbegreb angiver hvor meget der er til rådighed til at finansiere nettoanlægsudgifterne samt afdrag på den langfristede gæld.

Resultatet af det skattefinansierede område

Dette overskudsbegreb opgør overskuddet når udgifter til anlæg er afholdt og indtægter fra salg af grunde og bygninger er medtaget.

Forsyningsvirksomhederne

Afsnittet omfatter kun renovationen.

Alle indtægter og udgifter som er medtaget i ovenstående delopgørelser indgår i "Resultat i alt".

Resultatopgørelsen slutter med at vise ændringen af de likvide aktiver (dvs. opsparing eller forbrug af kassebeholdningen).

Denne ændring er sammensat af resultatet fra drifts – og anlægsposter, optagne lån, afdrag på lån, ændringer af kortfristede tilgodehavender og gæld samt øvrige finansforskydningsposter.

RESULTATOPGØRELSE

Budget 2016

Positive tal angiver udgift - alle tal i 1.000 kr. - løbende priser Negative tal angiver indtægt - alle tal i 1.000. kr. - løbende priser	Korr. Budget 2015	Forventet regnskab 30.04.15	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
A. DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE						
Indtægter:						
Skatter	-2.633.785	-2.631.190	-2.718.098	-2.740.380	-2.814.027	-2.868.443
Generelle tilskud	-1.137.413	-1.133.962	-1.175.137	-1.110.535	-1.083.077	-1.053.243
Indtægter i alt	-3.771.198	-3.765.152	-3.893.234	-3.850.915	-3.897.105	-3.921.686
Driftsudgifter: (ekskl. forsyningsvirksomheder)						
Tværgående fælles puljer	13	0	26.021	1.028	1.038	1.039
Økonomiudvalget	442.506	439.976	448.423	449.911	450.117	453.188
Arbejdsmarkedsudvalget	839.784	828.434	915.132	942.386	956.536	965.083
Socialudvalget	858.603	843.105	864.861	878.357	890.810	906.528
Sundhedsudvalget	328.877	319.232	331.226	338.701	343.013	349.056
Børne- og Ungdomsudvalget	893.817	893.886	862.733	855.249	850.999	848.694
Kultur og Fritidsudvalget	213.423	209.189	208.917	211.468	213.892	216.131
Teknisk Udvalg	48.251	52.771	57.839	58.306	58.595	58.865
Plan- og Miljøudvalget	13.350	13.350	13.366	13.638	13.898	14.159
I alt	3.638.621	3.599.943	3.728.518	3.749.044	3.778.898	3.812.743
Renter m.v.	13.592	14.981	13.607	14.128	15.097	15.335
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-118.985	-150.227	-151.109	-87.744	-103.109	-93.608
overskud		overskud	overskud	overskud	overskud	overskud
Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomheder)						
Økonomiudvalget	109.618	69.835	52.703	43.920	43.830	42.403
Arbejdsmarkedsudvalget	26	0	27	0	0	0
Socialudvalget	10.337	2.659	2.708	350	356	362
Sundhedsudvalget	3.107	6.495	1.482	1.082	1.100	1.117
Børne- og Ungdomsudvalget	11.260	8.696	11.142	7.335	7.451	7.569
Kultur og Fritidsudvalget	7.414	5.699	3.795	3.090	3.189	3.291
Teknisk Udvalg	60.353	52.374	52.693	44.251	44.913	45.584
Plan- og Miljøudvalget	9.428	12.228	1.754	0	0	0
I alt	211.543	157.986	126.304	100.028	100.837	100.325
Anlægsindtægter						
Salg af jord og bygninger	-26.080	-16.500	-15.905	-16.234	-15.764	-16.073
Øvrige anlægsindtægter	-13.993	-4.395	0	0	0	0
I alt	-40.073	-20.895	-15.905	-16.234	-15.764	-16.073
A. RESULTAT -SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	52.484	-13.136	-40.710	-3.950	-18.035	-9.356
underskud		overskud	overskud	overskud	overskud	overskud
B. FORSYNINGSVIRKSOMHEDERNE						
Drift (netto)	503	350	503	236	5	-489
B. RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	503	350	503	236	5	-489
C. RESULTAT I ALT (A + B)	52.987	-12.786	-40.207	-3.714	-18.030	-9.845
underskud		overskud	overskud	overskud	overskud	overskud

Positive tal angiver udgift - alle tal i 1.000 kr. - løbende priser Negative tal angiver indtægt - alle tal i 1.000. kr. - løbende priser	Korr. Budget 2015	Forventet regnskab 30.04.15	Budget 2016 Overslag	Budget 2017 Overslag	Budget 2018 Overslag	Budget 2019 Overslag
Likvid beholdning primo året	-118.351	-118.351	-56.473	-41.687	-90.450	-127.938
	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.
TILGANG AF LIKVIDE AKTIVER:						
Årets resultat	0	-12.786	-40.207	-3.714	-18.030	-9.845
Optagne lån	-161.051	-111.208	-48.765	-25.326	-25.692	-26.063
Øvrige balanceforskydninger	0	-314	0	0	0	0
I alt	-161.051	-124.307	-88.972	-29.040	-43.722	-35.908
ANVENDELSE AF LIKVIDE AKTIVER:						
Årets resultat	52.987	0	0	0	0	0
Afdrag på lån (langfristet gæld)	62.639	62.430	69.906	73.956	76.610	79.298
Øvrige balanceforskydninger	11.742	0	4.279	3.848	4.600	6.008
I alt	127.369	62.430	74.185	77.804	81.210	85.307
ÆNDRINGER AF LIKVIDE AKTIVER	33.681	61.878	14.787	-48.764	-37.488	-49.399
	Opsparing	Opsparing	Opsparing	Forbrug	Forbrug	Forbrug
Kursregulering m.v. af likvide aktiver						
Likvid beholdning ultimo året	-84.670	-56.473	-41.687	-90.450	-127.938	-177.337
	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.	Negativ beholdn.
Kontrol						-177.337

HOVEDOVERSIGT TIL BUDGET

Hovedoversigt til budget, der er flerårig, har til formål på den ene side at give politikerne et summarisk overblik over den aktivitetsmæssige og finansielle udvikling i de kommende år samt medvirke til løsningen af oplysningsopgaven over for borgerne, og på den anden side at give staten mulighed for, umiddelbart efter budgetvedtagelsen, at få et summarisk overblik over de kommunale budgetter.

Hovedoversigten er opstillet i følgende orden:

- A. Driftsvirksomhed
- B. Anlægsvirksomhed
- C. Renter
- D. Finansforskydninger
- E. Afdrag på lån
- F. Finansiering

Summen af posterne A til E finansieres under et af post F.

Beløbene er angivet i 1.000 kr.

	Regnskab 2014		Budget 2015		Budget 2016	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)						
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	139.680	-26.880	118.458	-9.805	118.747	-9.367
Heraf refusion		-118				
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	67.003	-65.604	69.140	-68.637	69.198	-68.694
2. Transport og infrastruktur	99.595	-36.052	55.414	-8.767	57.934	-11.698
3. Undervisning og kultur	663.911	-61.181	667.912	-39.075	621.513	-14.028
Heraf refusion		-1.111		-1.472		-1.493
4. Sundhedsområdet	299.641	-9.912	292.093	-14.511	290.344	-265
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	2.771.714	-576.476	2.785.501	-587.653	2.844.926	-568.868
Heraf refusion	2.270.01	-444.775	0	-411.142		-413.828
6. Fællesudgifter og administration	412.550	-38.880	352.512	-15.151	410.237	-10.955
Heraf refusion						
Driftsvirksomhed i alt	4.454.094	-814.985	4.341.031	-743.599	4.412.899	-683.877
Heraf refusion	2	-446.004	0	-412.615		-415.321
B. ANLÆGSVIRKSOMHED						
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	49.767	-15.553	22.095	-20.858	26.092	-15.905
1. Forsyningsvirksomheder mv.						
2. Transport og infrastruktur	43.049	-901	40.125		44.588	
3. Undervisning og kultur	18.207		16.695		6.581	
4. Sundhedsområdet	2.520		6.107		1.065	
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	13.519	-1.760	20.344		30.339	
6. Fællesudgifter og administration	12.370	-439	7.090		17.639	
Anlægsvirksomhed i alt	139.432	-18.652	112.456	-20.858	126.304	-15.905
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0	0	0	0	0	0
C. RENTER	63.147	-9.257	24.336	-5.471	20.364	-6.757
D. BALANCEFORSKYDNINGER						
Forøgelse i likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	40.037		74.606	0	14.787	0
Øvrige balanceforskydninger (8.25.12 - 8.52.62)	-54.512	52.395	1.130	-3	4.339	-60
Balanceforskydninger i alt	-14.475	52.395	75.736	-3	19.126	-60
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE (8.55.63-8.55.79)	513.598	0	63.909		69.906	
SUM (A + B + C + D + E)	5.155.797	-790.500	4.617.469	-769.931	4.648.598	-706.599
F. FINANSIERING						
Forbrug af likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)		0	0	0	0	0
Optagne lån (8.55.63 - 8.55.79)		-613.815		-81.360		-48.765
Tilskud og udligning (7.62.80 - 7.62.86)	24.749	-1.209.784	-17.844	-1.115.210	51.834	-1.227.078
Refusion af købsmoms (7.65.87)	46		107		107	
Skatter (7.68.90 - 7.68.96)	9.581	-2.576.073	6.902	-2.640.133	6.863	-2.724.961
Finansiering i alt	34.375	-4.399.673	-10.835	-3.836.703	58.804	-4.000.804
BALANCE	5.190.173	-5.190.173	4.606.634	-4.606.634	4.707.402	-4.707.402

	Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)						
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	118.495	-9.367	118.236	-9.367	118.333	-9.367
Heraf refusion						
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	69.198	-68.694	69.198	-68.694	69.198	-68.934
2. Transport og infrastruktur	57.233	-11.698	56.428	-11.698	55.444	-11.698
3. Undervisning og kultur	604.430	-14.028	589.317	-14.028	576.599	-14.028
Heraf refusion		-1.493		-1.493		-1.493
4. Sundhedsområdet	291.639	-265	290.077	-265	290.113	-265
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	2.841.963	-557.667	2.829.586	-547.667	2.807.328	-539.934
Heraf refusion		-403.835		-393.835		-383.835
6. Fællesudgifter og administration	371.260	-14.456	353.355	-14.692	346.906	-14.692
Heraf refusion						
Driftsvirksomhed i alt	4.354.218	-676.176	4.306.198	-666.412	4.263.921	-658.919
Heraf refusion		-405.328		-395.328		-385.328
B. ANLÆGSVIRKSOMHED						
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	16.380	-15.905	15.622	-15.147	15.622	-15.147
1. Forsyningsvirksomheder mv.						
2. Transport og infrastruktur	41.855		41.855		41.855	
3. Undervisning og kultur	5.581		5.581		5.581	
4. Sundhedsområdet	1.065		1.065		1.065	
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	26.799		26.799		26.799	
6. Fællesudgifter og administration	6.780		6.780		4.760	
Anlægsvirksomhed i alt	98.460	-15.905	97.702	-15.147	95.682	-15.147
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	84.083	-11.607	164.427	-22.791	245.013	-34.044
C. RENTER	20.885	-6.757	21.854	-6.757	22.092	-6.757
D. BALANCEFORSKYDNINGER						
Forøgelse i likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	0	0	0	0	0
Øvrige balanceforskydninger (8.25.12 - 8.52.62)	3.908	-60	4.660	-60	6.068	-60
Balanceforskydninger i alt	3.908	-60	4.660	-60	6.068	-60
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE (8.55.63-8.55.79)	73.956		76.610		79.298	
SUM (A + B + C + D + E)	4.635.510	-710.505	4.671.452	-711.167	4.712.075	-714.927
F. FINANSIERING						
Forbrug af likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	-48.763	0	-37.488	0	-49.399
Optagne lån (8.55.63 - 8.55.79)		-25.326		-25.692		-26.063
Tilskud og udligning (7.62.80 - 7.62.86)	52.417	-1.163.060	52.997	-1.136.181	53.596	-1.106.946
Refusion af købsmoms (7.65.87)	107		107		107	
Skatter (7.68.90 - 7.68.96)	6.943	-2.747.323	7.030	-2.821.057	7.124	-2.875.567
Finansiering i alt	59.467	-3.984.472	60.134	-4.020.419	60.827	-4.057.975
BALANCE	4.694.977	-4.694.977	4.731.586	-4.731.586	4.772.902	-4.772.902

SAMMENDRAG AF BUDGET

Sammendrag af budget, der er flerårigt, skal danne grundlag for kommunernes planlægnings- og prioriteringsopgaver, ligesom sammendraget gør det muligt for de statslige myndigheder, at få oplysninger om den forventede udvikling inden for de enkelte sektorer.

Sammendraget er opstillet i samme orden som hovedoversigten, men rapporten indeholder en større detaljering af de enkelte hovedelementer i totalbudgettet.

Beløbene er vist i 1.000 kr.

		Regnskab 2014		Budget 2015		Budget 2016	
		Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
	Samlet resultat	5.190.173	-5.190.173	4.606.634	-4.606.634	4.707.402	-4.707.402
1	Drift	4.454.092	-368.981	4.341.031	-330.984	4.412.899	-268.556
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	139.680	-26.762	118.458	-9.805	118.747	-9.367
0022	Jordforsyning	268	-2.937		-1.217	1	-1.237
0025	Faste ejendomme	54.597	-3.640	45.807	-3.181	45.692	-2.799
0028	Fritidsområder	14.478	-457	16.011	-331	14.705	-207
0032	Fritidsfaciliteter	28.591	-4.343	32.366	-4.036	28.881	-4.075
0038	Naturbeskyttelse	5.920		4.619		4.463	
0048	Vandløbsvæsen	2.602		2.817		6.260	
0052	Miljøbeskyttelse m.v.	806		805		832	
0055	Diverse udgifter og indtægter	2.668	-2.653				
0058	Redningsberedskab	29.750	-12.732	16.031	-1.039	17.912	-1.049
01	Forsyningsvirksomheder m.v.	67.003	-65.604	69.140	-68.637	69.198	-68.694
0122	Forsyningsvirksomheder	931	-931	2.516	-2.516	2.545	-2.545
0138	Affaldshåndtering	66.072	-64.673	66.624	-66.120	66.653	-66.150
02	Transport og infrastruktur	99.595	-36.052	55.414	-8.767	57.934	-11.698
0222	Fælles funktioner	45.960	-27.921	17.180	-810	1.652	-5.772
0228	Kommunale veje	31.341	33	15.430	1.030	35.308	1.040
0232	Kollektiv trafik	14.299		13.787		14.021	
0235	Havne	7.996	-8.164	9.018	-8.988	6.954	-6.966
03	Undervisning og kultur	663.911	-60.070	667.912	-37.603	621.513	-12.535
0322	Folkeskolen m.m.	534.359	-49.466	545.629	-32.182	504.188	-7.873
0330	Ungdomsuddannelser	19.960	-1.175	18.925		18.572	
0332	Folkebiblioteker	25.985	-1.471	24.840	-1.394	24.683	-596
0335	Kulturel virksomhed	42.382	-5.469	41.775	-3.254	38.909	-3.286
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	41.226	-2.489	36.744	-773	35.162	-780
04	Sundhedsområdet	299.641	-9.912	292.093	-14.511	290.344	-265
0462	Sundhedsudgifter m.v.	299.641	-9.912	292.093	-14.511	290.344	-265
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v.	2.771.712	-131.701	2.785.501	-176.511	2.844.926	-155.040
0525	Dagtilbud til børn og unge	275.961	-62.971	268.086	-54.690	248.229	-53.892
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	157.768	-18.027	139.506	-2.459	142.116	-3.119
0532	Tilbud til ældre og handicappede	843.112	-86	895.418	-92.663	871.666	-72.768
0535	Rådgivning	-2.182	-194	-4.076			
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	139.420	-15.169	165.011	-6.440	166.530	-4.789
0546	Tilbud til udlændinge	33.137	-6.717	27.531	-5.639	71.657	-5.701
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg	339.258	-14.476	336.114	-9.087	326.334	-9.186
0557	Kontante ydelser	521.831	-4.428	505.259	-4.652	549.349	-4.698
0558	Revalidering	236.149	-84	285.017	-880	305.114	-888
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger	223.644	-9.550	162.788		152.462	
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	3.616		4.847		11.469	

		Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019	
		Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
	Samlet resultat	4.646.214	-4.646.214	4.694.098	-4.694.098	4.723.503	-4.723.503
1	Drift	4.354.218	-270.848	4.306.198	-271.084	4.263.921	-273.591
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	118.495	-9.367	118.236	-9.367	118.333	-9.367
0022	Jordforsyning	1	-1.237	1	-1.237	1	-1.237
0025	Faste ejendomme	45.448	-2.799	45.201	-2.799	45.148	-2.799
0028	Fritidsområder	14.705	-207	14.705	-207	14.705	-207
0032	Fritidsfaciliteter	28.881	-4.075	28.881	-4.075	28.881	-4.075
0038	Naturbeskyttelse	4.463		4.463		4.463	
0048	Vandløbsvæsen	6.260		6.260		6.260	
0052	Miljøbeskyttelse m.v.	832		805		805	
0055	Diverse udgifter og indtægter						
0058	Redningsberedskab	17.905	-1.049	17.920	-1.049	18.070	-1.049
01	Forsyningsvirksomheder m.v.	69.198	-68.694	69.198	-68.694	69.198	-68.934
0122	Forsyningsvirksomheder	2.545	-2.545	2.545	-2.545	2.545	-2.545
0138	Affaldshåndtering	66.653	-66.150	66.653	-66.150	66.653	-66.389
02	Transport og infrastruktur	57.233	-11.698	56.428	-11.698	55.444	-11.698
0222	Fælles funktioner	954	-5.772	173	-5.772	-678	-5.772
0228	Kommunale veje	35.297	1.040	35.287	1.040	35.287	1.040
0232	Kollektiv trafik	14.043		14.043		13.909	
0235	Havne	6.940	-6.966	6.926	-6.966	6.926	-6.966
03	Undervisning og kultur	604.430	-12.535	589.317	-12.535	576.599	-12.535
0322	Folkeskolen m.m.	487.800	-7.873	473.547	-7.873	461.580	-7.873
0330	Ungdomsuddannelser	18.572		18.572		18.572	
0332	Folkebiblioteker	24.683	-596	24.683	-596	24.683	-596
0335	Kulturel virksomhed	39.033	-3.286	38.932	-3.286	38.932	-3.286
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	34.342	-780	33.584	-780	32.833	-780
04	Sundhedsområdet	291.639	-265	290.077	-265	290.113	-265
0462	Sundhedsudgifter m.v.	291.639	-265	290.077	-265	290.113	-265
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	2.841.963	-153.832	2.829.586	-153.832	2.807.328	-156.099
0525	Dagtilbud til børn og unge	240.335	-52.692	235.827	-52.692	231.844	-54.901
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	140.311	-3.119	138.734	-3.119	138.734	-3.119
0532	Tilbud til ældre og handicappede	879.884	-72.768	887.990	-72.768	886.992	-72.768
0535	Rådgivning						
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	166.541	-4.789	166.531	-4.789	166.531	-4.789
0546	Tilbud til udlændinge	71.657	-5.701	71.657	-5.701	71.657	-5.701
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg	330.137	-9.177	329.966	-9.177	324.302	-9.236
0557	Kontante ydelser	557.903	-4.698	558.210	-4.698	558.210	-4.698
0558	Revalidering	305.114	-888	305.114	-888	305.114	-888
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger	142.472		132.483		122.483	
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	7.609		3.074		1.461	

	Regnskab 2014		Budget 2015		Budget 2016	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
06 Fællesudgifter og administration m.v	412.550	-38.880	352.512	-15.151	410.237	-10.955
0642 Politisk organisation	11.513	-56	10.823		12.032	
0645 Administrativ organisation	346.053	-29.200	324.313	-14.327	324.978	-10.156
0648 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	15.361	-504	15.227	-92	15.295	-60
0652 Lønpuljer m.v.	39.623	-9.119	2.149	-732	57.932	-739
2 Statsrefusion	2	-446.004	0	-412.615		-415.321
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger		-118				
0025 Faste ejendomme		-118				
03 Undervisning og kultur		-1.111		-1.472		-1.493
0335 Kulturel virksomhed		-1.111		-1.472		-1.493
05 Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	2	-444.775	0	-411.142		-413.828
0522 Central refusionsordning		-27.282		-17.611		-21.406
0528 Tilbud til børn og unge med særlige behov		-371		-220		-223
0535 Rådgivning		-272				
0538 Tilbud til voksne med særlige behov		-4.562		-4.576		-4.690
0546 Tilbud til udlændinge		-15.936		-10.918		-26.111
0548 Førtdspensioner og personlige tillæg	2	-6.600	0	-6.916		-7.013
0557 Kontante ydelser		-123.215	0	-110.260		-141.871
0558 Revalidering		-134.684		-159.940		-130.500
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltninger		-131.853		-100.702		-82.015
3 Anlæg	139.432	-18.652	112.456	-20.858	126.304	-15.905
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	49.767	-15.553	22.095	-20.858	26.092	-15.905
0022 Jordforsyning	6.265	-3.325		-13.125		-15.905
0025 Faste ejendomme	12.195	-12.198	14.868	-7.733	16.013	0
0028 Fritidsområder	2.005		573		582	
0032 Fritidsfaciliteter	28.129		5.510		5.173	
0038 Naturbeskyttelse	228	-30	1.144		2.324	
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	794					
0055 Diverse udgifter og indtægter					2.000	
0058 Redningsberedskab	151					
02 Transport og infrastruktur	43.049	-901	40.125		44.588	
0228 Kommunale veje	40.627	-901	36.265		40.766	
0235 Havne	2.422		3.860		3.822	
03 Undervisning og kultur	18.207		16.695		6.581	
0322 Folkeskolen m.m.	15.191		13.816		5.750	
0335 Kulturel virksomhed	3.015		2.879		831	
04 Sundhedsområdet	2.520		6.107		1.065	
0462 Sundhedsudgifter m.v.	2.520		6.107		1.065	
05 Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	13.519	-1.760	20.344		30.339	
0525 Dagtilbud til børn og unge	1.301		16.932		27.477	

	Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
06	Fællesudgifter og administration m.v					
	371.260	-14.456	353.355	-14.692	346.906	-14.692
0642	12.050		11.993		11.993	
0645	327.611	-13.623	326.202	-13.860	325.793	-13.860
0648	15.211	-93	15.110	-93	15.110	-93
0652	16.387	-739	49	-739	-5.991	-739
2		-405.328		-395.328		-385.328
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger					
0025	Faste ejendomme					
03		-1.493		-1.493		-1.493
0335	Kulturel virksomhed					
		-1.493		-1.493		-1.493
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v					
		-403.835		-393.835		-383.835
0522	Central refusionsordning					
		-21.406		-21.406		-21.406
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov					
		-223		-223		-223
0535	Rådgivning					
0538	Tilbud til voksne med særlige behov					
		-4.701		-4.701		-4.701
0546	Tilbud til udlændinge					
		-26.111		-26.111		-26.111
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg					
		-7.013		-7.013		-7.013
0557	Kontante ydelser					
		-141.867		-141.867		-141.867
0558	Revalidering					
		-130.500		-130.500		-130.500
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger					
		-72.015		-62.015		-52.015
3	Anlæg					
	98.460	-15.905	97.702	-15.147	95.682	-15.147
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger					
	16.380	-15.905	15.622	-15.147	15.622	-15.147
0022	Jordforsyning					
		-15.905		-15.147		-15.147
0025	Faste ejendomme					
	11.689	0	10.931	0	10.931	
0028	Fritidsområder					
	582		582		582	
0032	Fritidsfaciliteter					
	2.947		2.947		2.947	
0038	Naturbeskyttelse					
	1.162		1.162		1.162	
0052	Miljøbeskyttelse m.v.					
0055	Diverse udgifter og indtægter					
0058	Redningsberedskab					
02	Transport og infrastruktur					
	41.855		41.855		41.855	
0228	Kommunale veje					
	39.750		39.750		39.750	
0235	Havne					
	2.105		2.105		2.105	
03	Undervisning og kultur					
	5.581		5.581		5.581	
0322	Folkeskolen m.m.					
	4.750		4.750		4.750	
0335	Kulturel virksomhed					
	831		831		831	
04	Sundhedsområdet					
	1.065		1.065		1.065	
0462	Sundhedsudgifter m.v.					
	1.065		1.065		1.065	
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v					
	26.799		26.799		26.799	
0525	Dagtilbud til børn og unge					
	26.455		26.455		26.455	

		Regnskab 2014		Budget 2015		Budget 2016	
		Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	5.678					
0532	Tilbud til ældre og handicappede	4.480		2.895		2.862	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	2.060	-1.760	517			
06	Fællesudgifter og administration m.v	12.370	-439	7.090		17.639	
0645	Administrativ organisation	12.370	-439	5.702		13.734	
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter			1.388		3.905	
	PRIS OG LØNSTIGNING						
4	Renter	63.147	-9.257	24.336	-5.471	20.364	-6.757
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	63.147	-9.257	24.336	-5.471	20.364	-6.757
0722	Renter af likvide aktiver	421	-3.074		-1.500		-1.800
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt		-289		-100		-200
0732	Renter af langfristede tilgodehavender		-794		-871		-757
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder		-48	30		10	
0750	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter	185		172			
0751	Renter af kortfristet gæld til staten	2					
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	719		20		600	
0755	Renter af langfristet gæld	61.032		23.804		19.434	
0758	Kurstab og kursgevinster	789	-5.053	310	-3.000	320	-4.000
5	Balanceforskydninger	-14.475	52.395	75.736	-3	19.126	-60
08	Balanceforskydninger	-14.475	52.395	75.736	-3	19.126	-60
0822	Forskydninger i likvide aktiver	40.037		74.606		14.787	
0825	Forskydninger i tilgodehavender hos staten	-41.598					
0828	Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	7.344	4.988			-2.109	
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	4.414		1.130		6.448	
0835	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	-20.626					
0842	Forskydninger i aktiver tilhørende fonds, legater	-1.008					
0845	Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater		664				
0850	Forskydninger i kortfristet gæld til pengeinstitut		40.097				
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten		-91		-3		-60
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	-3.038	6.736				
6	Afdrag på lån og leasing	513.598	0	63.909		69.906	
08	Balanceforskydninger	513.598	0	63.909		69.906	
0855	Forskydninger i langfristet gæld	513.598	0	63.909		69.906	

		Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019	
		Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov						
0532	Tilbud til ældre og handicappede	344		344		344	
0538	Tilbud til voksne med særlige behov						
06	Fællesudgifter og administration m.v	6.780		6.780		4.760	
0645	Administrativ organisation	4.950		4.950		2.930	
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	1.830		1.830		1.830	
	PRIS OG LØNSTIGNING	84.083	-11.607	164.428	-22.791	245.013	-34.043
4	Renter	20.885	-6.757	21.854	-6.757	22.092	-6.757
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	20.885	-6.757	21.854	-6.757	22.092	-6.757
0722	Renter af likvide aktiver		-1.800		-1.800		-1.800
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt		-200		-200		-200
0732	Renter af langfristede tilgodehavender		-757		-757		-757
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	10		10		10	
0750	Renter af kortfristet gæld til pengeinstitutter						
0751	Renter af kortfristet gæld til staten						
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	600		600		600	
0755	Renter af langfristet gæld	19.955		20.924		21.162	
0758	Kurstab og kursgevinster	320	-4.000	320	-4.000	320	-4.000
5	Balanceforskydninger	-44.856	-60	-32.828	-60	-43.330	-60
08	Balanceforskydninger	-44.856	-60	-32.828	-60	-43.330	-60
0822	Forskydninger i likvide aktiver	-48.763		-37.488		-49.399	
0825	Forskydninger i tilgodehavender hos staten						
0828	Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-2.460		-1.757		-351	
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	6.368		6.418		6.420	
0835	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder						
0842	Forskydninger i aktiver tilhørende fonds, legater						
0845	Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater						
0850	Forskydninger i kortfristet gæld til pengeinstitut						
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten		-60		-60		-60
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt						
6	Afdrag på lån og leasing	73.956		76.610		79.298	
08	Balanceforskydninger	73.956		76.610		79.298	
0855	Forskydninger i langfristet gæld	73.956		76.610		79.298	

		Regnskab 2014		Budget 2015		Budget 2016	
		Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
7	Finansiering	34.375	-4.399.673	-10.835	-3.836.703	58.804	-4.000.804
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	34.375	-3.785.857	-10.835	-3.755.343	58.804	-3.952.039
0762	Tilskud og udligning	24.749	-1.209.784	-17.844	-1.115.210	51.834	-1.227.078
0765	Refusion af købsmoms	46		107		107	
0768	Skatter	9.581	-2.576.073	6.902	-2.640.133	6.863	-2.724.961
08	Balanceforskydninger		-613.815		-81.360		-48.765
0855	Forskydninger i langfristet gæld		-613.815		-81.360		-48.765

	Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019		
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	
7	Finansiering						
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.						
	59.467	-3.935.709	60.134	-3.982.931	60.827	-4.008.576	
	59.467	-3.910.383	60.134	-3.957.239	60.827	-3.982.513	
0762	Tilskud og udligning	52.417	-1.163.060	52.997	-1.136.181	53.596	-1.106.946
0765	Refusion af købsmoms	107		107		107	
0768	Skatter	6.943	-2.747.323	7.030	-2.821.057	7.124	-2.875.567
08	Balanceforskydninger						
		-25.326		-25.692		-26.063	
0855	Forskydninger i langfristet gæld		-25.326		-25.692		-26.063

BEVILLINGSOVERSIGT DRIFT OG REFUSION

Rapporten, opstilles efter totalbudgetprincippet og indeholder således foruden driftsposter tillige kapitalposter og rådighedsbeløb til afholdelse af anlægsudgifter.

Rapporten har til formål at give oplysning om bevillingsbindingen og en specifikation af den enkelte bevilling.

Budgetforslag 2016 - 2019

Oversigt over udvalgenes budgetrammer - (2016-priser)

	2016	2017	2018	2019
<u>Drift og refusion:</u>				
Økonomiudvalget	448.423.220	440.496.820	431.930.690	426.211.220
Arbejdsmarkedsudvalget	915.132.280	927.951.820	927.781.230	922.057.300
Socialudvalget	864.861.280	860.529.080	856.042.430	854.429.350
Sundhedsudvalget	331.225.510	332.520.380	330.958.700	330.994.730
Børne- og Ungdomsudvalget	862.732.960	837.830.780	817.473.500	799.315.960
Kultur- og Fritidsudvalget	208.916.990	206.898.900	204.824.790	202.524.440
Teknisk Udvalg	57.838.830	57.111.970	56.275.470	55.424.950
Plan- og Miljøudvalget	13.366.070	13.187.480	12.989.690	12.790.020
Tværgående Fælles puljer	26.021.370	1.011.670	1.005.650	990.270
Skattefinansieret i alt	3.728.518.510	3.677.538.900	3.639.282.150	3.604.738.240
Renovation	503.470	503.470	503.470	263.660
Takstfinansieret i alt	503.470	503.470	503.470	263.660
Drift og refusion i alt	3.729.021.980	3.678.042.370	3.639.785.620	3.605.001.900
<u>Anlæg:</u>				
Økonomiudvalget	36.798.000	27.333.000	27.333.000	25.313.000
Arbejdsmarkedsudvalget	27.000	0	0	0
Socialudvalget	2.708.000	344.000	344.000	344.000
Sundhedsudvalget	1.482.000	1.065.000	1.065.000	1.065.000
Børne- og Ungdomsudvalget	11.142.000	7.220.000	7.220.000	7.220.000
Kultur- og Fritidsudvalget	3.795.000	2.994.000	2.994.000	2.994.000
Teknisk Udvalg	52.693.000	43.599.000	43.599.000	43.599.000
Plan- og Miljøudvalget	1.754.000	0	0	0
<u>Prisregulering:</u>	0	72.476.243	141.636.655	210.969.503
<u>Finansielle Konti (løbende poster)</u>				
Renteudgifter	20.663.742	21.184.976	22.153.959	22.392.161
Renteindtægter	-7.057.050	-7.057.050	-7.057.050	-7.057.050
Afdrag på udlån	2.018.710	1.938.710	1.988.710	1.990.710
Afdrag på optagne lån	69.905.982	73.956.159	76.609.839	79.298.264
Tilskud og udligning	-1.175.136.685	-1.110.535.841	-1.083.077.109	-1.053.243.111
Skatter	-2.718.097.502	-2.740.380.328	-2.814.027.405	-2.868.443.173
Øvrige finansforskydninger, låneoptagelse og opspa- ring/forbrug af likvide midler	-31.718.177	-72.180.239	-60.568.219	-71.444.204
Balance	0	0	0	0

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
Frederikshavn Kommune - udvalgsopdelt		4.412.898.550	-683.876.570	3.729.021.980
Økonomiudvalget		463.710.310	-15.287.090	448.423.220
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	68.757.830	-5.067.010	63.690.820
0022	Jordforsyning	780	-1.237.240	-1.236.460
002201	Fælles formål	780	-1.237.240	-1.236.460
	Køb og Salg - Fælles	780	-1.237.240	-1.236.460
0025	Faste ejendomme	45.289.080	-2.573.820	42.715.260
002510	Fælles formål	2.786.180		2.786.180
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	202.000		202.000
	Offentlige toiletter	2.584.180		2.584.180
002511	Beboelse	424.300	5.220	429.520
	Servicearealer	97.990		97.990
	Servicearealer	5.980		5.980
	Energiudgifter	351.520	5.220	356.740
	Køb og Salg - Fælles	-31.190		-31.190
	Ny Skovgårdsvej 7, Voerså	-10		-10
	Stygge Krumpensvej 72	10		10
002513	Andre faste ejendomme	39.508.000	-2.579.040	36.928.960
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	99.320		99.320
	Energiudgifter	4.034.020		4.034.020
	Krystalgade 1 Sæby	23.270		23.270
	Caspersvej 6	73.340		73.340
	Er solgt - Strandgade 1, Sæby	-20		-20
	Algade 3, Sæby	52.010		52.010
	Fælles - faste ejendomme	617.230	-2.253.900	-1.636.670
	Anlægsvej 12A, Dybvad, Skyttekælder	560		560
	Boensgade 10, Frederikshavn	11.870	-11.110	760
	Brønderslevvej 263, Østervrå	10		10
	Brønderslevvej 61, Fr.havn - Cloostårnet	18.910		18.910
	Fladstrandsgade 4-6, Frederikshavn	-10		-10
	Hjørringvej 196, Ravnhøj	-260		-260
	Læsøgade 3, Frederikshavn	0	-10.270	-10.270
	Læsøgade 13, Frederikshavn	0	-1.280	-1.280
	Nørregade 38, Hørby	-10		-10
	Rugskellet 41-45, Strandby	-30	0	-30
	Benyttes ikke Stationsvej 2, Sæby	-8.510		-8.510
	Toftegårdsvej 40-44, Frederikshavn	10	-6.780	-6.770
	Stationspladsen 2, Sæby rutebilstation		-42.050	-42.050
	Knivholt Hovedgård	454.290		454.290
	Cloos Tårnet - Brønderslevvej 61	-93.470	-253.650	-347.120
	Buttervej 39, familiecenter	-10		-10
	Hjørringvej 200	-10		-10
	Kappelborgskolen	-10		-10
	Toftegårdsvej 54, Frederikshavn	41.820		41.820
	Drift og serviceafdeling	891.680		891.680
	Drift og vedligehold Nord	1.793.510		1.793.510
	Renhold Nord	10.646.320		10.646.320
	Indtægter Nord	-672.750		-672.750

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Drift og vedligehold Midt Nord	2.588.730		2.588.730
Renhold Midt Nord	6.306.650		6.306.650
Drift og vedligehold Midt Øst	1.860.600		1.860.600
Renhold Midt	478.910		478.910
Drift og vedligehold Midt Syd	1.318.220		1.318.220
Renhold Midt Syd	-306.120		-306.120
Indtægter Midt Syd	-1.486.850		-1.486.850
Drift og vedligehold Syd	2.248.590		2.248.590
Renhold Syd	8.328.330		8.328.330
Renhold fællesudgifter	50.500		50.500
Drift og vedligeholdelse fællesudgifter	100.800		100.800
Granly	-890		-890
Dagtilbudsområde Frederikshavn III	37.450		37.450
002515 Byfornyelse	1.375.940		1.375.940
Boligforanstaltninger	1.375.940		1.375.940
002518 Driftssikring af boligbyggeri	1.194.660		1.194.660
Boligforanstaltninger	1.194.660		1.194.660
0028 Fritidsområder	145.300	-206.560	-61.260
002820 Grønne områder og naturpladser	145.300	-206.560	-61.260
Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	108.000		108.000
Kolonihaver		-206.560	-206.560
Driftsleder 2	38.900		38.900
Plan	-1.600		-1.600
0032 Fritidsfaciliteter	5.387.400		5.387.400
003231 Stadion og idrætsanlæg	5.335.320		5.335.320
Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	159.780		159.780
Energiudgifter	616.350		616.350
OPP kontrakt	570.000		570.000
Stadion og idrætsanlæg	332.830		332.830
Frederikshavn Svømmehal	1.087.920		1.087.920
Bannerslundhallen	187.140		187.140
Iscenter Nord	2.320.090		2.320.090
Børnehuset Pilekvisten	61.210		61.210
003235 Andre fritidsfaciliteter	52.080		52.080
Knivholt Hovedgård	52.080		52.080
0038 Naturbeskyttelse	22.910		22.910
003853 Skove	22.910		22.910
Driftsleder 4 toldmoms	22.910		22.910
0058 Redningsberedskab	17.912.360	-1.049.390	16.862.970
005895 Redningsberedskab	17.912.360	-1.049.390	16.862.970
Administration	7.363.220		7.363.220
Redningsabonnement	235.210		235.210
Flådestyring	4.060		4.060
Beredskab	-60		-60
Kommunalt brandvæsen	1.947.320		1.947.320
Operationel indsats- brandvæsen toldmoms		-207.180	-207.180
Nordjysk Brand- & Redningsskole	-1.362.660		-1.362.660

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Madtransport	-245.670		-245.670
	Frivilligheden	199.690		199.690
	Frivilligheden toldmoms		-2.070	-2.070
	Myndighed	1.019.230		1.019.230
	Falck	5.155.710		5.155.710
	Post & Bud	1.703.610		1.703.610
	Serviceafdeling	-727.820		-727.820
	Serviceafdeling brandmateriel - toldmoms		-384.330	-384.330
	HMI relaterede ydelser	-271.790		-271.790
	HMI relaterede ydelser - toldmoms		-51.800	-51.800
	Indkøb & vedligehold	188.170		188.170
	Bygninger	-196.300		-196.300
	Værksted	158.900		158.900
	Vagtcentral	1.988.580		1.988.580
	Nødkald	-156.800		-156.800
	Vagtcentral Toldmoms		-404.010	-404.010
	Frederikshavn Svømmehal	909.760		909.760
02	Transport og infrastruktur	1.176.880		1.176.880
0222	Fælles funktioner	1.122.600		1.122.600
022201	Fælles formål	759.480		759.480
	Lager	759.480		759.480
022205	Driftsbygninger og -pladser	363.120		363.120
	Plan	363.120		363.120
0228	Kommunale veje	10.610		10.610
022814	Vintertjeneste	10.610		10.610
	Vintervedligehold	10.610		10.610
0235	Havne	43.670		43.670
023540	Havne	-10		-10
	Sæby Havn udligningsmoms	-10		-10
023541	Lystbådehavne m.v.	43.680		43.680
	Skagen Lystbådehaven	43.680		43.680
03	Undervisning og kultur	23.169.860	1.160	23.171.020
0322	Folkeskolen m.m.	17.932.390	1.160	17.933.550
032201	Folkeskoler	17.774.680	1.160	17.775.840
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	4.314.320		4.314.320
	IT Projekt og Digitalisering	454.060		454.060
	Energiudgifter		1.160	1.160
	Skole - fællesområde	3.170.040		3.170.040
	Bangsbostrand Skole	958.280		958.280
	Hånbækskolen	744.230		744.230
	Elling Skole	10		10
	Gærum Skole	-20		-20
	Jerup Skole	416.610		416.610
	Strandby Skole	929.400		929.400
	Ravnshøj Skole	438.830		438.830
	Heldagsskolen	120.790		120.790
	Volstrup Skole	10		10
	Torslev Skole	493.080		493.080

		Budget 2016	
		Udgifter	Indtægter
		Netto Bevilling	
	Sæbygaardskolen	757.030	757.030
	Sæby Skole	510.270	510.270
	Stensnæsskolen	590230	590.230
	Hørby/Dybvad skole	495.790	495.790
	Ålbæk skole	10	10
	Frydenstrandskolen	2.055.450	2.055.450
	Skagen Skole	728.540	728.540
	Elling Skole - administration	98140	98.140
	Gærum Skole - administration	188.950	188.950
	Ålbæk Skole - administration	310630	310.630
032205	Skolefritidsordninger	229.710	229.710
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	196.170	196.170
	SFO - fællesområde	33.540	33.540
032218	Ildrætsfaciliteter for børn og unge	-72.000	-72.000
	Drift og vedligehold Midt Nord	33.500	33.500
	Renhold Midt Nord	20000	20.000
	Indtægter Midt Nord	-125.500	-125.500
0332	Folkebiblioteker	853.280	853.280
033250	Folkebiblioteker	853.280	853.280
	IT Projekt og Digitalisering	398.340	398.340
	Frederikshavn Kommunes biblioteker	454.940	454.940
0335	Kulturel virksomhed	4.110.220	4.110.220
033563	Musikarrangementer	28.040	28.040
	Frederikshavn Kommunale Musikskole	28.040	28.040
033564	Andre kulturelle opgaver	4.082.180	4.082.180
	Kommunalbestyrelsen	177.990	177.990
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	2.360.030	2.360.030
	Nellemanns Have	119.180	119.180
	Tilskud til Sæbygård	232.230	232.230
	Fælleskonto	40.270	40.270
	Det Musiske Hus	322.510	322.510
	Manegen Sæby Kulturhus	162.370	162.370
	Kappelborg	487.860	487.860
	Maskinhallen	179.740	179.740
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	273.970	273.970
033876	Ungdomsskolevirksomhed	273.970	273.970
	Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole	61920	61.920
	Ravnshøj Ungdomsklub	33.490	33.490
	Tranåsskolen	100.060	100.060
	Voerså Ungdomsklub	9.620	9.620
	Hørby Ungdomsklub	68.880	68.880
04	Sundhedsområdet	569.500	569.500
0462	Sundhedsudgifter m.v.	569.500	569.500
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	177.230	177.230
	Træningscenter Skagen	177.230	177.230
046285	Kommunal tandpleje	10.400	10.400
	Tandplejen	10.400	10.400

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	19.730		19.730
	Sundhedscentre	19.730		19.730
046290	Andre sundhedsudgifter	362140		362.140
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	362.140		362.140
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	24.620.080	86680	24.706.760
0525	Dagtilbud til børn og unge	9.359.030	60	9.359.090
052510	Fælles formål	5.083.110		5.083.110
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	4006480		4.006.480
	Centerchefens område	1.076.630		1.076.630
052511	Dagpleje	14920		14.920
	Dagplejen	14.920		14.920
052513	Integrerede institutioner (institutioner som omfatter mind	814.880	60	814.940
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	311.630		311.630
	Energiudgifter		60	60
	Voerså Børnehave	87.990		87.990
	Centerchefens område	316230		316.230
	Dagtilbudsområde Frederikshavn III	-8.590		-8.590
	Frelsens Hærs Børnehave - Humlebi	15.320		15.320
	Den Lille Børnehave	20.640		20.640
	Børnehaven Bispevang	41.340		41.340
	Ålbæk Børnehave	16.570		16.570
	Frelsens Hær Bh.-Ledelse og administrati	13.750		13.750
052514	Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestar	2.660.100		2.660.100
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	300.330		300.330
	Kernehuset Intgr.Inst.Gærum	450		450
	Børnehaven Fyrrekrat	36.260		36.260
	Børnehaven Mattisborgen	54.660		54.660
	Børnehaven Pilekrattet	132.810		132.810
	Børnehaven Trindelvej	59.210		59.210
	Andedammen	63.420		63.420
	Børnehaven Spiloppen	48.770		48.770
	Børnehaven Stjernen	105.080		105.080
	Børnehaven Tangloppen	77.690		77.690
	Børnehaven Mariehønen	33.860		33.860
	Børnehaven Spiren	146.430		146.430
	Strandby Børnehave	41.780		41.780
	Børnehaven Bølgen	14850		14.850
	Børnehuset Bangsbo	116.320		116.320
	Børnehuset Hånbæk	70.280		70.280
	Børnehuset Pilekvisten	78.890		78.890
	Børnenes Hus Lærkereden	140.090		140.090
	Børnehaven Øster Dahl	90.160		90.160
	Børnehuset Mælkevejen	84.560		84.560
	Intg. Troldehøj/Skærum	85.490		85.490
	Landbørnehaven	35.880		35.880
	Børnehaven Brolæggervej	48.610		48.610

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Børnehaven Sæbygaardvej	124.750		124.750
	Børnehaven Violvej	710		710
	Børnehuset i Hørby	79.610		79.610
	Dybvad Børnehave	50.130		50.130
	Børnehuset Sættrovej	163.590		163.590
	Aalbæk Børnehave	37.010		37.010
	Fyrtårnet	-6.130		-6.130
	Frederikshavn Nord almindelig drift	-2.990		-2.990
	Frederikshavn Vest almindelig drift	42.390		42.390
	Frederikshavn Syd almindelig drift	-4.090		-4.090
	Firkløveren Bangsbostrand	-4.370		-4.370
	Dagtilbudsområde Frederikshavn V	50		50
	Sæby og Opland almindelig drift	-10.440		-10.440
	Dagtilbudsområde Sæby II	-2.760		-2.760
	Bødkegården	242.980		242.980
	Den Lille Børnehave-Ledelse og administr	68.860		68.860
	Abildgård Børnehave	14.920		14.920
052516	Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	786.020		786.020
	Kaj Bundvad Fritidscenter	163.210		163.210
	Ungdomsgården Hånbæk	184.480		184.480
	Strandby Fritidscenter	67.870		67.870
	Fritidscentret Hans Åbelsvej	97.060		97.060
	Ungdomshuset Sct. Laurentii	124.780		124.780
	Ålbæk Ungdomsklub	17.560		17.560
	Småbørnsklubben Mælkebøtten Inst.	131.060		131.060
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	178.960		178.960
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	57.650		57.650
	Familieafdelingen - familie	24.400		24.400
	Fællesudgifter/indtægter	25.540		25.540
	Familiehuset Sæby	-1.560		-1.560
	Familieafdelingen Handicap	9.270		9.270
052823	Døgninstitutioner for børn og unge	72.340		72.340
	Minibo	19.700		19.700
	Granly	10		10
	Gården Skagen	52.640		52.640
	Frederikshavn Døgncenter	-10		-10
052825	Særlige dagtilbud og særlige klubber	48.970		48.970
	Solsikken	48.970		48.970
0532	Tilbud til ældre og handicappede	12.414.670	79.510	12.494.180
053230	Ældreboliger	2.333.630	21.830	2.355.460
	Boligforanstaltninger	466.390		466.390
	Ældreboliger Skagavej 136 a-z	50.270		50.270
	Ældreboliger Skovvej 13	10		10
	Ældreboliger Skagavej 134 a-c	-30		-30
	Ældreboliger Dybvad	10		10
	Ældreboliger Hørby	-20		-20

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Energiudgifter	1.817.000	21.830	1.838.830
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	9.543.320	41.770	9.585.090
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	4.707.960		4.707.960
	Centerchefens område SOU	667.490		667.490
	Rådhuscenter	477.730		477.730
	Strandgården - decentrale udg/indt.	-7.530		-7.530
	Kastaniegården drift	146.870		146.870
	Servicearealer	103.330		103.330
	Ingeborgvej Dagcentret	379.250		379.250
	Decentrale driftsudgifter/indtægter	32.640		32.640
	Præstbro ældrecenter-decentrale udg/indt	23.820		23.820
	Decentrale driftsudgifter/indtægter	40		40
	Fællesudgifter Sæby Ældrecenter	531.070		531.070
	Rosengården servicearealer	10		10
	Servicearealer Østervrå	10		10
	Energiudgifter	2.480.630	41.770	2.522.400
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	546.240	7.620	553.860
	Forebyggende indsats - bestiller	305.480		305.480
	Specialtilbuddet	93.350	7.620	100.970
	Bofællesskaber Fælles	147.410		147.410
053234	Plejehjem og beskyttede boliger	18.240		18.240
	Bangsbo Daghjem	18.240		18.240
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	-26.760	8.290	-18.470
	Hjælpe midler - Sæby	-26.760	8.290	-18.470
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	1.904.650	7.110	1.911.760
053850	Botilbud til længerevarende ophold (pgf. 108)	921.670	7.110	928.780
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	853.890		853.890
	Mariested	67.780	7.110	74.890
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (pgf. 107)	409.660		409.660
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	409.660		409.660
053859	Aktivitets- og samværstilbud (pgf. 104)	573.320		573.320
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	16.660		16.660
	Koktvedparken 2 - Dagtilbud	-1.040		-1.040
	Dagtilbud	349.900		349.900
	BV Nordstjernen	122.840		122.840
	Aktiviteten/Røret	37.820		37.820
	Psykisk Støttecenter Sæby	-10		-10
	Psykisk Støttecenter Frederikshavn	12.210		12.210
	Energiudgifter	34.940		34.940
0546	Tilbud til udlændinge	13.450		13.450
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.	13.450		13.450
	Forsikringer	13.450		13.450
0558	Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger	48.020		48.020

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
055881	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntil	48.020		48.020
	Forsikringer	48.020		48.020
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger	701.300		701.300
056895	Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige ud	389.110		389.110
	Forsikrede ledige - ydelser	389.110		389.110
056898	Beskæftigelsesordninger	312.190		312.190
	Forsikringer	303.950		303.950
	Projektafdelingen - alm- drift	8.240		8.240
06	Fællesudgifter og administration m.v	345.416.160	-10.307.920	335.108.240
0642	Politisk organisation	11.881.240		11.881.240
064240	Fælles formål	661.460		661.460
	Kommunalbestyrelsen	506.510		506.510
	Ledelsessekretariat	154.950		154.950
064241	Kommunalbestyrelsesmedlemmer	8.233.130		8.233.130
	Kommunalbestyrelsen	8.216.340		8.216.340
	Ledelsessekretariat	16.790		16.790
064242	Kommissioner, råd og nævn	821.280		821.280
	Øvrige råd og nævn	101.510		101.510
	Bevillingsnævn	10.340		10.340
	Handicapråd	230.250		230.250
	Integrationsråd	129.160		129.160
	Ældrerådet	338.130		338.130
	Hegnsyn	11.890		11.890
064243	Valg m.v.	2.165.370		2.165.370
	Kommunalbestyrelsen	2.165.370		2.165.370
0645	Administrativ organisation	287.623.830	-9.922.880	277.700.950
064550	Administrationsbygninger	3.018.350		3.018.350
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	146.490		146.490
	IT Projekt og Digitalisering	360.550		360.550
	Frederikshavn Rådhus	607.950		607.950
	Frederikshavn Rådhus	521.730		521.730
	Sæby Rådhus	482.350		482.350
	Skagen Rådhus	418.070		418.070
	Aalborgvej 93	336.490		336.490
	Kommunalt brandvæsen	144.720		144.720
064551	Sekretariat og forvaltninger	148.090.530	-7.800.670	140.289.860
	Kommunalbestyrelsen	777.750		777.750
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	7.335.380		7.335.380
	Direktionen	8.620.410	-22.910	8.597.500
	Direktørens område	357.200		357.200
	Økonomi og Personale	220.900		220.900
	Intern udvikling	270.850		270.850
	Ledelsessekretariat	6.757.880		6.757.880
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	16.631.280		16.631.280
	Økonomi	21.709.220		21.709.220
	Forsikringer	7.694.950		7.694.950

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Indkøbskontoret	1.991.620	-489.000	1.502.620
Fælles funktioner	4.224.990	-1.262.700	2.962.290
Administrationsandele overf. fra Forsyn.		-209.310	-209.310
IT Projekt og Digitalisering	579.180		579.180
IT Support	58.880		58.880
IT Fælles	55.730		55.730
Direktørens område	568.770		568.770
Social og Sundhedsmyndighed - Myndighed	20.040.730		20.040.730
Social og Sundhedsmyndighed - Øvrig adm.	2.262.190	0	2.262.190
Energibyen	1.762.240		1.762.240
Direktion John Kristensen	416.360		416.360
TF - fællesomkostninger	21.260		21.260
Sekretariat Myndighed	-1.869.590		-1.869.590
Natur og Vandmiljø	-1.900.000		-1.900.000
Journal og Arkiv - Myndighed	30.000		30.000
Kort og Gis - Øvrig administration	2.202.500		2.202.500
Kort og Gis - toldmoms	15.420	-30.380	-14.960
Centerchefens område - øvrig admin	222.760		222.760
Centerchefensområde - myndighedsudøvelse	6.250.240	0	6.250.240
Journal og Arkiv - Øvrig administration	2.443.290		2.443.290
Gebyr for miljøtilsyn		-699.040	-699.040
Stadepladser		10	10
Plan - myndighedsudøvelse	-52.030		-52.030
Byg, Plan og Vej - ØKU - byggesagsbehand	60.000		60.000
Plan - øvrig administration	-800		-800
Byg, Plan og Vej - ØKU - fællesudgifter	-160		-160
Miljø - myndighedsudøvelse	9.092.750		9.092.750
Ejendomsdata - myndighedsudøvelse	3.082.120		3.082.120
Ejendomsdata - øvrig administration	-11.760		-11.760
Stratigi & Arealudvikling	9.221.520		9.221.520
Indtægter/ effektiviseringskrav	-444.870	0	-444.870
Grafikafdelingen	333.020		333.020
Kantinen Frederikshavn- toldmoms	-2.680	-1.013.910	-1.016.590
Kantinen Frederikshavn- udligningsmoms	1.896.190	-746.610	1.149.580
Kantinen Sæby - toldmoms		-587.360	-587.360
Kantinen Sæby - udligningsmoms	1.054.930	-315.880	739.050
Værkergrunden	224.540		224.540
Frederikshavn Rådhus	753.430		753.430
Energiudgifter	-24.820		-24.820
Ejendom, Bygherre og Anlæg	5.540.310	-2.423.580	3.116.730
Knivholt Hovedgård	-4.660		-4.660
OPP kontrakt	-286.620		-286.620
Drift og serviceafdeling	4.878.200		4.878.200
Serviceassistentuddannelsen	-4.000		-4.000
Drift og vedligehold Nord	866.360		866.360
Renhold Nord	434.510		434.510

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Indtægter Nord	-7.166.640		-7.166.640
Drift og vedligehold Midt Nord	2.954.250		2.954.250
Renhold Midt Nord	749.600		749.600
Indtægter Midt Nord	-18.209.080		-18.209.080
Drift og vedligehold Midt Øst	944.940		944.940
Renhold Midt	459.110		459.110
Indtægter Midt Øst	-2.336.450		-2.336.450
Drift og vedligehold Midt Syd	1.893.780		1.893.780
Renhold Midt Syd	301.500		301.500
Indtægter Midt Syd	-7.503.520		-7.503.520
Drift og vedligehold Syd	1.296.600		1.296.600
Renhold Syd	681.660		681.660
Indtægter Syd	-10.810.600		-10.810.600
Park og Vej konto 6	1.674.030		1.674.030
Serviceafdeling	386.780		386.780
BK-Administrationsafdeling - Øvrig admin	4.388.470		4.388.470
Direktørens område	195.040		195.040
Familie Administration Myndighed	16.320.850		16.320.850
Familie Øvrig administration	2.726.000		2.726.000
Unge øvrig administration	3.693.870		3.693.870
Unge - myndighed	9.170.340		9.170.340
Dispositionskonto - ØU - Center for Unge	-77.870		-77.870
064552 Fælles IT og telefoni	70.754.230	-905.270	69.848.960
IT Drift	5.940.690		5.940.690
IT Projekt og Digitalisering	37.585.830		37.585.830
IT Support	9.019.430		9.019.430
IT Fælles	16.485.860		16.485.860
IT afdelingen - toldmoms	-340.540	-905.270	-1.245.810
IT Social og Sundhed	2.062.960		2.062.960
064553 Jobcentre	52.333.550		52.333.550
Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	62.590		62.590
IT Projekt og Digitalisering	2.062.720		2.062.720
Styringsenhed	10.555.990		10.555.990
Tilskudsprojekter	-520		-520
Kontante ydelser	3.883.410		3.883.410
Læsø	-1.640		-1.640
Jobcenter - fælles	3.378.690		3.378.690
Ledige - fælles	9.434.210		9.434.210
Specialteam - fælles	9.118.700		9.118.700
Sygedagpenge - fælles	13.839.400		13.839.400
064554 Naturbeskyttelse	3.071.270		3.071.270
Miljø - myndighedsudøvelse	154.070		154.070
Natur og Miljø - naturbeskyttelse	2.917.200		2.917.200
064555 Miljøbeskyttelse	20.330	-818.870	-798.540
Miljø - myndighedsudøvelse	38.520		38.520
Miljø - miljøbeskyttelse	-18.190	-818.870	-837.060
064556 Byggesagsbehandling	4.460.600	-398.070	4.062.530
Gebyr for byggesagsbehandling	-1.100.000	-398.070	-1.498.070

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Byg, Plan og Vej - ØKU - byggesagsbehand	5.560.600		5.560.600
064557	Voksen-, ældre- og handicapområdet	5.874.970		5.874.970
	Sundhed og Pleje - Myndighed	1.802.440		1.802.440
	Handicap og Psykiatri - øvrig admin	4.072.530		4.072.530
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	15.294.510	-59.750	15.234.760
064860	Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love	12.840	-59.750	-46.910
	Hyrevognsbevillinger	12.840	-59.750	-46.910
064862	Turisme	6.324.420		6.324.420
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	6.205.530		6.205.530
	Vestre Strandvej 10 - kommunen som lejer	118.890		118.890
064863	Udvikling af menneskelige ressourcer	433.080		433.080
	Direktion John Kristensen	433.080		433.080
064867	Erhvervsservice og iværksætteri	7.918.150		7.918.150
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	7.918.150		7.918.150
064868	Udvikling af yder- og landdistriktsområder	606.020		606.020
	Udvikling og Erhvervssekretariatet	606.020		606.020
0652	Lønpuljer m.v.	30.616.580	-325.290	30.291.290
065270	Løn- og barselspuljer	-149.490	-325.290	-474.780
	Direktørens område	66.760		66.760
	Løn- og Personaleafdelingen - alm. drift	1.812.780	-325.290	1.487.490
	Forsikringer	-21.610		-21.610
	IT Fælles	-10		-10
	Direktion John Kristensen	-670		-670
	Energiudgifter	-56.850		-56.850
	Administration	-22.620		-22.620
	BK-Administrationsafdeling - Øvrig admin	-388.850		-388.850
	Direktørens område	-88.640		-88.640
	Familie Administration Myndighed	-1.449.780		-1.449.780
065272	Tjenestemandspension	30.766.070		30.766.070
	Tjenestemandspension Frh. Fors. A/S	981.480		981.480
	Tjenestemænd adm. og tek. personale	368.660		368.660
	Tjenestemænd øvrige forsyning	548.200		548.200
	Folkeskoleområdet	406.950		406.950
	Øvrige områder	21.556.640		21.556.640
	Tjenestemand Lærer genforsikring	2.518.130		2.518.130
	Tjenestemand adm pers genforsikring	3.994.390		3.994.390
	Supplementsunderstøt	391.620		391.620
	Arbejdsmarkedsudvalget	1.296.577.760	-381.445.480	915.132.280
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	216.610	-176.650	39.960
0025	Faste ejendomme	216.610	-176.650	39.960
002511	Beboelse	216.610	-176.650	39.960
	Integration	216.610	-176.650	39.960
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	1.296.361.150	-381.268.830	915.092.320
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	5.015.720	-2.321.680	2.694.040

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
053858	Beskyttet beskæftigelse (pgf. 103)	5.015.720	-2.321.680	2.694.040
	Tilbud til voksne med særlige behov	2.674.900		2.674.900
	Tilbud til voksne med særlige m. moms	2.340.820	-2.321.680	19.140
0546	Tilbud til udlændinge	71.643.620	-31.811.570	39.832.050
054660	Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.	9.494.740	-10.640.060	-1.145.320
	Tilbud til udlændinge	9.494.740	-10.640.060	-1.145.320
054661	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogramme	61.804.230	-20.996.740	40.807.490
	Tilbud til udlændinge	61.804.230	-20.996.740	40.807.490
054665	Repatriering	344.650	-174.770	169.880
	Tilbud til udlændinge	344.650	-174.770	169.880
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg	309.228.810	-9.185.640	300.043.170
054866	Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	36.085.570		36.085.570
	Førtidspensioner og pers. tillæg	36.085.570		36.085.570
054868	Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	273.143.240	-9.185.640	263.957.600
	Førtidspensioner og pers. tillæg	273.143.240	-9.185.640	263.957.600
0557	Kontante ydelser	460.242.170	-127.844.530	332.397.640
055771	Sygedagpenge	162.267.390	-70.066.380	92.201.010
	Kontante ydelser	162.267.390	-70.066.380	92.201.010
055772	Sociale formål	2.905.850	-1.586.530	1.319.320
	Kontante ydelser	2.905.850	-1.586.530	1.319.320
055773	Kontant- og uddannelseshjælp	158.223.100	-54.494.960	103.728.140
	Kontante ydelser	158.223.100	-54.494.960	103.728.140
055774	Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	573.640	-573.650	-10
	Kontante ydelser	573.640	-573.650	-10
055775	Afløb og tilbagebetaling mv. vedr. aktiverede kontant- og ud	107.330	-128.790	-21.460
	Kontante ydelser	107.330	-128.790	-21.460
055778	Dagpenge til forsikrede ledige	133.227.620		133.227.620
	Forsikrede ledige - ydelser	133.227.620		133.227.620
055779	Særlig uddannelsesordning, midlertidig arbejdsmarkedsydels	2.937.240	-994.220	1.943.020
	Udd.ord. ledige, har brugt dagpengeret	2.937.240	-994.220	1.943.020
0558	Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger	305.066.180	-131.388.160	173.678.020
055880	Revalidering	27.077.880	-5.510.870	21.567.010
	Revalidering	27.077.880	-5.510.870	21.567.010
055881	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntil	190.182.680	-98.343.540	91.839.140
	Flexjob og løntilskud	190.182.680	-98.343.540	91.839.140
055882	Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	64.957.620	-22.895.610	42.062.010
	Kontante ydelser	24.402.930		24.402.930
	Sociale opgaver og beskæftigelse	40.554.690	-22.895.610	17.659.080
055883	Ledighedsydelse	22.848.000	-4.638.140	18.209.860
	Ledighedsydelse	22.848.000	-4.638.140	18.209.860
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger	145.164.650	-78.717.250	66.447.400
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	42.087.680	-22.723.800	19.363.880
	Kontante ydelser	19.479.580	-22.723.800	-3.244.220

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Forsikrede ledige - ydelser	16.042.910		16.042.910
	Revalidering	3.838.110		3.838.110
	Kontante ydelser	1.515.040		1.515.040
	Flexjob og løntilskud	1.212.040		1.212.040
056891	Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	61.343.060	-42.395.670	18.947.390
	Forsikrede ledige - ydelser	61.343.060	-42.395.670	18.947.390
056895	Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige ud	4.000.000		4.000.000
	Forsikrede ledige - ydelser	4.000.000		4.000.000
056897	Seniorjob til personer over 55 år	20.710.210	-10.210.210	10.500.000
	Forsikrede ledige - ydelser	20.710.210	-10.210.210	10.500.000
056898	Beskæftigelsesordninger	17.023.700	-3.387.570	13.636.130
	Styringsenhed (funk. 5.98)	9.992.860		9.992.860
	Kontante ydelser	6.937.880	-3.387.570	3.550.310
	Projektafdelingen - alm- drift	-157.270		-157.270
	Ledige - beskæf./udfører	-4.820		-4.820
	Specialteam - beskæf./udfører	-5.550		-5.550
	Sygedagpenge - beskæf./udfører	-9.150		-9.150
	Direktørens område	269.750		269.750
Socialudvalget		971.951.220	-107.089.940	864.861.280
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	159.290	-28.280	131.010
0025	Faste ejendomme	159.290	-28.280	131.010
002511	Beboelse	81.890	-28.280	53.610
	Pensionistboliger bestiller	81.890	-28.280	53.610
002518	Driftssikring af boligbyggeri	77.400		77.400
	Pensionistboliger bestiller	77.400		77.400
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	963.037.460	-107.061.660	855.975.800
0522	Central refusionsordning		-21.070.410	-21.070.410
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-21.070.410	-21.070.410
	§ 95, 96 og refusioner		-2.690.690	-2.690.690
	Køb og salg af pladser, egne		-18.379.720	-18.379.720
0532	Tilbud til ældre og handicappede	800.795.910	-72.847.240	727.948.670
053230	Ældreboliger	9.821.570	-6.690.500	3.131.070
	Ældreboliger, bestiller	7.576.740		7.576.740
	Eksternt administreret ældreboliger	2.244.830	-6.690.500	-4.445.670
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	487.040.350	-42.580.140	444.460.210
	Køb og salg af pladser, ældre	9.850.980	-12.562.760	-2.711.780
	Hjemmepleje - bestiller	392.399.720	246.890	392.646.610
	Rehabilitering -længst muligt i eget liv	8.756.330		8.756.330
	Madservice	6.177.140	-5.746.400	430.740
	Centerchefens område SOU	8.597.880	-50.480	8.547.400
	Centerchefen Projekter	7.071.590		7.071.590
	Social - og sundhedsuddannelsen	15.925.680		15.925.680
	Løn - Caspershus	2.134.760	-2.510.250	-375.490
	Drift - Caspershus	1.029.540		1.029.540
	Kastaniegården drift	1.563.440		1.563.440
	STAB Plejecentre	-200.980.520		-200.980.520

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Strandgården	16.931.650	-1.771.450	15.160.200
Aalbæk Plejecenter	3.405.830	-350.710	3.055.120
Sygepleje Strandgården/Aalbæk	795.670		795.670
Drachmannsvænget	12.928.860	-1.227.500	11.701.360
Sygepleje Drachmann	345.310		345.310
Ankermedet	12.128.660	-1.139.820	10.988.840
Lindevej	8.134.280	-964.350	7.169.930
Sygepleje Ankermedet	443.000		443.000
Sygepleje Lindevej	370.320		370.320
Kastaniegården	12.922.100	-1.317.890	11.604.210
Sygepleje Kastaniegården	1.379.410		1.379.410
Fladstrand By (dag)	8.097.570		8.097.570
Længst Muligt I Eget Liv - Nord	8.250		8.250
Ravnshøj/Fladstrand (dag)	5.947.270		5.947.270
Specialteam Fladstrand	10		10
Ravnshøj/Fladstrand/Strandby (aften)	7.735.900		7.735.900
Fællesudgifter C.S. Møllersvej	501.010		501.010
C.S. Møllersvej (dag)	14.381.620		14.381.620
C.S. Møllersgruppen (aften)	4.157.130		4.157.130
Springerteam Nord	26.400		26.400
Tværteam Nord (nat)	997.690		997.690
Fladstrand Tværteam	9.310		9.310
Strandby/Aalbæk (dag)	7.532.950		7.532.950
Ledelse og adm. - Demenskoordinatorer	-170.830		-170.830
Demenskoordinatorer	1.441.980		1.441.980
STAB Hjemmeplejen	-119.042.160		-119.042.160
LeveBo Bangsbo	12.345.050	-1.315.180	11.029.870
LeveBo Abildparken	22.114.150	-2.630.360	19.483.790
LeveBo Abildparken Vest	-10	0	-10
LeveBo Søparken	22.811.480	-2.588.110	20.223.370
LeveBo Abildparken Tværgående	2.469.850		2.469.850
LeveBo Søparken Tværgående	1.959.480		1.959.480
Leve Bo Søparken 1	4.990		4.990
LeveBo Bangsbo Sygepleje	2.530		2.530
LeveBo Abildparken sygepleje	2.530		2.530
Sygepleje LeveBo Frederikshavn	2.461.020		2.461.020
Længst muligt i eget liv - Midt	8.250		8.250
Specialteam (respirator)	5.247.570		5.247.570
Fællesudgifter Mølleg./Bangsbogr.	268.750		268.750
Møllegruppen (dag)	6.449.250		6.449.250
Bangsbogruppen (aften)	2.816.720		2.816.720
Fællesudg. Landsby/Bangsbo	301.050		301.050
Bangsbo Landsby (dag)	4.008.910		4.008.910
Bangsbo (aften)	1.597.430		1.597.430
Bangsbo Tværteam	9.310		9.310
Fællesudg. Ingeborg/Ingeborgvej	624.770		624.770
Ingeborggruppen (dag)	8.840.910		8.840.910
Ingeborgvej (aften)	6.193.160		6.193.160
Fællesudg. Citygruppen/Cityteam	190.230		190.230

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Citygruppen (dag)	5.244.770		5.244.770
Tværteam Midt (nat)	6.402.260		6.402.260
Specialteam Midt	2.537.050		2.537.050
Tværteam midt ledelse og adm	1.550		1.550
Bangsbo servicearealer	313.900		313.900
Ingeborgvej servicearealer	457.860		457.860
Centralkøkkenet	34.970		34.970
Længst Muligt I Eget Liv - Syd	8.080		8.080
Fællesudgifter Sæby Ældrecenter	1.246.820	-229.840	1.016.980
Sæby Ældrecenter Vest	11.280.770		11.280.770
Sæby Ældrecenter Øst	14.015.500		14.015.500
Sygepleje Sæby ÆC	809.870		809.870
Servicearealer Sæby Ældrecenter	368.840		368.840
Køkken Sæby	3.188.300	-3.177.420	10.880
Dybvad Ældrecenter	7.261.810	-47.400	7.214.410
Dybvadgruppen	5.666.580		5.666.580
Sygepleje Dybvad	768.490		768.490
Servicearealer Dybvad	399.640		399.640
Fællesudgifter Rosengården	2.714.070	-2.851.210	-137.140
Rosengården pleje	20.539.990		20.539.990
Rosengården fællespersonale	302.860		302.860
Rosengården servicearealer	4.912.970		4.912.970
Sygepleje Rosengården	1.413.310		1.413.310
Fællesudgifter Sæby By	468.380		468.380
Styggekrumpengruppen	5.516.970		5.516.970
Algade	5.703.860		5.703.860
Sæby Tværteam	27.960		27.960
Østervrå Ældrecenter	11.532.720	-78.330	11.454.390
Østervrågruppen	5.369.330		5.369.330
Sygepleje Østervrå Ældrecenter	421.620		421.620
Servicearealer Østervrå	501.400		501.400
Køkken Østervrå	2.279.320	-2.267.570	11.750
Midtpunkt 56 = BPA 270980	8.067.470		8.067.470
§ 95, 96 og refusioner	251.550		251.550
Længst muligt i eget liv, Træning	2.346.400		2.346.400
053233 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	244.007.680	-20.026.950	223.980.730
Hjemmepleje - bestiller	34.245.080		34.245.080
Forebyggende indsats - bestiller		14.076.070	14.076.070
Pensionistforeninger og ældreklubber	459.450		459.450
Akt. center Nord ledelse	493.310		493.310
Strandgården Akt.center - Udligningsmoms	-708.460	-119.090	-827.550
Skagen Akt. center Udligningsmoms	-1.480.130	-192.700	-1.672.830
Gavlhuset Daghjem	-116.640		-116.640
Fristedet Daghjem	-103.540		-103.540
Skagen Daghjem	-116.640		-116.640
Daghjemmet Rosengården	-116.550		-116.550
Bangsbo Aktivitetscenter	-336.250	-185.850	-522.100
Bangsbo Aktivitetscenter Ledelse	483.770		483.770

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Bangsbo Café - Udligningsmoms	694.400	-315.360	379.040
	Bangsbo Daghjem	-158.770		-158.770
	Bangsbo Café - Toldmoms	319.910	-639.000	-319.090
	Dagcenter Ingeborgvej	-990.600	-112.960	-1.103.560
	Dagcenter Ingeborgvej Ledelse	472.570		472.570
	Ingeborgvej Café - Udligningsmoms	1.014.820	-326.080	688.740
	Daghjem Lyspunkt	-168.210		-168.210
	Ingeborgvej Café - Toldmoms	257.990	-451.420	-193.430
	Rådhuscentret Ledelse	678.320		678.320
	Rådhuscentret Café - Udligningsmoms	733.910	-576.890	157.020
	Rådhuscentret Café - Toldmoms	515.220	-1.030.760	-515.540
	Rådhuscenter aktivitet	38.010		38.010
	Sæby Aktivitetscenter	-239.090	-163.610	-402.700
	Dybvad Aktivitetscenter	-50.500	-32.330	-82.830
	Østervrå Aktivitetscenter	-46.610		-46.610
	§ 95, 96 og refusioner	1.086.260	-3.307.360	-2.221.100
	Køb og salg af pladser, egne	21.006.020	-26.128.110	-5.122.090
	Køb og salg af pl., ejersted 4	2.167.090		2.167.090
	Fælles udgifter/indtægter	75.886.150	226.740	76.112.890
	H&P og socialt udsatte i eget hjem	21.608.770		21.608.770
	Koktvedparken	14.722.440		14.722.440
	Koktvedparken 3	1.147.540		1.147.540
	Koktvedparken 5	3.711.420		3.711.420
	Specialtilbuddet	2.985.650	-1.002.920	1.982.730
	Bofællesskaber Fælles	1.613.110	0	1.613.110
	Odinsvej	8.532.700		8.532.700
	Kronen	1.672.470		1.672.470
	Stygge Krumpensvej	3.885.980		3.885.980
	Specialtilbuddet administration	817.630		817.630
	Bofællesskaber - Ledelse og administrati	1.557.400		1.557.400
	Gl. Skagensvej - Bofællesskaber	10.747.220		10.747.220
	Kirkevej, Skagen	10.714.060		10.714.060
	Handicap Afdelingen	2.221.070		2.221.070
	Mariested	-112.740	254.680	141.940
	Mariested administration	1.298.440		1.298.440
	Mariested Vest	8.159.500		8.159.500
	Mariested Syd	7.321.600		7.321.600
	Mariested Nord	5.223.360		5.223.360
	Substitution	259.770		259.770
053234	Plejhjem og beskyttede boliger	8.542.140	-1.202.420	7.339.720
	Køb og salg af pladser, ældre	7.989.600		7.989.600
	Løn - Caspershus	160.360	-1.202.420	-1.042.060
	Ejendom - Caspershus	392.180		392.180
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording	47.801.860	-2.347.230	45.454.630
	Sygepleje LeveBo Frederikshavn	522.050		522.050
	Sygepleje Dybvad	73.770		73.770
	Hjælpe midler	46.994.780	-2.347.230	44.647.550
	Specialtilbuddet	65.390		65.390

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Bofællesskaber Fælles	50.300		50.300
	Senhjernesgade Center Nord	75.450		75.450
	Koktvedstien	20.120		20.120
053237	Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning	3.582.310		3.582.310
	Pl.vederlag pårørende - bestiller	3.582.310		3.582.310
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	134.971.110	-5.802.070	129.169.040
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (pgf. 10	6.600.670	-3.327.670	3.273.000
	Socialt Udsatte, ejersted 1	4.457.040	-3.327.670	1.129.370
	Socialt Udsatte, ejersted 4	2.143.630		2.143.630
053844	Alkoholbehandling og behandlingshjemfor alkoholskadede (sund	458.770		458.770
	Alkohol- og stofmisbrug, ejersted 1	458.770		458.770
053845	Behandling af stofmisbruger (servicelovens pgf. 101 og sundh	8.414.790		8.414.790
	Alkohol- og stofmisbrug, ejersted 1	4.189.930		4.189.930
	Alkohol og stofmisbrug - ejersted 4	507.980		507.980
	Overordnet drift udredning rengøring mv.	2.904.870		2.904.870
	Substitution	812.010		812.010
053850	Botilbud til længerevarende ophold (pgf. 108)	26.581.640		26.581.640
	Køb og salg af pladser, egne	26.208.510		26.208.510
	Køb og salg af pl., ejersted 4	373.130		373.130
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (pgf. 107)	46.902.800	0	46.902.800
	Køb og salg af pladser, egne	26.752.920		26.752.920
	Køb og salg af pl., ejersted 4	20.149.880		20.149.880
053853	Kontaktperson- og ledsageordninger (pgf. 45, 97-99)	3.064.370		3.064.370
	Fælles udgifter/indtægter	372.150		372.150
	Ledsagerordning/administration	2.692.220		2.692.220
053858	Beskyttet beskæftigelse (pgf. 103)	2.879.810		2.879.810
	Køb og salg af pladser, egne	1.595.820		1.595.820
	Køb og salg af pl., ejersted 4	365.150		365.150
	Afdelingschefens område	918.840		918.840
053859	Aktivitets- og samværstilbud (pgf. 104)	40.068.260	-2.474.400	37.593.860
	Køb og salg af pladser, egne	12.043.420	-2.474.400	9.569.020
	Køb og salg af pl., ejersted 4	1.305.920		1.305.920
	Fælles udgifter/indtægter	25.565.040		25.565.040
	Psykatri Projekter	888.040		888.040
	Overo.dr. v/alkohol/stofmisbrug-Ledel/ad	265.840		265.840
0548	Førtidspensioner og personlige tillæg	17.105.370	-7.012.960	10.092.410
054867	Personlige tillæg m.v.	17.105.370	-7.012.960	10.092.410
	Personlige tillæg	17.105.370	-7.012.960	10.092.410
0557	Kontante ydelser	657.960	-328.980	328.980
055772	Sociale formål	657.960	-328.980	328.980
	Kontanthjælp 5030	657.960	-328.980	328.980
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	9.507.110		9.507.110
057299	Øvrige sociale formål	9.507.110		9.507.110

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Direktørens område	7.961.630		7.961.630
	Social og Sundhedsmyndighed - Myndighed	420.390		420.390
	Afdelingschefens område	1.125.090		1.125.090
06	Fællesudgifter og administration m.v	8.754.470		8.754.470
0645	Administrativ organisation	9.749.560		9.749.560
064551	Sekretariat og forvaltninger	9.749.560		9.749.560
	Personaleudgifter Hjælpe midler	9.749.560		9.749.560
0652	Lønpuljer m.v.	-995.090		-995.090
065270	Løn- og barselspuljer	-995.090		-995.090
	Direktørens område	-995.090		-995.090
	Sundhedsudvalget	331.490.920	-265.410	331.225.510
04	Sundhedsområdet	283.953.520	-265.410	283.688.110
0462	Sundhedsudgifter m.v.	283.953.520	-265.410	283.688.110
046281	Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	202.162.870		202.162.870
	Medfinansiering af sundhedsvæsenet	202.162.870		202.162.870
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	21.572.030	-108.050	21.463.980
	Direktørens område	10	0	10
	Kom. genoptræning og vedl.træning	3.350.730		3.350.730
	Fælles Træningsafdeling	4.067.820	-108.050	3.959.770
	Caspershus	1.376.390		1.376.390
	Træningscenter Frederikshavn	4.910.400		4.910.400
	Træningscenter Sæby	4.357.130		4.357.130
	Træningscenter Skagen	3.509.550	0	3.509.550
046284	Vederlagsfri behandling hos fysioterapeut	9.537.620		9.537.620
	Vederlagsfri Fysioterapi - Ejersted 1	9.537.620		9.537.620
046285	Kommunal tandpleje	17.941.440	-300.070	17.641.370
	Tandplejen	15.197.480	-67.810	15.129.670
	Tandpleje - private klinikker	684.420		684.420
	Omsorg/spec.tandpl. eg.klin.	2.059.540	-232.260	1.827.280
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	18.944.570	142.710	19.087.280
	Direktørens område	6.259.350		6.259.350
	Centerchefens område SUU	36.590		36.590
	Diverse projekter sundhedsfremme	1.186.950	142.710	1.329.660
	Sundhedscentre	10.734.820		10.734.820
	Sundhed og sygepleje ledelse & administration	726.860		726.860
046289	Kommunal sundhedstjeneste	10.541.750		10.541.750
	Sundhedstjenesten	10.081.020		10.081.020
	Babycafe/unge mødre	111.920		111.920
	Børnegrp. (sorggrp. glad og lettet, ball	172.040		172.040
	Familieafdelingen - familie	176.770		176.770
046290	Andre sundhedsudgifter	3.253.240		3.253.240
	Andre sundhedsudgifter	3.253.240		3.253.240
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	47.537.410		47.537.410
0532	Tilbud til ældre og handicappede	45.882.770		45.882.770
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	37.951.150		37.951.150

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Hjemmepleje - bestiller	10		10
	Skagen Sygepleje	5.217.870		5.217.870
	Hjemmesygepleje	1.814.240		1.814.240
	Fladstrand Sygepleje	9.013.320		9.013.320
	Demenskoordinatorer	10		10
	Frederikshavn Sygepleje	11.812.630		11.812.630
	Tværteam sygepleje	646.930		646.930
	Sæby Sygepleje	9.446.140		9.446.140
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	3.842.390		3.842.390
	Diverse projekter sundhedsfremme	574.930		574.930
	Forebyggende hjemmebesøg	3.267.460		3.267.460
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befording	4.089.230		4.089.230
	Skagen Sygepleje	10		10
	Fladstrand Sygepleje	10		10
	Sundhedscentre	4.089.210		4.089.210
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	1.654.640		1.654.640
057299	Øvrige sociale formål	1.654.640		1.654.640
	Centerchefens område SUU	60.570		60.570
	Frivilligt socialt arbejde §18	1.594.070		1.594.070
06	Fællesudgifter og administration m.v	-10		-10
0645	Administrativ organisation	-10		-10
064551	Sekretariat og forvaltninger	-10		-10
	Direktørens område	-20		-20
	Centerchefens område SUU	10		10
Børne- og Ungdomsudvalget		949.642.110	-86.909.150	862.732.960
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	20.000	-19.980	20
0025	Faste ejendomme	20.000	-19.980	20
002513	Andre faste ejendomme	20.000	-19.980	20
	Buttervej 39, familiecenter	20.000	-19.980	20
03	Undervisning og kultur	496.852.660	-7.925.130	488.927.530
0322	Folkeskolen m.m.	470.045.320	-7.873.850	462.171.470
032201	Folkeskoler	378.733.670	-6.555.780	372.177.890
	Ansættelsesvurdering	-2.000.000		-2.000.000
	Direktørens område	3.228.790		3.228.790
	Skole - fællesområde	16.001.020	-4.159.080	11.841.940
	Specialskole - fællesområde	8.620.850	-2.396.700	6.224.150
	Sæbygaardskolen - Heldagsskolen	370		370
	Konsulenttjeneste	2.067.100		2.067.100
	Skolebibliotek	779.890		779.890
	Frydenstrandskolen	60		60
	Skole - Ledelse og adm Nord	4.142.830		4.142.830
	Skole - Øvrig Nord	56.734.060		56.734.060
	Skagen Skoleafd - Special	1.995.590		1.995.590
	Skole - Ledelse og adm Syd	6.435.000		6.435.000
	Skole - Øvrig Syd	73.855.140		73.855.140
	Sæbygaard Skoleafd - Special	3.341.290		3.341.290

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Skole - Ledelse og adm Vest	4.866.820		4.866.820
Skole - Øvrig Vest	55.223.640		55.223.640
Heldagsskolen Skoleafd - Special	11.261.990		11.261.990
Skole - Ledelse og adm Øst	6.305.870		6.305.870
Skole - Øvrig Øst	79.217.320		79.217.320
Svær Generel Indlæring	8.727.060		8.727.060
Strukturklasser	15.358.940		15.358.940
Autister	3.802.880		3.802.880
Kontaktklasser	8.929.290		8.929.290
10. klassecenter	7.176.020		7.176.020
10. klassecenter - Ledelse og administra	833.820		833.820
SSP-konsulent	1.828.030		1.828.030
032202 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	-3.870.270		-3.870.270
Direktørens område	-3.870.270		-3.870.270
032203 Syge- og hjemmeundervisning	270.410		270.410
Syge- og hjemmeundervisning	270.410		270.410
032204 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	21.270.110	-566.760	20.703.350
PPA	21.270.110	-566.760	20.703.350
032205 Skolefritidsordninger	18.265.580	-751.310	17.514.270
SFO - fællesområde	14.952.230	-751.310	14.200.920
SFO - Ledelse og adm Nord	541.900		541.900
SFO - Øvrig Nord	4.251.290		4.251.290
SFO - Forældrebetaling Nord	-4.047.560		-4.047.560
SFO - Ledelse og adm Syd	499.220		499.220
SFO - Øvrig Syd	5.081.520		5.081.520
SFO - Forældrebetaling Syd	-6.320.740		-6.320.740
SFO - Ledelse og adm Vest	625.420		625.420
SFO - Øvrig Vestq	4.350.650		4.350.650
SFO - Forældrebetaling Vest	-5.219.830		-5.219.830
SFO - Ledelse og adm Øst	556.630		556.630
SFO - Øvrig Øst	10.614.940		10.614.940
SFO - Forældrebetaling Øst	-7.620.090		-7.620.090
032206 Befordring af elever i grundskolen	-210		-210
Befordring af elever i grundskolen	-210		-210
032207 Specialundervisning i regionale tilbud	1.048.310		1.048.310
Specialscole - fællesområde	247.110		247.110
Regionale tilbud 6-18 år	801.200		801.200
032208 Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingsti	20		20
Nordstjerneskolens - autistgruppe	20		20
032210 Bidrag til statslige og private skoler	29.552.500		29.552.500
Bidrag til statslige/private skoler	29.552.500		29.552.500
032212 Efterskoler og ungdomskostskoler	8.036.330		8.036.330
Efterskoler - ungdomskost	8.036.330		8.036.330
032214 Ungdommens Uddannelsesvejledning	10.583.500		10.583.500
Dispositions-konto - BUU -Center for unge	3.055.950		3.055.950
Tværgående samarbejde	1.905.420		1.905.420

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Øvrig undervisning	1.463.630		1.463.630
	UU Frederikshavn	4.158.500		4.158.500
032216	Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	161.040		161.040
	Regionale tilbud 0-6 år §32	161.040		161.040
032217	Specialpædagogisk bistand til voksne	5.994.330		5.994.330
	Specialpædagogisk bistand til voksne	5.994.330		5.994.330
0330	Ungdomsuddannelser	18.571.660		18.571.660
033044	Produktionsskoler	3.546.300		3.546.300
	Produktionsskoler	3.546.300		3.546.300
033045	Erhvervsgrunduddannelsers skoleophold	1.420.100		1.420.100
	Erhvervsgrunduddannelse	1.420.100		1.420.100
033046	Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	13.605.260		13.605.260
	STU	13.605.260		13.605.260
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	8.235.680	-51.280	8.184.400
033876	Ungdomsskolevirksomhed	8.053.180	-51.280	8.001.900
	Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole	2.032.210	-36.970	1.995.240
	Ungdomsmødestedet	145.970		145.970
	Ravnshøj Ungdomsklub	309.250		309.250
	Tranåsskolen	1.574.770	-14.310	1.560.460
	Garagen Sæby	525.410		525.410
	Østervrå Ungdomsklub	227.400		227.400
	Voerså Ungdomsklub	180.720		180.720
	Hørby Ungdomsklub	220.170		220.170
	Fr.havn Kommunes Ungdomsskole - administration	1.964.800		1.964.800
	Tranåsskolen - Ledelse og administration	386.910		386.910
	Garagen Sæby - Ledelse og administration	116.670		116.670
	Strandby Ungdomsklub	368.900		368.900
033878	Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelsesinstitutioner mv.	182.500		182.500
	Tilskud til elevers befordring	101.570		101.570
	Tilskud statsl. selvej. udd.inst.	80.930		80.930
04	Sundhedsområdet	20		20
0462	Sundhedsudgifter m.v.	20		20
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	20		20
	Pulje til tværgående samarbejde	20		20
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	452.769.430	-78.964.040	373.805.390
0522	Central refusionsordning		-335.670	-335.670
052207	Indtægter fra den centrale refusionsordning		-335.670	-335.670
	Familieafdelingen - familie		-257.810	-257.810
	Familieafdelingen - dag og døgn		-77.860	-77.860
0525	Dagtilbud til børn og unge	238.357.440	-53.892.060	184.465.380
052510	Fælles formål	38.304.680	-2.866.650	35.438.030
	Direktørens område	-1.100.000		-1.100.000
	LOS ændresRessourceteam 6-16 år	1.219.790		1.219.790
	Sprogstimulering	612.090		612.090

	Budget 2016		Netto Bevilling
	Udgifter	Indtægter	
Centerchefens område	30.761.430	-2.866.650	27.894.780
Lederløn Skagen - Ledelse og adm.	770.080		770.080
Lederløn Fr-havn II-Ledelse og adm.	770.080		770.080
Lederløn Fr-havn V - Ledelse og adm.	770.070		770.070
Lederløn Sæby 1 - Ledelse og admi.	770.070		770.070
Pladsanvisningen	1.092.930		1.092.930
PAU-elever	2.638.140		2.638.140
052511 Dagleje	55.514.250	-12.839.650	42.674.600
Centerchefens område	4.089.890		4.089.890
Daglejen	51.424.360	-12.839.650	38.584.710
052513 Integrerede institutioner (institutioner som omfatter mindst to af følgende: Daginstitution, fritidshjem eller klubtilbud)	10.788.470	-12.512.790	-1.724.320
Centerchefens område	5.404.780		5.404.780
Forældrebetaling Børnehave		-1.727.810	-1.727.810
Forældrebetaling aldersint.		-10.784.980	-10.784.980
Den Lille Børnehave	3.164.160		3.164.160
Børnehaven Bispevang	2.219.530		2.219.530
052514 Daginstitutioner (institutioner kun for børn indtil skolestart)	114.446.960	-23.787.970	90.658.990
Centerchefens område	3.080.030		3.080.030
Fagpersonale og øvrig drift	24.367.210		24.367.210
Fagpersonale og øvrig drift	34.112.600		34.112.600
Fagpersonale og øvrig drift	22.340.070		22.340.070
Fagpersonale og øvrig drift	22.494.830		22.494.830
Forældrebetaling aldersint.		-23.787.970	-23.787.970
Bødkegården	7.471.490		7.471.490
Fritidscenter	580.730		580.730
052516 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	12.586.150	-1.885.000	10.701.150
Afdelingschefens område	1.293.990	-1.885.010	-591.020
Kaj Bundvad Fritidscenter	587.520	10	587.530
Ungdomsgården Hånbæk	3.332.030	0	3.332.030
Strandby Fritidscenter	30	-10	20
Bangsboklubben	487.640	20	487.660
Fritidscentret Hans Åbelsvej	1.972.430	0	1.972.430
Ungdomshuset Sct. Laurentii	1.872.960	-10	1.872.950
Ålbæk Ungdomsklub	191.480		191.480
Kaj Bundvad Fritidsc.-Ledelse og adm.	606.470		606.470
Ungdomsgården Hånbæk - admi.	628.870		628.870
Bangsboklubben - Ledelse og adm.	485.610		485.610
Fritidscenter H. Åbel-Ledelse og adm.	599.230		599.230
Ungdomshuset Sct. La.-Ledelse og adm.	517.930		517.930
Km udgifter til klub efter dagtilbudslov	9.960		9.960
052517 Særlige dagtilbud og særlige klubber	4.989.550		4.989.550
Abildgård Specialbørnehave	2.139.860		2.139.860
Dueslaget	2.849.690		2.849.690
052519 Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger	1.727.380		1.727.380
Centerchefens område	159.370		159.370

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Thorshøj Børnehus	1.568.010		1.568.010
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	141.698.750	-3.341.540	138.357.210
052820	Opholdssteder mv. for børn	32.235.150	-3.341.540	28.893.610
	Familieafdelingen - familie	4.089.500	-527.900	3.561.600
	Opholdssteder - ejerforhold 4	4.587.340		4.587.340
	Familieafdelingen Handicap		-317.080	-317.080
	Plejefamilie opholdssted mv. (egne) 5.20	2.957.180	-2.496.560	460.620
	Plejefamilie opholdssted mv.(priv) 5.20	20.601.130		20.601.130
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	34.905.930		34.905.930
	Familieafdelingen - familie	17.686.790		17.686.790
	Familiehus Fr.-havn	6.760.240		6.760.240
	Familieafdelingen Handicap	827.910		827.910
	Private kost & efterskoler (ejerfo. 4)	89.780		89.780
	Familiehus Fr-havn - Ledelse og administ	577.710		577.710
	Forebyggende foranstaltninger 5.21	5.360.000		5.360.000
	Rådgivning og afledte ydelser §11	240.000		240.000
	Støtte/kontakt	3.363.500		3.363.500
052822	Plejefamilier	43.923.500		43.923.500
	Familieafdelingen - familie	36.558.870		36.558.870
	Plejefamilie opholdssted mv. (egne) 5.20	20		20
	Plejefamilier og netværkspleje 5.22	7.364.610		7.364.610
052823	Døgninstitutioner for børn og unge	22.645.080		22.645.080
	Familieafdelingen - familie	9.152.910		9.152.910
	Døgninstitutioner børn og unge	-8.302.470		-8.302.470
	Frederikshavn Døgncenter	13.009.570		13.009.570
	Frederikshavn Døgncenter - Ledelse & adm	1.471.110		1.471.110
	Døgninstitutioner 5.23	1.960.830		1.960.830
	Bo-hjemme støtte	4.907.410		4.907.410
	Bo-hjemme støtte ledelse og adm.	445.720		445.720
052824	Sikrede døgninstitutioner m.v for børn og unge	2.407.630		2.407.630
	Sikrede døgninstitutioner 5.24	2.407.630		2.407.630
052825	Særlige dagtilbud og særlige klub- ber	5.581.460		5.581.460
	Solsikken	3.404.920		3.404.920
	Særlig klubtilbud Sct. Laurentius	192.230		192.230
	Særlige klubtilbud Hans Aabelsvej	189.680		189.680
	Oasen	1.794.630		1.794.630
0532	Tilbud til ældre og handicappede	9.747.660		9.747.660
053233	Forebyggende indsats for ældre og handicappede	9.747.660		9.747.660
	Boenheden Birketofte	2.397.510		2.397.510
	Køb og salg af pladser - egne	1.795.610		1.795.610
	Ungevejledning	2.483.980		2.483.980
	Køb og salg af pladser - privat	3.070.560		3.070.560
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	24.124.660	-1.362.470	22.762.190
053842	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	2.825.630	-1.362.470	1.463.160
	Krisecenter i Frederikshavn	2.718.590	-1.362.470	1.356.120

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Krisecenter andre kommuner	107.040		107.040
053845	Behandling af stofmisbrugere (servicelovens§ 101 og sundhedslovens § 142)	1.822.320		1.822.320
	Behandling af stofmisbrugere 18 år og o.	1.822.320		1.822.320
053852	Botilbud til midlertidigt ophold (pgf. 107)	18.531.820		18.531.820
	Køb og salg af pladser - egne	3.284.860		3.284.860
	Køb og salg af pladser - privat	15.246.960		15.246.960
053858	Beskyttet beskæftigelse (pgf. 103)	60.070		60.070
	Køb og salg af pladser - egne	60.070		60.070
053859	Aktivitets- og samværstilbud (pgf. 104)	884.820		884.820
	Køb og salg af pladser - egne	10		10
	Køb og salg af pladser - privat	884.810		884.810
0557	Kontante ydelser	32.244.500	-16.734.610	15.509.890
055772	Sociale formål	31.035.220	-15.521.390	15.513.830
	Familieafdelingen Handicap	29.466.050	-14.735.500	14.730.550
	Merudgifter/tabt arbejdsfortjeneste 5.72	516.380	-258.740	257.640
	Sociale formål 5.57.72 arbejdsmarked	632.170	-316.540	315.630
	Sociale Formål 5.57.72 - Handicap/Psykiatri	420.620	-210.610	210.010
055774	Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	1.209.280	-1.213.220	-3.940
	Familieafdelingen - familie	1.209.280		1.209.280
	Flygtninge 100% refusion		-1.213.220	-1.213.220
0568	Arbejdsmarkedsforanstaltninger	6.596.420	-3.297.690	3.298.730
056890	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	4.301.750	-2.145.930	2.155.820
	Kommunal beskæftigelsesindsats 5.68.90	4.301.750	-2.145.930	2.155.820
056898	Beskæftigelsesordninger	2.294.670	-1.151.760	1.142.910
	Beskæftigelsesordninger 5.68.98	2.302.360	-1.151.760	1.150.600
	Mentorer	-4.560		-4.560
	Kommunalt projekt Step Up	-3.130		-3.130
Kultur- og Fritidsudvalget		220.990.140	-12.073.150	208.916.990
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	23.451.070	-4.075.330	19.375.740
0025	Faste ejendomme	7.060		7.060
002513	Andre faste ejendomme	7.060		7.060
	Hjørringvej 200	7.060		7.060
0032	Fritidsfaciliteter	23.444.010	-4.075.330	19.368.680
003231	Stadion og idrætsanlæg	23.444.010	-4.075.330	19.368.680
	Stadion og idrætsanlæg	15.424.200		15.424.200
	Frederikshavn Svømmehal	4.423.870	-3.368.850	1.055.020
	Frederikshavn Svøm. m.moms	421.450	-83.940	337.510
	Bannerslundhallen	456.590	-10.100	446.490
	Syvstenhallen	226.290		226.290
	Iscenter Nord	2.005.220	-612.440	1.392.780
	Bannerslundhallen-Ledelse og adm.	106.560		106.560
	Iscenter Nord - Ledelse og adm.	116.980		116.980
	Fr-havn Svømmehal - Ledelse og adm.	262.850		262.850
03	Undervisning og kultur	101.068.510	-6.104.020	94.964.490
0322	Folkeskolen m.m.	16.210.220		16.210.220

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
032206	Befordring af elever i grundskolen	16.210.220		16.210.220
	Kørselskontoret	16.210.220		16.210.220
0332	Folkebiblioteker	23.829.670	-596.390	23.233.280
033250	Folkebiblioteker	23.829.670	-596.390	23.233.280
	Frederikshavn Kommunes biblioteker	21.703.840	-596.390	21.107.450
	Fr-havns Bibliotek - Ledelse og adm.	2.125.830		2.125.830
0335	Kulturel virksomhed	34.376.530	-4.778.600	29.597.930
033560	Museer	10.591.140	-12.190	10.578.950
	Museer	10.591.140	-12.190	10.578.950
033562	Teatre	905.560		905.560
	Teatre	905.560		905.560
033563	Musikarrangementer	10.663.100	-4.336.120	6.326.980
	Frederikshavn Kommunale Musikskole	9.694.820	-4.336.120	5.358.700
	Frederikshavn Musik-Ledelse og adm.	968.280		968.280
033564	Andre kulturelle opgaver	12.216.730	-430.290	11.786.440
	Fælleskonto	4.708.910		4.708.910
	Det Musiske Hus	2.852.270		2.852.270
	Øveforeningen Maigaarden	68.160		68.160
	Kommandantboligen	11.960	-3.490	8.470
	Manegen Sæby Kulturhus	541.360		541.360
	Kappelborg	1.916.260	-219.620	1.696.640
	Maskinhallen	91.300		91.300
	Stadsarkiv	1.248.410		1.248.410
	Kappelborg billetsalg		-207.180	-207.180
	Bar - salg Kappelborg	15.120		15.120
	Fælleskonto	-69.340		-69.340
	Stadsarkiv - Ledelse og administration	290.150		290.150
	Kappelborg - Ledelse og administration	542.170		542.170
0338	Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	26.652.090	-729.030	25.923.060
033870	Fælles formål	-223.000		-223.000
	Direktørens område	-316.940		-316.940
	Folkeoplysning & fritidsaktiviteter	93.940		93.940
033872	Folkeoplysende voksenundervisning	2.671.920	-6.180	2.665.740
	Folkeoplysning & fritidsaktiviteter	2.671.920	-6.180	2.665.740
033873	Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	11.880.950		11.880.950
	Folkeoplysning & fritidsaktiviteter	11.880.950		11.880.950
033874	Lokaletilskud	12.322.220	-722.850	11.599.370
	Folkeoplysning & fritidsaktiviteter	12.322.220	-722.850	11.599.370
04	Sundhedsområdet	5.821.130		5.821.130
0462	Sundhedsudgifter m.v.	5.821.130		5.821.130
046282	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	2.193.560		2.193.560
	Kørselskontoret	2.193.560		2.193.560
046290	Andre sundhedsudgifter	3.627.570		3.627.570
	Borgerservice	1.927.410		1.927.410
	Kørselskontoret	1.700.160		1.700.160
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	60.600.430	-1.660.520	58.939.910

		Budget 2016		Netto Bevilling
		Udgifter	Indtægter	
0525	Dagtilbud til børn og unge	512.300		512.300
052517	Særlige dagtilbud og særlige klubber	512.300		512.300
	Kørselskontoret	512.300		512.300
0528	Tilbud til børn og unge med særlige behov	238.680		238.680
052821	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	238.680		238.680
	Kørselskontoret	238.680		238.680
0532	Tilbud til ældre og handicappede	2.824.520		2.824.520
053235	Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	2.824.520		2.824.520
	Kørselskontoret	2.824.520		2.824.520
0538	Tilbud til voksne med særlige behov	513.560		513.560
053859	Aktivitets- og samværstilbud (pgf. 104)	513.560		513.560
	Kørselskontoret	513.560		513.560
0557	Kontante ydelser	56.204.420	-1.660.520	54.543.900
055772	Sociale formål	3.137.480	-1.562.270	1.575.210
	Kørselskontoret	3.137.480	-1.562.270	1.575.210
055776	Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	33.576.960	-98.250	33.478.710
	Borgerservice	33.576.960	-98.250	33.478.710
055777	Boligsikring - kommunal medfinansiering	19.489.980		19.489.980
	Borgerservice	19.489.980		19.489.980
0572	Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	306.950		306.950
057299	Øvrige sociale formål	306.950		306.950
	Borgerservice	306.950		306.950
06	Fællesudgifter og administration m.v	30.049.000	-233.280	29.815.720
0642	Politisk organisation	151.220		151.220
064242	Kommissioner, råd og nævn	151.220		151.220
	Folkeoplysningsudvalg	151.220		151.220
0645	Administrativ organisation	27.472.190	-233.280	27.238.910
064551	Sekretariat og forvaltninger	19.616.960	-233.280	19.383.680
	Borgerservice	20.298.610	-233.280	20.065.330
	Borgerservice Kontrolenheden	-2.695.960		-2.695.960
	Kørselskontoret	2.014.310		2.014.310
064559	Administrationsbidrag til UdbetalingDanmark	7.855.230		7.855.230
	Borgerservice	7.855.230		7.855.230
0652	Lønpuljer m.v.	2.425.590		2.425.590
065270	Løn- og barselspuljer	2.425.590		2.425.590
	Direktørens område	2.425.590		2.425.590
Teknisk Udvalg		69.536.910	-11.698.080	57.838.830
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	26.141.760	0	26.141.760
0028	Fritidsområder	14.560.020	0	14.560.020
002820	Grønne områder og naturpladser	14.560.020	0	14.560.020
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	14.560.020		14.560.020
0032	Fritidsfaciliteter	50.000		50.000
003235	Andre fritidsfaciliteter	50.000		50.000

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Intern drift og fællesudgifter	50.000		50.000
0038	Naturbeskyttelse	4.440.000		4.440.000
003850	Naturforvaltningsprojekter	2.450.000		2.450.000
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	2.450.000		2.450.000
003853	Skove	1.040.000		1.040.000
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	1.040.000		1.040.000
003854	Sandflugt	950.000		950.000
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	950.000		950.000
0048	Vandløbsvæsen	6.260.010		6.260.010
004870	Fælles formål	4.185.010		4.185.010
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	300.000		300.000
	Klimasikring og vejanlæg	3.750.010		3.750.010
	Intern drift og fællesudgifter	135.000		135.000
004871	Vedligeholdelse af vandløb	2.075.000		2.075.000
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	2.075.000		2.075.000
0052	Miljøbeskyttelse m.v.	831.730		831.730
005289	Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	831.730		831.730
	Natur og Vandmiljø alm. drift	831.730		831.730
02	Transport og infrastruktur	42.735.930	-11.698.080	31.037.850
0222	Fælles funktioner	529.030	-5.772.040	-5.243.010
022201	Fælles formål	6.959.140		6.959.140
	Direktørens område	641.250		641.250
	Direktion John Kristensen	10		10
	Intern drift og fællesudgifter	-13.582.170		-13.582.170
	Materiel og miljø	19.900.050		19.900.050
022203	Arbejder for fremmed regning	-11.585.120	0	-11.585.120
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	1.772.860		1.772.860
	Rekreative omr. og publikumsfac.-toldmoms	-850.000		-850.000
	Klimasikring og vejanlæg	-9.557.980		-9.557.980
	Intern drift og fællesudgifter	-250.000		-250.000
	Materiel og miljø	-1.850.000		-1.850.000
	Materiel og miljø - toldmoms	-850.000	0	-850.000
022205	Driftsbygninger og -pladser	3.165.010		3.165.010
	Materiel og miljø	3.165.010		3.165.010
022207	Parkering	1.990.000	-5.772.040	-3.782.040
	Intern drift og fællesudgifter	1.990.000	-5.772.040	-3.782.040
0228	Kommunale veje	35.296.940	1.040.320	36.337.260
022811	Vejvedligeholdelse m.v.	909.870	1.040.320	1.950.190
	Vejmyndighed	1.701.980		1.701.980
	P-vagter	-1.134.150	1.040.320	-93.830
	Rekreative områder og publikumsfacilitet	400.000		400.000
	Klimasikring og vejanlæg	7.100.020		7.100.020
	Infrastruktur & Bymiljø	-7.157.980		-7.157.980
022812	Belægninger m.v.	3.500.010		3.500.010
	Infrastruktur & Bymiljø	3.500.010		3.500.010
022814	Vintertjeneste	16.200.030		16.200.030
	Klimasikring og vejanlæg	16.200.030		16.200.030
022822	Vejanlæg	13.912.030		13.912.030

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Intern drift og fællesudgifter	13.912.030		13.912.030
022823	Standardforbedringer af færdselsarealer	775.000		775.000
	Infrastruktur & Bymiljø	775.000		775.000
0235	Havne	6.909.960	-6.966.360	-56.400
023540	Havne	3.564.080	14.580	3.578.660
	Havne diverse	451.050		451.050
	Sæby Havn udligningsmoms	2.963.690		2.963.690
	Sæby Havn 100% moms	149.340	14.580	163.920
023541	Lystbådehavne m.v.	3.345.880	-6.980.940	-3.635.060
	Havne diverse	1.275.310	-1.087.500	187.810
	Sæby Havn - velfærdsbygning 92,16%	-795.740	-2.278.930	-3.074.670
	Jollehavn i åen - Sæby		-50.410	-50.410
	Skagen Lystbådehaven	2.866.310	-3.564.100	-697.790
03	Undervisning og kultur	422.000		422.000
0335	Kulturel virksomhed	422.000		422.000
033564	Andre kulturelle opgaver	422.000		422.000
	Intern drift og fællesudgifter	422.000		422.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	237.220		237.220
0645	Administrativ organisation	237.220		237.220
064551	Sekretariat og forvaltninger	237.220		237.220
	Direktørens område	-521.170		-521.170
	P-vagter	758.390		758.390
Plan- og Miljøudvalget		13.366.070		13.366.070
02	Transport og infrastruktur	14.021.170		14.021.170
0232	Kollektiv trafik	14.021.170		14.021.170
023231	Busdrift	14.021.170		14.021.170
	Kollektiv trafik	14.021.170		14.021.170
06	Fællesudgifter og administration m.v	-655.100		-655.100
0645	Administrativ organisation	-104.790		-104.790
064551	Sekretariat og forvaltninger	-104.790		-104.790
	Dir Chrisitan Roslev	-104.790		-104.790
0652	Lønpuljer m.v.	-550.310		-550.310
065270	Løn- og barselspuljer	-550.310		-550.310
	Direktørens område	-550.310		-550.310
Tværgående fællespuljer		26.021.370		26.021.370
06	Fællesudgifter og administration m.v	26.021.370		26.021.370
0652	Lønpuljer m.v.	26.021.370		26.021.370
065270	Løn- og barselspuljer	1.021.370		1.021.370
	Direktionen	1.021.370		1.021.370
065276	Generelle reserver	25.000.000		25.000.000
	Direktionen	25.000.000		25.000.000
Plan- og Miljøudvalget - takstfinansieret		69.611.740	-69.108.270	503.470
01	Forsyningsvirksomheder m.v.	69.197.740	-68.694.280	503.460
06	Fællesudgifter og administration m.v	2.544.640	-2.544.650	-10
0122	Forsyningsvirksomheder	2.544.640	-2.544.650	-10
012206	Andre forsyningsvirksomheder	2.544.640	-2.544.650	-10

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto Bevilling
	Fordelingskonti vedr. Forsyning	66.653.100	-66.149.630	503.470
0138	Affaldshåndtering	1.701.930	-200.000	1.501.930
013860	General administration	1.701.930	-200.000	1.501.930
	Renovation	31.714.740	-33.111.590	-1.396.850
013861	Ordninger for dagrenovation - restaffald	31.714.740	-33.111.590	-1.396.850
	Renovation	557.900		557.900
013864	Ordninger for farligt affald	557.900		557.900
	Renovation	32.678.530	-32.838.040	-159.510
013865	Genbrugsstationer	32.678.530	-32.838.040	-159.510
	Renovation	414.000	-413.990	10
0652	Lønpuljer m.v.	414.000	-413.990	10
065272	Tjenestemandspension	414.000	-413.990	10
	Tjenestemandspension	414.000	-413.990	10

BEVILLINGSOVERSIGT ANLÆG

Rapporten, opstilles efter totalbudgetprincippet og indeholder således foruden driftsposter tillige kapitalposter og rådighedsbeløb til afholdelse af anlægsudgifter.

Rapporten har til formål at give oplysning om bevillingsbindingen og en specifikation af den enkelte bevilling.

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto bevilling
Frederikshavn Kommune - udvalgsopdelt		126.304.000	-15.905.000	110.399.000
Økonomiudvalget		52.703.000	-15.905.000	36.798.000
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	13.536.000	-15.905.000	-2.369.000
0022	Jordforsyning		-15.905.000	-15.905.000
002202	Boligformål		-15.905.000	-15.905.000
	Pulje køb og salg med moms		-15.905.000	-15.905.000
0025	Faste ejendomme	11.310.000		11.310.000
002513	Andre faste ejendomme	10.552.000		10.552.000
	Ejendomscenter	9.419.000		9.419.000
	Pulje køb og salg uden moms	1.133.000		1.133.000
002515	Byfornyelse	758.000		758.000
	Ejendomscenter	758.000		758.000
0032	Fritidsfaciliteter	2.226.000		2.226.000
003231	Stadion og idrætsanlæg	2.226.000		2.226.000
	Ejendomscenter	2.226.000		2.226.000
03	Undervisning og kultur	784.000		784.000
0335	Kulturel virksomhed	784.000		784.000
033564	Andre kulturelle opgaver	784.000		784.000
	Ejendomscenter	784.000		784.000
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	26.508.000		26.508.000
0525	Dagtilbud til børn og unge	23.985.000		23.985.000
052514	Daginstitutioner(institutioner kun for børn indtil skolestart	23.985.000		23.985.000
	Ejendomscenter	23.985.000		23.985.000
0532	Tilbud til ældre og handicappede	2.523.000		2.523.000
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	2.523.000		2.523.000
	IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi	2.523.000		2.523.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	11.875.000		11.875.000
0645	Administrativ organisation	7.970.000		7.970.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	7.970.000		7.970.000
	Arbejdsmarked	513.000		513.000
	Økonomi	325.000		325.000
	Sundhed og Pleje	29.000		29.000
	Social- og sundhedsmyndighed	283.000		283.000
	IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi	1.018.000		1.018.000
	Handicap og Psykiatri	70.000		70.000
	Ejendomscenter	764.000		764.000
	Teknik og Miljø	404.000		404.000
	Park og Vej	46.000		46.000
	Udvikling og Erhverv	1.684.000		1.684.000
	Familie	288.000		288.000
	Personale	182.000		182.000
	Ledelsessekretariatet	2.290.000		2.290.000
	Administrationsafdelingen	74.000		74.000
0648	Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	3.905.000		3.905.000
064862	Turisme	3.905.000		3.905.000

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto bevilling
	Udvikling og Erhverv	3.905.000		3.905.000
	Arbejdsmarkedsudvalget	27.000		27.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	27.000		27.000
0645	Administrativ organisation	27.000		27.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	27.000		27.000
	Direktørens område	27.000		27.000
	Socialudvalget	2.708.000		2.708.000
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	339.000		339.000
0532	Tilbud til ældre og handicappede	339.000		339.000
053232	Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede	339.000		339.000
	Social- og sundhedsmyndighed	339.000		339.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	2.369.000		2.369.000
0645	Administrativ organisation	2.369.000		2.369.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	2.369.000		2.369.000
	Direktørens område	2.369.000		2.369.000
	Sundhedsudvalget	1.482.000		1.482.000
04	Sundhedsområdet	1.065.000		1.065.000
0462	Sundhedsudgifter m.v.	1.065.000		1.065.000
046288	Sundhedsfremme og forebyggelse	1.065.000		1.065.000
	Social- og sundhedsmyndighed	1.065.000		1.065.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	417.000		417.000
0645	Administrativ organisation	417.000		417.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	417.000		417.000
	Direktørens område	417.000		417.000
	Børne- og Ungdomsudvalget	11.142.000		11.142.000
03	Undervisning og kultur	5.750.000		5.750.000
0322	Folkeskolen m.m.	5.750.000		5.750.000
032201	Folkeskoler	5.750.000		5.750.000
	Skole	5.750.000		5.750.000
05	Sociale opgaver og beskæftigelse m.v	3.492.000		3.492.000
0525	Dagtilbud til børn og unge	3.492.000		3.492.000
052510	Fælles formål	2.460.000		2.460.000
	Dagtilbud	2.460.000		2.460.000
052516	Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud	1.032.000		1.032.000
	Ungeenheden	1.032.000		1.032.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	1.900.000		1.900.000
0645	Administrativ organisation	1.900.000		1.900.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	1.900.000		1.900.000
	Direktørens område	1.900.000		1.900.000
	Kultur- og Fritidsudvalget	3.795.000		3.795.000
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	2.947.000		2.947.000
0032	Fritidsfaciliteter	2.947.000		2.947.000
003231	Stadion og idrætsanlæg	1.885.000		1.885.000
	Kultur og Fritid	1.885.000		1.885.000
003235	Andre fritidsfaciliteter	1.062.000		1.062.000
	Kultur og Fritid	1.062.000		1.062.000
03	Undervisning og kultur	47.000		47.000

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto bevilling
0335	Kulturel virksomhed	47.000		47.000
033560	Museer	47.000		47.000
	Kultur og Fritid	47.000		47.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	801.000		801.000
0645	Administrativ organisation	801.000		801.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	801.000		801.000
	Borgerservice	407.000		407.000
	Direktørens område	394.000		394.000
	Teknisk Udvalg	52.693.000		52.693.000
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	7.906.000		7.906.000
0025	Faste ejendomme	3.000.000		3.000.000
002515	Byfornyelse	3.000.000		3.000.000
	Teknik og Miljø	3.000.000		3.000.000
0028	Fritidsområder	582.000		582.000
002820	Grønne områder og naturpladser	582.000		582.000
	Park og Vej	582.000		582.000
0038	Naturbeskyttelse	2.324.000		2.324.000
003854	Sandflugt	2.324.000		2.324.000
	Park og Vej	2.324.000		2.324.000
0055	Diverse udgifter og indtægter	2.000.000		2.000.000
005590	Fælles formål	2.000.000		2.000.000
	Teknik og Miljø	2.000.000		2.000.000
02	Transport og infrastruktur	44.588.000		44.588.000
0228	Kommunale veje	40.766.000		40.766.000
022811	Vejvedligeholdelse m.v.	844.000		844.000
	Park og Vej	844.000		844.000
022822	Vejanlæg	39.922.000		39.922.000
	Teknik og Miljø	189.000		189.000
	Park og Vej	39.733.000		39.733.000
0235	Havne	3.822.000		3.822.000
023540	Havne	2.105.000		2.105.000
	Ejendomscenter	2.105.000		2.105.000
023542	Kystbeskyttelse	1.717.000		1.717.000
	Teknik og Miljø	1.717.000		1.717.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	199.000		199.000
0645	Administrativ organisation	199.000		199.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	199.000		199.000
	Direktørens område	199.000		199.000
	Plan- og Miljøudvalget	1.754.000		1.754.000
00	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	1.703.000		1.703.000
0025	Faste ejendomme	1.703.000		1.703.000
002513	Andre faste ejendomme	1.703.000		1.703.000
	Teknik og Miljø	1.703.000		1.703.000
06	Fællesudgifter og administration m.v	51.000		51.000
0645	Administrativ organisation	51.000		51.000
064551	Sekretariat og forvaltninger	51.000		51.000
	Direktørens område	51.000		51.000

BEVILLINGSOVERSIGT RENTER, BALANCEFORSKYDNINGER OG FINANSIERING

Rapporten, opstilles efter totalbudgetprincippet og indeholder således foruden driftsposter tillige kapitalposter og rådighedsbeløb til afholdelse af anlægsudgifter.

Rapporten har til formål at give oplysning om bevillingsbindingen og en specifikation af den enkelte bevilling.

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto bevilling
Samlet resultat		168.199.572	-4.007.620.552	-3.839.420.980
4 Renter		20.363.742	-6.757.050	13.606.692
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	20.363.742	-6.757.050	13.606.692
0722	Renter af likvide aktiver		-1.800.000	-1.800.000
072205	Indskud i pengeinstitutter m.v.		300.000	300.000
072208	Realkreditobligationer		-2.100.000	-2.100.000
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt		-200.000	-200.000
072814	Tilgodehavender i betalingskontrol		-200.000	-200.000
0732	Renter af langfristede tilgodehavender		-757.050	-757.050
073220	Pantebreve		-87.050	-87.050
073221	Aktier og andelsbeviser m.v.		-20.000	-20.000
073223	Udlån til beboerindskud		-50.000	-50.000
073225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender		-600.000	-600.000
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	10.000		10.000
073535	Andre forsyningsvirksomheder	10.000		10.000
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	600.000		600.000
075256	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	600.000		600.000
0755	Renter af langfristet gæld	19.433.742		19.433.742
075563	Selvejende institutioner med overenskomst	72.153		72.153
075568	Realkredit	21.963		21.963
075570	Kommunekreditforeningen	19.339.626		19.339.626
0758	Kurstab og kursgevinster	320.000	-4.000.000	-3.680.000
075878	Kurstab og kursgevinster i øvrigt	320.000		320.000
075879	Garantiprovision		-4.000.000	-4.000.000
5 Balanceforskydninger		19.125.533	-60.000	19.065.533
08	Balanceforskydninger	19.125.533	-60.000	19.065.533
0822	Forskydninger i likvide aktiver	14.786.539		14.786.539
082201	Kontante beholdninger	14.786.539		14.786.539
0828	Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-2.108.906		-2.108.906
082815	Andre tilgodehavender	-2.108.906		-2.108.906
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	6.447.900		6.447.900
083220	Pantebreve	-2.500		-2.500
083223	Udlån til beboerindskud	790.000		790.000
083224	Indskud i landsbyggefonden m.v.	5.500.000		5.500.000
083225	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	2.018.710		2.018.710
083227	Deponerede beløb for lån m.v.	-1.858.310		-1.858.310
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten		-60.000	-60.000
085152	Anden gæld		-60.000	-60.000
6 Afdrag på lån og leasing		69.905.982		69.905.982
08	Balanceforskydninger	69.905.982		69.905.982
0855	Forskydninger i langfristet gæld	69.905.982		69.905.982

		Budget 2016		
		Udgifter	Indtægter	Netto bevilling
085563	Selvejende institutioner med overenskomst	103.102		103.102
085568	Realkredit	81.345		81.345
085570	Kommunekreditforeningen	67.331.181		67.331.181
085577	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	2.390.354		2.390.354
	7 Finansiering	58.804.315	-4.000.803.502	-3.941.999.187
07	Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	58.804.315	-3.952.038.502	-3.893.234.187
0762	Tilskud og udligning	51.834.315	-1.227.078.000	-1.175.243.685
076280	Udligning og generelle tilskud		-927.934.000	-927.934.000
076281	Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	44.064.000	-20.640.000	23.424.000
076282	Kommunale bidrag til regionerne	7.770.315		7.770.315
076286	Særlige tilskud		-278.504.000	-278.504.000
0765	Refusion af købsmoms	107.000		107.000
076587	Refusion af købsmoms	107.000		107.000
0768	Skatter	6.863.000	-2.724.960.502	-2.718.097.502
076890	Kommunal indkomstskat	6.863.000	-2.441.203.078	-2.434.340.078
076892	Selskabsskat		-42.913.950	-42.913.950
076893	Anden skat på lignet visse indkomster		-1.423.000	-1.423.000
076894	Grundskyld		-235.531.000	-235.531.000
076895	Anden skat på fast ejendom		-3.889.474	-3.889.474
08	Balanceforskydninger		-48.765.000	-48.765.000
0855	Forskydninger i langfristet gæld		-48.765.000	-48.765.000
085570	Kommunekreditforeningen		-48.765.000	-48.765.000

INVESTERINGSOVERSIGT

Oversigten viser hvilke beløb der er afsat til de enkelte projekter. Der skal indhentes anlægsbevilling før beløb det kan anvendes.

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Sammendrag af investeringsoversigten fordelt på udvalg

Alle beløb i 1.000 kr. Udvalg	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Skattefinansieret anlæg:						
Økonomiudvalget	36.798	27.333	27.333	25.313	25.313	116.777
Arbejdsmarkedsudvalget	27	0	0	0	0	27
Socialudvalget	2.708	344	344	344	344	3.740
Sundhedsudvalget	1.482	1.065	1.065	1.065	1.065	4.677
Børne- og Ungdomsudvalget	11.142	7.220	7.220	7.220	7.220	32.802
Kultur- og Fritidsudvalget	3.795	2.994	2.994	2.994	2.994	12.777
Teknisk Udvalg	52.693	43.599	43.599	43.599	43.599	183.490
Plan- og Miljøudvalget	1.754	0	0	0	0	1.754
Skattefinansieret anlæg total	110.399	82.555	82.555	80.535	80.535	356.044
Anlægsindtægter:						
Salgsindtægter	-15.905	-15.905	-15.147	-15.147	-15.147	-62.104
Bruttoanlægsudgifter	126.304	98.460	97.702	95.682	95.682	418.148
Heraf						
Lånefinansieret	46.265	22.826	23.191	23.563	23.563	115.846
Kassefinansieret	80.039	75.634	74.511	72.119	72.119	302.302

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Økonomiudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Økonomiudvalget:						
Salg af jord og bygninger	-15.905	-15.905	-15.147	-15.147	-15.147	-62.104
Planlagt vedligeholdelse af bygninger (øvrige ejendomme)	5.259	5.259	5.259	5.259	5.259	21.036
Samarbejdsportal	850	850	850	850	850	3.400
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	2.523					2.523
Udmøntning af pulje til digitalisering- og velfærdstek. tiltag	3.520					3.520
Energirenoveringer	4.160	4.160	4.160	4.160	4.160	16.640
Bæredygtigt Børneområde	23.985	23.985	23.985	23.985	23.985	95.940
Bygninger overgået til projektudvikling	1.133	1.512	1.512	1.512	1.512	5.669
Strategisk byudvikling Frederikshavn midtby	758	758				1.516
Energibyen, projektudvikling	1.580	2.080	2.080	2.080	2.080	7.820
Pulje vedr. Knivholt hovedgård	784	784	784	784	784	3.136
Frederikshavn Idrætshal	2.226					2.226
Købstadsjubilæum Frederikshavn	2.020	2.020	2.020			6.060
Pulje til erhvervs-, turisme- og kulturelle formål	3.905	1.830	1.830	1.830	1.830	9.395
Økonomiudvalget i alt	36.798	27.333	27.333	25.313	25.313	116.777

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Arbejdsmarkedsudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Arbejdsmarkedsudvalget:						
Pulje til digitaliserings- velfærdsteknologiske tiltag	27					27
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	27	0	0	0	0	27

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Socialudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Socialudvalget:						
Løftlifte i plejeboliger	339	344	344	344	344	1.371
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	2.369					2.369
Socialudvalget i alt	2.708	344	344	344	344	3.740

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Sundhedsudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Sundhedsudvalget:						
Investeringspulje til forebyggelse af indlæggelser	1.065	1.065	1.065	1.065	1.065	4.260
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	417					417
Sundhedsudvalget i alt	1.482	1.065	1.065	1.065	1.065	4.677

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Børne- og Ungdomsudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Børne- og Ungdomsudvalget:						
Administration af anlægsprojekter - skoleområdet	1.235	1.235	1.235	1.235	1.235	4.940
Administration af anlægsprojekter - daginstitutionsområdet	407	407	407	407	407	1.628
Digitalisering af skoleområdet	3.515	3.515	3.515	3.515	3.515	14.060
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	1.900					1.900
Udvikling af den digitale daginstitution	2.053	2.063	2.063	2.063	2.063	8.242
Ekstraordinær indsats ifm. Bæredygtigt børneområde	1.000					1.000
Projekt Skagen udvikling af specialiseret social indsats	1.032					1.032
Børne- og Ungdomsudvalget i alt	11.142	7.220	7.220	7.220	7.220	32.802

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Kultur- og Fritidsudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Kultur og Fritidsudvalget:						
Anlægstilskud	1.062	1.062	1.062	1.062	1.062	4.248
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	394					394
Udmøntning pulje til digitalisering og velfærdstek. tiltag (Borgerservice)	407					407
Anlægsdel af tilskud til foreninger	1.932	1.932	1.932	1.932	1.932	7.728
Kultur- og Fritidsudvalget i alt	3.795	2.994	2.994	2.994	2.994	12.777

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Teknisk Udvalg

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Teknisk udvalg:						
Rekreative anlæg og tilgængelighed til naturen:						
Aktivitetsområde Bangsbo	582	582	582	582	582	2.328
Kystbeskyttelse, Skagen	1.717					1.717
Bådebroer	2.105	2.105	2.105	2.105	2.105	8.420
Klimasikring (oprensning af vandløb)	2.000					2.000
Kystfodring, Skagen	2.324	1.162	1.162	1.162	1.162	5.810
Rekreative anlæg og tilgængelighed til naturen i alt	8.728	3.849	3.849	3.849	3.849	20.275
Bevarelse af kapital i vejinfrastrukturen:						
Koordinerede belægningsrenoveringer	9.735	9.735	9.735	9.735	9.735	38.940
Matrikulære berigtigelser	189	189	189	189	189	756
Renovering af kørebaner	11.273	11.273	11.273	11.273	11.273	45.092
Vejprojekter	8.130	8.130	8.130	8.130	8.130	32.520
Renovering af vejbelægningsanlæg 2010 - 2027	1.496	1.496	1.496	1.496	1.496	5.984
Slidlag	7.600	6.584	6.584	6.584	6.584	27.352
Vejafvandingsbidrag	1.438	1.438	1.438	1.438	1.438	5.752
Broer, tunneller og underløb	844	844	844	844	844	3.376
Bevarelse af kapital i vejinfrastrukturen i alt	40.705	39.689	39.689	39.689	39.689	159.772
Forbedring af vejenes færdselssikkerhed m.v.:						
Trafiksikkerhedskampagner	61	61	61	61	61	244
Forbedring af vejenes færdselssikkerhed m.v. i alt	61	61	61	61	61	244
Øvrige anlæg:						
Udvikling af byrum	3.000					3.000
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	199					199
Øvrige anlæg i alt	3.199	0	0	0	0	3.199
Teknisk udvalg i alt	52.693	43.599	43.599	43.599	43.599	183.490

Investeringsoversigt 2016 - 2019

Plan- og Miljøudvalget

Alle beløb i 1.000 kr. Anlægsarbejdets navn:	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019	Efter- følgende år	i alt 2016 - 2019
Plan- og Miljøudvalget:						
Pulje til digitaliserings- og velfærdsteknologiske tiltag	51					51
Ny busterminal Frederikshavn	1.703					1.703
Plan- og Miljøudvalget i alt	1.754	0	0	0	0	1.754

Budgetteret låneoptagelse 2016 - 2019

	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Alle beløb i 1.000 kr.				
Automatisk låneadgang:				
Lån til betaling af ejendomsskat	2.500	2.500	2.500	2.500
Energirenoveringer	4.160	4.227	4.294	4.363
Bådebroer	2.105	2.139	2.173	2.208
Lånepuljer:				
Lån til større strukturelle investeringer på bl.a. borgernære omr.	1.000	5.080	5.161	5.244
Lån til investeringer med effektiviseringspotentiale	12.000			
Ordinær lånepulje/nye lånepuljer		11.381	11.563	11.748
Lån til kystsikring	2.000			
Lån til styrkelse af likviditeten	25.000			
Budgetteret låneoptagelse i alt	48.765	25.326	25.691	26.063

TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT

Den tværgående artsoversigt viser sammensætningen af kommunens ressourceforbrug.

Oversigten omfatter totalbudgettets udgifter og indtægter opdelt på grundlag af den autoriserede artsinddeling.

Foregående regnskabsår og budgetår i årets priser.
Budgetåret og overslagsårene i budgetårets priser.

TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT DEL 1

BUDGET 2016

Regnskab 2014 og opr. budget 2015 i det enkelte års prisniveau.

Drift og anlæg i budget 2016 samt i overslagsår

er i 2016-priser, mens finansieringen er i det

enkelte års priser.

LØN- OG PRISSTIGNING VEDR. HOVEDKONTO 0-6, BASISÅR 2016

HELE 1.000 KR.

	Regnskab 2014		Opr. budget 2015		Budget 2016	
	UDGIFTER	INDTÆGTER	UDGIFTER	INDTÆGTER	UDGIFTER	INDTÆGTER
Balance i alt	5.190.173	-5.190.173	4.606.634	-4.606.634	4.707.402	-4.707.402
1 Lønninger	1.947.133	0	2.308.278	0	1.769.947	0
2 Varekøb	167.475	0	135.491	0	111.921	0
22 Fødevarer	26.538	0	14.040	0	15.548	0
23 Brændsel og drivmidler	51.388	0	43.704	0	46.816	0
26 Køb af jord og bygninger	10	0	0	0	0	0
27 Anskaffelser	7.054	0	472	0	247	0
29 Øvrige varekøb	82.484	0	77.275	0	49.311	0
4 Tjenesteydelser m.v.	1.198.221	0	741.836	0	1.292.073	0
40 Tjenesteydelser uden moms	128.607	0	-181.694	0	404.858	0
45 Entreprenør- og håndværksydelser	100.108	0	115.900	0	109.832	0
46 Betalinger til staten	164.964	0	193.185	0	183.604	0
47 Betalinger til kommuner	167.334	0	144.115	0	121.686	0
48 Betalinger til regioner	258.332	0	240.649	0	256.148	0
49 Øvrige tjenesteydelser	378.876	0	229.680	0	215.945	0
5 Tilskud og overførsler	1.280.697	0	1.267.883	0	1.365.262	0
51 Tjenestemandspension	22.907	0	24.049	0	24.254	0
52 Overførsler til personer	1.059.932	0	1.134.391	0	1.229.859	0
59 Øvrige tilskud og overførsler	197.858	0	109.443	0	111.149	0
6 Finansudgifter	596.646	0	153.146	0	168.200	0
7 Indtægter	0	-362.551	0	-337.725	0	-284.339
71 Egne huslejeindtægter	0	-6.393	0	-11.404	0	-8.942
72 Salg af produkter og ydelser	0	-169.432	0	-123.376	0	-88.434
76 Betalinger fra staten	0	-7.763	0	-4.510	0	-5.815
77 Betalinger fra kommuner	0	-100.898	0	-48.980	0	-52.290
78 Betalinger fra regioner	0	-16.099	0	-11	0	-11
79 Øvrige indtægter	0	-61.966	0	-149.444	0	-128.847
8 Finansindtægter	0	-4.827.622	0	-4.268.908	0	-4.423.063
Pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6	0	0	0	0	0	0

TVÆRGÅENDE ARTSOVERSIGT DEL 2

BUDGET 2016

Regnskab 2014 og opr. budget 2015 i det enkelte års prisniveau.

Drift og anlæg i budget 2016 samt i overslagsår

er i 2016-priser, mens finansieringen er i det

enkelte års priser.

LØN- OG PRISSTIGNING VEDR. HOVEDKONTO 0-6, BASISÅR 2016

HELE 1.000 KR.

	Budget 2017		Budget 2018		Budget 2019	
	UDGIFTER	INDTÆGTER	UDGIFTER	INDTÆGTER	UDGIFTER	INDTÆGTER
Balance i alt	4.646.214	-4.646.214	4.694.098	-4.694.098	4.723.503	-4.723.503
1 Lønninger	1.754.082	0	1.741.213	0	1.739.239	0
2 Varekøb	111.701	0	111.701	0	111.701	0
22 Fødevarer	15.550	0	15.550	0	15.550	0
23 Brændsel og drivmidler	46.816	0	46.816	0	46.816	0
26 Køb af jord og bygninger	0	0	0	0	0	0
27 Anskaffelser	247	0	247	0	247	0
29 Øvrige varekøb	49.088	0	49.088	0	49.089	0
4 Tjenesteydelser m.v.	1.206.849	0	1.170.559	0	1.138.419	0
40 Tjenesteydelser uden moms	349.174	0	324.806	0	298.331	0
45 Entreprenør- og håndværksydelser	94.121	0	94.121	0	94.121	0
46 Betalinger til staten	192.340	0	192.340	0	192.340	0
47 Betalinger til kommuner	100.359	0	89.818	0	84.154	0
48 Betalinger til regioner	259.114	0	258.504	0	258.504	0
49 Øvrige tjenesteydelser	211.741	0	210.968	0	210.968	0
5 Tilskud og overførsler	1.380.047	0	1.380.428	0	1.370.244	0
51 Tjenestemandspension	24.302	0	24.302	0	24.302	0
52 Overførsler til personer	1.244.662	0	1.245.093	0	1.235.093	0
59 Øvrige tilskud og overførsler	111.083	0	111.033	0	110.850	0
6 Finansudgifter	109.453	0	125.770	0	118.887	0
7 Indtægter	0	-286.631	0	-286.110	0	-288.617
71 Egne huslejeindtægter	0	-8.942	0	-8.942	0	-8.942
72 Salg af produkter og ydelser	0	-87.204	0	-87.204	0	-89.412
76 Betalinger fra staten	0	-5.815	0	-5.815	0	-5.815
77 Betalinger fra kommuner	0	-52.281	0	-52.281	0	-52.340
78 Betalinger fra regioner	0	-11	0	-11	0	-11
79 Øvrige indtægter	0	-132.378	0	-131.857	0	-132.096
8 Finansindtægter	0	-4.347.976	0	-4.385.197	0	-4.400.843
Pris- og lønstigninger vedr. hovedkonto 0-6	84.083	-11.607	164.427	-22.791	245.013	-34.044

TILSKUDSOVERSIGT

Tilskudsoversigt 2016

Kommunerne kan få momsrefusion for en andel af visse tilskud, hvor kommunerne lader nogle aktiviteter udføre af private eller foreninger. Det betyder, at disse tilskud udbetales med et større beløb, end der er budgetteret med i kommunen og foreninger har dermed flere penge til at udføre opgaven. Såfremt denne momsrefusion ikke kunne opnås, ville dette begunstige udførelse af opgaver i kommunalt regi.

I nedenstående skema fremgår eventuel momsrefusion af tilskuddet.

Betalingsmodtager beløb i kr.	Til udbetaling	Budgetteret	Momsrefusion
Kultur- og Fritidsudvalget:			
Skagen Stadion (SIK)	1.592.052	1.390.732	201.320
Ålbæk Idrætsforening	289.573	257.720	31.853
Frederikshavn Stadion (FFI)	263.258	234.300	28.958
Lystfiskerforeningen i Frederikshavn	36.000	34.373	1.627
Frederikshavn Idrætscenter I/S	3.279.269	2.877.272	401.997
Østervråhallen	1.487.867	1.320.082	167.785
Sæby Fritidscenter	561.118	499.395	61.723
Dybvadhallen	573.645	510.544	63.101
Skagen Tennis- og Badmintonklub	947.651	832.667	114.984
Skagen Kultur- og Fritidscenter	4.949.222	4.367.577	581.645
Aalbæk Idrætscenter	1.794.352	1.583.362	210.990
Sæby Svømmebad	3.452.738	3.072.937	379.801
Skagen Ridehus	150.032	150.032	0
Frederikshavn Teaterforening	128.820	128.820	0
Bangsbo Museum og Arkiv	3.149.214	2.991.753	157.461
Frederikshavn Kunstmuseum	751.377	713.808	37.569
Skagen Museum	3.613.280	3.432.616	180.664
Skagen By- og Egnsmuseum	2.187.906	2.078.511	109.395
Sæby Museum	1.396.653	1.326.820	69.833
Maritim Historisk Forening	199.129	183.199	15.930
Aalbæk Kulturhus	109.608	109.608	0
Vendsyssel Teater	1.183.693	702.103	481.590
Kulturaftale	203.674	203.674	0
Filmfestival	90.664	83.411	7.253
Arena Nord	2.979.100	2.740.772	238.328
Folkeoplysende voksenundervisning	2.281.387	2.281.387	0
Lokaletilskud til folkeoplysende voksenundervisning	357.820	311.303	46.517
Økonomiudvalget:			
Besøg i og fra venskabsbyer	99.978	91.890	7.998
Byprojekt Tordenskjoldsdage	1.002.608	922.399	80.209
Tilskud til Erhvervsråd Frederikshavn	4.806.454	4.806.454	0
Toppen af Danmark	695.161	695.161	0
Business Region North Denmark	926.230	926.230	0
Væksthus Nordjylland	1.051.774	967.632	84.142
I alt	46.591.307	42.828.634	3.762.673

TAKSTOVERSIGT

Takstoversigt

Takstoversigten viser taksterne i budget 2015 og de nye takster i budget 2016

Den viser den af Byrådet fastsatte pris inkl. moms mv., svarende til den takst, forbrugeren skal betale for ydelsen
Alle beløb er i kr., medmindre andet er angivet.

	Budget 2015	Budget 2016
Økonomiudvalget		
For restancer, hvortil der ikke er knyttet udlægsret (diverse regningskrav):		
Rykkergebyr	250,00	250,00
For restancer, hvortil der ikke er knyttet udlægsret (diverse regningskrav):		
Rykkergebyr	100,00	100,00
Diverse gebyrer:		
Gebyr for miljøtilsyn pr. time	308,70	1)
Vurderingsattest *)	100,00	digitalt
Skatteattest *)	100,00	digitalt
Ejendomsattest *)	100,00	digitalt
BBR-ejermeddelelse	70,00	70,00
BBR-lejermeddelelse	70,00	70,00
BBR-ejelejlighedsmeddelelse	70,00	70,00
BBR-ejermeddelelse for andelbolig	70,00	70,00
*) Vederlagsfrit for ejeren		
Kopier ved aktindsigt - 10 kr. for første side - efterfølgende 1 kr.	10 kr. / 1 kr.	10 kr. / 1 kr.
Gebyr oprettelse af sag, Huslejenævn	141,00	302,00
Gebyr oprettelse af sag, Beboerklagenævn	141,00	1)
Ekstra affaldssæk	30,00	30,00
Taxikørsel:		
Ansøgninger	464	1)
Ansøgning om fornyelse af førerkort	232	1)
Tilladelser	1528	1)
Førerkort	114	1)
Påtegning på toldanmeldelse	160	1)
Udlevering af trafikbog – fremstillingspris + kr. 25.	95	1)
Tilladelsesnummerplade - takst og forbrugerpris skal tillægges fabrikkationsprisen	176	1)
Skorstensfejning:		
For første skorsten indtil 10 meters højde	121,31	123,16
For efterfølgende skorsten af højde indtil 10 meter på samme skorsten	95,05	96,50
For skorsten over 10 meter for hver påbegyndt meter	4,30	4,36
For rensning af centralkedler	276,99	281,20
For rensning af brændeovne	138,45	140,55
For rensning af røgrør og røgkanaler, jf. §6 i Bygge- og boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 239 af 27. april 1993, betales for rør og kanaler indtil: 35 x 35 cm indvendigt mål for første meter	64,18	65,15
For efterfølgende påbegyndt meter	31,31	31,79
For rør og kanaler med indvendigt mål på 35 x 35 cm betales for første meter	127,96	129,91
For efterfølgende påbegyndt meter	64,18	65,15
For kanaler, der kun renses ved, at skorstensfejeren personligt går gennem kanalen, har mesteren dog lov til i stedet for gebyret at træffe aftale med brugeren om betalingen, idet der tages hensyn til afstanden til og fra det sted, hvor fejningen udføres.		
For tilkald til ekstra skorstensrensning samt for rensning af røgvogne og røgkamre, der skal udføres uden for de sædvanlige skorstensfejninger, betales efter tidsforbrug samt befordringsgodtgørelse efter samme takst som for statens tjenestemænd.		
For brandpræventivt syn, herunder syn ifm. afmelding af skorsten, betales uanset antallet af skorstenene på en ejendom	121,31	123,16
For udfræsning af skorsten og tilkaldelse til skorstensild betales efter tidsforbrug tidsforbrug den til enhver tid gældende svendetimeløn samt befordringsgodtgørelse efter samme takst som for statens tjenestemænd		
For tilmelding af nye skorsten/ildsteder, også hvis kun én af delene udskiftes	459,89	466,88
Påtegning af prøvningsattest	126,16	128,08
1) Gebyrer for 2016 er ikke udregnet endnu, da det afventer prisregulering pr. 1. januar 2016		
Byggesagsbehandling		
Timepris for byggesagsbehandling (ekskl. forhåndsdiallog, behandling ved klageinstanser og facade- og udhængsskilte)	570,00	570,00

	Budget 2015	Budget 2016
Socialudvalget		
Forplejning i plejeboliger og levebo. (pr. måned)	3.425,00	*
Rengøring:		
Rengøring/vaskepakke	225,00	229,00
Vask plejeboliger ekskl. leve/bo:		
Leje af linned pr. måned	199,00	202,00
Madservice i eget hjem pr. dag:		
Hovedret	50,00	*
Biret	11,50	*
Psykatri:		
Rengøring:		
Rengøringsartikler/ pr. måned	24,00	24,00
Vask		
Regionsvask/pr. måned	453,00	444,00
Vask af eget tøj/pr. måned	79,00	85,00
Hygijne		
Pakke 1/måned	15,00	14,00
Pakke 2/måned	61,00	61,00
Kost-beboer hjælper til		
Fuld kost pr. måned	2.193,00	1.853,00
Fuld kost pr. dag	73,00	61,00
Handicap:		
Kost-beboer hjælper til, Specialtilbuddet		
Fuld kost pr. måned	3.079,00	2.438,00
Fuld kost pr. dag	102,00	81,00
Kost-beboer hjælper til, Bofællesskaber		
Fuld kost pr. måned	2.161,00	2.226,00
Fuld kost pr. dag	72,00	74,00
Kost-beboer hjælper til, Senhjerneskadecenter		
Fuld kost pr. måned	2.864,00	2.404,00
Fuld kost pr. dag	95,00	79,00
Vask og rengøring:		
Rengøring pr. md	140,00	168,00
Vask pr. md	31,00	58,00

* Taksterne reguleres ift. satsreguleringsprocenten for 2016, denne kendes pt. endnu ikke.

	Budget 2015	Budget 2016
Børne- og Ungdomsudvalget		
Der er fastsat 11 måneders betaling i kommunen, idet juli måned er betalingsfri.		
Udmeldelse: Man kan udmelde sig fra den 15. og den 30. i en måned med 1 måneds varsel.		
Søskendetilskud: Der betales fuld takst for den dyreste plads og for øvrige pladser ydes 50 % tilskud af betalingen. Der gives søskende tilskud til klubplads i de integrerede institutioner samt SFO II. Undtaget herfra er fritidsklub-, småbørnsklub- og ungdomspladser.		
Dagplejepladser		
Fuldtidsplads, betaling pr. måned	2.490,00	2.410,00
Vuggestuepladser		
Heldagsplads pr. måned	2.680,00	2.710,00
Børnehaver		
Heldagsplads pr. måned	1.560,00	1.605,00
Frokosttakst	505,00	515,00
Tilskud til privat pasning		
24 uger - 2 år og 10 måneder	5.136,00	4.971,00
2 år og 11 måneder - 5 år (skolestart)	2.977,00	3.025,00
Tilskud til privat institution 0 - 2 år 10 måneder	pr. år: 87.384,00	pr. år: 85.676,00
Tilskud til privat institution 2 år 11 måneder - 5 år (skolestart)	pr. år: 49.341,00	pr. år: 48.638,00
Skolefritidsordninger:		
Fra 0. - 3. Klasse (SFO I):		
Morgenplads pr. måned	400,00	350,00
Eftermiddagsplads pr. måned	1.195,00	1.075,00
Fuldtidsplads pr. måned	1.595,00	1.425,00
Fra 4. klasse (SFO II = klubtilbud):		
Morgenplads pr. måned	396,00	350,00
Eftermiddagsplads pr. måned	990,00	890,00
Fuldtidsplads pr. måned	1.386,00	1.240,00
Fritidscentre/klub:		
Eftermiddagsplads, fritidscentre pr. måned	320,00	390,00

	Budget 2015	Budget 2016
Kultur- og Fritidsudvalget		
Borgerservice		
Vielser - udenlandsk statsborgerskab	500,00	500,00
Vielser - udenfor rådhusene samt afhængig af tidspunkt	600,00/800,00	600,00/800,00
Legitimationsbevis - ID kort	150,00	150,00
Sundhedskort	190,00	190,00
Tinglysningssatte af skifteretsatte	1.660,00	1.660,00
Ejendomsoplysninger	400,00	400,00
Adressoplysninger folkeregister	75,00	75,00
Bødeforlæg - for sent anmeldt flytning efter 1 måneds manglende anmeldelse	Ny fra 2016	600,00
Bødeforlæg - for sent anmeldt flytning efter 4 måneders manglende anmeldelse	Ny fra 2016	1.200,00
Bøde i forbindelse med afgivelse af urigtige oplysninger - anmeldt forkert adresse	Ny fra 2016	1.200,00
Bøde i forbindelse med afgivelse af urigtige oplysninger - logivært	Ny fra 2016	1.500,00
Bøde i forbindelse med afgivelse af urigtige oplysninger - logivært gentagne gange	Ny fra 2016	3.000,00
Kørekort		
Udsendelse duplikatkørekort	280,00	280,00
Udsendelse midlertidigt erstatningskørekort	170,00	170,00
Fornyelse kørekort erhverv, tidsbegrænset	120,00	120,00
Fornyelse kørekort erhverv	280,00	280,00
Fornyelse kørekort med kærelerergodtgørelse	280,00	280,00
Fornyelse kørekort for ans. som er +70 år	50,00	120,00
Fornyelse kørekort for ans. som er +75 år	Ny fra 2016	50,00
Udstedelse internationalt kørekort	25,00	25,00
Kontrollerende køreprøve	890,00	890,00
Køreprøve (teori og praktisk prøve)	600,00	600,00
Kørelæreprøve, første kategori	340,00	340,00
Kørelæreprøve, efterfølgende kategorier	320,00	320,00
Ombygning af udl. kørekort til dansk kørekort	280,00	280,00
Tillægsprøve, praktisk prøve til BE og MC	280,00	280,00
Teoriprøve knallert - personer over 18 år	120,00	120,00
Knallert - teori og prakt. prøve - under 18 år	450,00	450,00
Stor knallert - køreprøve	245,00	245,00
Udstedelse af kørekort til lille knallert	120,00	120,00
Duplikatkørekort samt erstatningskørekort m.v.	120,00	120,00
Pas		
Pas for personer mellem 18 og 65 år	626,00	626,00
Prov. A-pas for personer mellem 18 og 65 år	600,00	600,00
B-pas for personer mellem 0 og 11 år	115,00	115,00
B-pas for personer mellem 12 og 18 år	141,00	141,00
Prov. B-pas for personer mellem 0 og 18 år	115,00	115,00
C-pas for personer over 65 år	376,00	376,00
Prov. C-pas for personer over 65 år	350,00	350,00
Fingeraftryk	26,00	26,00
Omsorgskørsel (månedlig abonnement)		
Døgtakster ved salg til andre kommuner:		
En ugentlig kørsel tur/retur	104,00	104,00
To ugentlige kørsler tur/retur	207,00	207,00
Tre ugentlige kørsler tur/retur	311,00	311,00
Fire ugentlige kørsler tur/retur	416,00	416,00
Fem ugentlige kørsler tur/retur	518,00	518,00
Folkebiblioteket:		
Ved overskridelse 1 - 13 dage, børn	10,00	10,00
Ved overskridelse 1 - 13 dage, voksne	20,00	20,00
Ved overskridelse 14 - 28 dage, børn	55,00	55,00
Ved overskridelse 14 - 28 dage, voksne	110,00	110,00
Ved overskridelse 29 dage - regningsgebyr - børn	110,00	110,00
Ved overskridelse 29 dage - regningsgebyr voksne	220,00	220,00
Erstatning:		
Materialets pris i danbib som rettesnor+klargøring+ekspedition	efter opgørelse	efter opgørelse
Andet:		
Fotokopier og print fra selvbetjeningspc:		
A4 sort/hvid	2,00	2,00
A4 farve	4,00	4,00
A3 sort/hvid	3,00	3,00
A3 farve	6,00	6,00
Stregkoder - erstatning	50,00	50,00
Laminering A4 eller A5	10,00	10,00
Erstatningslånerkort	20,00	20,00
Musikskolen:		
Forskole:		
0 - 3 årige Babybongo	1.023,00	1.050,00
4 - 5 år 1. klasse - musikalsk legestue og musikalsk værksted	1.477,00	1.500,00
2. klasse - karrusel (inkl. instrumentleje)	1.477,00	1.500,00
1. - 3. klasse - minimusik	Ny fra 2016	1.500,00

	Budget 2015	Budget 2016
Kultur- og Fritidsudvalget, fortsat		
Instrumentalundervisning:		
Holdundervisning	2.046,00	2.090,00
Solundervisning	3.069,00	3.130,00
Voksne (elever over 25 år)	3.977,00	4.050,00
Instrumentleje	908,00	926,00
Voksne (elever over 25 år) - holdundervisning	3.069,00	3.130,00
Sammenspil / orkester		
Instrumentalelever	Gratis	Gratis
Andre (ikke musikskoleelever)	908,00	926,00
Kor		
Børne- og Ungdomskor	228,00	233,00
Kor - voksne takst 1	408,00	416,00
Kor - voksne takst 2	492,00	502,00
Kor - voksne takst 3	738,00	753,00
Teaterlinje (1. rate)		
	558,00	Udgået
Talentklassen		
	5.618,00	5.730,00
Stadion/kunststofbanen v/Fodboldvej:		
Leje af kunststofbane inkl. 2 omklædningsrum		
pr. 1,75 time	1.000,00	1.000,00
Leje af banelys pr. 1,75 time	200,00	200,00
Frederikshavn Svømmehal:		
Voksen - enkeltbillet	54,00	54,00
10-turs kort - voksen	470,00	470,00
25-turs kort - voksen	1.050,00	1.050,00
Årskort - voksen	3.100,00	3.100,00
Barn - enkeltbillet	30,00	30,00
10-turs kort - barn	260,00	260,00
25-turs kort - barn	550,00	550,00
Morgenbader - enkeltbillet	30,00	30,00
10-turs morgenbader	260,00	260,00
25-turs morgenbader	550,00	550,00
Årskort - morgenbader	1.900,00	1.900,00
Enkelt Medy-Jet massage	40,00	40,00
Massagestol:		
Massagestol enkelt	25,00	25,00
Wellnessmassage:		
Massage ½ time	220,00	220,00
Massage 1 time	380,00	380,00
Aktivitetsbillet enkelt	10,00	10,00
Kappelborg - Skagen Kulturhus		
Priser pr. time for folkeoplysende foreninger		
Salen	Ny fra 2016	30,00
Korsalen (bookes kun efter aftale med Musikskolen)	Ny fra 2016	30,00
Biografen	Ny fra 2016	30,00
Aktivitetslokale	Ny fra 2016	15,00
Aktivitetslokale dobbelte	Ny fra 2016	30,00
Musiklokale (bookes kun efter aftale med Musikskolen)	Ny fra 2016	15,00
Leje pr. påbegyndt time ved entregivende arr. i folkeoplysende regi		
Salen	Ny fra 2016	105,00
Korsalen (bookes kun efter aftale med Musikskolen)	Ny fra 2016	105,00
Biografen	Ny fra 2016	105,00
Aktivitetslokale	Ny fra 2016	105,00
Aktivitetslokale dobbelte	Ny fra 2016	105,00
Musiklokale (bookes kun efter aftale med Musikskolen)	Ny fra 2016	105,00
Multisal:		
Entregivende arrangement - pr. døgn	7.000,00	7.000,00
Almindelig mødeaktivitet - pr. døgn	2.750,00	3.000,00
Biografsalen:		
Entregivende arrangementer - pr. døgn	2.200,00	2.200,00
Almindelig mødeaktivitet - pr. døgn	1.250,00	1.500,00
Foyer:		
Entregivende arrangement - pr. døgn	2.200,00	2.200,00
Almindelig mødeaktivitet - pr. døgn	900,00	1.000,00
Udstillingssal		
Entregivende arrangementer - pr. døgn	2.200,00	2.200,00
Almindelig mødeaktivitet - pr. døgn	1.000,00	1.000,00

	Budget 2015	Budget 2016
Kultur- og Fritidsudvalget, fortsat		
Udendørs arrangementer med adgang til foyer:		
Entregivende arrangement pr. døgn	2.000,00	Udgår
undtaget sal og udendørsaktiviteter pr. time	Ny fra 2016	350,00
Alternativt - pr. påbegyndt time udover døgn	250,00	500,00
Alternativt arrangement pr. døgn	Ny fra 2016	4.000,00
Møde-/aktivitetslokale:		
Entregivende arrangement pr. døgn	1.000,00	1.000,00
Almindelig møde-/aktivitetslokale pr. døgn	500,00	900,00
Dobbelt møde-/aktivitetslokale:		
Entregivende arrangement pr. døgn	2.000,00	2.000,00
Almindelig møde-/aktivitetslokale pr. døgn	1.000,00	500,00
Mandskab:		
Hjælp til standard opstilling og klargøring - pr. time	300,00	300,00
Aflønning af 1 mand ved alle arrangementer pr. time (i arrangementperioden)	300,00	300,00
Teknik, lyd, lys, scene mv. skal aftales med Kappelborg	efter aftale	efter aftale
Catering/barsalg - skal aftales med Kappelborg	efter aftale	efter aftale
Elforbrug afregnes separat.		
Der kan ved særlige arrangementer pålægges en arrangementsafgift til dækning af driftsomkostninger		
Der skal ved booking udfyldes en arrangementsaftale		
Der betales depositum på 10% af lejen. Dette refunderes ikke ved aflysning, men fratrækkes den endelige betaling.		
Afmelding skal ske med 1 måneds varsel.		
Manegen - Sæby Kulturhus		
Kommercielle arrangementer (minium 2 timer)		
1/3 dels sal	115,00	120,00
2/3 dels sal	215,00	220,00
1/1 sal	315,00	320,00
Iscenter Nord:		
Voksen - enkelt billet	45,00	50,00
Barn - enkelt billet	25,00	30,00
10-turs kort - voksen	400,00	450,00
10-turs kort - barn	200,00	250,00
Skøjteleje, pr. dag	30,00	35,00
Skøjteslibning	30,00	30,00
Egne foreninger		
Træning uden is pr. time	60,00	60,00
Foreningsaktiviteter - hal 1 og 2 pr. time	60,00	60,00
Lillemødelokale pr. time	10,00	10,00
Store mødelokaler pr. time	20,00	20,00
Gæstende foreninger:		
Hal 1 og 2 baneleje pr. time.	200,00	200,00
Mødelokale pr. time	200,00	200,00
Indkvartering i Duehus samt mødelokale/køkk. i hal 2 pr døgn pr. person	125,00	125,00
Kommercielle aktiviteter		
Sommertræning uden is pr. time	150,00	150,00
Træning på is - andre klubber pr. time	350,00	350,00
Afvikling af kampe – inkl. entregivende, samt sponsorkøbte kampe	4.500,00	4.500,00
El afgift pr. kamp	500,00	500,00
Rengøring loungen efter kamp/arrangement	700,00	700,00
Baneleje - firmaarrangementer pr time	1.300,00	1.300,00
Foreninger SKAL meddele aktiviteter og timental til hallen senest 1 uge før arrangement		

	Budget 2015	Budget 2016
Plan- og Miljøudvalget		
Renovation (momsbelagt):		
Sæk/uge	1.150,00	1.125,00
Sæk/sommerhus	650,00	687,50
Sæk 14. dag	687,50	687,50
140 l cont./uge	1.431,25	1.400,00
240 l cont./uge	2.081,25	2.081,25
140 l cont./ 14. dag	825,00	825,00
240 l cont./ 14. dag	1.150,00	1.150,00
400 l cont./ uge	2.887,50	2.687,50
400 l cont./14. dag	1.437,50	1.437,50
600 l cont./uge	3.687,50	3.312,50
600 l cont./14. dag	1.812,50	1.750,00
800 l cont./uge	4.250,00	4.000,00
800 l cont./14. dag	2.250,00	2.125,00
Molok pr. tømning	712,50	687,50
Takst for ændring	125,00	125,00
Ekstrasække	30,00	30,00
Lejligheder/helårsboliger	1.250,00	1.281,25

	Budget 2015	Budget 2016
Teknisk Udvalg		
Vandløbsregulering		
Ved større sager kan der i stedet opkræves 2 % af anlægsudgifterne. Der opkræves ikke gebyr for mindre sager, hvor der ikke kræves offentliggørelse	6.085,00	6.400,00
Diverse:		
Skadedyrsbekæmpelse, gebyret udregnet på baggrund af ejendomsværdi	0,05 %	0,05 %
P-pladser:		
Skagen	60.000,00	60.000,00
Aalbæk	40.000,00	40.000,00
Frederikshavn midtby	40.400,00	40.400,00
Sæby by	36.225,00	36.225,00
Østervrå og Dybvad by	18.055,00	18.055,00
Hørby og Voerså by	17.365,00	17.365,00
Parkeringsafgift (prisen er kr. pr. time)	13,00	13,00
Overnatningsafgift på kommunale parkeringspladser pr. nat.	150,00	150,00
Havne:		
Sæby Havn:		
Priser pr. år (er momsbelagt)		
2,5 meter pr. liggeplads	3.741,00	3.803,00
3,0 meter pr. liggeplads	4.567,00	4.642,00
3,5 meter pr. liggeplads	5.386,00	5.475,00
4,0 meter pr. liggeplads	6.207,00	6.309,00
4,5 meter pr. liggeplads	7.031,00	7.147,00
Over 4,5 meter pr. liggeplads	7.853,00	7.983,00
Mindre både (joller) med max. bredde 2,00 m:		
Liggeplads ved bro eller kaj	2.397,00	2.437,00
Liggeplads i Sæby Å, Max længde 5,50	1.117,00	1.135,00
Midlertidig plads i Sæby Havn	236,00	240,00
Gæstesejlere:		
Priser pr. døgn (er momsbelagt)		
0-12 meter	190,00	190,00
12-15 meter	260,00	260,00
15-20 meter	330,00	330,00
20-30 meter	400,00	400,00
Over 30 meter	550,00	550,00
Ugekort:		
Er gældende for 7 sammenhængende dage og er lig med 6 gange døgntakst, men betinget af, at betaling sker på én gang. Rabatformen kan udvides til en 10+ ordning (gælder ikke for juli måned). Ved 10+ ordning køber man på én gang et antal overnatninger, fra 10 og opefter, og prisen reduceres med 30 %.		
El-tilslutning:		
Forbrug af el til autocampere og både i havnen afregnes via havnens betalingsanlæg pr. kWh	2,50	2,50
Vinteropbevaring (momsbelagt):		
Både uden fast liggeplads	200,00	200,00
Slæbested (momsbelagt):		
Slæbested pr. gang	50,00	50,00
Årskort	1250,00	1250,00
Lystbådehavn (Skagen):		
Priser pr. døgn (Kl 12:00 til 12:00), momsbelagt		
Lystbåde på 10 meter og derunder	200,00	200,00
Lystbåde mellem 10 - 15 meter	280,00	280,00
Katamaraner og trimaraner til og med 10 meter	280,00	280,00
Katamaraner og trimaraner mellem 10 - 20 meter	400,00	400,00
Skonnerter, skoleskibe og lignende	680,00	680,00
Lystbåde på 20 meter	400,00	400,00
+ pr. påbegyndt 5 meter	200,00	200,00
El-tilslutning:		
Forbrug af el til autocampere og både i havnen afregnes via havnens betalingsanlæg pr. kWh	2,50	2,50

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Generelle bemærkninger

Regeringen og KL indgik d. 3. juli 2015 aftale om kommunernes økonomi for 2016.

Aftalens hovedpunkter fremgår af nedenstående:

- Regeringen har indført et omprioreringsbidrag svarende til 1 % om året i perioden 2016-2019 svarende til ca. 2.400 mio. kr. i 2016. Midlerne kan efterfølgende prioriteres af regeringen til særlige indsatsområder. Som en del af årets kommuneaftale tilbageføres de 1.900 mio. kr. til kommunerne i 2016.
- Den ekstraordinære finansiering til styrkelse af kommunernes likviditet fortsættes i 2016 med et niveau på 3,5 mia. kr. – heraf blev de 2,0 mia. kr. udmøntet via bloktilskuddet, mens 1,0 mia. kr. blev udmøntet til kommunerne ”på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår”. Samlet set modtager Frederikshavn Kommune 58,7 mio. kr. i ekstra finansieringstilskud. Dette skal ses i forhold til, at Frederikshavn Kommunes forholdsmæssige andel af finansieringstilskuddet ville have været 38,0 mio. kr. Frederikshavn Kommune har således haft fordel af den del som blev fordelt efter særlige kriterier.
- Den samlede ramme for kommunernes udgifter er på 342.825 mio. kr. – heraf er langt den største del 237.381 mio. kr. er afsat som ramme til serviceudgifter. Frederikshavn Kommunes tekniske serviceramme udgør 2.544,6 mio. kr. Der iværksættes sanktioner, hvis kommunerne *budgetterer* over den aftalte serviceramme, men også hvis det *realiserede* forbrug viser sig at være højere end rammen vil dette betyde modregning på op til 3.000 mio. kr. i balancetilskuddet til kommunerne. Frederikshavn Kommunes andel af det betingede balancetilskud udgør 31,8 mio. kr.
- Den finansierede ramme for bruttoanlægsudgifter udgør 16.600 mio. kr., hvilket er 900 mio. kr. lavere end i 2015. Der er ingen sanktioner for anlægsområdet i 2015, men det er aftalt at kommunerne foretager en gensidig koordinering, som sikrer aftaleoverholdelse.
- Skattestoppet består fortsat – med individuelle sanktioner, overfor kommuner som hæver skatten og dermed bryder skattestoppet. Dette betyder at der modregnes med 75 % af provenuet det første år 50 % af provenuet de to næste år og 25 % det fjerde år. Der er afsat en skattepulje på 200 mio. kr., som kommuner, der mener de har behov for at hæve skatten, kan søge ind på. Puljen fordeles af Social- og Indenrigsministeriet efter ansøgning. For at holde skatterne i ro, skal andre kommuner nedsætte skatten med samlet 200 mio. kr. Kommuner der får tilladelse til at hæve skatten vil ikke blive sanktioneret. Kommuner der sætter skatten ned kan opnå tilskud til nedsættelsen fra staten. Frederikshavn Kommune har ikke søgt om skattestigning i eller om tilskud til at sætte skatten ned i 2016.

Økonomiudvalgets målsætninger for budget 2016

I forbindelse med budgetlægningen for 2016 har Økonomiudvalget besluttet, at budgettet skal baseres på følgende målsætninger:

1. Det er en målsætning, at opnå overskud på den ordinære driftsvirksomhed på minimum 150 mio. kr. - I 2016 er overskuddet på ordinær drift på 151,1 mio. kr.
2. Det er en målsætning, at have et skattefinansieret anlægsbudget på 80 mio. kr. Derudover kan der være lånefinansierede anlæg i den udstrækning, der kan opnås låneadgange og det ud fra en samlet økonomisk/politisk vurdering giver værdi for kommunen at gennemføre investeringen - Det kassefinansierede anlæg udgør 80,0 mio. kr.,
3. Det er en målsætning at have en gennemsnitlig kassebeholdning set over 365 dage på minimum 80 mio. kr. - Den gennemsnitlige likviditet skønnes at udgøre 114,8 mio. kr. i 2016. Dette er under forudsætning af, at den afsatte pulje på 25 mio. kr. vedrørende servicerammen ikke anvendes, at den

gennemsnitlige likviditet for 2015 bliver på 80 mio. kr. samt at der optages likviditetslån på 25,0 mio. kr. primo 2016.

Opgørelse af Frederikshavn Kommunes tekniske serviceramme

Den tekniske serviceramme for Frederikshavn Kommune er opgjort til 2.544,6 mio. kr. jf. KL's Kommunalstatistiske Meddelelser (KSM) tabel G. 1.12. Rammen er udregnet på følgende måde:

Teknisk serviceramme i budget 2015:	(i mio. kr.)
Serviceudgifter i budget 2015 (2015-PL):	2.513,7
Forskel fra budget 2015 til aftale 2015	1,7
Service Aftale 15 (15-pl)	2.515,4
Ændret PL i 2015	-17,3
Effektivisering af beredskabet	-0,3
Korrigeret serviceramme budget 15 (15-PL)	2.497,9
PL fra 2015 til 2016 (1,6 %)	40,0
Justering af servicerammen	-5,0
Ældremilliard	10,9
Digitaliseringsprojekter	-0,1
Regulering vedr. samtalerapi	0,1
DUT, skæv profil – tidligere år	-1,1
Lov- og cirkulæreprogram 2015	1,9
Teknisk serviceramme for 2016 (2016-PL)	2.544,6

Ovenstående giver et talmæssigt overblik over Frederikshavn Kommunes tekniske serviceramme, det vil sige Frederikshavn Kommunes beregnede andel af servicerammen. Denne tekniske serviceramme er tænkt som et arbejdsredskab for kommunerne, og er således ikke den ramme som kommunen sanktioneres efter, hvis kommunerne overskrider servicerammen. Derimod giver den enkelte kommune et billede af, om kommunen samlet set bidrager til overholdelse af den samlede ramme for kommunerne og anvendes som redskab ved den faseopdelte budgetlægning, hvor kommunerne koordinerer deres budgetter og sikre overholdelse af aftalen med regeringen.

Samlet set øges servicerammen med 46,7 mio. kr., set i forhold til den korrigerede serviceramme for 2015. Heraf udgøres langt størstedelen af PL-fremskrivningen, som udgør de 40 mio. kr.

Årets økonomaftale tager for serviceudgifterne udgangspunkt i aftalen for 2015 og ikke budgettet, derfor hæves servicerammen med 1,7 mio. kr., således at niveauet bliver aftalen for 2015. De nye skøn for pris- og lønudviklingen fra 2014 til 2015 betyder en reduktion på 17,3 mio. kr. i Frederikshavn Kommunes serviceramme. Hertil kommet en øget forventet effektiviserings gevinst i forbindelse med sammenlægningerne af beredskaber, som betyder en reduktion på 0,3 mio. kr.

Den korrigerede 2015-servicerammen tillægges forventningen til pris- og lønstigninger fra 2015 til 2016 hvilket betyder en forøgelse på 40,0 mio. kr.

Servicerammen reduceres med 5,0 mio. kr. som følge af regeringens krav om 1% effektivisering i de kommunale serviceudgifter. For kommunerne under ét svarer en reduktion på 1% til 2.368 mio. kr., heraf får kommunerne lov at beholde de 1.900 mio. kr., således bliver reduktionen på landsplan på 468 mio. kr., hvoraf Frederikshavn Kommunes andel udgør 5,0 mio. kr.

Ældremilliarden overgår fra at skulle ansøges særskilt og aflægges som særskilt regnskab, i stedet fordeles ældremilliarden nu som en del af bloktilskuddet. Dette betyder at kommunernes nettoserviceudgifter stiger, og dette betyder en korrektion af rammen på 10,9 mio. kr.

Hertil kommer et par mindre korrektioner vedrørende digitaliseringsprojekter og en regulering af kommunernes udgifter i forbindelse med samtalerapi, som betyder en flytning af udgifter fra aktivitetsbestemt medfinansiering til serviceudgifter.

Regulering vedr. skæv DUT mv. er dels reguleringer vedr. lov- og cirkulæresager, som har en skæv indfasningsprofil og dels justeringer af teknisk karakter.

Endelig er der reguleret for virkningen af serviceudgifterne i lov- og cirkulæreprogrammet. Det er en vigtig pointe, at der er tale om serviceudgifterne i lov – og cirkulæreprogrammet og ikke samtlige lov- og cirkulæreændringer. Som det fremgår, betyder denne regulering en forøgelse af servicerammen på 1,9 mio. kr. i Frederikshavn Kommune, mens det tidligere i de generelle bemærkninger er beskrevet, at lov- og cirkulæreprogrammet betyder en udgiftsforøgelse på 14,2 mio. kr. Denne forskel skyldes, at en lang række af årets ændringer i lov- og cirkulæreprogrammet vedrører omlægninger af ydelserne på arbejdsmarkedsområdet og dermed vedrører overførselsudgifterne og ikke serviceudgifterne.

Sanktioner i forhold til budget 2016

Der er fortsat mulighed for at iværksætte sanktioner overfor kommunerne, hvis økonomiaftalen ikke overholdes. I forhold til skattestopet er dette fortsat gældende.

I forhold til servicerammen udgør det betingede balancetilskud, som der kan ske modregning i 3.000 mio. kr. i 2016 heraf udgør Frederikshavn Kommunes andel ca. 31,8 mio. kr. Der kan ske modregning både i tilfælde af, at budgetterne ligger over aftalen og i tilfælde af at regnskabsresultatet ligger over aftalen – opgørelsen laves for kommunerne under ét. For Frederikshavn Kommune betyder dette, at hvis kommunerne under ét bruger op til 3.000 mio. kr. mere på serviceudgifter i 2016 end afsat i servicerammen, vil der blive modregnet i balancetilskuddet. I budgetoplægget er det forudsat, at der ikke vil ske modregning i 2016 i Frederikshavn Kommunes balancetilskud.

Der er på landsplan aftalt et anlægsniveau på 16.600 mio. kr. På anlægssiden er der ikke sanktioner ved overskridelse i 2016.

Efter budgetvedtagelserne i kommunerne viser Social- og Indenrigsministeriets foreløbige opgørelser, at kommunernes budgetter ligger inden for rammerne af økonomiaftalen. Dermed vil der ikke blive iværksat sanktioner overfor kommunerne på baggrund af budgetterne for 2016.

Overførselsudgifter – budgetgaranterede områder

Overførslerne er karakteriseret ved at være ydelser, som for størstepartens vedkommende er lovbundne. Størstedelen af disse udgifter er omfattet af den såkaldte budgetgaranti.

Udgifterne til overførsler i budget 2016 omfatter nedenstående udgiftstyper (for en afgrænsning på funktioner og grupperinger af de enkelte områder henvises til KL's budgetvejledning skrivelse 5.1 af 17. april 2015):

Overførsler omfattet af budgetgarantien:

- Kontanthjælp
- Aktivering
- Uddannelsesordning
- Revalidering
- Ledighedsydelse
- Ressourceforløb
- Jobafklaringsforløb
- Førtidspension
- Erhvervsgrunduddannelse
- Integration

Øvrige overførsler:

- Sygedagpenge
- Fleksjob

Personlige tillæg
Boligsikring/-ydelse
Seniorjob
Mentorordning

Budgetgarantien virker på den måde, at de generelle tilskud fra staten bliver forøget, hvis alle kommunernes budgetgaranterede udgifter stiger under ét. Omvendt reduceres de generelle tilskud, hvis alle kommunernes budgetgaranterede udgifter under ét bliver mindre.

Staten foretager en foreløbig beregning af budgetgarantien i året forud for budgetåret. Den foreløbige budgetgaranti indgår i den samlede opgørelse af de generelle tilskud til kommunerne. Budgetgarantien efterreguleres, når de faktiske kommunale udgifter i tilskudsåret er opgjort.

Det vil således være uheldigt, at uforbrugte midler anvendes til andre formål, hvis efterreguleringen betyder, at kommunen skal tilbagebetale generelle tilskud som følge af udviklingen i budgetgaranterede udgifter. Tilbagebetaling skal finde sted, hvis det viser sig, at kommunerne under ét har haft færre udgifter end staten skønnede forud for tilskudsåret.

For at sikre, at de budgetterede midler til overførselsudgifter ikke anvendes til andre formål, må budgetbeløb vedr. overførsler ikke omplaceres til serviceudgifter, medmindre Byrådet i særlige situationer beslutter dette.

Omplacering indenfor overførslerne kan besluttes af fagudvalgene. Beslutninger om budgetomplaceringer, som berører to bevillinger (f.eks. flytninger mellem Socialudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget) skal altid besluttes af Økonomiudvalget efter indstilling fra de berørte udvalg.

Overførselsudgifterne – herunder de budgetgaranterede udgiftsområder - er ikke omfattet af overførselsadgangen i regelsættet om økonomisk decentralisering.

Puljebeløb

Der er ikke afsat midler til egentlige bevillingsreserver. Det skal ses i sammenhæng med det høje bevillingsniveau, som betyder, at det enkelte udvalg får tildelt en nettobevilling.

Nettobevillingen skal dække alle udvalgets aktiviteter. Opstår der behov for yderligere udgifter på et aktuelt område, må finansieringen findes indenfor udvalgets samlede bevilling, og der må foretages de nødvendige budgetomplaceringer.

I budgettet er der afsat følgende Tværgående fælles puljer fra centralt hold:

- Efteruddannelse af lærere og pædagoger	1.021.371 kr.
- Reservation af serviceramme	<u>25.000.000 kr.</u>

Total **26.021.371 kr.**

Reservation af serviceramme i budget 2016 udmøntes ikke, som øvrige budgetposter, til de respektive politiske udvalg.

Prisskøn

Økonomiudvalget har vedtaget, at prisreguleringen principielt skal ske på grundlag af det skøn over pris- og lønudviklingen, som KL udsendte i Budgetvejledning 2016 i foråret og sommeren 2015.

Budgettet er udarbejdet i 2016-priser, dannet på grundlag af det tidligere budgetoverslag for 2016. Der vil løbende ske tilretning af budgettet i forhold til KL's forventninger til udviklingen i priser og lønninger frem til budgettets 2.behandling.

KL forventer pr. 3. juli 2015, at den gennemsnitlige pris- og lønstigning bliver således:

	Vægt ifølge regnskab 2014, drift (pct.)	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Løn (hovedart 1 og 5.1)	68,6 %	1,64**	2,26	2,10	2,10
Brændsel (art 2.3)	1,7 %	3,70	1,70	1,70	1,70
Øvrige varer og anskaffelser (art 2.2, 2.6, 2.7 og 2.9)	5,3 %	1,07	1,70	1,70	1,70
Entreprenør- og håndværkerydelser (art 4.5)	2,4 %	1,50	1,50	1,50	1,50
Øvrige tjenesteydelser (art 4.0 og 4.9)	20,9 %	1,60	1,60	1,60	1,60
Tilskud til kollektiv trafik (konto 2.32.31 grp. 001)	1,0 %	3,20	3,20	3,20	3,20
Priser i alt	31,4 %	1,67	1,67	1,67	1,67
Løn og priser i alt	100,0 %	1,6	2,1	2,0	2,0

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
1 Lønninger	1,62	2,26	2,10	2,10
2 Varekøb				
2.2 Fødevarer	2,00	1,70	1,70	1,70
2.3 Brændsel og drivmidler	3,70	1,70	1,70	1,70
2.6 Køb af jord og bygninger	4,50	1,70	1,70	1,70
2.7 Anskaffelser	1,50	1,70	1,70	1,70
2.9 Øvrige varekøb	0,80	1,70	1,70	1,70
4 Tjenesteydelser				
4.0 Tjenesteydelser uden moms	1,60	1,60	1,60	1,60
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	1,50	1,50	1,50	1,50
4.6 Betalinger til staten	1,65	2,07	1,96	1,96
4.7 Betalinger til kommuner	1,65	2,07	1,96	1,96
4.8 Betalinger til regionen	1,37	1,73	1,63	1,63
4.9 Øvrige tjenesteydelser mv.	1,60	1,60	1,60	1,60
5 Tilskud og overførsler				
5.1 Tjenestemandspensioner mv.	1,64	2,26	2,10	2,10
5.2 Overførsler til personer	1,40	1,40	1,40	1,40
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	3,20	3,20	3,20	3,20
6 Finansudgifter	-	-	-	-
7 Indtægter				
7.1 Lejeindtægter	1,65	2,07	1,96	1,96
7.2 Salg af produkter og ydelser	1,65	2,07	1,96	1,96
7.6 Betalinger fra staten	1,65	2,07	1,96	1,96
7.7 Betalinger fra kommuner	1,65	2,07	1,96	1,96
7.8 Betalinger fra regionen	1,65	2,07	1,96	1,96
7.9 Øvrige indtægter	1,65	2,07	1,96	1,96
8 Finansindtægter	1,40	1,40	1,40	1,40

9 Interne udgifter og indtægter				
9.1 Overførte lønninger	1,64	2,26	2,10	2,10
9.2 Overførte varekøb	1,07	1,70	1,70	1,70
9.4 Overførte tjenesteydelser	1,56	1,76	1,71	1,71
9.7 Interne indtægter	1,67	1,67	1,67	1,67

Kilde: KL's budgetvejledning 2015 – skrivelse G. 1-3.

Kommunal indkomstskat

Lovgrundlaget

Folketinget vedtog den 2. juli 1995 lov om kommunal indkomstskat og forskellige andre love, som indeholdt et tilbud om *budgetsikkerhed ved statsgaranteret udskrivningsgrundlag samt ændringer som følge af kommunal udligningsreform*.

Loven indebærer, at Byrådet med virkning fra budgetåret 1996 kan vælge enten at budgettere med sit eget skøn over udskrivningsgrundlaget, eller at budgettere med et af Social- og Indenrigsministeriet udmeldt garanteret udskrivningsgrundlag.

Byrådet træffer hvert år, i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, bindende beslutning herom. Der er for 2016 to muligheder:

Selvbudgettering:

Kommuner, der vælger at budgettere udskrivningsgrundlaget selv, vil som hidtil i budgetåret få udbetalt forskudsbeløb svarende til kommunens budgetterede udskrivningsgrundlag og kommunens udskrivningsprocent. Der vil som hidtil ske opgørelse af forskelsbeløb på grundlag af de oplysninger om slutskatten, der opgøres af SKAT pr. 1. maj i året 2 år efter kalenderåret. (2015 resultatet opgøres i 2017). Afregningen af forskelsbeløb vil ske 3 år efter kalenderåret. (2015 resultatet afregnes i 2018).

Statsgaranteret udskrivningsgrundlag:

Kommuner der vælger at basere indkomstskatterne på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, vil i budgetåret få udbetalt forskudsbeløb beregnet på grundlag af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og kommunens udskrivningsprocent.

For disse kommuner er indkomstskatten endelig i den forstand, at der ikke foretages efterregulering som følge af forskel mellem det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og det af Skat opgjorte udskrivningsgrundlag vedrørende de selvangivne indkomster (herunder taksationer) for året.

Valg af budgetteringsmetode

Byrådet besluttede i forbindelse med 2. behandlingen af budget 2016, at Frederikshavn Kommune i 2016 vælger det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Skatteprovenuet er således udregnet på grundlag af Social- og Indenrigsministeriets udmelding om statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2016.

Generelle tilskud indgår ligeledes med de statsgaranterede beløb i 2016.

Beregningsmetode vedr. udskrivningsgrundlag for kommuneskat:

Beregningen af udskrivningsgrundlag vedrørende de selvangivne indkomstskatter sker med udgangspunkt i opgørelsen af udskrivningsgrundlaget for 2013 opgjort af Skat pr. 1. maj 2015.

Social- og Indenrigsministeriets beregning af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for Frederikshavn Kommune ser således ud:

	<i>Beløb i 1.000 kr.</i>
1. Udskrivningsgrundlag 2013 (korrigeret)	8.462.825
2. Regulering fra 2013 til 2016, 10,1 %	854.744
= STATSGARANTERET UDSKRIVNINGSGRUNDLAG 2016	9.317.569

vedrørende selvangivne indkomster.
Skatteprovenuet heraf ved 26,2 % er på

2.441.203

Udskrivningsgrundlag og skatteindtægt

I budgettet er der indregnet en beskatningsprocent på 26,2 %. I forhold til 2015 er skatteprocenten uændret. I budgetoverslagsårene 2017 - 2019 er skatteprocenten ligeledes 26,2 %.

Forudsætninger anvendt ved udarbejdelse af skøn over skatteprovenuet

I budgetoverslagsårene 2017-2019 er skatterne budgetteret med udgangspunkt i KL's skøn for statsgarantien. KL's skøn for statsgarantien tager udgangspunkt i det faktiske udskrivningsgrundlag for 2013 fremregnet på baggrund af KL's forventninger til stigningerne i de kommende år.

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Stigning i udskrivningsgrundlag i alt	2,1	2,9	4,4	3,1	2,8	2,9

For perioden 2016-2019 ser prognosen således ud:

Indkomstskøn 2016 – 2019				
Selvangivne indkomster Frederikshavn Kommune.				
Alle beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	9.317.569			
KL's skøn for statsgaranteret udskrivningsgrundlag i overslagsårene		9.345.770	9.577.232	9.761.094
Stigning i udskrivningsgrundlag		0,3 %	2,5 %	1,9 %
Skatteprocent	26,20 %	26,20 %	26,20 %	26,20 %
Skatteprovenu*	2.441.203	2.448.592	2.509.235	2.557.407

*Opgjort ekskl. afregning vedr. det skrå skatteloft.

Der er indregnet indtægter fra indkomstskat i budget 2016, som er 59,1 mio. kr. højere, end hvad der var inde i overslagsåret 2016 i vedtaget budget 2015.

Tilskuds- og udligningsbeløbene er indregnet med værdierne fra KL's tilskuds- og udligningsmodel på baggrund af KL's skøn for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i overslagsårene.

Ejendomsskatter

Kommunens udskrivning af ejendomsskatter i regnskabsåret 2016 skal ske på grundlag af ejendomsvurderingen pr. 1. oktober 2014. Det er dermed stigningen i de faktiske grundværdier pr. 01.10.2013 til 01.10.2014, som indgår i budgettet for 2016.

Grundskylden er indregnet med uændret sats for øvrige ejendomme i forhold til 2013 på 29,9 ‰ i hele budgetperioden.

For produktionsjord må der kun opkræves en promille på 7,2, hvilket har været den opkrævede promille i 2015. Der er indregnet uændret opkrævning på 7,2 ‰ for produktionsjord i hele budgetperioden.

Kommunal grundskyld 2016:

Afgiftspligtige grundværdier: Øvrige ejendomme	7.585.767.980 kr.
Afgiftspligtige grundværdier: Produktionsjord	1.209.075.000 kr.
Grundskyldspromille: Øvrige ejendomme	29,90 ‰
Grundskyldspromille: Produktionsjord	7,2 ‰

Samlet grundskyldsprovenu

235.519.803 kr.

Grundskylden er indregnet med 235,5 mio. kr. for 2016. Der er dermed indregnet indtægter fra grundskyld i budgetoplæg 2016, som er 2,2 mio. kr. lavere end hvad der var inde i overslagsåret 2016 fra budget 2015.

Der er indregnet en stigning i grundværdierne på henholdsvis 4,5 %, 4,4 % og 5,6 % i overslagsårene, hvilket er KL's forventninger pr. 3. juli 2015 til stigningerne i grundværdierne på landsplan.

I lighed med 2015 foretages der i 2016 opkrævning af grundskyld pr. 1. februar og 1. august.

Dækningsafgift

Byrådet kan bestemme, at der af faste ejendomme, som er fritaget for kommunal grundskyld, skal opkræves dækningsafgifter af grundværdier og forskelsværdien. Dækningsafgifterne opkræves som bidrag til de udgifter, som sådanne ejendomme medfører for kommunen. (Lov om beskatning til kommunerne af fast ejendomme).

Dækningsafgiften af grundværdien af statsejendomme opkræves med en promille svarende til halvdelen af grundskyldspromillen. Det vil i 2016 sige 14,95 ‰.

Dækningsafgift af grundværdien af øvrige ejendomme opkræves med en promille svarende til halvdelen af grundskyldspromillen. Det vil i 2016 sige 14,95 ‰.

Dækningsafgift af forskelsværdien svares med en af Byrådet fastsat promille, som højst kan udgøre 8,75 ‰. Der opkræves i 2016 med den maksimale sats, hvilket vil sige 8,75 ‰.

Provenuet af ovennævnte dækningsafgifter er i budgettet indregnet med i alt 3.889.473 kr. i 2016.

Likvide midler

Ved udgangen af regnskabsåret 2014 var beholdningen af likvide midler på -118,4 mio. kr. I budgetopfølgningen pr. 30. april 2015 udviser det forventede regnskab en forventet kasseopsparing på 61,9 mio. kr. Dermed forventes en negativ kassebeholdning ultimo 2015 på 56,5 mio. kr. Budgettet indeholder følgende forventninger for forbrug og opsparing:

(beløb i 1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Opsparing	14.787	0	0	0
Forbrug	0	-48.762	-37.486	-49.397
Ultimo beholdning	-41.686	-90.448	-127.934	-177.331
Gennemsnitlig likviditet	114.800			

Som det fremgår af ovenstående skønnes der en gennemsnitlig likviditet opgjort i henhold til Social- og Indenrigsministeriets regler (ekskl. deponerede midler) vil være på 114,8 mio.kr. i 2016.

Låneoptagelse i 2016 og langfristet gæld

Der er budgetteret med en samlet låneoptagelse på 48,8 mio. kr. i 2016.

I forbindelse med den faktiske låneoptagelse skal Byrådet tage stilling til størrelsen på lånet, samt med hvilken løbetid lånet skal optages.

Projekter med automatisk låneadgang (2016)	Budgetteret låneoptagelse (1.000 kr.)
Lån til betaling af ejendomsskat	2.500
Energirenoveringer	4.160
Bådebroer	2.105
Klimasikring	2.000

Lånedispositioner (2016)	
Investeringer med effektiviseringspotentiale.	12.000
Større strukturelle investeringer bl.a. inden for det borgernære område	1.000
Likviditetslån	25.000
Låneadgang i alt	48.765

Nedenfor vises en oversigt over den forventede udvikling i Frederikshavns Kommunes lånegæld fra 2015 til 2019.

Oversigt over den forventede udvikling i Frederikshavn Kommunes lånegæld 2015 – 2019

Beløb i 1.000 kr.	2015	2016	2017	2018	2019
Gæld primo året	1.220.872	1.325.584	1.304.443	1.255.813	1.204.895
Afdrag	-62.639	-69.906	-73.956	-76.610	-79.298
Nye lån	167.351	48.765	25.326	25.692	26.063
Netto	104.712	-21.141	-48.630	-50.918	-53.235
Gæld ultimo året	1.325.584	1.304.443	1.255.813	1.204.895	1.151.660
Indbyggertal	60.093	59.752	59.450	59.173	59.956
Gæld pr. indbygger (i kr.)	22.059	21.831	21.124	20.362	19.208
Indeks for gæld: 2015=100	100	99	96	92	87

Indkøbsaftaler

Team Udbud og Indkøb vil i 2016 have fokus på implementering af kommunens nye E-handelssystem, for herigennem at sikre, at flest mulige indkøb sker digital og med færrest mulige procesomkostninger.

Der arbejdes for at indgå et formaliseret indkøbsfællesskab med kommunerne, Hjørring, Brønderslev, Jammerbugt, Thisted og Vesthimmerland.

Kommunen arbejder målrettet med funktionsudbud inden for udvalgte områder og dermed vægtes en mere innovativ udvikling inden for de valgte områder. Funktionsudbud sikrer, at den markedsmæssige udvikling indgår i kommunens indkøb.

Fastsættelse af takster

Den Kommunale Styrelseslov indeholder bestemmelser om, at de væsentligste takster **skal** godkendes af Byrådet i et møde. De enkelte takster og taksternes størrelse fastsættes derfor i forbindelse med vedtagelse af budgettet (jfr. Takstoversigten i budgetmaterialet).

Hvis taksterne skal ændres i løbet af budgetåret, skal disse ændringer behandles på åbne møder i Byrådet. Det er således ikke muligt for forvaltninger eller udvalg selv at fastsætte eller ændre taksternes størrelse.

Den Kommunale Styrelseslov § 41 a lyder således:

”Beslutning om fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder og for benyttelse af sociale institutioner og ordninger m.v. samt skolefritidsordninger skal træffes af kommunalbestyrelsen”

Sale and lease back-arrangementer

Frederikshavn Kommune har ikke indgået sale and lease back-aftaler.

Bygningsvedligeholdelse

Kommunens fællescenter ”Ejendomscentret” forestår koordineringen af den planlagte vedligeholdelse af samtlige kommunale bygninger.

Ejendomscentret foretager årligt en bygningsgennemgang i dialog med den enkelte ejendom, hvorefter der udarbejdes og ajourføres en vedligeholdsplan. Vedligeholdsplanen prioriteres til de udmeldte budgetrammer for planlagt vedligehold, skoler og planlagt vedligehold, øvrige ejendomme.

De prioriterede forslag behandles i Direktionen og Økonomiudvalget og det vedtages endeligt af Byrådet i 4 kvartal.

I budgetforslaget er der indarbejdet en pulje på 5,3 mio. kr. vedr. planlagt vedligehold, øvrige ejendomme.

Retningslinjer for fordeling af opgaver blandt kommunens håndværkere

Udbud og fordeling af vedligeholdsopgaverne følger Vejledningen for udbud og indhentning af tilbud som er udarbejdet med udgangspunkt i "Indkøbs- og udbudspolitikken for Frederikshavn Kommune", som er vedtaget af Frederikshavn Byråd den 24.04.2013.

Nye håndværkerfirmaer har selvfølgelig mulighed for at "komme ind på markedet" ved de mindre reparationsopgaver. Det er her op til Ejendomscenteret, at tage hensyn til en rimelig fordeling af opgaverne, ligesom man fortsat må vurdere de enkelte arbejders pris og kvalitet ud fra en fornuftsvurdering.

Befolkningsudvikling

I forbindelse med budgetlægningen er der som forudsætning taget udgangspunkt i befolkningsfremskrivningen fra Danmarks Statistik 2014. Det faktiske befolkningstal pr. 30. november 2015 er på: 60.307.

Tabellen nedenfor viser den forventede udvikling i Frederikshavn Kommunes befolkningstal fra 2014 og gennem hele budgetperioden frem til 2019. Tabellen viser dels udviklingen inden for en række aldersgrupper og dels den samlede udvikling.

	Faktiske tal		Fremskrevne tal			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
0 - 2 år	1.441	1.419	1.412	1.418	1.428	1.452
Indeks 2014 = 100	100,0	98,5	98,0	98,4	99,1	100,8
3 - 5 år	1.758	1.674	1.577	1.501	1.476	1.468
Indeks 2014 = 100	100,0	95,2	89,7	85,4	84,0	83,5
6 - 16 år	7.349	7.169	7.048	6.932	6.760	6.598
Indeks 2014 = 100	100,0	97,6	95,9	94,3	92,0	89,8
17 - 24	5.034	4.946	4.796	4.658	4.530	4.422
Indeks 2014 = 100	100,0	98,3	95,3	92,5	90,0	87,8
25 - 64 år	30.661	30.310	30.031	29.811	29.608	29.339
Indeks 2014 = 100	100,0	98,9	97,9	97,2	96,6	95,7
65 - 74 år	8.410	8.646	8.831	8.868	8.858	8.841
Indeks 2014 = 100	100,0	102,8	105,0	105,4	105,3	105,1
75 - 84 år	4.228	4.339	4.442	4.621	4.849	5.123
Indeks 2014 = 100	100,0	102,6	105,1	109,3	114,7	121,2
85+ år	1.577	1.590	1.615	1.641	1.664	1.713
Indeks 2014 = 100	100,0	100,8	102,4	104,1	105,5	108,6
I alt	60.458	60.093	59.752	59.450	59.173	58.956
Indeks 2014 = 100	100,0	99,4	98,8	98,3	97,9	97,5

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, FRKM114 - fra 2015 er der tale om fremskrevne tal - opgjort pr. 1. januar det enkelte år

Det fremgår af tabellen, at der generelt er et fald i befolkningstallet. Der er fald i antallet inden for intervallet 0 -5 årige dagpasningsområdet, 6 – 16 årige skoleområdet, 17 – 24 årige ungdomsområdet og 25 -64 årige de erhvervsaktive. Der er derimod en generel stigning i antallet af ældre, hvor der især er en stigning i antallet af 75 – 84 årige.

Driftsbalance 2016-2019

Som en del af budgetloven er der opstillet et balancekrav til de kommunale budgetter. Kravet har til hensigt at sikre, at der er overskud på den løbende drift, således at øgede driftsudgifter ikke kan finansieres af likviditetsforbrug. Man tager udgangspunkt i de samlede driftsudgifter (ekskl. den takstfinansierede drift, herunder tjenestemandspensioner vedrørende forsyningsvirksomheder) og fratrækker indtægter vedrørende skatter, udligning og renter. Kravet er, at indtægterne skal overstige udgifterne.

For Frederikshavn Kommune ser beregningen således ud:

Driftsbalance (i 1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
Indtægter	-3.879.627	-3.836.788	-3.882.008	-3.906.351
Udgifter	3.726.620	3.747.102	3.776.916	3.810.719
Driftsbalance (- = overskud)	-153.007	-89.686	-105.091	-95.632

Som det fremgår, er der i 2016 et overskud på driftsbalancen på 153,0 mio. kr.

Budgetbemærkninger vedtaget ved 2016-budgettets 2. behandling

Demensområdet

I lyset af det registrerede og forventede pres på demensområdet, anmodes Socialudvalget om at komme med et udspil til, hvorledes eventuelle satspuljemidler bedst investeres på dette område. Arbejdet afventer og udarbejdes i samspil med kommende "demensindsats udspil fra ministeren". Ministerens udspil ventes forår 2016.

En indgang og koordineret indsats

Der arbejdes fortsat på at sikre borgerne en mere overskuelig indgang til kommunen, og samtidig understøttes koordineringen af sagsbehandlingen, på tværs i den kommunale organisation.

Ældreområdet

Socialudvalget og Sundhedsudvalget er tilført 10,9 mio. kr. finansieret af de bloktilskudsmidler som erstatter "ældrepuljen". Disse midler fordeles med 7,9 mio. til Socialudvalget og 3,0 mio. til Sundhedsudvalget. Det aftales, at Socialudvalget og Sundhedsudvalget udmønter disse i praksis.

Klubber og foreninger

Kommunens klubber og foreninger understøttes i processer, som retter sig mod at skabe en optimal udnyttelse af bygninger og anlæg - således at der skabes synergi og liv i lokalområderne.

Efter og videreuddannelse

Efter nogle år med budget- og personalereduktioner ønsker byrådet at markere, at der i de kommende år skal skabes luft til, at medarbejderne gives mulighed for at få efter- og videreuddannelse. Uddannelse sikrer, at vi også fremover besidder de kompetencer, der er nødvendige for at løse opgaverne på en professionel og effektiv måde. Dette skal sikres både af hensyn til borgerne og medarbejderne og ved hjælp af kompetencerne i de lokale uddannelsesinstitutioner.

Energioptimering

Frederikshavn Kommune har som energikommune gennem flere år haft et stærkt fokus på eget energiforbrug.

Vi vil i 2016 sætte et fornyet fokus på energibesparende adfærd. Dette fornyede fokus skal i særlig grad rette sig imod de daglige brugeres motivation til gennem egen adfærd, aktivt at medvirke til at nedbringe energiforbruget i vores bygninger.

MED-udvalgenes inddragelse

I Frederikshavn Kommune har vi en lang tradition for - bl.a. via MED-udvalgene at inddrage medarbejderne i budgetprocessen, og tilsvarende har medarbejderne udvist evne og vilje til at indgå i budgetarbejdet. Økonomiudvalget vil invitere Hoved- MED til en drøftelse af, om inddragelse kan videreudvikles på en måde, som kan styrke medarbejdernes aktive bidrag til at kvalificere politiske beslutninger på flere områder.

Integration

Med udgangspunkt i den løbende udvikling på området generelt, skal der være en politisk opmærksomhed i forhold til integrationsindsatsen i Frederikshavn Kommune.

Byggesagsbehandling

Frederikshavn Kommune står overfor realisering af et vækstpotentiale, og der er derfor behov for fortsat fokus på en effektiv byggesagsbehandling.

Distriktsudvalget

Distriktsudvalget har fri rådighed over de af sine midler der i 3. kvartal ikke påregnes anvendt til medfinansiering af LAG-projekter.

Serviceudgifter, overførsler, udgifter til forsikrede ledige, den centrale refusionsordning og forsyningsvirksomheder

Kommunens serviceudgifter defineres som de samlede nettodriftsudgifter (dranst 1 drift og 2 refusion) på hovedkonto 0-6 fratrukket

- Nettodriftsudgifter på de brugerfinansierede områder
- Nettodriftsudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering
- Nettodriftsudgifter til ældreboliger
- Indtægterne fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkelsager
- Nettodriftsudgifter til overførsler
- Nettodriftsudgifter til forsikrede ledige

Beløb i 1.000 kr.	Opr. budget 2015	2016	2017	2018	2019
	2015-priser	2016-priser	2016-priser	2016-priser	2016-priser
Drift netto i alt	3.597.433	3.729.022	3.678.042	3.639.786	3.605.002
Serviceudgifter	2.513.669	2.546.411	2.480.463	2.442.060	2.413.240
Aktivitetsbestemt medf. af sundhed.	187.550	202.163	205.129	205.129	205.129
Driftsudgifter vedr. ældreboliger	5.663	5.487	5.109	5.109	5.109
Indtægter fra den centrale ref. ordninger	-17.611	-21.406	-21.406	-21.406	-21.406
Overførsler					
3.30.45 Erhvervsgrunduddannelse	1.447	1.420	1.420	1.420	1.420
3.38.77 Daghøjskoler	0	0	0	0	0
5.46.60 Introduktionsprogram m.v.	-1.168	-1.132	-1.132	-1.132	-1.132
5.46.61 Introduktionsydelse	11.974	40.807	40.807	40.807	40.807
5.46.65 Repatriering	168	170	170	170	170
5.48.66 Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	0	36.086	36.086	36.086	36.086
5.48.67 Personlige tillæg m.v.	9.952	10.092	9.646	9.646	9.646
5.48.68 Førtidspension 50 % ref.	17.917	263.958	268.216	268.045	262.321
5.48.69 Førtidspension 35 % ref. før 1/1-03	49.516	0	0	0	0
5.48.70 Førtidspension 35 % ref. efter 1/1-03	242.725	0	0	0	0
5.57.71 Sygedagpenge	80.174	92.201	92.201	92.201	92.201
5.57.72 Sociale formål	19.047	18.737	18.734	18.734	18.734

Generelle bemærkninger

5.57.73	Kontant- og uddannelseshjælp	54.843	103.728	103.728	103.728	103.728
5.57.74	Kontanthjælp vedr. flygtninge	0	-4	-4	-4	-4
5.57.75	Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	41.131	-21	-21	-21	-21
5.57.76	Boligydelse til pensionister	32.965	33.479	33.479	33.830	33.830
5.57.77	Boligsikring	17.670	19.490	19.490	19.445	19.445
5.57.79	Uddan. for ledige der har opbrugt dp. ret	1.458	1.943	1.943	1.943	1.943
5.58.80	Revalidering m.v.	12.500	21.567	21.567	21.567	21.567
5.58.81	Løntilskud til pers. i fleksjob m.v.	80.798	91.887	91.887	91.887	91.887
5.58.82	Løntilskud til pers. i fleksjob m.m.	30.900	42.062	42.062	42.062	42.062
5.58.83	Ledighedsydelse	0	18.210	18.210	18.210	18.210
5.68.90	Driftsudg. komm. beskæftigelsesinds.	12.549	21.520	21.520	21.520	21.520
5.68.97	Seniorjob til personer over 55 år	12.450	10.500	10.500	10.500	10.500
5.68.98	Beskæftigelsesordninger	14.979	15.091	15.101	15.111	15.111
Overførsler i alt - netto		743.995	841.791	845.609	845.756	840.032
Forsikrede ledige		161.784	152.175	160.737	160.737	160.737
Takstfinansieret		2.382	2.402	2.402	2.402	2.162

Oversigt over budgetændringer fra 2. behandling af budget

Beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Drift				
Økonomiudvalg				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-2.198	-4.378	-6.556
Arbejdsmarkedsudvalget				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-34	-68	-103
Socialudvalget				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-4.384	-8.860	-13.424
Sundhedsudvalget				
Tidlig indsats i sundhedsplejen	2.000	2.000	2.000	2.000
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-631	-1.265	-1.921
Børne- og Ungdomsudvalget				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-4.134	-8.189	-12.149
Kultur- og Fritidsudvalget				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-760	-1.520	-2.271
Teknisk Udvalg				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-288	-577	-862
Plan- og Miljøudvalget				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-67	-133	-199
Tværgående fælles puljer				
Omprioriteringsbidrag (0,5% - 1,0 % - 1,5 %)		-5	-10	-15
Drift i alt	2.000	-10.501	-23.000	-35.500

Beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Anlæg				
Økonomiudvalget				
Pulje til erhverv-, turisme-, og kulturformål	2.000			
Energibyen	-500			
Børne- og Ungdomsudvalget				
Ekstraordinær indsats på børne- og ungeområdet	1.000			
Teknisk udvalg				
	2.000			
Oprensning af vandløb finansieres af lånepuljen vedr. klimasikring				
Udvikling af byrum (Rådhusparken Frederikshavn)	1.500			
Udvikling af byrum (Bycenterudvikling Sæby)	500			
Udvikling af byrum (Skolemarken i Skagen)	1.000			
Anlæg i alt	7.500	0	0	0
Ændring af Pris og Lønfremskrivningspost	0	-221	-953	-2.210
Finansforskydninger og Finansiering				
Lån				
Lån til klimasikring	-2.000			
Tilskud og udlinging				
Finansiering af tilbageførsel af ½ omprioriteringsbidrag		-12.763	-26.036	-39.834
Finansforskydninger og Finansiering i alt	-2.000	-12.763	-26.036	-39.834
Ændring af Kassebeholdningen (- = merforbrug)	-7.500	23.485	49.989	77.544
Balance	0	0	0	0

SPECIELLE BEMÆRKNINGER

SPECIELLE BEMÆRKNINGER ØKONOMIUDVALGET

Økonomiudvalgets budget er opdelt i to bevillinger til Økonomiudvalgets drift og anlæg samt én bevilling til Tværgående Fælles Puljer. Årsagen til denne opdeling er, at Tværgående Fælles Puljer skal fordeles til politiske udvalg. Den største del af Økonomiudvalgets budget er afsat til administration og drift af fag- og fællescentre.

Økonomiudvalgets budget er delt mellem fag- og fællescentre, som fremgår af nedenstående tabel, med undtagelse af Center for Bibliotek og Borgerservice. Tværgående fælles puljer samt anlæg står som et samlet beløb.

Budget 2016 – 2019 i hovedtal

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Kommunaldirektøren	53.612	52.241	51.736	51.261
Direktørens område	424	657	834	832
Udvikling og Erhverv	26.390	26.173	25.915	25.709
Center for Teknik og Miljø	25.124	23.769	23.379	23.129
Center for Park og Vej	1.674	1.642	1.608	1.591
Direktørområde Børn, Unge, Kultur og Arbejdsmarked	84.697	84.124	83.576	82.825
Direktørens område	106	321	474	481
Center for Familie	17.597	17.206	17.036	16.862
Center for Børn og Skole og Center for Kultur og Fritid	4.000	3.994	3.926	3.880
Center for Unge	12.786	12.634	12.464	12.333
Center for Arbejdsmarked	50.208	49.969	49.676	49.269
Direktørområde Ledelsessekretariatet, Social, Sundhed, IT og Velfærdsteknologi	130.708	127.000	120.110	116.677
Direktørens område	569	804	1.033	1.032
Center for Sundhed og Pleje	1.802	1.789	1.770	1.747
Center for Handicap og Psykiatri	4.073	4.001	3.914	3.866
Center for Social- og Sundhedsmyndighed	22.871	22.628	22.327	22.118
IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi	73.798	72.610	71.798	71.049
Ledelsessekretariatet	18.998	18.751	18.530	18.357
Direktionen	8.597	6.417	738	-1.492
Direktionsområde HR, Økonomi og Ejendomscenter	179.406	177.132	176.508	175.448
Direktørens område	870	1.358	1.705	1.699
Ejendomscenteret	67.243	66.873	66.432	66.279
Center for Økonomi og Personale	111.293	108.901	108.371	107.470
Økonomiudvalget i alt	448.423	440.497	431.930	426.211
Tværgående fælles puljer	26.021	1.012	1.006	990
Anlæg (se investeringsoversigten)	36.799	27.333	27.333	25.313

Rammekorrekationer i forhold til vedtagne budget 2015

	2016	2017	2018	2019
<i>Oprindelig ramme - vedtaget 2015-budget (i 1.000 kr.)</i>	424.472	420.596	413.477	413.477
Rammekorrekationer:				
• BYR 08.10.14 – Salg af Volstrup skole – sparet drift	-343	-343	-343	-343
• BYR 29.10.14 – Salg af Stationspladsen 2A, Sæby	53	53	53	53
• BYR 26.11.14 – Salg af Havnen 1B, Sæby	-1	-1	-1	-1
• BYR 17.12.14 – Salg af Klostergyde 9 og 9A, Sæby	51	51	51	51
• BYR 28.01.15 – Salg af Skansegade 10 – sparet drift	-18	-18	-18	-18
• ØU 18.03.15 – fordeling af 2,4 mio. kr. vedr. demografi	-644	0	0	0
• 1% reduktion af serviceudgifterne	0	0	0	-4.160
• BYR 17.09.14 – Neutralisering sparet drift som følge af salg af bygninger	522	522	522	522
• ØU 12.02.14 – Nulstilling studepladser	51	51	51	51
• Pris- og lønregulering	3.835	3.799	3.726	3.684
• ØU 20.05.15 – Opjustering af Sundhedsudvalgets budgetramme	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
• ØU 17.06.15 – Reduktion vedr. politikerområdet	1.700	1.700	1.700	1.700
• ØU 17.06.15 – 1% og 3% reduktion på forsikringsomr.	2.831	2.928	3.050	3.191
• ØU 17.06.15 – 1% og 3% reduktion på energiområdet	2.883	3.295	3.710	4.076
• ØU 17.06.15 – Tekniske korrekationer – flytn. opgaver	-529	-529	-529	-529
• ØU 17.06.15 - Flytning mellem udvalg – Længst muligt i eget hjem	450	450	450	450
• ØU 17.06.15 - Flytning mellem udvalg – Visitorer	925	925	925	925
• ØU 17.06.15 - Flytning mellem udvalg – Adm. af ledsagerordningen	200	200	200	200
• Konvertering af pensionsforsikringspræmie til løn	-276	-276	-276	-276
• ØU 17.06.15 - Sammenlægning af administrative funktioner	2.000	0	0	0
• ØU 17.06.15 – Porto	500	500	500	500
• ØU 17.06.15 – Flytning Arbejdsmarked – konto 5 til 6	7.200	7.200	7.200	7.200
• Neutralisering af udgiftsreduktion vedr. Volstrup Skole	346	346	346	346
• ØU 17.06.15 - Udmøntning af Lov og Cirkulære fra 2015	0	22	22	22
• Tilskud vedrørende integration - Arbejdsmarked	2.950	0	0	0
• Pris- og lønregulering	-942	-929	-926	-921
• Forøgelse af budget vedr. byggesagsgebyrer	1.000	0	0	0
• Bufferpulje til brug for overdragelse af beredskabet	795	839	905	1.056
• BYR 26.08.15 – pkt. 3 – Ændring af lejemålet Kalkværksvej 7, Psykiatrisk Støttecenter	391	391	391	391
• BYR 26.08.15 – pkt. 14 – Salg af Toftegården – mindreindtægt	6	6	6	6
• Udmøntning af Lov og Cirkulære fra 2016	-47	2.854	3.053	3.053
• BYR – 07.10.15 – Omprioriteringsbidrag	0	-2.198	-4.378	-6.556
• Kontraktkrav nedsat med Fregatvej 3	60	60	60	60
Rammekorrekationer i alt	23.950	19.901	18.453	12.734
Godkendt ramme i 2016-prisniveau	448.423	440.496	431.930	426.211

Det fremgår af ovenstående tabel, at budget 2016 er på 448,4 mio. kr. på driftsbudgettet og det har en fallende budgetramme frem til budgetoverslagsår 2019 på 426,2 mio. kr.

Ændringer i budgetforliget vedrører et årligt kommunalt bidrag til en statslig omprioriteringspulje. Budgettet reduceres netto med en halv procent af serviceudgifterne. Omprioriteringspuljen effektueres fra budgetoverslagsår 2017 og vokser akkumuleret med en halv procent om året. Puljen i budgetoverslagsår 2019 udgør halvdelen procent af serviceudgifterne. Budgetoverslagsår 2017 reduceres med 2,2 mio. kr. stigende til 6,6 mio. kr. i budgetoverslagsår 2019.

Center for Økonomi og Personale

Økonomiafdelingen

Kort præsentation

Økonomiafdelingen er opdelt i 5 teams: Plan- og Analyse, Finans, Team KØBA, Social-, Sundheds og Teknikteamet og Team Udbud og Indkøb. Desuden er der til Økonomiafdelingen knyttet et økonomisk tilsyn med støttet boligbyggeri samt administration af kommunens forsikringer.

Udover afdelingskonti optræder der på budgettet diverse tværgående opgaver, som hovedsageligt dækker fælles funktioner, driftssikring af boligbyggeri samt byfornyelse.

Sparekravet vedrørende "En kommune- et rådhus" balancerer i budget 2016. Der er i budgettet indarbejdet en korrektion med 2 mio. kr. i budgetår 2016 til fortsat drift af Fasanvej. Reduktionen på 2 mio. kr. henstår i de efterfølgende år.

Økonomiafdelingen har i budget 2016 en samlet reduktion på 0,4 mio. kr. Besparelsen opnås fuldt ud i 2016, da der er vakante stillinger efter personale, som ikke bliver genbesat. Forsikringsområdet er tilført 2,8 mio. kr. i budgetår 2016 samt efterfølgende år til nulstilling af 1 % og 3 % besparelser samt øvrige besparelser. Budgettilførslen skyldes forsikringsrådets manglende mulighed for at effektuere besparelser.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 45,9 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,3 mio. kr. til Økonomiafdelingen.

HR, Løn og Personale

Kort præsentation

HR Løn & Personale er opdelt i tre afdelinger:

- Løn- og Personaleafdelingen varetager lønudbetalingen for kommunens ansatte samt servicerer de decentrale afdelinger og institutioner om personaleforhold.
- Forhandling & Jura rådgiver i personalejura, forhandler forhånds-/fratrædelsesaftaler og udarbejder ansættelseskontrakter til ledere og chefer.
- Arbejdsmiljø & HR rådgiver og yder støtte til de decentrale afdelinger og institutioner i arbejdsmiljøspørgsmål m.v.

Endvidere administrerer afdelingen diverse lønpuljer for hele organisationen. Puljerne omfatter kommunale fleksjob, barselsudligningsordning, administrative elever, lederuddannelse og tjenestemandspensioner.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der er ansat 26 medarbejdere i afdelingen. Med effekten af stillingsnedlæggelse forventes budgettet for 2016 at balancere.

Fælles lønpuljer:

Barselspulje

For ansatte på barsel-/adoptionssorlov finansierer puljen differencen mellem den fulde lønomkostning og dagpengerefusion. Der blev i 2012, 2013 og 2014 udbetalt refusioner for 11-12 mio. kr. årligt. I 2015 er der på første halvår udbetalt refusioner for 7,6 mio. kr. Budgettet er lagt i forhold til tidligere år, hvor 2015 forventes at være et atypisk år.

Pulje for flex- og skånejobs

Flex- og skånejobpuljen yder tilskud til flex- og skånejob fra ordning før 1. januar 2013. Området finansierer 18 flexjob med fuld finansiering, 4 skånejob for førtidspensionister samt ca. 90 flexjobs med et årligt tilskud på 20.000 kr. Fra pulje for flex- og skånejobs overføres midler til administrative elever.

Administrative elever

Puljen finansierer 13 praktikpladser for administrative elever, som er ansat bredt i hele organisationen. Kvoten for optagelse af elever for efteråret 2016 kendes først primo 2016. Nedgang i refusioner og reduktion i budgettet udlignes med frie midler fra pulje for flex- og skånejobs.

Tjenestemandspensioner

Budgetområdet finansierer nettoudgiften til kommunale tjenestemandspensioner og pensionsforsikringspræmier for tjenestemænd.

I 1000 kr. samt i 2016-priser	Budgetår 2016	Antal
Tjenestemandspensioner	24.254	299 tjenestemandspensionister
Pensionsforsikringspræmie	6.398	40 tjenestemænd
Total	30.652	

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 65,4 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,2 mio. kr. til HR, Løn og Personale.

Center for Arbejdsmarked Kort præsentation

Områdets budget kan i hovedtræk opgøres i administration af hovedområderne sygedagpenge, kontant-hjælp, forsikrede ledige, integration og førtidspensioner. Desuden omfatter området diverse tilskudsprojekter. Af driftsudgifter kan nævnes tjenestekørsel, uddannelse og lægeerklæringer.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 50,2 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,5 mio. kr. til Center for Arbejdsmarked.

Budgettet er i 2016 opjusteret med 9,9 mio. kr., hvilket skyldes, at området er blevet tilført 7,2 mio. kr. i alle budgetår fra Arbejdsmarkedsudvalget. Disse midler skal anvendes til at løse aktiveringsopgaver for de forskellige ydelseskategorier. Disse opgaver har tidligere været løst af anden aktør.

Området er også blevet tilført 3,0 mio. kr. i 2016 fra staten til at løse de mange opgaver, der er i forbindelse med de ekstra flygtninge, som Frederikshavn Kommune er forpligtiget til at modtage. Lov- og cirkulærepragrammet indgår i budgettet med -0,4 mio. kr. primært vedr. organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen.

Udvikling og Erhverv Kort præsentation

Udvikling og Erhverv består af to hovedområder:

- Udvikling og Erhverv
- Energibyen

Udvikling og Erhverv samt Energibyen samarbejder med en bred vifte af interne og i høj grad eksterne samarbejdspartnere.

Udvikling og Erhverv

Udvikling og Erhverv's indsats og aktiviteter tager udgangspunkt i de af byrådet fastsatte strategiske fokuspunkter med særligt fokus på vækst og udvikling i lokalsamfundet.

Med afsæt i særligt det maritime, energi, fødevarer, oplevelser og vækst koncentrerer indsatserne sig bl.a. om byudvikling og bosætning, arbejdskraft, uddannelse, forretningsudvikling, fremdrift i organisationen, partnerskaber, projektudvikling og udvikling af kyst og land.

Udvikling og Erhverv administrerer Investeringspuljen på 1,0 mio. kr. til politiske initiativer. Derudover indeholder budgettet pulje for udvikling i yderområder og landdistriktsindsatser på 0,6 mio. kr., som varetages af Distriktsudvalget.

Udvikling og Erhverv har 10 fuldtidsansatte.

Energibyen

I december 2014 blev "Strategiplan for hele Frederikshavn Kommunes overgang til vedvarende energi" enstemmigt vedtaget af byrådet. Planen løber frem til 2030. Der laves en årlig opfølgning/opdatering. En række af aktiviteterne i 2016 vedrører realisering og modning af delelementer fra planen, som følger.

- 1) Medvirken til energirenovering af boliger i by- og landdistrikter. I 2015 er der på initiativ af Energibyen udviklet et samarbejde med Energistyrelsen samt med banker, energirådgivere og ejendomsmæglere med fokus på energirenoveringsindsats rettet mod boliger primært fra før 1980 via det EU-finansierede projekt Infinite. Implementeringen fortsætter i 2016.
Første del af energistien på Knivholt Hovedgaard blev indviet august 2015. Fase 2 udvikles i 2016. Udvikling af energirenoveringsklynge i samspil med den nordjyske energiklynge og Erhvervshus Nord, herunder nyansættelse med lønbudget fra Energibyen.
- 2) Udpegning af potentielle områder, der kan udlægges til et stort biogasanlæg i kommunen. Videreudvikling af biogas til transport. Regionalrute og bybusser er realiseret i 2014 og 2015.
- 3) FLIS - projekt i samarbejde med Frederikshavn Havn.
- 4) Udarbejdelse af projektsøgninger relateret til udvalgte områder indenfor strategiplanen.
- 5) On- og Off-shore vindprojekter, hvor der arbejdes videre med at understøtte udviklingen af vindparker på land og kystnært, herunder demonstrationssite ved Hirsholmene og kystnær park ud for Sæby. Energibyen har 3 fuldtidsansatte og 2 deltids medarbejdere.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 26,4 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 5,6 mio. kr. til Udvikling og Erhverv.

Ledelsessekretariatet

Området Ledelsessekretariatet

Består af Ledelsessekretariatet, Byrådet og Direktionen.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 27,6 mio. kr. heraf 12 mio. kr. til Byrådet, 7 mio. kr. til Ledelsessekretariatet, 8,6 mio. kr. til Direktionen samt netto anlægsbevilling 2,3 mio. kr.

Byrådet har i budgettet fået tilført 1,7 mio. kr. som blev reduceret fra budget 2014 og efterfølgende år. Grunden til reduktionen var en forventning om, at den politiske struktur blev ændret. Det blev den ikke, og dermed blev udgifterne ikke reduceret.

Ledelsessekretariatet

Ledelsessekretariatet har til opgave at servicere borgmester, politikere, direktion og Den Kommunale Chefgruppe.

Ledelsessekretariatet har følgende hovedopgaver:

- Betjening af byråd og udvalg
- Koordinering og samordning af de politiske dagsordner
- Juridisk rådgivning
- Sekretær funktion for borgmester og direktører
- Administration
- Kommunikation
- Web-master på hjemmeside og intranet

Der er i budget 2016 indregnet besparelser på 0,1 mio. kr. til produktivitetstigning. Besparelsen findes ved at reducere løn og øvrige udgiftskonti.

Byrådet

Opgaver

Som defineret i styrelsesvedtægten.

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling til byrådet på 12 mio. kr. Der er indregnet besparelse på 0,1 mio. kr. til produktivitetstigning. Beløbet findes ved at skære yderligere ned på dispositions-, markedsførings- og pulje til eliteidrætskonti.

I 2016 er der budgetteret med udgifter til afholdelse af valg/folkeafstemning på 2,1 mio. kr.

Direktionen

Direktionen består af 3 direktører og en centerchef. Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 8,6 mio. kr. til direktionen. Pulje vedr. omprioriteringsbidrag er lagt ind på direktionens budgetområde i budgetoverslagsårene 2017-19 til senere fordeling i de enkelte centre. Direktionens samlede budget er af samme årsag faldende fra budgetoverslagsår 2017, men også negativ i budgetoverslagsår 2019.

Center for Familie

Familierådgivningen, familieplejegruppen og administration

Kort præsentation

De tre funktioner er alle placeret på Sæby Rådhus sammen med en række andre opgaver i centeret.

Familierådgivningen

Familierådgivningen er efter strukturændringen pr. 1. august 2015 en del af Bæredygtigt Børneområde (BBO). Myndighedsfunktionen er delt i 4 distrikter samt et specialteam. Socialrådgiverne arbejder med børn og unge mellem 0 – 15 år og deres familier efter Servicelovens bestemmelser.

Myndighedsfunktionen tilbyder bl.a. råd og vejledning. Serviceloven yder forskellige former for hjælp efter en konkret børnefaglig undersøgelse og vurdering af behovet. Af eksempler kan nævnes familiebehandling, kontaktperson, aflastning eller døgnophold.

Familieplejegruppen

Familieplejegruppen er organisatorisk forankret med reference til en af distriktslederne i BBO og varetager opgaver vedrørende rekruttering, uddannelse og godkendelse af plejefamilier og aflastningsfamilier. Familieplejegruppen fører tilsyn med kommunens plejefamilier og aflastningsfamilier og tilbyder dem faglig vejledning. Familieplejegruppen arbejder med matchning på anbringelsesområdet på baggrund af myndighedsbeslutninger, så kommunens anbringelsespolitik efterleves.

Administration

Administrationen refererer til centerchefen og varetager både administrative og økonomiske opgaver. Opgaverne kan bl.a. være skranke- og telefonbetjening, arkivering, sagsbehandling og økonomiopgaver. Ud over borgerbetjening, varetager administrationen betjening af de decentrale institutioner Døgncentret, Krisecentret og Familiehusene.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 17,6 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,3 mio. kr. til Center for Familie. Lov- og cirkulæreprogrammet indgår i budgettet med 0,3 mio. kr. vedr. VISO og ændring af afgørelseskompetencer.

Økonomisk perspektiv

Der er en stor grad af sammenhæng mellem kvaliteten i sagsbehandlingen og udgifterne til anbringelse og forebyggelse (konto 5) og de medarbejderressourcer der er til rådighed i distriktsteamsene og specialteamet (konto 6). Sammenhængen skyldes bl.a. at en øget medarbejderstab har færre sager pr. ansat og kan derved komme mere i dybden og styrke det økonomiske fokus. Det medfører, at der iværksættes færre foran-

staltninger, og i det hele taget mindre vidtgående foranstaltninger, end hvis der var flere sager pr. medarbejder.

Center for Unge

Kort præsentation

Centrets funktioner indenfor Økonomiudvalgets område er fysisk placeret i Ungeenhedens lokaler på Hånbækvej 32A og udføres tværfagligt i tæt sammenhæng med andre opgaver i centret på Børne- og Ungdomsudvalgets område.

Ungeenhedens målgruppe er 15-25 årige (med enkelte undtagelser i forhold til opgaveafgrænsning og/eller alder i forhold til andre centre).

De medarbejdere, der er ansat under Økonomiudvalgets områder er beskæftiget indenfor områderne "Virksomhedskonsulenter", "Myndighed", "Administration" og "Ledelse".

Virksomhedskonsulenter

Virksomhedskonsulenterne beskæftiger sig primært med etablering af virksomhedspraktikker for målgruppen. Virksomhedskonsulenterne opdyrker og afsøger muligheder for ordinære jobs, job med løntilskud, virksomhedspraktikker, nytteindsats og matcher disse med de ledige.

Virksomhedskonsulenter laver tillige opfølgning herpå og sørger for en håndholdt indsats ift. den unges videre forløb til en ordinær beskæftigelse/uddannelse. Virksomhedskonsulenterne arbejder efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats (LAB).

Myndighed

I denne afdeling arbejdes der med følgende områder: forvisitation, ydelsesområdet, unge under 18 år, beskæftigelsesområdet samt unge over 18 år.

På Økonomiudvalgets område arbejdes der primært indenfor følgende lovgivninger: Lov om aktiv beskæftigelsesindsats", "Serviceloven" og "Lov om aktiv socialpolitik".

I forhold til ovennævnte lovgivninger tilbydes der bl.a. råd og vejledning, træffes myndighedsafgørelser og iværksættes hjælp og foranstaltninger afhængig af den unges situation.

Administration

Administrationen løser en lang række økonomiske og administrative opgaver – herunder også skranke- og telefonbetjening af borgere og samarbejdspartnere for alle dele af centret. Desuden foretages der administrativ sagsbehandling - f.eks. beregning af visse ydelseskategorier samt økonomiopgaver knyttet til hele centret.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der er løbende ca. 1.000 aktive sager i Ungeenheden. Cirka 400 af det samlede antal sager vedrører unge ledige, der modtager uddannelseshjælp. Herudover findes der 200 personer indenfor det udsatte voksenområde – herunder ca. 70 førtidspensionister. 400 af de nævnte sager vedrører unge under 18 år.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 12,8 mio. kr. til Center for Unge. Den indlagte besparelse i budgettet i form af produktivitetsstigning opnås ved at reducere i personalet.

Økonomisk perspektiv

Der er i Center for Unge en stor sammenhæng mellem de opgaver, der løses på Økonomiudvalgets område og de opgaver, der løses af centrets udførere, f.eks. mentorer, bo-hjemmestøtte, hjemmevejledning, støtte/kontaktpersoner, ligesom der visiteres til botilbud og misbrugsbehandling.

Der er stor fokus på økonomien i Center for Unge. Herunder i særdeleshed i forbindelse med 1-årsevalueringen, hvor der både skal foregå en genberegning af det oprindelige budgetgrundlag på servicelovens børneområde samt på beskæftigelsesområdet. Ydermere skal der udarbejdes en ny metodik for bereg-

ningen af budgetgrundlaget i forbindelse med implementeringen af 1-årsevalueringens anbefalinger omkring overførslen af de 25 til 30-årige borgere til Ungeenheden samt en skærpelse af Ungeenhedens målgruppe, som blandt andet indbefatter en tilbageførsel af førtidspensionister til Socialenheden.

Center for Børn og Skole

Kort præsentation

Centret er placeret på Frederikshavn Rådhus. Der er 7 ansatte.

Center for Børn og Skole varetager bl.a. en lang række opgaver inden for folkeskoleområdet, SFO, dagtilbud og ungdomsskole. Folkeskoleområdet reguleres i al overvejende grad af Folkeskoleloven og dertil knyttede bekendtgørelser og vejledninger.

Center for Kultur og Fritid

Kort præsentation

Centret er placeret på Frederikshavn Rådhus. Der er 3 ansatte.

Center for Kultur og Fritid varetager en række borgerrettede og administrative opgaver i relation til kultur- og fritidsområdet. Her kan nævnes regionale kulturaftaler, børnekulturfestival, idræts-/kulturpriser, folkeoplysningen, kulturhuse, haller, biblioteker, musikskole og stadsarkiv.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 4,0 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,1 mio. kr. til Center for Børn og Skole og Center for Kultur og Fritid. Den indarbejdede produktivitetsstigning opnås ved at reducere i personalet.

Center for Sundhed og Pleje

Kort præsentation

Området omfatter overordnet administration i forhold de 4 funktionsområder: hjemmepleje, plejecentre, sundhed og sygepleje samt aktivitet og træning. Funktionsområderne varetager blandt andet opgaver i forbindelse med omsorg, sygepleje, personlig pleje og praktisk hjælp, træning m.m. for kommunens borgere, sundhedsuddannelserne (SSH'er, SSA'er og Sygeplejersker m.fl.) m.v.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 1,8 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,03 mio. kr. til Center for Sundhed og Pleje.

Den indarbejdede produktivitetsstigning opnås ved at der tidligere er sket tilpasning i de adm. driftsudgifter – primært lønninger.

Center for Handicap og Psykiatri

Kort præsentation

Området omfatter den overordnede administration for centrets hovedopgave, som er at være udførende led for kommunens opgaver på voksenområdet i forhold til handicap, socialpsykiatri og misbrugsbehandling:

- Handicapafdelingen har tilbud til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til borgere med en erhvervet hjerneskade.
- Socialpsykiatri og misbrugsbehandling har tilbud til borgere med en sindslidelse og til socialt udsatte.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 4,1 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,1 mio. kr. til Center for Handicap og Psykiatri.

Den indarbejdede produktivitetsstigning opnås ved at der tidligere er sket tilpasning i de adm. driftsudgifter – primært lønninger.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed

Kort præsentation

Området omfatter administration, visitation og sagsbehandling i forhold til at tildele kommunens borgere ydelser indenfor hovedgrupperne: personlig pleje, praktisk hjælp, sygepleje, pleje af handicappede i eget hjem, ophold i plejeboliger, afløsning og aflastning, socialpædagogisk hjælp, særforanstaltninger handicap og psykiatri, botilbud – handicap og psykiatri, misbrugsbehandling, madservice, omsorgskørsel og aktivitets-tilbud, personlige tillæg, ledsagerordningen og kontante ydelser til merudgifter.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 22,9 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,3 mio. kr. til Center for Social- og Sundhedsmyndighed. Lov- og cirkulæreprogrammet indgår med 0,1 mio. kr. vedr. ændring af sundhedsloven og lov om socialtilsyn (øget kvalitet i alkoholbehandlingen).

Den indarbejdede produktivitetsstigning opnås ved at der tidligere er sket tilpasning i de adm. driftsudgifter – primært lønninger.

IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi

Kort præsentation

I samarbejde med centrene, Den Kommunale Chefgruppe og direktionen har IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi til opgave at sikre, at eksisterende IT systemer udnyttes optimalt. Endvidere at det rette digitale kompetenceniveau er til stede i organisationen i forhold til udnyttelse af IT systemerne, at den organisatoriske brug af IT systemerne følger trufne beslutninger om forretningsgange, organisering m.v.

Centret er involveret i at udvikle nye forretningsgange, ændrede ansvarsplaceringer m.v. omkring IT systemerne og medvirke ved valg af nye løsninger, der understøtter ovenstående og som passer ind i den samlede IT arkitektur.

Centret har det overordnede ansvar for gennemførelsen af kommunens digitaliseringsprojekter og ansvar for en række opgaver og projekter omkring indførelse og brug af velfærdsteknologi. Endvidere at disse projekter gennemføres i lyset af de 8 strategiske fokuspunkter.

Centret har også ansvar for drift og vedligehold af netværk, servere, PC'ere, telefoni m.v. Med andre ord den grundlæggede IT infrastruktur i Frederikshavn Kommune.

Endvidere løser centret IT support opgaver. Har man brug for hjælp, kan man ringe til servicedesken, som er en del af IT support. IT support kan også komme ud i organisationen og hjælpe med f.eks. installation af udstyr.

Centret er organiseret i to afsnit: IT drift og support samt IT projekt og digitalisering. Den første gruppe tager sig hovedsageligt af den daglige drift og support, mens den sidste gruppe hovedsageligt arbejder med digitaliserings- og velfærdsteknologiprojekter.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 73,8 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 3,5 mio. kr. til IT, Digitalisering og Velfærdsteknologi.

Udover de allerede indarbejdede besparelser udviser resultatet af udbud af koncernløsningen en yderligere besparelse på 1,5 mio. kr. i alle budgetår. Direktionen har indarbejdet en udgiftsbevilling på 0,5 mio. kr. i 2016 vedrørende ajourføring af IT-sikkerpolitik og – regler samt udførelsen af disse.

Center for Teknik og Miljø

Kort præsentation

Center for Teknik og Miljø består af 4 afdelinger; Centerchefens område, Miljø og Natur, Byg og Ejendomsdata samt Arkiv og Digitalisering. Der er i alt beskæftiget 87 medarbejdere.

Center for Teknik og Miljø er blandt andet politisk forankret i Økonomiudvalget. Hovedparten af budgetmidlerne går til aflønning af personale, som varetager myndighedsopgaver indenfor flere lovområder herunder bl.a. byggeloven, planloven, natur- og miljølove. Derudover er der en ikke uvæsentlig opgaveportefølje inden for journal og arkivområdet herunder bl.a. udvikling og implementering af Samarbejdsportalen (kommunerens nye udvidede ESDH system).

Mål og Målopfyldelse

Natur og Miljø

På miljøområdet er målet at varetage en effektiv og løsningsorienteret miljøsagsbehandling i forhold til landbrug og øvrige virksomheder. Det samme er gældende for naturområdet, hvor man administrerer naturbeskyttelsesloven samt øvrige regler og bestemmelser.

Det er endvidere en målsætning, at implementere de statslige vand- og naturplaner i kommunen. Vandplanerne skal sikre et bedre vandmiljø i Danmark. Disse vandplaner beskriver hvilken indsats, vi skal gøre for at få renere vand i vores åer, søer og fjorde. Natura 2000-planerne er en samlet plan for, hvordan vi sikrer fremgangen i vores vigtigste natur, Natura 2000-områderne. Der er udarbejdet naturplaner for 246 naturområder, og hver plan indeholder sin egen opskrift på, hvordan man her skal behandle naturen for, at den kan udvikle sig positivt.

Plan og Vej

Sikre en effektiv og hurtig plan- og vejlovsadministration til gavn for kommunens borgere og erhvervsdrivende.

Journal og Arkiv

Sikre dokumentation på det tekniske område. Derudover er man involveret i arbejdet med implementering af Samarbejdsportalen.

Byggeri og Ejendomsdata

Sikre en tilstrækkelig og nødvendig registrering af bygninger, boliger og tekniske anlæg i kommunen gennem en effektiv og hurtig byggesagsbehandling.

Aktiviteter og aktivitetstal

På natur- og miljøområdet forventes det i 2016, at centeret deltager i 2 EU-LIFE-projekter. EU-LIFE er EU's tilskudsordning for natur, miljø og klima. Programmet yder støtte til projekter, der bidrager til at gennemføre EU's miljø og klimapolitik.

På journal- og arkivområdet skal Samarbejdsportalen implementeres.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 25,1 mio. kr. samt nettoanlægsbevilling 0,4 mio. kr. til Center for Teknik og Miljø.

Direktionen har indarbejdet en korrektion vedrørende byggesagsgebyrer på 1 mio. kr. i budgetår 2016.

Center for Park og Vej

Kort præsentation

Her afholdes de administrative udgifter og myndighedsmæssige opgaver vedrørende Park og Vej.

Budgetforudsætninger

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling 1,7 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 0,05 mio. kr. til Center for Park og Vej.

Ejendomscenteret

Kort præsentation

Budgetområdet Ejendomscenter ligger under Økonomiudvalget og er et fællescenter, som består af en stabsfunktion, Strategi- og Arealudvikling, samt 3 afdelinger; Bygherre og Anlæg, Drift og Service samt Beredskab og Logistik.

Strategi- og Arealudvikling har til opgave at styre udnyttelsen af den samlede ejendomsportefølje og sikre, at der bliver arbejdet helhedsorienteret for at opnå synergi og størst mulig driftsmæssig effektivitet. Herudover varetages køb/salg/udlejning og grafik/trykkeri.

Bygherre og Anlæg har bygherreansvaret i forhold til kommunens ejendomsportefølje og rådgivende ansvar for projekter omkring bygge- og anlægsopgaver.

En væsentlig opgave i Bygherre og Anlæg er energirenovering af kommunens bygninger. Ud over den løbende optimering gennem incitamentsmodellen er det vigtigt, at bygningerne er i en sådan stand, at udgifterne til el, vand og varme m.v. bliver så lave som muligt.

Drift og Service er ansvarlig for rengøring, servicering og afhjælpende vedligehold for den byggetekniske drift af de kommunale bygninger. Afdelingen er funktionsopdelt i 4 områder: Renhold, teknisk service, kantiner og Knivholt Hovedgaard.

Beredskab og Logistik varetages indtil 31. december 2015 af *Det kommunale beredskab*, som en kombination af et kommunalt beredskab og et enterpriseselskab (aftale med Falck Redningskorps). Beredskabet består af administration, serviceafdeling, vagtcentral, brandskole samt brand- og redning. *Logistik* varetager opgaver omkring flådestyring af den kommunale vognpark samt planlægning og koordinering af kommunal samkørsel for bl.a. patientbehandling og andre kommunale transportopgaver. Væsentlige dele af Beredskab og Logistik overgår pr. 1. januar 2016 til et fælleskommunalt beredskab. Direktionen har indarbejdet en korrektion vedr. bufferpulje til overdragelse af beredskabet på 0,8 mio. kr.

Mål og Målopfyldelse

- At optimere driften af de kommunale bygninger, så stordriftsfordele og synergieffekter udnyttes.
- At tilpasse serviceniveauet i de kommunale ejendomme efter budgettet, som er styrende.
- At optimere anvendelsen af egne kvadratmeter og tilpasse porteføljen til behovet gennem offensiv salgsstrategi.
- At opgaverne bliver løst helhedsorienteret.
- At opnå samspil og synergi mellem budgetområdernes aktører med henblik på at opnå optimal effekt af ressourceanvendelsen i kommunens bygninger.

Aktiviteter og aktivitetstal

Ejendomscenteret varetager bygherre- og driftsherreansvaret for den kommunale ejendomsportefølje, herunder at rådgive den politiske og administrative organisation i udviklingsprojekter, køb- og salgssituationer, drifts- og anlægsopgaver, driftsansvar for en række ejendomme, kantiner og kommunens rekreative havne samt ansvar for kommunens ejendomsportefølje som løbende justeres og tilpasses.

Ejendomscenteret har samarbejde med fagudvalg og stor samhørighed og samarbejde med erhvervsliv og rådgivere omkring anlægs- og projektopgaver. Ejendomscenteret er også aktør i ejendoms- og byudviklingsprojekter.

I budgetforslaget er der udmøntet et effektiviseringskrav fra anlægsprojekt "Reduktion af administrative udgifter" på 3,5 mio. kr. til Ejendomscenteret, grundet sparede driftsudgifter til Aalborgvej 93, Ørnevej samt paviljoner på Værkergrunden fra budgetår 2016 og frem. Der indgår en korrektion med 2 mio. kr. i budgetår 2016 til fortsat drift af Fasanvej. Således henstår et effektiviseringskrav på 2 mio. kr. vedr. Fasanvej fra budgetoverslagsår 2017 under Center for Økonomi og Personale.

Perspektiv

Ejendomscenterets forretningsidé er at overtage, udføre og udvikle driftsherre- og bygherreansvaret for de kommunale ejendomme i Frederikshavn Kommune.

Budgetforudsætninger

Budgetrammen for 2016 udgør 31,0 mio. kr. faldende til 29,9 mio. kr. i 2019 til drift af ovenstående områder. Budgetrammen for 2016 udgør også en ramme for energi på 36,3 mio. kr.

Den samlede driftsbevilling er i 2016 67,2 mio. kr. faldende til 66,3 mio. kr. i 2019. Driftsbevillingen indbefatter også beredskabet.

Den samlede anlægsbevilling er i 2016 23,2 mio. kr. faldende til 20,6 mio. kr. i 2019.

Tværgående Fælles Puljer

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Efteruddannelse af lærere og pædagoger	1.021	1.012	1.006	990
Reservation af serviceramme	25.000	0	0	0
I alt for Tværgående fælles puljer	26.021	1.012	1.006	990

På Tværgående Fælles Puljer er der parkeret budgetposter, som der fortsat arbejdes med administrativt til senere udmøntning. Denne udmøntning sker på tværs af flere/alle udvalg. Derudover indeholder Tværgående Fælles Puljer budgetposter til effektivisering som, ved udmøntningen påvirker flere/alle udvalg. Effektiviseringerne kan kræve forskellige tiltag eller analyser før de kan udmøntes.

Som et centralt element i skolereformen skal der ske et væsentligt løft af kompetenceniveauet i folkeskolen. Eleverne skal undervises af lærere med undervisningskompetence. På den baggrund er der afsat 1,0 mio. kr. til efteruddannelse af pædagoger og lærere i budgetoverslagsårene 2016 – 2019.

Reservation af serviceramme i budget 2016 på 25,0 mio. kr. udmøntes ikke, som øvrige budgetposter, til de respektive politiske udvalg.

Omprioreringsbidraget på akkumuleret en halv procent svarende til 5 t.kr. i budgetoverslagsår 2017 stignede til 15 t.kr. i budgetoverslagsår 2019 er reduceret i projekt Efteruddannelse af lærere og pædagoger.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER ARBEJDSMARKEDSUDVALGET

Refusionsreform 2015

Efter den gældende lovgivning finansieres kommunens beskæftigelsesindsats dels af faste tilskud som bloktilskud, budgetgaranti og beskæftigelsestilskud og dels af refusioner.

Bloktilskuddet fordeles som udgangspunkt efter kommunens indbyggertal, men bloktilskuddet indeholder også forskellige udligningsordninger, så der er en lille forskel i forhold til en ren fordeling efter indbyggertal.

For at sikre kommunerne mod utilsigtede udsving i de konjunkturfølsomme overførselsudgifter, er der en budgetgaranti for kommunerne under ét. Denne budgetgaranti beregnes hvert år ud fra summen af kommunernes udgifter til kontanthjælp, revalidering, kontantydelse, aktivering, jobafklaringsforløb, ledighedsydelse, ressourceforløb, førtidspension, integration og EGU. Budgetgarantien fordeles som udgangspunkt efter indbyggertal, men også her er der små justeringer i fordelingen.

Det er værd at bemærke, at sygedagpenge og fleksjob ikke er omfattet af budgetgarantien.

Beskæftigelsestilskuddet fordeles som udgangspunkt efter antallet af forsikrede ledige. For at sikre et incitament for kommunerne til at nedbringe ledigheden, er der indbygget nogle fordelingsnøgler, der tager udgangspunkt i den relative udvikling i ledigheden. Dette er nærmere beskrevet under specifikationen for forsikrede ledige.

Refusionerne har hidtil været afhængig af hvilken ydelse borgeren har fået og hvilke aktiveringsredskaber der bliver brugt. For nogle ydelser har der været en aftrapning af ydelsen over tid.

I februar 2015 blev der i Folketinget aftalt en reform, som senere på året blev vedtaget. Denne reform skal forenkle finansieringsreglerne, så kommunens medarbejdere kan koncentrere sig om indsatsen for ydelsesmodtageren, frem for at bruge tid på et kompliceret sæt af refusionsregler.

Fra januar 2016 er refusionssatserne ens på tværs af alle ydelserne og falder over tid.

Refusionsprocenten aftrappes over tid fra 80 procent de første fire uger, 40 procent fra uge 5-26, 30 procent fra uge 27-52 og 20 procent fra uge 53.

Ydelser som kommunen enten ikke eller kun i begrænset omfang kan påvirke (fx efterløn og skånejob) er holdt uden for modellen.

Reformen flytter 5,8 mia. kr. for kommunerne under ét fra direkte refusioner til faste tilskud gennem bloktilskud, budgetgaranti og beskæftigelsestilskud.

Med den nuværende lovgivning vil kommunerne få refunderet 38 % af udgifterne til midlertidige ydelser direkte. Reformen lægger op til, kommunerne får refunderet 30 % af udgifterne til midlertidige ydelser.

Dette medfører, at kommuner, der har højere overførselsudgifter end gennemsnittet, vil tabe på ændringen. Omvendt vil kommuner, der har lavere overførselsudgifter end gennemsnittet, tjene på ordningen.

Der er derfor samtidig lavet en aftale om ændring af udligningssystemet mellem kommunerne.

Udligningssystemet er meget teknisk, men meget kort forklaret er udligningen en kompensation for et strukturelt underskud. Her ser man på hvad kommunen ville få i indtægter, hvis man havde en gennemsnitlig skatteprocent. Herefter beregner man udgifterne på baggrund af aldersfordeling og socioøkonomisk belastning. Hvis udgifterne er større end de beregnede indtægter, så har kommunen et strukturelt underskud. Frederikshavn Kommune har som 89 andre af de 98 kommuner et strukturelt underskud.

For at sikre kommunernes økonomi er der lagt et loft over konsekvenserne. Således kan ingen kommune tabe eller vinde mere end 10 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. i 2017. Tab/gevinst beregnes ved udgangen af 2016, da der er stor usikkerhed i forudsætningerne.

Reformen gør det svært at sammenligne tal og aktiviteter for 2016 med tidligere år.

Budgetforslag 2016 vist på hovedområder

Netto drift (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Integration	39.872	39.872	39.872	39.872
Førtidspensioner	309.249	309.249	309.249	309.249
Ressourceforløb	29.431	29.431	29.431	29.431
Jobafklaringsforløb	12.631	12.631	12.631	12.631
Sygedagpenge	92.201	92.201	92.201	92.201
Kontanthjælp/uddannelseshjælp	105.026	105.026	105.026	105.026
Kontantydelse	1.143	1.143	1.143	1.143
Revalidering	21.567	21.567	21.567	21.567
Ledighedsydelse, fleksjob	110.049	110.049	110.049	110.049
Jobtræning, servicejob	4.000	4.000	4.000	4.000
Seniorjob	10.500	10.500	10.500	10.500
Beskyttet beskæftigelse	2.700	2.700	2.700	2.700
Driftsudgifter midl. arbejdsmark.ydl.	800	800	800	800
Forsikrede ledige	140.290	140.290	140.290	140.290
Arbejdsmarkedsydelse	11.885	11.885	11.885	11.885
Beskæftigelsesordninger	23.000	23.000	23.000	23.000
Kontrolenhed	3.000	3.000	3.000	3.000
Jobrotation	10.000	10.000	10.000	10.000
Effekt af ændrede indsatsområder	-12.212	-12.245	-12.280	-12.315
Budgetgaranti/lovcirkulære	0	12.751	12.717	7.028
I alt for Arbejdsmarkedsudvalget	915.132	927.952	927.781	922.057

Netto anlæg (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Anlæg Pulje digitalisering	27			
I alt for Arbejdsmarkedsudvalget	27			

Sammendrag budget 2016

Generelle Budgetforudsætninger

Der er udmeldt en ramme på 799,8 mio. kr. Efterfølgende er der sket følgende reguleringer af budgetrammen:

<i>Udmeldt ramme</i>	<i>799,8 mio. kr.</i>
Overført til administration	-7,2 mio. kr.
Reg. beskæftigelsestilskud	8,3 mio. kr.
Pris- og lønregulering	10,3 mio. kr.
Tilskud integration	1,9 mio. kr.
Budgetgaranti	77,5 mio. kr.
Lov og cirkulære	14,0 mio. kr.
Tilskud staten	11,0 mio. kr.
Opjustering Sundhedsudvalgets ramme	<u>-0,5 mio. kr.</u>
Ny ramme	915,1 mio. kr.

Budgettet for 2016 er væsentligt anderledes i forhold de foregående år. Dette skyldes den nye refusionsreform, som har til formål at fokusere på varigheden, borgere er på en offentlig ydelse.

En stor del af overførselsudgifterne er omfattet af Budgetgarantien. Budgetgarantien udmeldes hvert år af Staten ud fra de samlede udgifter for kommunerne under et.

Budgetforslaget er udarbejdet ud fra den eksisterende lovgivning og de midler, der er tildelt/reduceret ud fra denne. Budgetforslaget er styret af den tildelte ramme. Center for Arbejdsmarked har tilrettet prognoserne i forhold til den tildelte ramme, selv om de første prognoser viste et større forbrug.

Arbejdsmarkedsudvalget

Netto (kr. x 1.000)	Regnskab 2014	Opr. budget 2015	Forv. regnskab 2015 pr. 30.04.15	Budget 2016
Integration	10.505	11.000	16.500	39.872
Ekstraord. Tilskud integration	0	0	-4.812	0
Førtidspensioner	308.611	307.158	305.983	309.249
Ressourceforløb	5.427	18.867	14.000	29.431
Jobafklaringsforløb	768	12.033	7.000	12.631
Sygedagpenge	96.036	80.174	95.130	92.201
Kontanthjælp/uddannelseshjælp	110.191	97.274	101.000	105.026
Kontantydelse				1.143
Revalidering	14.026	12.500	11.000	21.567
Ledighedsydelse, fleksjob	81.190	80.751	81.900	110.049
Jobtræning, servicejob	2.199	2.998	3.000	4.000
Seniorjob	13.105	12.450	10.000	10.500
Beskyttet beskæftigelse	2.373	2.685	2.574	2.700
Uddannelsesydelse	3.383	0	0	0
Driftsudg. midl., arbejds-, ydl.	0	1.457	633	800
Forsikrede ledige	130.099	151.685	138.279	140.290
Arbejdsmarkedsydelse	4.059	10.099	7.877	11.885
Beskæftigelsesordninger	42.552	23.884	37.500	23.000
Kontrolenhed	0	3.000	3.000	3.000
Jobrotation	0	0	4.000	10.000
Effekt ændrede indsatsområder	0	0	0	-12.212
Pris- og lønregulering	0	0	1.500	0
I alt for arbejdsmarkedsudvalg	824.494	828.434	836.064	915.132

Det korrigerede budget for 2015 incl. overførsel fra tidligere år udgjorde pr. april 2015 i alt 831,5 mio. kr. Der skal gøres opmærksom på, at den store stigning i tallene fra 2014 og 2015 til 2016 skyldes primært de ændrede refusionsregler.

Bemærkninger til de enkelte områder

Integrationsområdet

Kort præsentation

Kommunen har ansvaret for at tilbyde et integrationsprogram til de udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, og som er fyldt 18 år på tidspunktet for kommunens overtagelse af ansvaret for udlændingen.

Et integrationsprogram kan højst vare 3 år. Et fuldt program indeholder danskuddannelse samt aktive tilbud. Omfanget og indholdet af integrationsprogrammets enkelte elementer fastlægges i en integrationskontrakt, som indgås mellem udlændingen og kommunen. Integrationsprogrammet finansieres af 50 % refusion (op til kommunens rådighedsbeløb) og resultattilskud fra staten.

Området er omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

Aktiviteten på området vedrører:

Danskuddannelse og driftsudgifter vedr. aktivering for personer omfattet af Integrationsloven.

Herudover omfatter områdets udgifter betaling for undervisning i dansk som andet sprog for øvrige udlændinge.

På området registreres ligeledes de af staten udbetalte tilskud til kommunen vedr. udlændinge med opholdstilladelse efter den 1. januar 1999. Tilskuddene omfatter grundtilskud og resultattilskud.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 39,9 mio. kr. Budgettet i 2016 er væsentlig højere end de tidligere år, hvilket skyldes den øgede tilgang af flygtninge, samt de ændrede refusionsregler.

Perspektivering

Det er i juli 2015 aftalt mellem Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og De Konservative, at der indføres en ny integrationsydelse for personer, der kommer til landet og ikke har opholdt sig i landet i mindst syv ud af de sidste otte år. Reglerne blev vedtaget i folketinget i efteråret 2015.

Niveauet for integrationsydelse er uddannelseshjælpsatserne, der bygger på SU-systemets satser.

Der er mulighed for at få et månedligt tillæg til integrationsydelsen, når Prøve i Dansk 2 er bestået.

Da denne lovgivning først forventes gennemført efter budgetlægningen, vil de økonomiske konsekvenser indgå i en eventuel midtvejsvurdering i juni 2016

Førtidspensioner

Kort præsentation

Førtidspension kan tilkendes, hvis borgerens arbejdsevne i forhold til ethvert erhverv er nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at forsørge sig selv ved et indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob.

Førtidspension kan som hovedregel først tilkendes efter at borgeren har deltaget i et individuelt tilrettelagt ressourceforløb. Et ressourceforløb bygger på en rehabiliteringsplan, som er udarbejdet i samarbejde med den enkelte borger, borgerens sagsbehandler og kommunens rehabiliteringsteam.

Hvis alle relevante muligheder for at forbedre arbejdsevnen har været afprøvet i praksis og der foreligger dokumentation for, at arbejdsevnen ikke kan forbedres, kan der tilkendes førtidspension. Alle relevante aktiverings- revaliderings og behandlingsmæssige samt øvrige foranstaltninger skal være afprøvet.

Det er muligt at arbejde i et vist omfang samtidig med at man modtager førtidspension. Hvis pensionisten ønsker at afprøve arbejdsmarkedet med fx et fleksjob, så kan førtidspensionen gøres hvilende.

Området er omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der er som forventet et fortsat fald i antallet af førtidspensionister, hvor førtidspensionen er bevilget før 1. januar 2003. Til gengæld er der ligeledes en fortsat stigning i antallet af nye førtidspensionister. Samlet set giver dette et fald i antallet af førtidspensionister, set i forhold til det oprindelige budget.

Nedenstående oversigt er opgjort i antal helårspersoner.

	Antal personer
Regnskab 2012	2.842
Regnskab 2013	2.987
Regnskab 2014	2.879
Budget 2015	2.816
Budgetrevision pr. 30.04.15 ved uændret til/afgang	2.816
Afdelingens prognose 2015	2.801
Budgetoplæg 2016	2.710

Ressourceforbrug

Budget for 2016 udgør 309,2 mio. kr. Budgettet fordeler sig med 16,7 mio. kr. netto vedrørende førtidspensioner med 50 % statsrefusion og 292,5 mio. kr. netto med 35 % statsrefusion,

Perspektivering

Der blev i efteråret 2012 vedtaget en reform på førtidspensionsområdet, der lægger vægt på en tidlig indsats, for at mindske tilgangen til førtidspension. Der er i reformen særlig fokus på de unge førtidspensionister. Unge under 40 år kan som udgangspunkt ikke tilkendes førtidspension.

Ressource/jobafklaringsforløb

Kort præsentation

Borgere der er i risiko for at få tilkendt førtidspension, skal have en helhedsorienteret og sammenhængende indsats i form af deltagelse i et individuelt tilrettelagt ressourceforløb. Ressourceforløbene vil ofte bestå af en kombination af beskæftigelsestilbud, sociale tilbud og sundhedsmæssige tilbud.

Forløbene kan vare fra et til fem år og skal i form, indhold og varighed tilpasses den enkeltes mål og behov, med henblik på at øge arbejdsevnen og bringe borgeren i beskæftigelse.

Ressourceforløbene har dermed til opgave at afprøve og øge borgerens restarbejdsevne og få etableret kontakt til arbejdsmarkedet fx ved at ansætte borgerne i fleksjob.

Jobafklaringsforløb

Borgere der ikke kan få forlænget sygedagpengene efter de eksisterende forlængelsesmuligheder, vil ved fortsat uarbejdsdygtighed på grund af sygdom kunne tilbydes jobafklaringsforløb. Revurdering af alle sygedagpengesager sker efter 5 måneders sygdom.

Jobafklaringsforløb er korte forløb. Et jobafklaringsforløb skal som udgangspunkt være så kort som muligt og maksimalt op til 2 år ad gangen med mulighed for op til 2 jobafklaringsforløb.

Ydelsen i jobafklaringsforløb svarer til kontanthjælpssatsen og for borgere, der fortsat har en arbejdsgiver og overgår til jobafklaringsforløb, vil refusion til arbejdsgiveren svare til ydelsen på jobafklaring, så længe ansættelsesforholdet fortsætter.

Området er omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

I 2016 forventes der, at 243 fuldtidspersoner deltager i ressourceforløb. I jobafklaring forventes 113 fuldtidspersoner .

Ressourceforbrug

Budget for ressourceforløb udgør 29,4 mio. kr. i 2016. Budgettet til jobafklaring udgør i 2016 12,6 mio. kr. Begge budgetter er incl. midler til aktivering af borgerne

Perspektivering

Som udgangspunkt kan en borger tilbydes et ressourceforløb i op til 5 år, men varigheden af forløbene vil være væsentlig kortere, da der i forløbene bl.a. vil være fokus på at målrette indsatsen mod fleksjobområdet.

Sygedagpenge

Kort præsentation

Borgere der er uarbejdsdygtige på grund af egen sygdom, kan få sygedagpenge, hvis de har en tilstrækkelig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det er en betingelse for sygedagpenge fra kommunen, at borgeren har været tilknyttet arbejdsmarkedet

uafbrudt i den seneste 26 uger før sygefraværet og i denne periode har arbejdet mindst 240 timer, eller

- borgeren ville være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge, en ydelse, der træder i stedet herfor, eller til midlertidig arbejdsmarkedsydelse, hvis ikke uarbejdsdygtigheden var indtrådt
- borgeren har afsluttet en uddannelse på mindst 18 måneder inden for den seneste måned
- borgeren er elev i lønnet praktik
- borgeren er ansat i fleksjob

Borgeren kan som udgangspunkt få sygedagpenge i 22 uger inden for 9 måneder. Hvis borgeren fortsat er uarbejdsdygtig, vil kommunen revurdere borgerens situation og tage stilling til, om sygedagpengene kan forlænges.

Hvis perioden med sygedagpenge ikke kan forlænges, har borgeren ret til et jobafklaringsforløb.

Området er ikke omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

Kontinuerligt er der arbejdet med at nedbringe antallet af borgere, der modtager sygedagpenge. Nedgangen i antallet af sygedagpengemodtagere afspejles delvist i antallet af revalideringer, fleksjob og førtidspensioner.

Udviklingen i aktivitetsniveauet for sygedagpenge opgjort i helårspersoner:

	I alt
Regnskab 2012	846
Regnskab 2013	715
Regnskab 2014	758
Budget 2015 (ny opgørelsesmetode)	626
Revision pr.30.04.15 uændret tilgang	
Prognose 2015	719
Budgetoplæg 2016	886

Tallene fra 2016 er ikke umiddelbar sammenlignelige med tal fra tidligere år, da sygedagpengemodtagere fra 0-4 uger kun er indeholdt i 2016 tallene. Tidligere var der 100 % refusion for denne kategori og blev administreret fra centralt hold.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 92,2 mio. kr.

Perspektivering

Budgetforudsætninger på sygedagpengeområdet er dels, at vi bygger forventningerne til indplaceringen af borgerne i et nye trappetrinsopdelte refusionssystem på de vurderinger KL har foretaget og dels en forventning om, at vi som følge af den tidlige indsats, etablering af coach – og screeningsteam vil være i stand til både at have færre borgere i forløb og samtidig afkorte det forventede tidsforbrug i overførselsindkomstsystemet.

Kontanthjælp/uddannelseshjælp Kort præsentation

Borgere, der ikke kan forsørge sig selv og sin familie, kan søge om kontanthjælp.

Hvis borgeren er under 30 år og ikke har en kompetencegivende uddannelse, kan borgeren eventuelt være berettiget til uddannelseshjælp.

Hvis en borger har en ægtefælle/samlever, der kan forsørge vedkommende eller borgeren/ægtefællen/samleveren har formue, som borgeren kan leve af, kan borgeren dog ikke modtage kontanthjælp og uddannelseshjælp.

Det er en betingelse for at få kontanthjælp og uddannelseshjælp:

- at borgeren har været ude for en social begivenhed, fx sygdom, arbejdsløshed eller samlivsophør
- at den sociale begivenhed har medført, at borgeren ikke kan forsørge sig selv og sin familie
- at behovet for forsørgelse ikke kan dækkes af andre ydelser, fx arbejdsløshedsdagpenge, pension m.v.
- at borgeren og en eventuel ægtefælle/samlever står til rådighed for arbejdsmarkedet

Området er omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

Samlet set er der følgende udvikling i antal helårspersoner der modtager den ene eller anden form for forsørgelse:

	I alt
Regnskab 2012	1.259
Regnskab 2013	1.352
Regnskab 2014	1.450
Budget 2015	1.245

Budgetrevision pr. 30.04.15 ved uændret til-/afgang	1.357
Afdelingens prognose 2015	1.262
Budgetoplæg 2016	1.200

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 105,0 mio. kr.

Perspektivering

Der skal arbejdes målrettet på at videreudvikle indsats og resultater på kontanthjælpsområdet i 2016. I 2016 vil Center for Unge overtage opgaverne for alle unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år. Hovedfokus vil være at frigøre og udvikle uddannelsespotentialer i ungegruppen, således at deres tilknytning til arbejdsmarkedet styrkes og fastholdes. De åbenlyst uddannelsesparate unge vil få et uddannelsespålæg og blive visiteret til et aktivt tilbud som nytteindsats, mens de venter på opstart af en uddannelse på SU-betingelser. De uddannelsesparate unge vil modtage en aktiv tværgående uddannelsesrettet indsats for at få dem så hurtigt som muligt til at opstarte og gennemføre en uddannelse. De aktivitetsparate unge, der ikke umiddelbart er klar til at påbegynde en uddannelse – på grund af komplekse problemer ud over ledighed - vil modtage en tværgående helhedsorienteret indsats for at bringe dem så tæt på arbejdsmarkedet som muligt. For øvrige kontanthjælpsmodtagere gælder, at der vil være fokus på en tidlig indsats, individuelt tilrettelagt med sigte på en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Via "vend i døren" aktiviteter vil tilgangen til kontanthjælpssystemet blive forsøgt reduceret. Jobparate kontanthjælpsmodtagere vil blive henvist til virksomhedsrettede tilbud. For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere vil der blive udviklet et forløb i PA der skal gøre dem parate til at medvirke i egentlige virksomhedsrettede tilbud. Det er forventningen, at overstående initiativer i sammenspil vil medvirke til at nedbringe antallet af ydelsesmodtagere på området.

RevalideringKort præsentation

Revalidering iværksættes af to årsager. Primært for at sikre borgernes fastholdelse af deres ansættelsesforhold, sekundært iværksættes revalidering for at sikre så hurtig tilbagevenden til det ordinære arbejdsmarked som muligt.

For at kunne få revalidering er det en forudsætning, at borgeren har begrænsninger i arbejdsevnen og at der ikke er andre tilbud, som kan hjælpe borgeren med at fastholde eller at få tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mulighederne undersøges ved arbejdspladsindretning, arbejdsprøvning, arbejdsoptræning (virksomhedsrevalidering), uddannelse, mv.

Under forrevalidering udgøres forsørgelsen m.m. af den bestående ydelse, for eksempel kontanthjælp eller sygedagpenge. Når det erhvervsmæssige sigte er afklaret igangsættes en revalidering efter særlig jobplan og her udgøres forsørgelsen af revalideringsydelse.

Aktiviteter og aktivitetstal

Samlet set er der følgende udvikling i antal helårspersoner:

Regnskab 2011	90
Regnskab 2012	88
Regnskab 2013	136
Regnskab 2014	159
Budget 2015	136

Budgetrevision pr. 30.04.15 ved uændret til-/afgang	129
--	-----

Afdelingens prognose 2015	124
---------------------------	-----

Budgetoplæg 2016	130
------------------	-----

Ressourceforbrug

Budget for 2016 udgør 21,6 mio. kr.

Perspektivering

Arbejdsmarkedsudvalget har ønsket en øget anvendelse af revalideringsredskabet.

Set i forhold til tidligere er lovgivningen ændret, så der ikke længere er noget retskrav på at blive revalideret til samme uddannelsesniveau og en revalidering skal nu rette sig mod et område med gode beskæftigelsesmuligheder.

Igangsættelse af en revalideringssag indebærer en risiko for at borgeren mister forsørgelsesgrundlaget, hvis revalideringen ikke lykkes. Der foretages derfor en grundig vurdering af sandsynligheden for gennemførelse.

Ledighedsydelse, fleksjob m.m.

Kort præsentation

Området omfatter udgifter til:

Løntilskud til borgere, der modtager social pension og er ansat i beskyttede enkeltpladser (tidligere skånejob).

Løntilskud samt driftsudgifter til borgere ansat i fleksjob. Fleksjob tilbydes personer, der på grund af en varig og væsentlig begrænsning i arbejdsevnen ikke kan opnå beskæftigelse på normale vilkår. Arbejdsgiveren betaler for de reelle timer borgeren arbejder. Desuden udbetaler kommunen et flekslønstilskud, der kompenserer for den nedsatte arbejdsevne.

For at få ret til et fleksjob skal borgerens muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet på normale vilkår være udtømte. Fleksjob kan oprettes i såvel private som offentlige virksomheder.

Området omfatter desuden ledighedsydelse. Ledighedsydelse udbetales til borgere, der er berettigede til fleksjob, men ikke pt. er i et fleksjob. Ledighedsydelse kan udbetales i perioden frem til første fleksjob, mellem to fleksjob, ved ferie, sygdom eller barsel i fleksjobbet.

Ledighedsydelse er omfattet af budgetgaranti. Fleksjob er ikke omfattet af budgetgaranti.

Aktiviteter og aktivitetstal

Nedenstående oversigt er opgjort i antal helårspersoner.

	Fleksjob	Ledighedsydelse	I alt	enkeltplasser
Regnskab 2012	741	322	1.063	46
Regnskab 2013	796	281	1.077	45
Regnskab 2014	880	180	1.060	45
Budget 2015	954	164	1.118	50
Budgetrevision pr. 30.04.15 ved uændret til-/afgang	945	168	1.113	50
Afdelingens prognose 2015	964	159	1.123	50
Budgetoplæg 2016	967	136	1.103	50

Ressourceforbrug

Budget for 2016 udgør 110,0 mio. kr.

Perspektivering

Der blev i efteråret 2012 gennemført en reform af fleksjobområdet.

Fleksjob er efter reformudspillet blevet midlertidige for unge. Det giver for fleksjobberettigede et økonomisk incitament til at arbejde i flere timer ugentligt. For arbejdsgiveren er der et incitament til at ansætte flere fleksjobbere, idet der kun betales løn for det antal timer fleksjobbereren rent faktisk præsterer. De resterende timer modtager fleksjobbereren flekslønstilskud.

Jobtræningsordning, servicejob

Kort præsentation

Center for Arbejdsmarked formidler job med løntilskud til ledige, som er berettiget til arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp.

Generelt skal borgeren have været ledig i 6 måneder for at komme i løntilskud. Der er dog mulighed for at det sker tidligere, hvis borgeren er over 50 år, er enlig forsørger eller ikke har en almen eller erhvervsrette uddannelse.

En ansættelse med løntilskud kan højst være på 6 måneder hos den samme arbejdsgiver. For forsikrede ledige kan offentlige løntilskud højst være på 4 måneder hos den samme arbejdsgiver.

Under dette område registreres desuden udgifter til servicejob.

Servicejob-ordningen var gældende fra 2000 til 2002, hvor arbejdsgiverne fik tildelt et årligt tilskud på 100.000 kr., når de ansatte en langtidsledig borger over 48 år. Tilskuddet udbetales så længe borgeren fortsat er ansat hos arbejdsgiveren.

Aktiviteter og aktivitetstal

Antal jobtræningspladser (helårs) for ledige:

Regnskab 2012	172
Regnskab 2013	135
Regnskab 2014	106
Budget 2015	120
Budgetrevision pr. 30.04.2015	83
Budgetoplæg 2016	50

Ressourceforbrug

Budget for jobtræning, servicejob udgør 4,0 mio.kr.

Seniorjob

Kort præsentation

Ledige over 55 år der er bosat i Frederikshavn Kommune og som opfylder betingelserne for at gå på efterløn inden for 5 år fra det tidspunkt, hvor dagpengereguleringen udløber, kan søge om seniorjob i Frederikshavn Kommune. Frederikshavn Kommune har pligt til at ansætte personer med bopæl i kommunen senest to måneder efter den dag, hvor personen har anmodet om et seniorjob. For en person ansat i seniorjob i Frederikshavn Kommune er det aftalt, at personen, som udgangspunkt skal indplaceres på grundløn i overenskomsten, hvor personen har sin primære arbejdsfunktion vurderet i forhold til timeforbrug.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der er i 2016 budgetlagt med ca. 65 seniorjobs.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 10,5 mio. kr.

Beskyttet beskæftigelse

Kort præsentation

Området omfatter udgifter til beskyttet beskæftigelse

Beskyttet beskæftigelse skal tilbydes personer under 65 år som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Tilbuddet er en del af Projektafdelingen i Center for Arbejdsmarked og er omfattet af rammeaftalen mellem Region Nordjylland og kommunerne i regionen.

Tilbuddet omfatter arbejde på træværksted, metalværksted og en montageafdeling, hvor der produceres en række produkter til eksterne og interne kunder. De ansatte borgere tilbydes en hverdag på lignende vilkår som på det private arbejdsmarked.

Ressourceforbrug

Budgettet 2016 udgør 2,7 mio. kr.

Forsikrede ledige

Kort præsentation

For at få ret til dagpenge skal borgeren være medlem af en a-kasse. Ud over dette skal borgeren:

- være tilmeldt som arbejdssøgende hos jobcenteret
- opfylde beskæftigelseskravet
- opfylde rådighedskravet
- ikke være selvforskyldt ledig

Det er a-kasserne, der administrerer reglerne og udbetaler arbejdsløshedsdagpengene. Kommunerne medfinansierer dagpengene ud fra hvor længe borgeren har modtaget offentlig forsørgelse, jf. beskrivelsen af refusionsreformen.

De kommunale udgifter til dagpenge og aktivering af forsikrede ledige finansieres på landsplan via en finansieringsordning, der under ét sikrer økonomisk bæredygtighed i kommunerne. Finansieringsordningen indeholder 3 overordnede elementer, nemlig refusion, en særlig tilskudsordning og et særligt tilskud. Nettoudgifterne til dagpenge og aktivering af forsikrede ledige er, når refusionen er trukket fra, dækket af et beskæftigelsestilskud, som gør, at kommunerne under ét er sikre på, at få alle udgifter til forsikrede ledige dækket ind.

Der er indbygget både en midtvejs – og en efterregulering i finansieringsordningen.

For 2016 har den enkelte kommune fået et beskæftigelsestilskud til dækning af kommunens udgifter i 2016. Beskæftigelsestilskuddet bliver midtvejsreguleret i juni 2016 og den endelige regulering foretages i juni 2017. Hertil kommer et særligt tilskud, der skal kompensere de kommuner, hvor der er en særlig negativ udvikling i ledigheden i forhold til de øvrige kommuner i landsdelen.

Aktiviteter og aktivitetstal

Nedenstående oversigt er opgjort i antal helårspersoner.

	I alt
Regnskab 2012(8 ugers karens)	1.416
Regnskab 2013(4 ugers karens)	1.047
Regnskab 2014(4 ugers karens)	971
Budget 2015	1.082
Budgetrevision pr.30.04.15	1.145
Afdelingens prognose 2015	1.050
Budgetoplæg 2016	920

Ressourceforbrug

Budgettet på området udgør i 2016 140,3 mio. kr.

Ordningen finansieres via beskæftigelsestilskuddet. Der vil ske en midtvejsregulering i juni 2016. Den endelige afregning af beskæftigelsestilskuddet vedr. 2016 foretages først i juni 2017.

Perspektivering

Angående forsikrede ledige: Der forventes et fald i antallet af forsikrede ledige. Det hænger sammen med at krisen er ovre og at vi på landsplan er på vej ind i en periode med gunstig beskæftigelsesudvikling. Denne gunstige trend bliver i Frederikshavn understøttet af den positive beskæftigelsesudvikling inden for væksporene: det maritime, fødevarer, oplevelsesøkonomi og energi. En gunstig lokal udvikling der vil blive stimuleret af, at der på regionalt plan er gang i store bygge –og anlægsprojekter og infrastrukturprojekter, som vil gavne beskæftigelsesudviklingen positivt, også inden for bygge –og anlægssektoren.

Aktivt stimulerer CAM udviklingsmulighederne ved at intensivere formidlingsarbejdet, intensivere kontaktføløbet, herunder samarbejdet med a-kasserne og et fokus på målrettet at gå i dialog med ufaglærte for at blive faglærte eller alternativt specialiserede faglærte.

Arbejdsmarkedsydelse/driftsudgifter

Kort præsentation

Midlertidig arbejdsmarkedsydelse er indført for at indfase den 2-årige dagpengeperiode gradvis. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse er fuldt indfaset i 2. halvår af 2016. Herefter kan der ikke overgå flere til midlertidig arbejdsmarkedsydelse.

Det er a-kasserne, som administrerer ordningen og udbetaler ydelsen og reglerne er i vid udstrækning de samme, som gælder for arbejdsløshedsdagpenge. Kommunerne refunderer en del af a-kassernes udgifter på samme måde som ved arbejdsløshedsdagpenge.

Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60 % af det maksimale dagpengeniveau for ikke-forsørgere og 80 % for forsørgere.

Arbejdsmarkedsydelsen er ikke afhængig af ægtefælleindkomst og familieformue.

Arbejdsmarkedsydelsen indgår i beskæftigelsestilskuddet.
Antallet af personer for arbejdsmarkedsydelse udgør i 2016 115.

Ressourceforbrug

Budgettet udgør 11,9 mio. kr. Ordningen finansieres via beskæftigelsestilskuddet. Der vil ske en midtvejsregulering i juni 2016. Den endelige afregning af beskæftigelsestilskuddet vedr. 2016 foretages først i juni 2017.

Projektafdeling

Kort præsentation

Kommunen har ansvaret for at tilbyde aktivering for borgere, der har behov for et tilbud. Tilbuddet skal indeholde en aktivitet der sikrer borgeren hurtigst muligt opnå varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse.

Disse tilbud gives primært som virksomhedsrettede tilbud, da evidensbaserede undersøgelser viser, at netop virksomhedsrettede tilbud har størst effekt.

For de borgere, der ikke er plads til i den virksomhedsrettede aktivering eller som ikke er klar til at påtage sig et tilbud i en virksomhed er der oprettet indsatser med arbejdsmarkedsrettede perspektiver i Projektafdelingen.

Projektafdelingen er en intern anden aktør på arbejdsmarkedsområdet og fungerer som Jobcenterets udførelse i forhold til en række indsatser.

I Projektafdelingen skal alle indsatser have et arbejdsmarkedsrettet perspektiv med fokus på hurtigste vej til selvforsørgelse. Projektafdelingen udbyder forløb, der både er i overensstemmelse med ministermålene, de lokale mål samt konkurrencedygtige og differentierende i forhold til andre og private aktører.

Inden påbegyndelse af et forløb, screenes alle borgere med det formål, at få et overblik over i hvilken retning der skal arbejdes med borgeren. Alle forløb er individuelle og der laves en indsatsplan med målbeskrivelse for borgeren for at sikre, at tilbuddet bidrager til, at borgeren kommer tættere på arbejdsmarkedet. Sammen med borgeren arbejdes der intensivt med at støtte og vejlede denne i deres tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Borgeren styrkes i deres mestringsevne i flere arbejdsmæssige relationer samt evnen til at tage ansvar for eget liv.

I et forløb indgår der altid en virksomhedspraktik hvor formålet er at udvikle borgerens faglige, praktiske og sociale kompetencer. Indtil praktikpladsen er fundet, får borgeren tilbudt en række interne tilbud, bestående af: kost, motion, afspænding, mindfulness, samtaler med psykolog, samtaler med coach eller FVU undervisning.

Projektafdelingen har lokaler og aktiviteter i Frederikshavn og Skagen

Ressourceforbrug

Projektafdelingen har et netto 0 budget, d.v.s. at aktøren sender faktura på de forskellige indsatsområder til jobcentret. Der fordeles udgifter vedrørende Projektafdelingen for ca. 8,0 mio. kr.

Beskæftigelsesordninger m.m. Kort præsentation

Dette funktionsområde anvendes til registrering af driftsudgifter og -indtægter vedrørende den kommunale beskæftigelsesindsats varetaget af jobcentret eller en anden aktør, der refunderes efter § 118 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifterne registreres under to driftslofter. Et ledighedsrelateret driftsloft, der omfatter aktivering af modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, selvforsørgende og uddannelseshjælp samt forsikrede ledige, der deltager i seks ugers jobrettet uddannelse og ét driftsloft, der omfatter aktivering af revalidender (inkl. forrevalidender) samt modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse.

Staten refunderer 50 pct. af driftsudgifterne til aktivering samt til udgifter til deltagerbetaling til deltagere i uddannelses tilbud inden for hvert af de to driftslofter. De omtalte målgrupper refererer til målgrupperne i § 2 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udgifter vedrørende beskæftigelsesordninger er omfattet af budgetgaranti.

Herudover dækker området udgifter til Socialrådgivertjenesten for LO.

Aktiviteter og aktivitetstal

Budgetmidlerne bruges til at aktivere ledige hos andre aktører og i egne beskæftigelsesprojekter og hos virksomheder og på uddannelsesinstitutioner.

Ressourceforbrug

Budget for 2016 udgør 23,0 mio. kr. Hovedparten af de udgifter der vil blive konteret på dette område vedrører Projektafdelingen 6 ugers selvvalgt uddannelse, mentorordning, anden aktør, samt ordinær uddannelse.

Budgettet fordeler sig således:

- 22,7 mio. kr. netto vedr. beskæftigelsesordninger
- 0,3 mio. kr. netto vedr. Socialrådgivertjenesten for LO

SPECIELLE BEMÆRKNINGER SOCIALUDVALGET

Socialudvalget

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Center for Handicap og Psykiatri	91.731	91.678	91.678	91.678
Center for Social og sundhedsmynd.	735.135	742.988	751.121	750.123
Center for Sundhed og Pleje	29.903	29.911	29.920	29.920
Direktørens område	8.092	-4.049	-16.677	-17.292
I alt for Socialudvalget	864.861	860.528	856.042	854.429

For at sikre stabilitet i Frederikshavn Kommunens fremtidige økonomi og likviditet er der indregnet besparelser på de enkelte udvalg både i 2016 og overslagsårene.

Socialudvalgets andel af disse besparelser udgør i 2016 ca. 13,5 mio. kr.

Socialudvalgets budgetramme udgør herefter 864,9 mio. kr.

Direktøren for Social og Sundhed har, med de enkelte centerchefer og i samarbejde med Økonomiscentret, udarbejdet et administrativt oplæg til budget 2016. Dette oplæg har løbende været fremsendt til Socialudvalgets møder i første halvår af 2015, og ligeledes løbende været til høring i respektive fora.

På baggrund af de ovennævnte udvalgsmøder og beslutningerne herfra, er besparelserne indarbejdet ud fra de politiske beslutninger med afsæt i følgende vision og overordnet strategi.

Visionen:

- er først og fremmest at gøre borgerne i stand til at mestre eget liv og blive selvhjulpne, dette betyder at borgere, der kan selv, skal selv. Dette gælder for de borgere, der har et potentiale for at vinde eller genvinde evnen til at mestre funktioner og færdigheder. Samtidig skal kommunen fungere som garant for de svageste borgere, der ikke kan gøres selvhjulpne. Det skal sikres, at der fortsat vil være ressourcer til at yde den fornødne omsorg til disse borgere i de kommende år.

Den overordnede strategi

- er at satse mere fokuseret på rehabilitering og samtidig øge produktiviteten i forhold til opgaveløsningen – både i borgerens hjem og i den øvrige drift.

Budgettet er - jfr. gældende praksis - udarbejdet på grundlag af eksisterende lovgivning.

Center for Handicap og Psykiatri

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Centerchefens område	919	919	919	919
Handicap	63.537	63.510	63.510	63.510
Socialpsykiatri og Misbrugsbehandling	27.275	27.249	27.249	27.249
Center for Handicap og Psykiatri i alt	91.731	91.678	91.678	91.678

Kort præsentation

Center for Handicap og Psykiatri er det udførende led for kommunens opgaver på voksenområdet i forhold til handicap, socialpsykiatri samt misbrug og socialt udsatte. Centret er inddelt i to afdelinger:

Handicapafdelingen

Handicapafdelingen har tilbud til borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og til borgere med en erhvervet hjerneskade. På handicapområdet er der følgende tilbud:

Bofællesskaberne er et døgntilbud til voksne udviklingshæmmede. Bofællesskaberne er beliggende i Skagen, Frederikshavn og Sæby. Der er samlet 99 pladser samt 2 enkeltmandstilbud.

SenhjerneskadeCenter Nord er et døgntilbud til borgere med en moderat til meget svær erhvervet hjerneskade. Tilbuddet består af 22 permanente boliger, 2 midlertidige boliger til aflastningsophold samt et aktivitetstilbud til borgerne på centret.

Specialtilbuddet består af Koktvedparken, som er et døgntilbud med internt dagtilbud (Koktvedparken har 30 pladser samt 2 enkeltmandstilbud), og Koktvedstien, som er et fleksibelt døgntilbud til 15 borgere med særligt komplekse problemstillinger.

Dagtilbud og Hjemmevejledning: *Dagtilbuddet* er aktivitets- og samværstilbud samt tilbud om beskyttet beskæftigelse til Handicapafdelingens målgruppe. Dagtilbuddet består af Nordstjernen i Skagen, Gimle og Knivholt i Frederikshavn samt Aktiviteten og Røret i Sæby. *Hjemmevejledningen* er socialpædagogisk støtte til voksne udviklingshæmmede. Hjemmevejledningen yder fortrinsvis støtte i borgerens hjem og dækker hele kommunen.

Socialpsykiatri og Misbrugsbehandling

Socialpsykiatri og Misbrugsbehandling har tilbud til borgere med en sindslidelse og til socialt udsatte. Der er følgende tilbud:

Mariested er et socialpsykiatrisk døgntilbud beliggende i Sæby med i alt 42 pladser og 2 aflastningspladser.

De Socialpsykiatriske Støttecentre er aktivitets- og samværstilbud til Socialpsykiatriens målgruppe. Der er tre støttecentre beliggende i Skagen, Frederikshavn og Sæby. Alle støttecentre har desuden en støtte- og kontaktpersonsordning, hvor støtten fortrinsvis ydes i borgerens hjem.

Misbrugsbehandling og Socialt udsatte varetager kommunens opgaver i forhold til socialt udsatte og en del af opgaverne vedrørende misbrugsbehandling. Afdelingen har ansvaret for substitutionsbehandling af misbrugere og udredning af borgere, der ønsker misbrugsbehandling. Derudover udfører afdelingen opsøgende arbejde.

Der henvises til nærmere specifikation af de enkelte indsatsområder på følgende sider.

Centerchefens område:

Kort præsentation

Pulje til centrale fællesudgifter vedrørende Center for Handicap og Psykiatri.

Budgetmidlerne på dette område er afsat til centerchefens virke samt pulje til rådighed for socialudvalget.

Ressourceforbrug

Budgetrammen for 2016 udgør 0,9 mio. kr. til centerchefens virke, hvoraf 0,5 mio. kr. vedrører Socialudvalget rådighedspulje.

Af Socialudvalgets rådighedspulje er der i 2016 forlods anvendt 0,2 mio. kr. til ekstra ressourcer på Behandlingscenter Nordenfjords.

Bofællesskaberne:

Kort præsentation

Bofællesskaberne er opdelt i 4 enheder beliggende i Skagen, Sæby samt Odinsvej og Gl. Skagensvej i Frederikshavn. Bofællesskaberne består af 99 bofællesskabspladser og 2 enkeltmandstilbud.

Tilbuddet er etableret efter Almenboliglovens § 105. Der ydes støtte jævnfør Servicelovens § 85.

Mål og målopfyldelse

- At tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos borgeren.
- At fremme den enkeltes muligheder for at udvikle sig.
- At fremme den enkelte borgers mulighed for at leve sit liv mest muligt på egne præmisser.

- At sikre helhedsorienterede løsninger for borgerne i samarbejde med dagtilbud og eksterne samarbejdspartnere.
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et meningsfuldt og selvstændigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der forventes fuld belægning i 2016.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 38,8 mio. kr.

Perspektiv

Målgruppen i Bofællesskaberne har tidligere været kendetegnet ved i høj grad at være bedre fungerende udviklingshæmmede, som på flere områder har kunnet klare sig selv med relativt begrænset støtte.

Udviklingen viser, at målgruppen i Bofællesskaberne er under forandring, hvilket blandt andet skyldes, at borgerne glædeligvis lever længere. Ligeledes kommer der nye borgere til, som har andre og, i mange tilfælde, større behov for hjælp.

Bofællesskaberne har fokus på at arbejde med fremtidssikring i form af blandt andet kompetenceudvikling af medarbejderne. Dette skal sikre, at Bofællesskaberne også fremadrettet kan matche de ændrede behov blandt borgerne. Fremtidssikringen handler således også om at være proaktive i forhold til, hvordan borgergruppen kan forventes at komme til at se ud i de kommende år.

SenhjerneskeCenter Nord:

Kort præsentation

SenhjerneskeCenter Nord er et døgntilbud til borgere med en moderat til meget svær erhvervet hjerneske. Tilbuddet består af 22 permanente boliger og 2 midlertidige boliger samt et integreret dagtilbud til borgerne på centret.

Tilbuddet er etableret efter Almenboliglovens § 105. Der ydes støtte jævnfør Servicelovens § 85.

Mål og målopfyldelse

- At matche den enkelte borgers individuelle behov for pædagogisk støtte og træning. Og at sikre den enkeltes behov for pleje og omsorg.
- At fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et liv mest muligt på egne præmisser.
- At udviklings- og forskningsprojekterne i Living Lab vil medvirke til at lette tilværelsen for senhjerneskedede borgere.
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et meningsfuldt og selvstændigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der forventes fuld belægning i 2016.

Ressourceforbrug

SCN er takststyret og tildeles midler i forhold til beboersammensætningen. Afregningen er opdelt i 3 niveauer/afregningstakster, de årlige takster pr. borgere udgør i 2016:

Takst 1	0,8 mio. kr.
Takst 2	1,4 mio. kr.
Takst 3	2,4 mio. kr.

De oplyste takster er interne og incl. dagtilbud.

Perspektiv

SCN vil fortsat have fokus på at give borgerne den nødvendige hjælp i form af pædagogisk støtte og træning samt pleje og omsorg.

Det er et fokusområde at få etableret et veldrevet dagtilbud til borgere med en erhvervet hjerneske.

Der er fortsat fokus på at etablere et succesfuldt tværfagligt og tværkulturelt samarbejde. Samarbejdet skal være til gavn for borgere, pårørende og medarbejdere.

Specialtilbuddet, Koktvedparken og Koktvedstien: Kort præsentation

Koktvedparken er et botilbud til voksne med væsentligt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Koktvedparken er beliggende i Frederikshavn og består af et døgntilbud til 30 brugere, 2 enkeltmandstilbud og et aktivitets- og samværstilbud (dagtilbud).

Koktvedstien er et døgntilbud til 15 borgere med særligt komplekse problemstillinger. Borgerne på Koktvedstien har behov for en individuel og særlig tilrettelagt socialpædagogisk indsats.

Tilbuddet er etableret efter Almenboliglovens § 105. Der ydes støtte jfr. Servicelovens § 85. Der er fælles ledelse for Koktvedparken og Koktvedstien.

Mål og målopfyldelse

- At tilgodese den enkelte borgers behov for hjælp og at fremme den enkeltes udviklingspotentialer.
- At understøtte, at den enkelte borger bliver så selvhjulpne som muligt.
- At sikre helhedsorienterede løsninger for borgerne i samarbejde med dagtilbud og eksterne samarbejdspartnere.
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et meningsfuldt og selvstændigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstalKoktvedparken

Der forventes fuld belægning i 2016.

Som nævnt er der et internt dagtilbud på stedet, som primært er rettet mod Koktvedparkens beboere. Nogle af beboerne er dog visiteret til aktivitets- og samværstilbud på Gimle. Endvidere er enkelte borgere fra Bofællesskaberne visiteret til dagtilbuddet på Koktvedparken.

Koktvedstien

Der forventes fuld belægning i 2016. Tilbuddet kan anvendes til borgere fra andre kommuner.

For nogle af borgerne er der etableret et dagtilbud på Knivholt. Dagtilbuddet på Knivholt er organisatorisk placeret under Dagtilbud og Hjemmevejledning.

RessourceforbrugKoktvedparken

En del af området – Dagtilbuddet Koktvedparken, Servicelovens § 104 – er takststyret og tildeles midler med 1/12 pr. måned. For den resterende del af Koktvedparken, udgør budgetrammen i 2016 22,4 mio. kr.

Koktvedstien

Koktvedstien er takststyret og tildeles midler i forhold til beboersammensætningen. Afregningen er opdelt i 3 niveauer/afregningstakster, de årlige takster pr. borgere udgør i 2016:

Takst 1	0,7 mio. kr.
Takst 2	1,1 mio. kr.
Takst 3	2,1 mio. kr.

De oplyste takster er interne og ekskl. dagtilbud.

Perspektiv

I 2016 vil Specialtilbuddet blandt andet fortsat have fokus på den faglige udvikling blandt personalet. Dette gælder både den individuelle udvikling og for tilbuddet som helhed.

I begge tilbud arbejdes der kontinuerligt med dagtilbudsdelen.

Specialtilbuddet har fokus på at arbejde med fremtidssikring af botilbuddet. Dette skal sikre, at Specialtilbuddet også fremadrettet kan matche ændrede behov blandt borgerne. Fremtidssikringen handler således også om at være proaktive i forhold til, hvordan borgergruppen kan forventes at komme til at se ud i de kommende år.

Dagtilbud & Hjemmevejledning: Kort præsentationDagtilbud og Hjemmevejledning

Dagtilbuddet består af Nordstjernen i Skagen, Loftet på Knivholt og Gimle i Frederikshavn samt Aktiviteten og Røret i Sæby. Hjemmevejledningen yder støtte i eget hjem og dækker hele kommunen.

Dagtilbuddet tilbyder en række forskellige aktiviteter til borgere i målgruppen. Der er samværs- og aktivitetstilbud, beskyttet beskæftigelse, klubvirksomhed, produktions- og værkstedstilbud samt kompetencegivende aktiviteter.

Hjemmevejledningen yder socialpædagogisk støtte i hele kommunen. Støtten kan både være individuel og i grupper.

Mål og målopfyldelse

- At tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- At fremme den enkeltes muligheder for at kunne leve et meningsfyldt og indholdsrigt liv.
- At styrke den enkeltes muligheder for at opnå indflydelse på sit eget liv.
- Der skal sikres stor variation i dagtilbuddene, da brugergruppen er meget differentieret. Tilbudsviften skal samtidig give mulighed for at borgere kan udvikle sig indenfor rammerne af Dagtilbuddet.
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et meningsfuldt og selvstændigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der tilbydes fritids/klubtilbud til alle udviklingshæmmede i Frederikshavn Kommune.

	Antal personer visiteret pr. 31.12.2014:	Antal visiterede timer/uge pr. 31.12.2014:
Dagtilbud		
§103 – beskyttet beskæftigelse og	20	
§104 – aktivitets- og samværstilbud	122	
Hjemmevejledning		
§ 85 – bostøtte	134	459

Ressourceforbrug

Området tildeles indtægter i forhold til de ydelser, de er bestilt til at levere af Center for Social- og Sundhedsmyndighed indenfor Servicelovens § 85

For så vidt angår ydelser tildelt efter Servicelovens §§103 og 104 afregnes en fast takst, som tilføres området med 1/12 pr. måned.

Perspektiv

Der er fokus på arbejdet med visionen om selvhjulpenhed.

Der er fokus på at udvikle dagtilbuddene, så de matcher borgernes behov.

Mariested: Kort præsentation

Mariested er et socialpsykiatrisk døgntilbud beliggende i Sæby med i alt 42 pladser og 2 midlertidige pladser.

Tilbuddet er en del af rammeaftalen på det sociale område med salg af pladser til andre kommuner.

Tilbuddet er etableret under Almenboligloven § 105. Der gives støtte efter SEL § 85.

Mål og målopfyldelse

- Socialpsykiatrien skal yde en helhedsorienteret indsats og etablere en vifte af tilbud, der skal fungere med sammenhæng og fleksibilitet.
- Der er fokus på samarbejdet med samarbejdspartnere. Der samarbejdes på Mariested blandt andet med Lilleskolen, beboernes sagsbehandlere og idrætsforeninger.
- Indsatsen på Mariested bliver tilrettelagt individuelt ud fra den enkelte beboers behov og forudsætninger og med mest mulig brugerinddragelse. Der udfærdiges handleplan mindst en gang årligt, hvor beboernes indsatsområder drøftes og planlægges i samarbejde med beboeren og dennes sagsbehandler og kontaktperson.

- Målet er at begrænse de sociale følgevirkninger af en sindslidelse samt at bryde de sindslidendes isolation og øge beboernes livskvalitet (styrke og vedligeholde beboernes ressourcer via daglig træning).
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et meningsfuldt og selvstændigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der forventes fuld belægning i 2016.

Alle beboere får mindst 1 gang om året udarbejdet en individuel handleplan, som danner grundlag for den indsats og pædagogiske støtte, der skal ydes.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør for Mariested udgør 22,1 mio. kr.

Perspektiv

Der arbejdes fortsat med visionen om selvhjulpethed og med visionens betydning for den enkelte beboer. Arbejdet handler blandt andet om at få beboerne til igen at tage ansvar for eget liv.

Der bliver afholdt temadage for beboere og personale cirka en gang i kvartalet (startet i 2015 og fortsætter i 2016).

Der opstartes i efteråret 2015 undervisningsforløb omkring recovery for personalet.

Via projektmidler fra Socialstyrelsen iværksættes et 3årigt projekt omkring forebyggelse af magtanvendelser.

Socialpsykiatriske Støttecentre:

Kort præsentation

De Socialpsykiatriske Støttecentre består af 3 centre, beliggende i Frederikshavn, Skagen og Sæby. Alle støttecentre har et aktivitets- og samværstilbud (støttecentrene) og en bostøtte- og kontaktpersonsordning.

Lovgrundlaget for udførelsen af arbejdet inden for dette område findes i Servicelovens §§ 104, 99 og 85.

Mål og målopfyldelse

- De Socialpsykiatriske Støttecentre skal yde en helhedsorienteret indsats og etablere en vifte af tilbud, der skal fungere med sammenhæng og fleksibilitet.
- Indsatsen skal tilrettelægges individuelt ud fra den enkelte borgers behov og forudsætninger og med mest mulig brugerinddragelse. En del af støtten kan gives i grupper.
- Tilbuddene skal gives så tæt på borgerens nærmiljø som muligt.
- Målet er endvidere at forebygge sindslidelse og begrænse de sociale følgevirkninger af en sindslidelse samt bryde de sindslidendes isolation og øge målgruppens livskvalitet.
- Det er væsentligt, at brugeren gøres i stand til at genfinde eller bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, blive i egen bolig samt bibeholde og udvikle sociale netværk.
- Indsatsen skal fremme den enkelte borgers mulighed for at leve et selvstændigt og meningsfuldt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Støttecenter beliggende i:	Antal personer visiteret pr. 31.12.2014:	Antal visiterede timer/uge pr. 31.12.2014:
Frederikshavn		
§ 104 – aktivitets- og samværstilbud	67	
§ 99 – støttekontakt, (ej visiteret)	4	
§ 85 – bostøtte	164	446
Skagen		
§ 104 – aktivitets- og samværstilbud	34	
§ 99 – støttekontakt, (ej visiteret)	2	
§ 85 – bostøtte	39	154
Sæby		
§ 104 – aktivitets- og samværstilbud	31	
§ 99 – støttekontakt, (ej visiteret)	4	
§ 85 – bostøtte	51	121

Ressourceforbrug

Budgetrammen udgør 0,6 mio. kr..

Dertil er området er takststyret og tildeles indtægter i forhold til de ydelser, de er bestilt til at levere af Social- og Sundhedsmyndighed indenfor Servicelovens § 85.

For så vidt angår ydelser tildelt efter Servicelovens §§99 og 104 er der tale om en fast takst, som tilføres området med 1/12 pr. måned.

Perspektiv

Der er fokus på at sikre en fælles høj faglighed og udvikling på tværs af alle enhederne på psykiatriområdet til gavn for både borgere og medarbejdere.

Støtte- / kontaktopgaverne (85 § borgere i eget hjem) for unge fra 18 – 25 år overgik i 2013 til Ungeenheden. Der ændres på Ungeenhedens målgruppe, og der vil derfor komme ændringer i sammensætningen af Socialpsykiatriens målgruppe.

Der er fokus på arbejdet med visionen om selvhjulpethed.

Socialpsykiatrien projekter: Kort præsentation*Projekt Lilleskolen for voksne*

Lilleskolen for Voksne er placeret på 1. sal i støttecentret Bakkely i Frederikshavn. Lilleskolen tilbyder voksenundervisning i grupper med max. 7 kursister pr. ophold.

Projekt Frisk i Natur

Frisk i Naturen er et 3-årigt pilotprojekt på det socialpsykiatriske bosted Mariested i Sæby. Projektet ønsker at udforske mulighederne i at anvende naturtilbud for de 44 borgere. Projektet startede 1/4 2014 og er finansieret bl.a. via midler fra Roblon-fonden, TrygFonden, Naturstyrelsen.

Aktiviteter og aktivitetstal*Projekt Lilleskolen for voksne*

Kreativt hold, engelsk, tysk og musik på Mariested.

Glasværksted, yogahold, kreativt hold, madhold, musik og debatgruppe(samfundsfag) på Støttecenter Frederikshavn.

Engelsk og It-undervisning på henholdsvis Støttecenter Sæby og Fontænehuset.

Projekt Frisk i Natur

Frisk i naturen er et pilotprojekt, der med en innovativ tilgang undersøger, hvordan natur- og friluftsoplevelser påvirker borgere på Mariested i Sæby. Projektet er det første af sin art i Danmark. Forhåbningen er, at projektet kan medvirke til at finde nye veje til at understøtte borgernes recovery.

Ressourceforbrug*Projekt Lilleskolen for voksne*

Budgetrammen i 2016 udgør 0,3 mio. kr. Beløbet overføres én gang årligt i starten af året.

Projekt Frisk i Natur

Projektet bliver finansieret i form af tilskud i 2016.

Misbrugsbehandling og Socialt Udsatte: Kort præsentation

Misbrug og Socialt udsatte varetager en del af opgaverne vedrørende misbrugsbehandling i Frederikshavn Kommune. Afdelingen er fysisk placeret på Søster Annas Vej i Frederikshavn.

Afdelingen varetager:

- Åben anonym rådgivning
- Udredning af borgere, som ønsker behandling for stof- eller alkoholmisbrug
- Substitutionsbehandling
- Opsporing og forebyggelse af Hepatitis C
- Opsøgende arbejde (§ 99)

Mål og målopfyldelseÅben anonym rådgivning:

Gennem professionel og kompetent rådgivning at give hjælp til afklaring i forhold til brug og misbrug af alkohol eller stof samt eventuelt motivere til handling, herunder behandling.

Udredning: Udredningen har til formål at sikre, at borgeren visiteres til det behandlingstilbud, som matcher de særlige udfordringer, som den enkeltes misbrugssituation frembyder.

Substitutionsbehandling:

Substitutionsbehandling skal ses som skadesreduktion. Dette tiltag skal stabilisere borgernes daglige tilværelse og hjælpe vedkommende til personlig udvikling. Samtidig er formålet at bringe misbruget af illegale stoffer til ophør og at reducere kriminaliteten, der er forbundet med et misbrug af stoffer.

Opsøgende arbejde (§ 99) og støtte/kontakt til socialt udsatte borgere (§85)

Gennem opsøgende indsats og social træning at hjælpe borgere, som kan være isolerede grundet misbrug, psykisk sygdom eller manglende sociale kompetencer, til et mere struktureret og værdigt liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Der opleves en stor efterspørgsel efter udredninger. Antallet ligger omkring 25-30 borgere om måneden.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 4,2 mio. kr.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed:

Netto i 1.000kr.	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Centerchefen	420	420	420	420
Visitationenheden	466.548	473.474	480.836	479.837
Socialenheden	211.078	210.653	210.673	210.674
Kontrakt og tilsynsenheden	2.692	2.692	2.692	2.692
Hjælpeenheden	54.397	55.749	56.500	56.500
Center for Social- og Sundhedsmyndighed i alt	735.135	742.988	751.121	750.123

Kort præsentation

Center for Social- og Sundhedsmyndighed består af fire enheder: Visitationenheden, Socialenheden, Hjælpeenheden samt Kontrakt- og Tilsynsenheden.

Centret varetager følgende myndighedsopgaver indenfor Socialudvalgets område,

Personlig og praktisk hjælp til borgere i eget hjem og ældreboliger (frit valg) - SEL § 83 og § 83a

Personlig og praktisk hjælp til borgere i plejeboliger og lign. boenheder - SEL § 83

Varigt ophold i plejeboliger og lign. boenheder - SEL § 192a

Afløsning og aflastning (frit valg) - SEL § 84

Aflastningsophold - SEL § 84b

Socialpædagogisk hjælp (fysisk og psykiske handicappede i eget hjem) - SEL § 85

Madservice til borgere i eget hjem (frit valg) - SEL § 83

Individuel befordring til træning - SEL § 117

Køb og salg andre kommuner – omsorgsydelser

Kontante tilskud - SEL § 95

Hjælperordning - SEL § 96

Plejeorlov SEL § 118

Pasning af døende mv. §§119-122

Centrale Fællesudgifter - Handicap og Psykiatri

Køb og salg af pladser - Handicap og Psykiatri

Egne aktivitets og samværstilbud – Handicap og Psykiatri

Socialt udsatte og misbrugsbehandling

Ledsagerordning § 97 og § 98

Kontante tilskud – merudgiftsydelser § 100

Personlige tillæg

Hjælpebidler SEL §§ 112-116

Udover ovenstående myndighedsopgaver, der indebærer kompetence til at træffe afgørelser, ligger budgettet for en række af driftsudgifterne på ældreområdet tillige ved centret.

Mål og målopfyldelse

De overordnede mål for Center for Social- og Sundhedsmyndigheden, tager udgangspunkt i den politisk vedtagne vision, om at gøre borgerne i stand til at mestre eget liv og blive mest muligt selvhjulpne. Dette gælder for de borgere, der har et potentiale for vinde eller genvinde evnen til at mestre funktioner og færdigheder. Herudover at fungere som garant for de svageste borgere, der ikke kan gøres selvhjulpne. Indsatsen er en mere fokuseret rehabilitering og øget produktivitet i forhold til opgaveløsningen i borgernes hjem og i den øvrige drift.

Aktiviteter og aktivitetstal

Aktivitetstallene for de enkelte myndighedsområder fremgår af de særskilte beskrivelser.

Ressourceforbrug

I forbindelse med budgetlægning for 2016 er der for Center for Social- og Sundhedsmyndigheds ansvarsområde indarbejdet reduktioner/besparelser for i alt -17,5 mio. kr. Reduktionerne vedrører øget effekt vedr. digitalisering, 1 % produktivitetstigning samt andel til forøgelse af Sundhedsudvalgets budget for 2016 og overslagsårene. (5.5 mio.kr.)

Reduktionerne/besparelserne har omfattet følgende områder:

Fritvalgsområdet:

Visiterede ydelser	- 6,5 mio. kr. (stigende til -9,5 mio. kr. frem til 2019)
Demografi	- 5,5 mio. kr.
Tomgangsleje	- 2,0 mio. kr.
Køb/salg af pladser, Handicap&Psykiatri	- 2,0 mio. kr.
§ 85 ydelser, borgere eget hjem	- 1,5 mio. kr.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed samlede budgetramme for 2016 udgør herefter 735,1 mio. kr. netto, og fordeler sig således:

Myndighedschefens område	0,4 mio. kr.
Visitationsenheden	466,5 mio. kr.
Socialenheden	211,1 mio. kr.
Kontrakt og tilsynsenheden	2,7 mio. kr.
Hjælpebidledenheden	54,4 mio. kr.

Der henvises til de efterfølgende specifikationer, hvor de enkelte områder er nærmere beskrevet herunder ressourcefordelingen for de enkelte omkostningssteder.

Myndighedschefens område:

Kort præsentation

Området vedrører afsatte midler til udgifter og indtægter, herunder projekter og Myndighedschefens dispositionspulje, der ikke kan henføres til de øvrige omkostningssteder under Center for Social- og Sundhedsmyndigheds ansvarsområde.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 0,4 mio. kr.

Visitationsenheden:

Kort præsentation

Visitationsenhedens ansvarsområder omfatter.

Visitation til personlig og praktisk hjælp samt socialpædagogisk hjælp, hjemmeplejen:

Kommunen skal i henhold til Serviceloven tilbyde personlig og/eller praktisk hjælp, socialpædagogisk hjælp samt omsorg eller støtte og optræning til udvikling af færdigheder til borgere, som på grund af midlertidig

eller varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke selv kan udføre nævnte opgaver.

Områdets udgifter omfatter afregning til leverandørerne på baggrund af timetakster og leverede ydelser.

Fritvalgsområdet § 83 Serviceloven:

For borgere i eget hjem og ældreboliger er der frit leverandørvalg jfr. Servicelovens § 83

Ikke omfattet af frit valg § 83 og § 85 Serviceloven:

Ydelser til henholdsvis borgere visiteret til "Plejeboliger uden fast personalenormering" og Fysisk handicappede (ydelse til borgerne visiteres efter henholdsvis Servicelovens §§ 83 og/eller 85).

Voksne handicappede – Særlige tilbud § 83 og § 85 Serviceloven:

Omkostningsstedet "Voksne Handicappede – særlige tilbud" vedrører særlige tilbud i hjemmet eller ældreboligen, til borgere med betydelig nedsat og varig fysisk funktionsnedsættelse. Der er tale om ydelser til betydeligt handicappede borgere, som i stedet for et tilbud efter SEL § 108 modtager hjælp efter SEL § 83 (personlig og praktisk hjælp) eller SEL § 85 (socialpædagogisk hjælp) i hjemmet.

Visitation til rehabilitering § 83a Serviceloven ("Længst muligt i eget liv"):

Længst muligt i eget liv er et rehabiliteringstilbud, der tilbydes til de borgere, der vil kunne drage nytte af rehabilitering og dermed opnå øget livskvalitet og selvhjulpenhed.

Plejeboliger med fast personale:

Plejeboliger, herunder aflastnings/genoptræningsboliger, afregnes med en basistakst. Udover basistaksten er der en række særrefregninger vedrørende enkelte borgere fx skærmede demenspladser og de tilhørende madordninger. For borgere i plejeboliger og lign. boenheder er der ifølge loven ikke frit leverandørvalg.

Køb/salg af pladser i plejeboliger samt personlig pleje og praktisk hjælp:

En række borgere fra Frederikshavn Kommune, som er berettiget til en ældrebolig/plejebolig, har ophold i andre kommuner, idet den enkelte borger iht. til lovgivningen kan vælge at flytte til en anden kommune, bl.a. af hensyn til familiens bopæl. Ligeledes er der borgere fra andre kommuner der har ophold i Frederikshavn Kommunes ældreboliger/plejeboliger. Fraflytningskommunen vil i disse tilfælde afgive refusionstilsagn til tilflytningskommunen ensbetydende med, at tilflytningskommunen får refunderet udgifterne til personlig pleje og praktisk hjælp af fraflytningskommunen.

Madservice:

Kommunen skal i henhold til § 83 i Serviceloven tilbyde madservice til borgere, som på grund af midlertidig eller varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor. I henhold til lovgivningen er området omfattet af frit leverandørvalg.

Pr. 30.04.15 var der, udover den kommunale leverandør af madservice, 2 godkendte private leverandører af madservice.

Tomgangsleje, aflastningsboliger og ydelsesstøtte i forhold til boliger:

I forbindelse med at boligerne (bofællesskaber, ældreboliger plejecentre m.m.) administreres af boligforeningerne, opkræves kommunen husleje for tomgang. Denne udgift registreres her sammen med husleje for aflastningsboliger og ydelsesstøtte.

12delsafregning og diverse driftsudgifter:

Området omfatter 12delsafregninger mellem myndighed og udfører for følgende ydelser:

- Daghjem og aktivitetscentre
- Servicearealer og øvrig drift

Herudover er der udgifter forbundet med pensionistboliger og nødkald til beredskabet.

Områdernes aktiviteter og drift henhører under Center for Sundhed og Pleje og beskrives der.

Visitation til individuel befordring:

Kommunen kan i henhold til § 117 i Serviceloven yde tilskud til borgere, som på grund af varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for individuel befordring.

Ansvar for tildeling af aktivitetscenterkørsel er underlagt aktivitetscentrene under Center for Sundhed og Pleje, og budgetansvaret for det samlede området er underlagt Centret for Bibliotek - og Borgerservice.

§ 95, § 96 samt statsrefusioner:

Kommunen er i henhold til §§ 95 og 96 i Lov om social service underlagt bestemmelsen om, at en borger med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne kan vælge at få udbetalt tilskud til hjælp, som vedkommende selv antager.

Jfr. § 95 kan tilskud gives til nærtstående (går i stedet for ydelse efter § 83).

Jfr. § 96 skal borger som minimum selv klare at være arbejdsleder (pleje, overvågning, ledsagelse)

Refusionsordningen vedr. dyre enkeltsager omfatter udgifter vedr. borgere under 67 år, som afholdes af kommunen efter lov om social service bortset fra enkelte undtagelser. Staten refunderer 25 pct. af udgiften fra 1.000.000 kr. til 1.859.999 mio. kr. og den del, der overstiger 1.859.999 mio. kr., refunderes med 50 pct. (2015 takst)

Mål og målopfyldelse

Målet er:

at alle indsatser skal støtte borgerne i at blive mest mulig selvhjulpne ud fra, at det giver livskvalitet at mestre sit eget liv.

Aktiviteter og aktivitetstal

Antal visiterede borgere/ydelser til henholdsvis SEL § 83 og § 85 (hjemmeplejen)

Ultimo 2013	2.841 borgere	12.826 timer/uge
Ultimo 2014	2.729 borgere	10.106 timer/uge
pr. 30.04.15	2.714 borgere	9.952 timer/uge

Ovenstående ydelser fordeler sig således:

Borgere visiteret til § 83 ydelser – omfattet af frit valg:

	I alt		Heraf privat leverandør	
Ultimo 2013	2.578 borgere	9.062 timer/uge	1.205 borgere	3.446 timer/uge
Ultimo 2014	2.468 borgere	7.014 timer/uge	1.133 borgere	2.693 timer/uge
pr. 30.04.15	2.463 borgere	7.013 timer/uge	1.040 borgere	2.508 timer/uge

Borgere visiteret til § 83 ydelser - ikke omfattet af frit valg:

Ultimo 2013	165 borgere	1.217 timer/uge
Ultimo 2014	168 borgere	934 timer/uge
pr. 30.04.15	160 borgere	927 timer/uge

Borgere visiteret til § 85 ydelser - ikke omfattet af frit valg:

Ultimo 2013	70 borgere	528 timer/uge
Ultimo 2014	68 borgere	487 timer/uge
pr. 30.04.15	70 borgere	564 timer/uge

Voksne handicappede – Særlige tilbud § 83 og § 85

	Antal tilbud	Timer/uge	Gennemsnit timer/ uge	Max timer sag/uge
Ultimo 2013	28	2.019	72	203
Heraf private leverandører	4	213		
Ultimo 2014	25	1.671	67	189
Heraf private leverandører	3	151		
pr. 30.04.15	21	1.448	69	189
Heraf private leverandører	3	151		

Antal visiterede borgere/ydelser til rehabilitering § 86/83a Længst muligt i eget liv:

Ultimo 2013	88 borgere	409 gennemsnit timer/uge
Ultimo 2014	106 borgere	557 gennemsnit timer/uge
pr. 30.04.15	89 borgere	445 gennemsnit timer/uge

Øvrige områder:

Køb/salg af pladser og personlig pleje og hjælp

Køb af pladser

Ultimo 2013	10 beboere med døgntakst/plejeboliger i andre kommuner.
Ultimo 2014	17 beboere med døgntakst/plejeboliger i andre kommuner.
pr. 30.04.15	16 beboere med døgntakst/plejeboliger i andre kommuner.

Salg af personlig pleje og praktisk hjælp incl. plejeboliger:

Ultimo 2013	41 borgere fra andre kommuner.
Ultimo 2014	32 borgere fra andre kommuner.
pr. 30.04.15	27 borgere fra andre kommuner.

Køb af personlig pleje og hjælp:

Ultimo 2013	26 borgere i andre kommuner.
Ultimo 2014	30 borgere i andre kommuner.
pr. 30.04.15	31 borgere i andre kommuner.

§ 95, § 96

Ultimo 2013	1 borger visiteret til § 95 og 7 visiterede borgere til § 96.
Ultimo 2014	1 borger visiteret til § 95 og 9 visiterede borgere til § 96.
pr. 30.04.15	1 borger visiteret til § 95 og 9 visiterede borgere til § 96.

Statsrefusion (borgere under 67 år):

Ultimo 2012	28 borgere med ydelser efter SEL § 83 og § 85 samt 3 borgere vedr. § 96.
Ultimo 2013	19 borgere med ydelser efter SEL § 83 og § 85 samt 3 borgere vedr. § 96.
pr. 30.04.15	15 borgere med ydelser efter SEL § 83 og § 85 samt 3 borgere vedr. § 96.

Madservice til borgere i eget hjem:

Ultimo 2013	505 visiterede borgere – heraf havde 171 valgt en privat leverandør.
Ultimo 2014	478 visiterede borgere – heraf havde 147 valgt en privat leverandør.
pr. 30.04.15	468 visiterede borgere – heraf havde 149 valgt en privat leverandør.

Ressourceforbrug

Nettobudgettet for 2016 vedr. Visitationseenhedens ansvarsområde er reduceret med i alt -14,0 mio. kr. og er indlagt som en reduktion/besparelse på -6,5 mio. kr. vedr. frivalgsområdet, -5,5 mio. kr. demografi vedr. visiterede ydelser og -2,0 mio. kr. vedr. tomgangsleje.

Visitationseenhedens samlede nettobudget for 2016 udgør herefter 466,5 mio. kr. og fordeler sig således:

§ 83 og § 85 Visitation af personlig- og praktisk hjælp samt pædagogisk støtte	181,9 mio. kr.
Plejeboliger med fast personale	236,1 mio. kr.
Køb/salg – plejeboligpladser samt personlig pleje og praktisk hjælp	5,3 mio. kr.
Tilskud jfr. § 95 og § 96 samt refusioner	3,4 mio. kr.
Madservice	0,4 mio. kr.
Tomgangsleje og ydelsesstøtte	7,6 mio. kr.
12delsafregning og diverse driftsudgifter	31,8 mio. kr.

De indregnede reduktioner/besparelser forventes effektueret som en fortsættelse af de positive resultater der er opnået i 2015, og med fortsat afsæt i de overordnede mål og strategier.

Socialenheden: Kort præsentation

Socialenhedens ansvarsområde omfatter følgende

Køb og salg af pladser – Handicap og Psykiatri:

Køb og salg af pladser, i og til fremmede kommuner og på private opholdssteder indenfor handicap- og psykiatriområdet, i både dag- og døgntilbud. Herunder også hjemtagelse af statsrefusion til dyre enkeltstager. For henholdsvis Koktvedstien og SenhjerneskadeCenter Nord er der beregnet 3 forskellige takster i forhold til borgernes funktionsniveau, med hvilke udfører afregnes i forhold til det antal pladser, der benyttes.

Området omfatter ligeledes afsatte midler til særforanstaltninger (ekstra støtte), der visiteres i særlige tilfælde til Handicapafdelingen og Socialpsykiatrien.

Specialtilbuddenes aktiviteter og drift henhører under Centret for Handicap og Psykiatri

Fast takstafregning med udfører i Center for Handicap og Psykiatri:

På dette område er der afsat midler til afregning af fast takst med udfører-områderne, for så vidt angår paragrafferne 99, 103 og 104 i Serviceloven, under Center for Handicap- og Psykiatri, som tildeles området med 1/12 pr. måned.

Servicelovens § 85 – borgere i eget hjem:

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Målgruppen for SEL § 85 er borgere med betydelig nedsat funktionsevne og dermed borgere indenfor handicap-, psykiatri- og misbrugsområdet. Områdets udgifter omfatter afregning til leverandørerne af leverede ydelser.

Socialt udsatte og misbrugsbehandling:

Området dækker kommunens tilbud til socialt udsatte samt alkohol- og stofmisbrugere. Udgifterne dækker betaling for ophold på forsorgshjem/herberg, ambulante behandling, dag- og døgnbehandling og efterbehandling m.m.

Behandling sker på baggrund af aftale med det tværkommunale Behandlingscenter Norden Fjord. (Ambulant behandling) eller private udbydere (døgn).

§100 – merudgifter:

Hjælp til merudgifter ydes til personer mellem 18 og 65 år med betydelig nedsat funktionsevne på grund af sygdom eller handicap. Hjælpen ydes til dækning af nødvendige merudgifter jfr. Servicelovens § 100 ved den daglige livsførelse til personer med varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Tilskuddet kan ydes når borgerens skønnede merudgifter udgør et nærmere fastsat mindstebeløb årligt.

Staten yder 50 % refusion af kommunens udgifter.

Området er omfattet af budgetgarantien.

Visitation til plejeorlov:

Kommunen er i henhold til §§ 118 – 122 i Serviceloven og ud fra en række nærmere afgrænsede kriterier forpligtet til:

- At ansætte en pårørende, der passer nærtstående med betydelig og varigt nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne.
- At yde plejeverdier til pårørende, der passer en nærtstående døende.

Personlige tillæg:

Området er opdelt i helbredstillæg, varmetilskud og personlige tillæg.

Personlige tillæg bevilges efter en konkret økonomisk vurdering, og de øvrige tillæg er lovbestemte ydelser. Pensionister med helbreds-kort har ret til tilskud til helbreds-betingede udgifter, som sygesikringen yder tilskud til.

Der er indgået prisaf-taler mellem Frederikshavn Kommune og leverandør-er vedr. udvidet helbredstillæg således, at beregnings-grundlaget ensartes samtidig med, at kommunen sikres konkurrencedygtige priser på de omfattende ydelser. Der ydes maksimalt tilskud på 85 % af den indgåede prisaf-tale, men pensionisten kan frit vælge en anden leverandør.

Varmetillæg udbetales med pensionen efter ansøgning, hvor dokumentation for varmeudgiften fremgår.

Administrationen af varmetillæg varetages i Udbetaling Danmark. Dette har medført, at Frederikshavn Kommunes eneste aktivitet vedr. varmetillæg er en netto betaling til Udbetaling Danmark for afholdte udgifter vedr. bevilgede varmetillæg til Frederikshavn Kommunes borgere.

Bevillingen af ydelserne administreres af Borgerservice.

Der ydes 50 % statsrefusion af de øvrige tilskud.

Området er omfattet af budgetgarantien.

Aktiviteter og aktivitetstal

I forbindelse med etablering af Center for unge er de borgere, der er omfattet af dette centers målgruppe, overgået til Center for unges ansvarsområde og dermed ikke som tidligere en del af Socialenhedens

aktivitetsniveau for køb/salg af pladser. Dette bevirker, at det ikke længere er muligt at sammenligne aktivitetsniveauet før regnskabsår 2014.

Køb og salg af pladser – Handicap og Psykiatri (incl. Senhjerneskadecentret og Koktvedstien):

	Køb af pladser/tilbud	Salg af pladser/tilbud
Ultimo 2014:		
Psykiatri	53,0 helårspladser	11,0 helårspladser
Handicap	<u>157,2 helårspladser</u>	<u>36,2 helårspladser</u>
I alt	210,2 helårspladser	47,2 helårspladser

Herudover har der været visiteret særforanstaltninger/tillægsydelser til 17 borgere i eksisterende tilbud eller som specialtilbud.

	Køb af pladser/tilbud	Salg af pladser/tilbud
Pr. 30.04.15:		
Psykiatri	59,5 helårspladser	11,0 helårspladser
Handicap	<u>164,2 helårspladser</u>	<u>35,6 helårspladser</u>
I alt	223,7 helårspladser	46,6 helårspladser

Herudover er der bevilget særforanstaltninger til 15 borgere (helårsvirkning) i eksisterende tilbud eller som specialtilbud.

Serviceovens § 85 – borgere i eget hjem:

Aktivitetstallene bygger på de registreringer, der er foretaget i CSC omsorg.

Antal visiterede timer pr. uge	Handicap	Psykiatri og Socialt udsatte	I alt
Ultimo 2014	459	789	1.248
Pr. 30.04.15	442	755	1.197
Antal visiterede borgere			
Ultimo 2014	134	278	412
Pr. 30.04.15	139	282	421

Herudover:

Ultimo 2014 er der 5 borgere, der er visiteret til § 85, hvor ydelsen udbetales iht. særlige aftaler.

Pr. 30.04.15 er der 4 borgere, der er visiteret til § 85, hvor ydelsen udbetales iht. særlige aftaler.

Ressourceforbrug

Nettobudgettet for 2016 vedr. Socialenhedens ansvarsområde er reduceret med i alt -3,5 mio. kr., og er indlagt som en reduktion/besparelse på køb/salg af pladser/ydelser vedr. handicap og psykiatri -2,0 mio. kr. og -1,5 mio. kr. på § 85 ydelser..

Socialenhedens samlede nettobudget for 2016 udgør herefter 211,1 mio. kr. og fordeler sig således:

Køb og salg af pladser – Handicap og Psykiatri:	
Incl. Særforanstaltninger, Senhjerneskadecentret og Koktvedstien	141,1 mio. kr.
Fast takstafregning til Center for Handicap og Psykiatri:	25,9 mio. kr.
Serviceovens § 85 – borgere i eget hjem:	21,6 mio. kr.
Socialt udsatte og misbrugsbehandling:	8,4 mio. kr.
§ 100 – merudgifter:	0,3 mio. kr.
Visitation til plejeorlov § 118 - § 122	3,6 mio. kr.
Personlige tillæg:	10,1 mio. kr.

Kontrakt og tilsynsenheden:

Kort præsentation

Områdets udgifter omfatter den lovpligtige ledsagerordning:

Kommunen skal i henhold til § 97 i Serviceoven og ud fra en række nærmere afgrænsende kriterier tilbyde 15 timers ledsagelse om måneden til personer under 67 år, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for dette. Modtageren af ydelsen kan opspare timer inden for en

periode på 6 måneder. Dette kan medføre, at udgiftsniveauet varierer, ikke kun efter antal brugere, men også efter, hvor meget disse anvender ordningen.

Området omfatter ligeledes kontaktpersonordningen til døvblinde jfr. § 98 i Serviceloven.

Aktiviteter og Aktivitetstal

Antal visiterede borgere til ledsagerordningen:

Ultimo 2013	132
Ultimo 2014	132

Timeforbrug:

Ultimo 2013	9.159
Ultimo 2014	9.138

Ressourceforbrug

Nettobudget for 2016 vedr. Kontrakt og Tilsynsenhedens ansvarsområde udgør 2,7 mio. kr.

Hjælpemiddelenheden:

Kort præsentation

Hjælpemiddelenheden er fysisk placeret Arenfeldtsgade 20 i Frederikshavn.

Enheden vejleder om og bevilger hjælpemidler samt tilskud til forbrugsgoder til borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe følgerne heraf og lette den daglige tilværelse i hjemmet, eller når det er nødvendigt for, at borgeren kan udøve et erhverv. Endvidere ydes hørevejledning til alle høreapparatsbrugere.

Vejledning og bevilling foretages ud fra følgende paragraffer i Serviceloven:

Genbrugshjælpemidler, SEL § 112:

F.eks. kørestole, plejesenge, badebænke, personløftere og rollatorer. Leveres enten som standard eller individuelt tilpasset. Herudover leverer, afhenter og reparerer kommunen hjælpemidler via eget kommunalt depot, som henhører under Beredskabet.

Personlige kropsbårne hjælpemidler, SEL § 112:

F.eks. ortopædiske hjælpemidler, stomi hjælpemidler, testmaterialer til sukkersygepatienter, arm- og benproteser og høre- og synshjælpemidler.

Forbrugsgoder, SEL § 113:

F.eks. el-køretøjer og top-madrasser

Støtte til køb af bil, SEL § 114:

Enheden varetager endvidere sagsbehandling vedrørende støtte til køb af handicapbiler og særlig indretning. Sagsbehandlingen indeholder omfattende udredning af kørselsbehov, borgerens funktionsnedsættelse, bilens indretning, afprøvning af handicapbil, indhentning af tilbud fra bilopbyggere mv.

Boligindretning, SEL § 116:

Endelig varetages råd og vejledning samt ansøgning om bevilling af mindre og større boligændringer. Det kan dreje sig om opsætning af greb i badeværelse, udligning af dørtrin, ramper, køkkenindretning, loftlifte mv. I enkelte tilfælde er der tale om større om- og tilbygninger eller egentligt boligskitte typisk til hjemmeboende handicappede børn eller yngre fysisk handicappede.

Mål og målopfyldelse

Hjælpemiddelenheden har udarbejdet kvalitetsstandarder på området.

Der er konstant fokus på i samarbejde med Indkøbskontoret at indgå fordelagtige indkøbsaftaler. Dog er det begrænset, hvor meget dette kan påvirke udgifterne, da en del af området er leasingfinansieret.

Genbrugshjælpemidler:

At borgeren gives mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt.

At sikre at det bedst egnede og billigste hjælpemiddel bevilges.

At serviceniveauet løbende tilpasses lovgivningens minimumsniveau.

Personlige kropsbårne hjælpemidler:

At borgeren gives mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt.

At hjælpen ydes til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Det allerede harmoniserede serviceniveau fastholdes.

Forbrugsgoder:

At borgeren afhjælpes varige følger af nedsat funktionsevne og derved får lettet den daglige tilværelse.

Handicap-biler:

At borgeren gives mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt.

Den bedst egnede og billigste bil/indretning bevilges.

At serviceniveauet løbende tilpasses lovgivningens minimumsniveau.

Boligindretning:

At afhjælpe eller formindske de bolig-mæssige ulemper ved ophold i hjemmet.

At der foretages de boligændringer, som er nødvendige for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den handicappede.

At serviceniveauet løbende tilpasses lovgivningens minimumsniveau.

Aktiviteter og aktivitetstal

Generelt arbejdes der målrettet mod at effektivisere og optimere ressourceanvendelsen på området.

Genbrugshjælpemidler:

Pr. 31.12.13 har der været i alt 12.732 udbringninger og afhentninger af hjælpemidler fra depotet

Pr. 31.12.14 har der været i alt 13.101 udbringninger og afhentninger af hjælpemidler fra depotet

Handicap biler:

Regnskabsår 2013

Bevillingsstøtte til bil

22 bevillinger

Særlig indretning og vægtafgiftsfritagelse

26 bevillinger

Regnskabsår 2014

24 bevillinger

41 bevillinger

Boligindretning § 116, stk. 1 (dog undtaget mindre boligændringer u/10.000 kr. som f.eks. dørgreb):

	kategori 1	kategori 2	kategori 3	kategori 4	i alt
Regnskabsår 2013	44 bev.	16 bev.	2 bev.	1 bev.	63 bev.
Regnskabsår 2014	34 bev.	10 bev.	4 bev.	3 bev.	51 bev.

Leasingforpligtigelser på genbrugshjælpemidler i 2016:

Aftale vedrørende 2011. Årligt 2,4 mio. kr. med sidste afdrag 2016 K-813 A14530

Aftale vedrørende 2012. Årligt 2,5 mio. kr. med sidste afdrag 2017 K-813 A16797

Aftale vedrørende 2013. Årligt 2,1 mio. kr. med sidste afdrag 2018 K-813 A18960

Aftale vedrørende 2014. Årligt 2,4 mio. kr. med sidste afdrag 2019 K-813 A21741

Aftale vedrørende 2015. Årligt 2,4 mio. kr. med sidste afdrag 2020 K-813 A24877

Ressourceforbrug

Nettobudget for 2016 vedr. Hjælpemiddelsenheden udgør 54,4 mio. kr. incl. budget vedr. leasing af genbrugshjælpemidler på oparbejdningsaftaler på op til 12,0 mio. kr.

Center for Sundhed og Pleje:

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Plejeområdet (Hjemmeplejen og Plejeboliger)	1.345	1.353	1.362	1.362
Aktivitet og Træning	1.314	1.314	1.314	1.314
Madservice	35	35	35	35
Centerchefens område	27.209	27.209	27.209	27.209
Center for Sundhed og Pleje i alt	29.903	29.911	29.920	29.920

Kort præsentation

Center for Sundhed og Pleje varetager opgaver i forbindelse med pleje og praktisk hjælp for kommunens borgere, drift af plejeboliger, leve-bo enheder og ældreboliger, aktivitetsområdet, samt madservice. Herudover kommer administration af sundhedsuddannelserne (social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og sygeplejersker m.fl.), arbejdsmiljøarbejde, administration, og servicering af Ældrerådet.

Mål og målopfyldelse

Center for Sundhed og Pleje er på Socialudvalgets område henholdsvis takst- og rammestyret, med undtagelse af Hjemmeplejen (frit-valg område) der er kontraktstyret. Der arbejdes bl.a. ud fra "Ydelses- og kvalitetskatalog 2015, Kvalitetsstandarder og ydelser til ældre, handicappede, psykisk sårbare og socialt udsatte" og Sundhedspolitikken.

I Center for Sundhed og Pleje arbejdes der ud fra visionen "den der kan selv – skal selv". Generelt er der et stort fokus på at arbejde med direktionens 8 strategiske fokuspunkter. Det fordrer et konstant tæt og koordineret samarbejde imellem faggrupperne.

Aktiviteter og aktivitetstal

Aktiviteter og aktivitetstal er beskrevet under relevante områder.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 29,9 mio. kr., som kan henføres til centerchefens område med 27,2 mio. kr., samt øvrige områder med 2,7 mio. kr., herunder bl.a. Hjemmeplejen, Plejeboliger, Caspershus og Madservice.

Udover over budgetrammen har området et indtægtsgrundlag på ca. 366 mio. kr., som tildeles p.b.a. taksterne på plejeboligerne, visiterede ydelser i Hjemmeplejen samt til øvrige driftsudgifter, servicearealer mv.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Center for Sundhed og Pleje reduceret med 0,5 mio. kr. Reduktionen sker som følge af produktivitetstigning på 1 %.

Perspektiv

Der sker kontinuerligt en vurdering af personalesammensætningen og behovet for kompetenceudvikling på området, for at modsvare de nuværende og fremtidige behov borgerne forventes at have. Der arbejdes med en høj grad af medarbejderindflydelse og -udvikling, der danner basis for konstant at kunne udvikle området.

Rehabiliterende tilgang

Implementeringen af en rehabiliterende tilgang forventes at medvirke til at sætte den traditionelle hjemmepleje og pleje i plejeboliger i et andet perspektiv, idet det fremadrettede arbejde vil gå på at sætte meget mere fokus på den enkelte borgers ressourcer, og dermed via målsætninger arbejde konstruktivt efter at borgeren skal kunne klare sig selv, i det omfang det er muligt. Det forudses at fremtidens borger vil være indstillet på at have fokus på egne ressourcer og muligheder for at genoptræne sig efter en sygdomsperiode.

Velfærdsteknologi

Center for Sundhed og Pleje har konstant fokus på, om indførelse af velfærdsteknologiske og digitale løsninger i plejen kan bistå medarbejderne i det daglige arbejde og samtidig være med til at øge kvaliteten for borgeren, således at det giver en øget værdi for organisationen som helhed. For at sikre udviklingen på området, har alle ledere i centret i foråret 2015 deltaget i et diplommodul i ledelse af forandringsprocesser med et særligt fokus på processer vedr. velfærdsteknologi.

Arbejds miljø

Center for Sundhed og Pleje har fokus på det gode fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Centret er stærk på området, og der arbejdes konstant på at sikre det gode arbejdsmiljø for centrets medarbejdere.

Det daglige arbejde

Centrets generelle fokus i 2015/2016 vil være det daglige arbejde og arbejdsglæde, og der vil blive igangsat forskellige initiativer. Baggrunden er resultaterne af trivselsundersøgelsen i april 2015.

Omdømme

Resultaterne af trivselsundersøgelsen i april 2015 viser også, at der generelt i centret skal arbejdes med "omdømme". Derfor vil der fremadrettet blive arbejdet med hvordan vi kan styrke centrets omdømme både internt og eksternt.

Hjemmeplejen og Plejeboliger:

Kort præsentation

Hjemmeplejen:

Hjemmeplejen (frit-valg område) består af en række plejegrupper, der har udgangspunkt fra forskellige lokationer i kommunen. I enkelte tilfælde dannes der specialteams, som varetager plejen af særligt komplekse borgere.

Hjemmeplejen yder personlig pleje og praktisk hjælp der er visiteret efter Servicelovens § 83 og § 85.

Plejeboliger:

Der er 561 plejeboliger i Sundhed og Pleje, fordelt på 501 kommunale plejeboliger og 60 plejeboliger på Caspershus. Der er i alt 14 plejeboligenheder.

Plejeboligerne er opdelt i følgende typer, der udløser differentierede takster:

Alm. plejeboliger	120
LeveBo boliger	391, heraf er 136 særlige demenspladser
Aflastningspladser	50

Mål og målopfyldelse

Der arbejdes overordnet efter de opstillede resultater og udviklingskrav i Center for Social- og Sundhedsmyndigheds kontrakt med de godkendte leverandører af hjemmepleje (jf. Servicelovens § 83). For at sikre, at vi kan modsvare de krav der stilles til en organisation i konstant bevægelse, er der ledelsesmæssigt stor fokus på faglig og personlig udvikling, bl.a. gennem efter- og videreuddannelse af både ledere og medarbejdere.

Der arbejdes efter Kommunens 8 strategiske fokuspunkter, som bl.a. er "robuste mennesker", "styrken ligger i evnen til at opbygge relationer", "borgerens selvhjulpethed i centrum og deres netværk i spil", og "mere for mindre"-tanken.

Ældreområdet største ressource og styrke for at opnå dette, er engagerede medarbejdere og ledere, der ser muligheder frem for begrænsninger. I opgavevaretagelsen er medarbejderne kritisk konstruktive og optaget af løsning og udvikling af kerneopgaven.

Samarbejdet på tværs, både internt og eksternt, er konstant i udvikling og plejeområderne går gerne ind i nye opgaver og nye arbejdsgange.

Fokus er at skabe forandring i frontlinjen med fokus på borgeren, samtidig med at trivsel og arbejdsmiljø vægtes. Målet er at yde den bedste indsats for borgerne.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør netto 1,3 mio. kr. som dækker de budgetlagte poster på området, fx Længst muligt i eget liv og beklædning.

Udover budgetrammen har området et forventet indtægtsgrundlag på ca. 348 mio. kr., som tildeles fra Social- og Sundhedsmyndighed. Indtægtsgrundlaget indeholder taksterne på plejecentre, afregning af visiterede ydelser til Hjemmeplejen, øvrige driftsudgifter, servicearealer mv.

Perspektiv

Der føres i dag tilsyn i både Hjemmeplejen og i plejeboligerne. Generelt arbejdes der kontinuerligt med at øge kvaliteten, således at resultaterne af tilsynene bliver så gode som muligt, og resultaterne af tilsynene anvender vi i et læringsperspektiv.

I plejebolighederne har der i mange år været foretaget det lovbestemte embedslægetilsyn (sundhedslovsområdet), samt det kommunale tilsyn (servicelovsområdet) som foretages af Revas.

I 2015 er der blevet indført et kommunalt tilsyn (servicelovsområdet) på Hjemmeplejens område.

Fokus i 2016 vil blive at fortsætte den positive udvikling, der har været i 2014 og indtil videre i 2015.

Aktivitet og Træning:

Kort præsentation

Aktivitetsområdet

Aktivitetsområdet er organiseret i 4 enheder; Aktivitet Nord, Midt, Øst og Vest som varetager opgaven med udvikling og drift af kommunens 8 aktivitetscentre målrettet ældre og pensionister. Aktivitetscentrene har tilhørende caféer og for 3 af dem eget produktionskøkken. Der er et aktivitetscenter tilknyttet de større plejeboligheder.

Daghjem for borgere med demens

I forbindelse med 6 af kommunens aktivitetscentre, er der tilknyttet et daghjem for borgere med demens. Personalet i daghjemmene har særlige kompetencer indenfor demensområdet. Daghjemmene har et tæt tværfagligt samarbejde med demenskoordinatorerne.

Daghjemmene tilbyder forskellige former for aktiviteter til de demente brugere og derudover hjælp til måltider, ved toiletbesøg og ved middagshvil.

Team Demens

Team Demens er Center for Sundhed og Plejes specialteam på demensområdet. Det består af specialuddannede demenskoordinatorer, som i samarbejde med de praktiserende læger forestår udredning af Kommunens borgere ift. demenssygdomme. De vejleder og rådgiver pårørende og plejepersonalet tilknyttet de demente borgere, såvel i plejebolig som i eget hjem. Demenskoordinatorerne visiterer til de 6 daghjem for borgere med demens, omsorgskørsel hertil samt bevilling af specielle hjælpemidler i forbindelse med demens, fx GPS og trædemåtter.

Længst Muligt I Eget Liv

Længst Muligt I Eget Liv (LMIEL) er Center for Sundhed og plejes fysio- og ergoterapeutgruppe som i samarbejde med hjemmeplejegrupperne forestår hverdagsrehabiliteringen af alle de borgere som visiteres til at modtage ydelser efter Servicelovens § 83/83a. LMIEL udarbejder i samarbejde med borgerne mål og handleplaner for deres rehabiliteringsforløb, med henblik på at genvinde størst mulig selvhjulpethed i forbindelse med daglige funktioner og praktiske gøremål.

Mål og målopfyldelse

På aktivitetsområdet arbejdes der med følgende målsætninger:

- Skabe gode rammer, som borgerne selv kan være med til at udfylde, således at den enkelte får en opfattelse af meningsfuldhed og sammenhæng i livet, samt udvikler egne ressourcer
- Integrere forebyggelse for både fysisk og psykisk svækkede og ensomme brugere tilhørende målgruppen, samt modvirke ensomhed og isolation
- At samarbejde med centerråd, andre frivillige samt bruger- og pårørenderåd med det formål, at udvikle aktiviteter svarende til borgernes behov og ønsker
- At styrke de lokale netværk ved at gøre aktivitetscentrene attraktive for foreninger og andre frivillige interesseorganisationer
- At tilbyde aktiviteter i overensstemmelse med det politiske fastsatte serviceniveau

På daghjemmene for borgere med demens arbejdes der ud fra den gældende kvalitetsstandard for området, samt de faglige anbefalinger på demensområdet.

Team Demens arbejder ud fra de nationale kliniske retningslinier for demenssygdomme, samt de gældende samarbejdsaftaler på sundhedsområdet. Målet er en kompetent og hurtigt udredning af borgere med

demenssygdomme samt en høj kvalitativ vejledning, støtte og hjælp til borgeren, dennes pårørende og plejepersonale gennem hele den demensramtes sygdomsforløb.

LMIEL arbejder ud fra den rehabiliterede tilgang i Servicelovens § 83a, samt den gældende kvalitetsstandard for kommunens hjemmepleje. Dette sker på baggrund af visiteringer fra Social- og Sundhedsmyndigheden. Målet er at borgeren opnår størst mulig selvhjulpethed og livskvalitet.

Aktiviteter og aktivitetstal

Aktivitetscentre

På aktivitetscentrene forgår der dagligt mangfoldige forbyggende borgerrettede aktiviteter med fokus på såvel fysiske, psykiske, kognitive og sociale behov og med stor vægt på netværksskabende fællesskaber. Dette sker i samarbejde med frivillige foreninger samt aktivitetscenterenes egne store gruppe af frivillige. Der er således flere tusinde borgere som ugentligt benytter aktivitetscenterenes tilbud. Tre af aktivitetscentrene har eget produktionskøkken og har dagligt ca. 350 spisende borgere. Herudover produceres og sælges der mad i forbindelse med diverse arrangementer på centrene. Aktivitetscentrene har et stort antal medarbejdere på særlige vilkår, herunder virksomhedspraktik og mentorordninger.

Projekt *Læg liv til årene* er ligeledes forankret på aktivitetscentrene, som her har en udadgående funktion i forhold til borgere i eget hjem, med behov for aktivitet og nærvær. Dette sker i et tæt samarbejde med Hjemmeplejen. I forbindelse med ensomhedsprojektet er der påbegyndt et struktureret samarbejde med Sundhedscenterenes forebyggende medarbejdere.

Team Demens

Borgere med demens udgør en stadig større gruppe af de borgere som har behov for omfattende hjælp og pleje. Der er således en stærk voksende aktivitet med afledt behov for forebyggelse, viden og kompetence på området.

LMIEL

Jf. den nye lovændring som trådte i kraft fra 1. jan. 2015 (Servicelovens § 83a) skal kommunen tilbyde hverdagsrehabilitering til alle borgere som ansøger om hjemmehjælp og som har et rehabiliteringspotentiale. De private leverandører af hjemmepleje vil ligeledes være omfattet af dette. Sammenholdt vil det give en betydelig aktivitetsstigning for LMIEL, og gruppen har derfor fået tilført ekstra midler fra ældrepuljen i 2015, hvilket forventes videreført i 2016.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør netto 1,4 mio. kr. som dækker de budgetlagte poster på området, fx Aktivitetscentre, demenskoordinatorer og Længst Muligt I Eget Liv, Træning.

Udover budgetrammen har området et forventet indtægtsgrundlag på ca. 19 mio. kr., som tildeles fra Social- og Sundhedsmyndighed. Indtægtsgrundlaget indeholder midler til aflønning af medarbejdere, øvrige driftsudgifter, servicearealer mv.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Center for Sundhed og Pleje reduceret med 0,5 mio. kr. Reduktionen sker som følge af produktivitetsstigning på 1 %.

Perspektiv

Daghjem for borgere med demens

Målgruppen og tilbuddene til borgere i daghjemmene er under forandring. På den baggrund er der nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til udviklingen på området.

Selvejende institution – Caspershus:

Kort præsentation

Caspershus er en selvejende institution under Samvirkende Menighedsplejer, som dermed sætter bestyrelsen.

Caspershus består af 60 Leve-bo boliger, fordelt på 6 enheder, hvoraf 1 er enhed er med demenspladser og særligt indrettet dertil. 2 boliger er til borgere på genoptrænings-ophold.

Caspershus har et træningscenter med ergo- og fysioterapeuter. Til træningscentret hører et stort 35 graders varmtvandsbassin. Der udføres vedligeholdelsestræning og genoptræning for institutionens beboere.

Caspershus har desuden udfører-opgaver for Frederikshavn Kommune på områderne ambulant træning og intensiv genoptræning.

Mål og målopfyldelse

På grundlag af institutionens vedtægter og indgået driftsoverenskomst, er målsætningen i relation til Frederikshavn Kommune, at deltage aktivt i udførelse af opgaver på ældreområdet (pleje og træning).

Aktiviteter og aktivitetstal

Bestyrelsen arbejder inden for rammerne af strategiplan 2015-2018 på udvikling og synliggørelse af Caspershus som selvejende institution i det lokale miljø.

Af planen fremgår, at bestyrelsen vil tage initiativ til en drøftelse med kommunen om evt. øgning af genoptræningspladser fra 2 til 4.

Endvidere vil vi fortsat arbejde på at integrere den af Casperhus udviklede tilgang til borgere i plejebolig – ”*Livsorienteret rehabilitering*”, i det daglige arbejde på Caspershus.

Caspershus deltager i kommunale projekter på velfærds og IT området.

Fortsat fokus på frivilligarbejde, samt på samarbejde gennem beboer- og pårørenderådet.

Ressourceforbrug

Caspershus tildeles indtægter i forhold til de ydelser, de er bestilt til at levere fra Center for Social- og Sundhedsmyndighed.

Indtægterne forventes i 2016 at udgøre ca. 31 mio. kr. på årsbasis.

Perspektiv

Caspershus skal være et godt sted at arbejde, og et godt sted at bo. Det sker gennem ovennævnte aktiviteter, og ved, at der både i ledelsen af personalet og i mødet med borgere og pårørende udvises respekt for det enkelte menneskes værdi.

På baggrund heraf ønsker Caspershus i fremtiden at levere en høj kvalitet til kommunens borgere.

Madservice:

Kort præsentation

Køkkenområdet producerer mad til visiterede borgere i Madservice (Hjemmeplejen) og til madordning 3, f.eks. borgere der bor på Ingeborgvej.

Maden produceres som køle-vakuum mad, og omfatter levering af hoved-, biret og madpakker.

I 2015 er der indført komponentopdelte måltider. Det betyder at borgeren selv kan sammensætte sine måltider ud fra en række forskellige retter og tilbehør.

Der er et tæt samarbejde mellem personalet i Madservice og de kostfaglige vejledere og diætister i Sundhedscentrene.

Mål og målopfyldelse

Køkkenet har følgende mål:

- Brugere skal være i centrum og sikres valgmulighed
- Kosten skal være sammensat, så det forebygges at de ældres tilstand svækkes
- Den raske ældre skal understøttes og den svage ældre skal sikres optimal ydelse og livskvalitet
- Madservice skal opleves som en vigtig og naturlig del af Kommunens samlede service
- At både ledelse og medarbejder er engagerede og positive og, at arbejdet udføres i et ansvarligt og ligevægtigt samarbejde
- At arbejdet foregår i et godt arbejdsmiljø
- At arbejde aktivt med at give Madservice et større kundegrundlag
- At gøre Madservice konkurrencedygtigt i forhold til private leverandører

Aktiviteter og aktivitetstal

Der produceres ugentligt ca. 1400 hovedretter og ca. 400 biretter til borgere i Madservice.

Derudover produceres der ugentligt, 20 portioner biret og 70 lune retter til aktivitetscentret på Ankermedet.

Ressourceforbrug

Madservice tildeles indtægter i forhold til de ydelser, den er bestilt til at levere fra Center for Social- og Sundhedsmyndighed. Det betyder, at Madservice er i konkurrence med private leverandører og dermed arbejder på markedslignende vilkår.

Budgetrammen på 0,04 mio. kr. vedrører budget til beklædningsordning.

Perspektiv

Der arbejdes der målrettet mod at sikre den bedst mulige kvalitet for borgeren, der bl.a. styrkes gennem at udvikle samarbejdet med kostvejledere og diætister i Sundhedscentrene.

Målet er at sikre at borgeren har den mest optimale ernæringstilstand.

Køkkenet er med 6 faste medarbejdere og 1 leder en lille og relativt sårbar enhed. Den daglige produktion kan ikke varetages med færre ressourcer, hvor imod der er kapacitet til at udvide produktionen fra de nuværende ca. 320 borgere til ca. 370 borgere, hvilket vil have en stor betydning for køkkenets økonomi. Madservice befinder sig i dilemmaet mellem "de der kan selv, skal selv" og en tidlig indsats, hvor borgeren sikres en sufficient kost, uden at alle kræfterne skal bruges på indkøb og madlavning.

Centerchefens område: Kort præsentation

Centerchefens område dækker en lang række større og mindre udgiftsposter af varierende karakter. Bl.a. er der udgifter til administration af sundhedsuddannelserne (social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistent og sygeplejersker m.fl.) og jobrotationsprojekter, arbejdsmiljøarbejde og administration, og servicering af Ældrerådet.

Derudover er følgende udgifter bl.a. placeret på området:

- Drift og vedligehold af hjemmeplejebiler inkl. brændstof
- Møder, rejser og repræsentation
- Fællestillidsrepræsentanter
- Projekt "Lægge liv til årene"
- Puljemidler (Servicelovens § 79, administreres af Sundhedsfremme og Forebyggelse)
- Ældreboliger

Mål og målopfyldelse

I Center for Sundhed og Pleje arbejdes der overordnet på at sikre:

- at der arbejdes efter Kommunens 8 strategiske fokuspunkter, som bl.a. er "robuste mennesker", "styrken ligger i evnen til at opbygge relationer", "borgerens selvhjulpethed i centrum og deres netværk i spil", og "mere for mindre"-tanken.
- Det gode samarbejde på tværs i centret, og med de øvrige centre i Kommunen og eksterne samarbejdspartnere.
- Et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø.

Ressourceforbrug

Budgetrammen for Centerchefens område i 2016 udgør 27,2 mio. kr.

Direktørens område – centrale konti:

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Ældrepuljen	7.962	7.962	7.962	7.962
Omprioriteringsbidrag		-4.384	-8.860	-13.424
Centrale konti	130	-7.627	-15.779	-11.830
Direktørens område ialt	8.092	-4.049	-16.677	-17.292

Kort præsentation

Funktionen omfatter området "tilskud til diverse sociale formål", og centrale konti der ikke umiddelbart kan placeres indenfor de enkelte afdelinger.

Ressourceforbrug

Direktørens nettobevilling udgør pt.8,1 mio. kr. der fordeler sig således:

1	Afsat til tilskud til sociale formål	0,1 mio. kr.
2	Direktørens dispositionskonto	0,4 mio. kr.
3	Fontænehuset	0,6 mio. kr.
4	Endnu ikke fordelte reduktioner	-1,0 mio. kr.
5	Ældrepuljen	8,0 mio. kr.

Ad. 4:

Socialudvalget besluttede på sit møde i juni 15, besparelser på i alt 13,5 mio. kr. Af disse besparelser udgør 1,0 mio. kr. yderlige effekt på etablering af loftslifte 1,0 mio. kr.

Reduktionerne vil blive fordelt på de enkelte centre efter en konkret vurdering af Social- og Sundhedsdirektøren og de berørte centerchefer.

Ad. 5:

Ældrepuljen er i forbindelse med økonomiaftalen for 2016 tildelt efter de alm. DUT-regler, dette har betydet, at Frederikshavn Kommune modtager 10,9 mio. kr. mod tidligere 14,0 mio. kr.

Socialudvalget har ved budgetforliget fået tildelt 8,0 mio. kr. af disse midler.

Socialudvalget har besluttet at midlerne anvendes således:

1,9 mio. kr. til driften af hverdagsrehabilitering i plejeboliger, faldforebyggelse og Længst Muligt i eget Liv

1,7 mio. til driften af indsatser på demensområdet.

1,5 mio. kr. til opkvalificering af Kastanjegården.

0,8 mio. kr. til tilskud til Indkøbsordningen jf. Servicelovens § 83E.

0,5 mio. kr. til alm. takst til Servicelovens § 85 borgere med mere end 40 visiterede timer pr. uge

1,6 mio. kr. pulje til "de allersvageste".

Perspektiv

I overslagårene (budget 2017 og frem) er der et stigende reduktionskrav, som kan henføres til Økonomiudvalgets beslutning om en fremadrettet årlig produktivitetsstigning på 1 %. Disse reduktioner vil indgå i det kommende arbejde omkring budget 2017, og i øvrigt med afsæt i den overordnede vision og strategi.

Hertil kommer at der er varslet et årligt kommunalt bidrag til en statslig omprioriteringspulje, der er således ved budgetforliget indregnet en reduktion af Socialudvalgets budgetramme på 4,4 mio. kr. i 2017 stigende til 8,9 mio. kr. i 2018 og 13,4 mio. kr. i 2019. Disse reduktioner vil ligeledes indgå i det kommende arbejde omkring budget 2017, og i øvrigt med afsæt i den overordnede vision og strategi.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER SUNDHEDSUDVALGET

Sundhedsudvalget:

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Center for Social og Sundhedsmynd.	218.305	221.270	221.270	221.270
Center for Sundhed og Pleje	78.478	78.512	78.512	78.512
Center for Familie	28.183	28.183	28.183	28.183
Direktørens område	6.259	4.555	2.993	3.029
I alt for Sundhedsudvalget	331.225	332.520	330.958	330.994

For at sikre stabilitet i Frederikshavn Kommunens fremtidige økonomi og likviditet er der indregnet besparelser på de enkelte udvalg både i 2016 og overslagsårene.

Der er i 2016 indregnet besparelser for i alt 1,1 mio. kr. på Sundhedsudvalgets budgetområde.

Direktøren for Social og Sundhed har, med de enkelte centerchefer og i samarbejde med Økonomicentret, udarbejdet et administrativt oplæg til budget 2016. Dette oplæg har været fremsendt til Sundhedsudvalgets møder i hhv. marts, april, maj og juni i 2015. og ligeledes løbende været til høring i respektive fora.

På baggrund af de ovennævnte høringssvar og udvalgsmøder er besparelserne i budgettet indarbejdet ud fra de politiske beslutninger med afsæt i følgende overordnede strategi.

Den overordnede strategi:

- er at gøre borgerne i stand til at mestre eget liv og blive selvhjulpne, dette betyder at borgere, der kan selv, skal selv. Dette gælder for de borgere, der har et potentiale for at vinde eller genvinde evnen til at mestre funktioner og færdigheder.

- er at øge produktiviteten i forhold til opgaveløsningen i den øvrige drift.

Budget 2016 er - jfr. gældende praksis - udarbejdet på grundlag af eksisterende lovgivning.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed:

Netto i 1.000kr.	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Myndighedschefens område	0	0	609	609
Med- og finansiering af regionale sundhedsudgifter	208.767	211.732	211.123	211.123
Vederlagsfri Fysioterapi	9.538	9.538	9.538	9.538
Center for Social- og Sundhedsmyndighed i alt	218.305	221.270	221.270	221.270

Kort præsentation

Center for Social- og Sundhedsmyndighed varetager samtlige myndighedsopgaver indenfor social- og sundhedsområdet. Myndighedsopgaverne på Sundhedsudvalgets område omfatter:

- Vederlagsfri fysioterapi SUL § 140 a
- Træning SUL § 140
- Træningskørsel SUL § 172

Budget og budgetansvar vedr. træning og træningskørsel ligger henholdsvis i Center for Sundhed og Pleje og kommunens kørselskontor og beskrives der.

Udover de anførte myndighedsopgaver, varetager centret betalingsforholdet vedr. medfinansiering og finansiering af de regionale sundhedsudgifter, herunder sygehusindlæggelser, sygesikringsydelse mv.

Mål og målopfyldelse

Målene fremgår af særskilte beskrivelser af de enkelte områder vedr. medfinansiering og finansiering af sundhedsudgifter samt vederlagsfri fysioterapi.

Aktivitets og aktivitetstal

Aktiviteterne fremgår af særskilte beskrivelser af de enkelte områder vedr. medfinansiering og finansiering af sundhedsudgifter samt vederlagsfri fysioterapi.

Ressourceforbrug

I forbindelse med budgetlægning for 2016 er Center for Social- og Sundhedsmyndigheds ansvarsområde tilført 9,9 mio. kr. netto. Heraf er der tilført området vedr. medfinansiering og finansiering af Sundhedsudgifter 10,0 mio. kr. og området vedr. vederlagsfri fysioterapi er reduceret med -0,1 mio. kr.

Center for Social- og Sundhedsmyndighed samlede budgetramme for 2016 udgør herefter 218,3 mio. kr. netto, og fordeler sig således:

Medfinansiering og finansiering af sundhedsudgifter	208,8 mio. kr.
Vederlagsfri fysioterapi	9,5 mio. kr.

Der henvises til de efterfølgende specifikationer, hvor de enkelte områder er nærmere beskrevet herunder ressourcefordelingen for de enkelte omkostningssteder.

Medfinansiering og finansiering af sundhedsudgifter: Kort præsentation

Kommunerne har siden 1. januar 2007 været inddraget i finansieringen af sundhedsområdet. Pr. 1. juni 2011 blev "Lov om ændring af lov om regionernes finansiering" vedtaget med virkning fra 1. januar 2012. Loven har medført, at den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet siden 1. januar 2012 udelukkende har været aktivitetsafhængig.

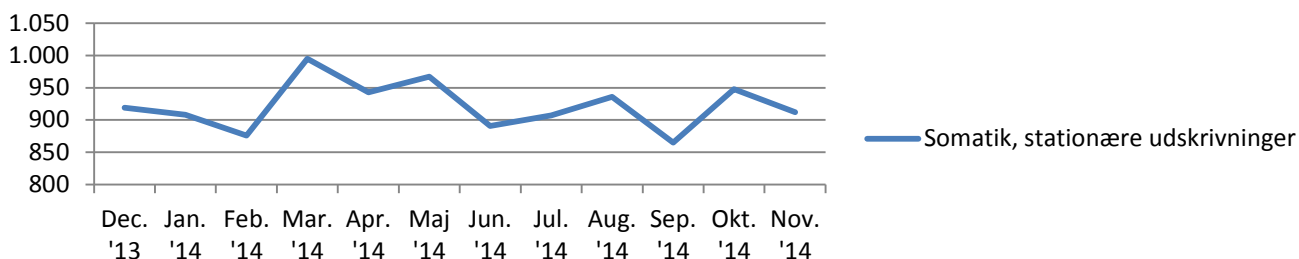
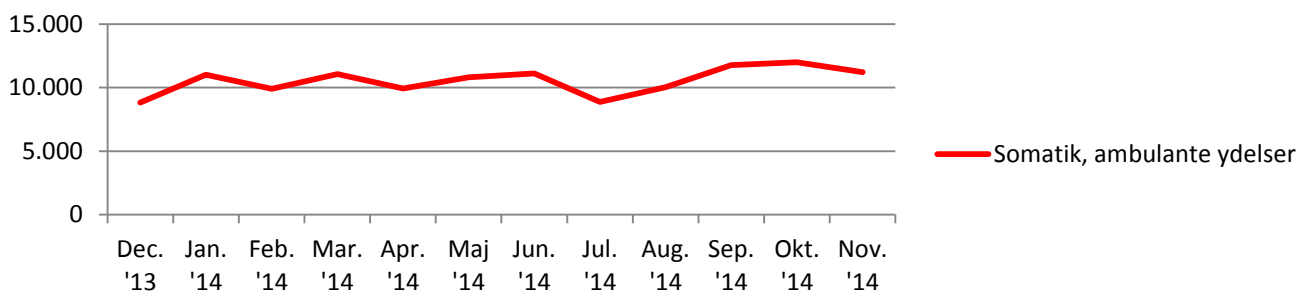
Mål og målopfyldelse

Somatik og psykiatri herunder færdigbehandlede patienter samt sygesikringsydelse:

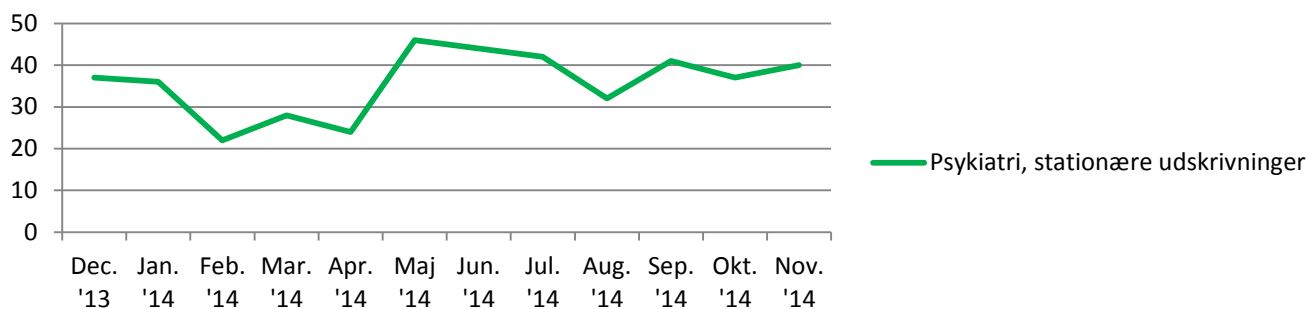
Det overordnede mål og ønske er at nedbringe aktiviteten på somatik, psykiatri og sygesikringsydelse ved forebyggende tiltag, samt formindske antallet af færdigbehandlede ved hurtigere hjemtagning fra sygehusene.

Aktivitets og aktivitetstal

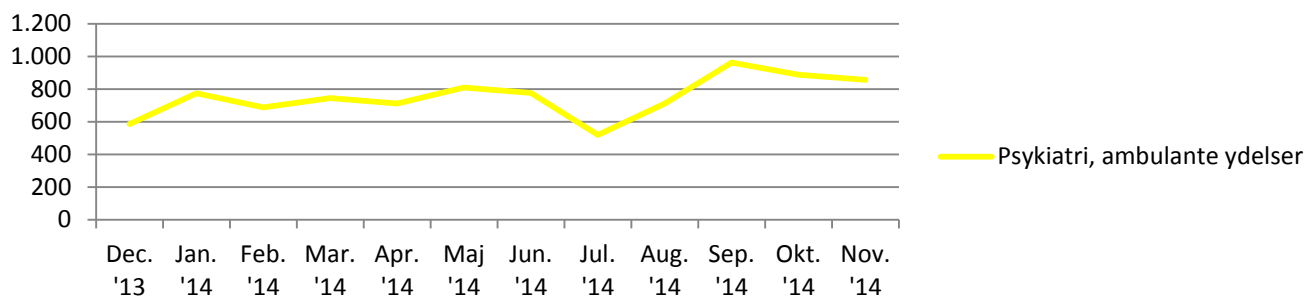
NB!: I de efterfølgende grafer opgøres alene aktiviteten (opgjort svarende til et afregningsår) og altså ikke betalingen for denne.

Somatik, stationære udskrivinger**Somatik, ambulante ydelser**

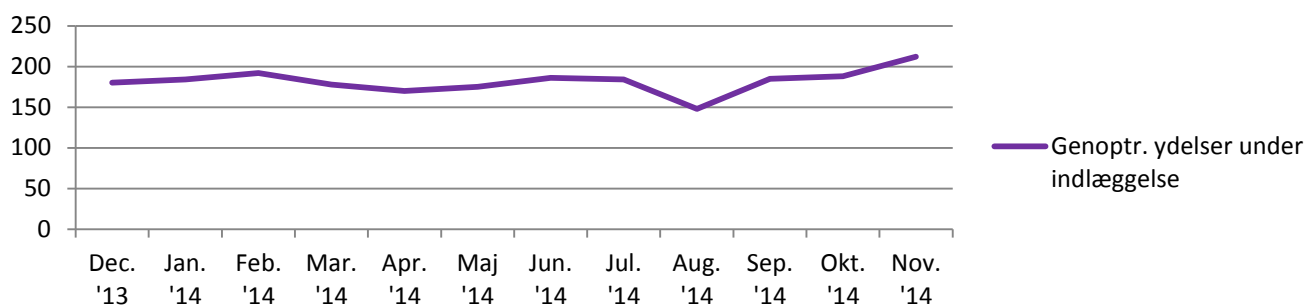
Psykiatri, stationære udskrivninger

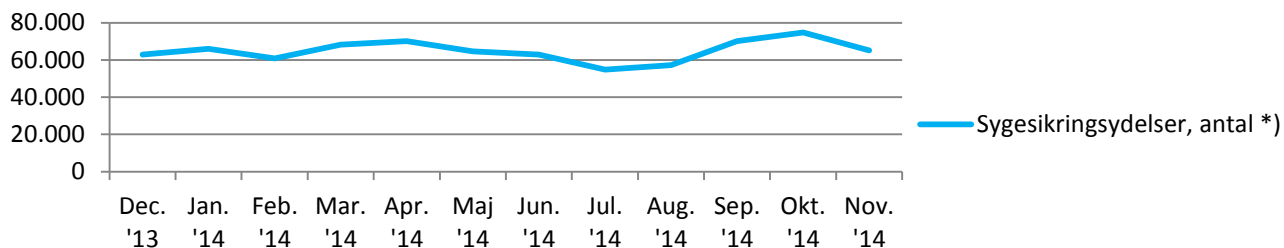
Psykiatri, ambulante ydelser

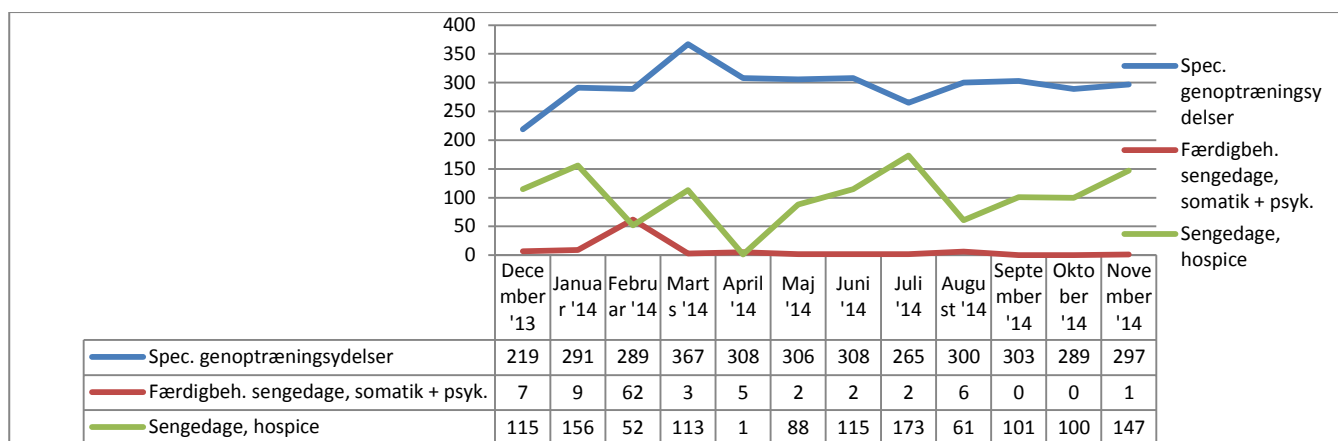
Genoptr. ydelser under indlæggelse

Sygesikringsydelser, antal *)

*) Disse afviger fra de andre aktivitetstal ved at være for perioden nov.13 – okt.14.

Pr. januar 2015 er der registreret følgende aktiviteter vedr. 2014	Antal Total 2014
Medfinansiering	
Somatik - stationær, udskrivninger	11.009
Somatik - ambulans, ydelser	125.529
Psykiatri - stationær, udskrivninger	376
Psykiatri – ambulans, ydelser	8.867
Genoptræningsydelser under indlæggelse	2.157
Sygesikringsydelser, antal *)	779.803
Finansiering	
Specialiseret genoptræningsydelser	3.542
Færdigbeh. patienter, sengedage, somatik	41
Færdigbeh. patienter, sengedage - psykiatri	58
Færdigbeh. patienter, sengedage, Hospice	1.222

Sygesikringsydelser:

En ydelse er defineret som det, den praktiserende læge, m.fl. honoreres for af Den Offentlige Sygesikring: konsultationer, undersøgelser, operative indgreb mv.

En kontakt er defineret ved at være en konsultation, en gruppekonsultation (psykologhjælp), en telefonkonsultation, en e-mail konsultation, et hjemmebesøg, individuel terapi (psykiatri), gruppeterapi (psykiatri), behandling (fysioterapi, kiropraktik), basistræning (fysioterapi), opfølgende træningsterapi (fysioterapi). En kontakt vil oftest medføre flere ydelser f.eks. læge, der henviser til fysioterapi.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 tager afsæt i KL's skøn for udgiftsudviklingen på den aktivitetsbestemte medfinansiering.

Herudover reguleres budgettet for lokalpolitiske beslutninger truffet i forbindelse med budgetforslag og budgetforlig for tidligere år. Nedenstående beskriver de reguleringer, som har betydning for budgettildelingen.

I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2014 blev der indlagt en reduktion på -10,0 mio. kr. vedrørende den aktivitetsbestemte medfinansiering i forventning om, at en målrettet forebyggelse vil hindre indlæggelser og genindlæggelser. Under budgetlægningen for 2016 er dette beløb tilbageført til området, idet regnskabsresultatet for 2014 og den løbende opfølgning for 2015 indikerer, at det ikke har været/ vil være muligt at opnå den forventede effekt.

I forbindelse med budgetforliget for 2015 og fremadrettet, blev området reduceret med i alt - 2,9 mio. kr., med afsæt i forventet effekt af Telecare Nord på -1,8 mio. kr. og øget effekt af investering i det nære sundhedsvæsen på -1,1 mio. kr.

Nettobudgettet for 2016 udgør herefter 208,8 mio. kr. og fordeler sig således:

- Aktivitetsbestemt medfinansiering 202,1 mio. kr.
- Specialiseret genoptræning 3,4 mio. kr.

- Hospiceophold	2,2 mio. kr.
- Færdigbehandlede patienter	1,1 mio. kr.

Efter udmeldingen fra KL vedr. udgiftsudviklingen for 2016, er der efterfølgende blevet tilført yderligere 0,9 mio. kr. med henvisning til aftale med Regionen om særlige initiativer, fx vedr. kræftindsats. Beløbet indgår i ovennævnte budget til aktivitetsbestemt medfinansiering.

Vederlagsfri Fysioterapi:

Kort præsentation

Den vederlagsfri fysioterapi tilbydes hos praktiserende fysioterapeuter, men kommunerne har også mulighed for – men ikke pligt til – at oprette tilbud om vederlagsfri fysioterapi ved egne institutioner eller ved private institutioner, som kommunen indgår aftale med. Jf. Sundhedslovens § 140 a (og b).

Mål og målopfyldelse

Målet er:

- At give adgang til fysioterapi for at forbedre funktioner, vedligeholde funktioner eller forhale forringelse af funktioner hos voksne og børn med et varigt svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom.
- At etablere fysioterapi i form af holdtræning i dertil egnede lokaler/bassiner/institutioner efter nærmere bestemmelser.
- At give adgang til fysioterapi for personer med progressive sygdomme tidligt i sygdomsforløbet.

Ressourceforbrug

Nettobudgettet udgør 9,5 mio. kr. efter en reduktion på -0,1 mio. kr. i forbindelse med budgetlægningen for 2016.

Center for Sundhed og Pleje

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Centerchefens område	97	97	37	37
Aktivitet og Træning	18.113	18.113	18.113	18.113
Sundhed og Sygepleje	60.268	60.302	60.362	60.362
Center for Sundhed og Pleje i alt	78.478	78.512	78.512	78.512

Kort præsentation

Center for Sundhed og Pleje varetager væsentligst følgende opgaver på Sundhedsudvalgets område:

Aktivitet og Træning

Træningsområdet udfører genoptrænings- og vedligeholdelsestræningsydelser på baggrund af visitering fra Center for Social- og Sundhedsmyndighed, med afsæt i kvalitetskataloget på området. Derudover udføres bl.a. terapeutisk vejledning og instruktion, samt sundhedsfremmende holdtræning til udvalgte målgrupper.

Sundhed og Sygepleje

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for al hjemmesygepleje i relation til Kommunens borgere jf. Sundhedslovens § 140, både i eget hjem og på sygeplejeklinikker. Desuden varetages Kommunens opgaver i forhold til sundhedsfremmende indsats jf. Sundhedslovens § 119 og § 140. Opgaven varetages væsentligst med udgangspunkt i de kommunale sundhedscentre, samt forebyggende hjemmebesøg.

Desuden varetages opgaven med administration af puljerne jf. Servicelovens § 18 og § 79 m.fl.

Mål og målopfyldelseAktivitet og Træning

- Indsatsen skal sikre, at borgere kan leve og fastholde et aktivt og sundt liv med størst mulig grad af selvhjulpethed og mestringsevne

Sundhed og Sygepleje

- At levere sygeplejeydelser til alle Kommunens borgere
- At fremme sundhed samt sikre forebyggelse til alle voksne borgere
- At mindske ulighed i sundhed mest muligt
- At alle borgere over 75 år, som ikke i forvejen modtager personlig hjælp, tilbydes hjemmebesøg af forebyggende medarbejder én gang årligt
- At borgerne kan forblive selvhjulpne så længe som muligt

Aktivitet og Træning

- Frederikshavn Kommune vil styrke den frivillige indsats, da det frivillige sociale arbejde betragtes som vigtige netværksskabende rammer for borgernes trivsel

Aktivitet og Træning samt Sundhed og Sygepleje arbejder bl.a. ud fra Sundhedspolitikken, Sundhedsaftalen og De Nationale Kliniske Retningslinjer og anbefalinger på området.

Ressourceforbrug

Center for Sundhed og Plejes samlede budgetramme for 2016 udgør 78,5 mio. kr. som fordeler sig således:

Centerchefens område	0,1 mio. kr.
Aktivitet og Træning	18,1 mio. kr.
Sundhed og Sygepleje	60,3 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Center for Sundhed og Pleje reduceret med 0,8 mio. kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetsstigning på 1 %.

Området har fået tilført 1,0 mio. kr. til Telecare Nord projektet (projekt 1 og projekt 2) samt til etablering af Frivillig Center.

Aktivitet og Træning, kommunale ydelser: Kort præsentation

Træningsområdet udfører følgende ydelser på baggrund af visitering fra Center for Social- og Sundhedsmyndighed, med afsæt i udarbejdet kvalitetskatalog på området:

- Genoptræning efter sygehusindlæggelse jf. Sundhedsloven § 140
- Genoptræning uden forudgående sygehusindlæggelse jf. Servicelovens § 86 stk. 1
- Vedligeholdelsestræning jf. Servicelovens § 86 stk.2
- Fysio- og ergoterapeutisk vejledning og instruktion jf. Servicelovens § 86 stk. 1 og 2
- Fysisk træning og undervisning i forbindelse med rehabiliteringstilbud til borgere med kroniske lidelser i form af KOL, kræft, diabetes og hjerte-kar-sygdomme
- Sundhedsfremmende holdtræning til udvalgte målgrupper

Træningsområdet omfatter Træningscenter Skagen, Træningscenter Sæby og Træningscenter Phønix i Frederikshavn.

Træningsområdet har en intern kontrakt med Træningscentret på Caspershus om udførelse af genoptræning og vedligeholdelsestræning primært efter Servicelovens § 86 på centret og i centrets træningsbassin. Der forefindes ligeledes to genoptræningspladser på Caspershus, som benyttes til midlertidige 3 måneders genoptræningsophold.

Træningsområdet afholder desuden de personalemæssige udgifter i forbindelse med genoptræning og vedligeholdende træning til borgere på aflastningsophold på Kastaniegården.

Træningsområdet forestår den fysiske træning til borgere i rehabiliteringsforløb med kroniske lidelser. Der er således træningshold til borgere med KOL, diabetes, hjerte-kar- og kræftsygdomme. Rehabiliteringstilbuddene samt den sundhedsfremmende holdtræning tilbydes i samarbejde med Sundhedscentrene.

Træningsområdet har indgået kontrakt med University College Nordjylland, og er klinisk praktiksted for såvel fysioterapeut- som ergoterapeutstuderende.

Mål og målopfyldelse

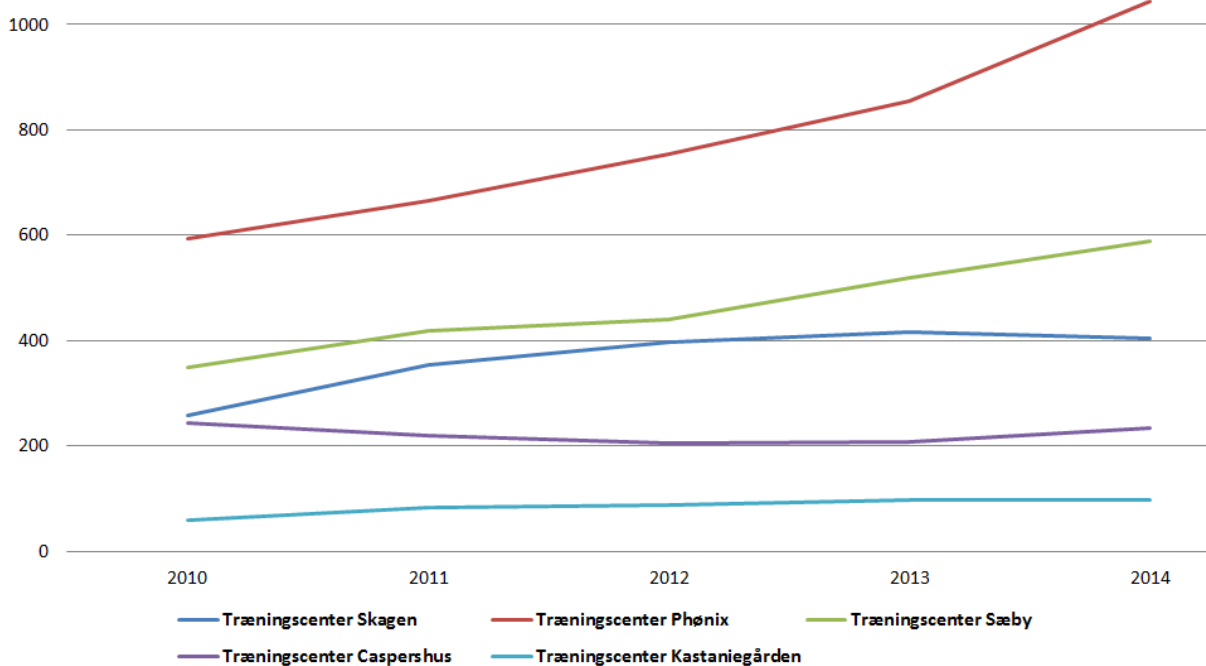
Indsatsen skal sikre, at borgere kan leve og fastholde et aktivt og sundt liv med størst mulig grad af selvhjulpethed og mestringsevne.

For de enkelte ydelser gælder at:

- Genoptræningen skal sætte borgeren i stand til, efter sygdom eller ulykke, hurtigst muligt at genvinde sit tidligere funktionsniveau eller et så højt niveau som muligt.
- Vedligeholdelsestræningen skal forhindre funktionstab og yderligere svækkelse ved borgere med nedsat funktionsevne.
- Vejledning og instruktion skal gøre borgeren i stand til at forstå egen træning samt kvalificere borgeren, dennes pårørende og evt. plejepersonale til at få borgeren til at opnå den største mulige selvhjulpethed og livskvalitet.
- Den forbyggende holdtræning og undervisning skal medvirke til at borgere med kroniske lidelser opnår fysiske og psykiske ressourcer, viden og redskaber med henblik på størst mulig egen omsorg og selvhjulpethed.

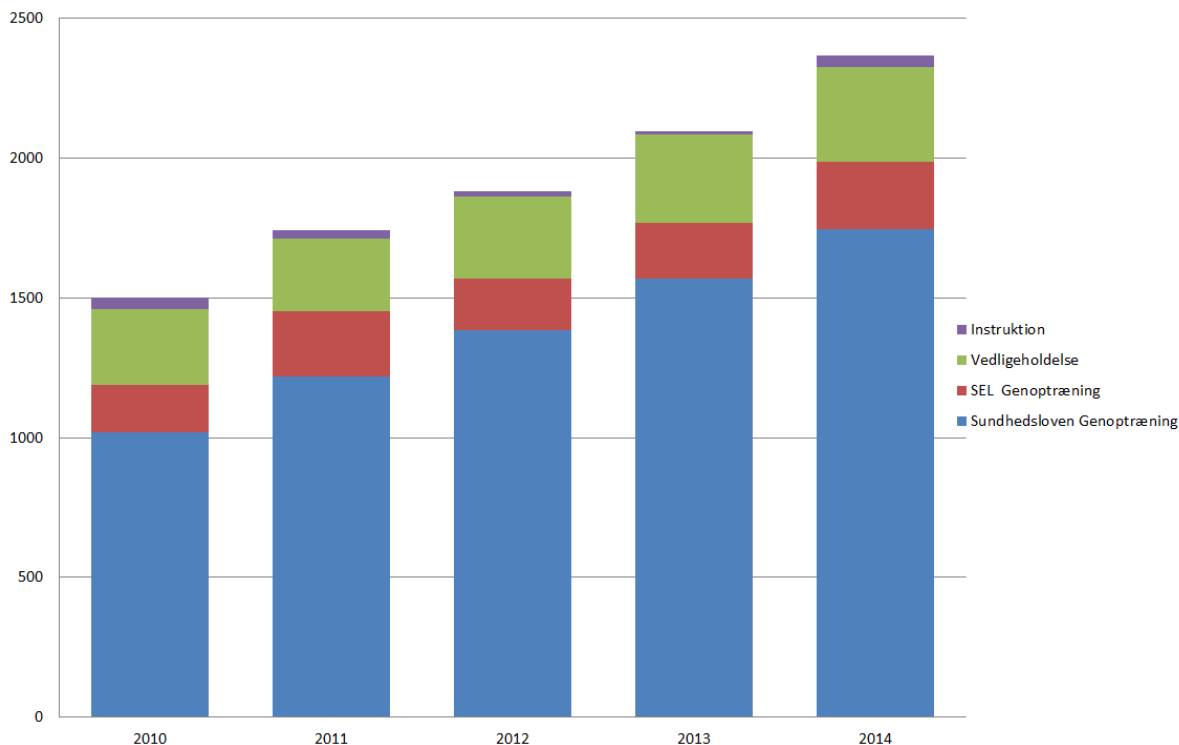
Aktivitets og aktivitetstal

Antal træningsforløb 2010-2014

Udvikling i træningsområdets aktiviteter

Som det fremgår, er der fortsat kontinuerlig aktivitetsstigning på alle træningsområdets opgaveområder. Første halvår af 2015 har medført en stor aktivitetsstigning i forhold til samme halvår i 2014. Genoptræningen efter SU § 140 er således gået fra 775 forløb til 1066. Hvilket vil sige en stigning på 24 % hvilket ligger langt over de seneste år.

Den samlede aktivitetsstigning i 2014 var på 13 %.

Den fortsat høje aktivitetsstigning skyldes væksten i genoptræning efter en sygehusbehandling, som i 2014 var på 11 %, hvilket svarer til 177 ekstra genoptræningsforløb, i forhold til året før.

Samtræning og holdtræning benyttes på de områder hvor det fagligt er muligt, og udgør anslået 80 % af den samlede fysioterapeutiske genoptræning.

Fra 1. april 2015 er genoptræning efter sygehusbehandling jf. Sundhedslovens § 140, blevet reduceret til 5 hverdage. Dette er sket i samarbejde med de private fysioterapiklinikker.

Væksten i borgere, som deltager i holdtræning i forbindelse med kronikerrehabilitering er ikke medtaget i denne statistik, idet den fremgår under Forebyggelse- og Sundhedsfremme. Også her er det en markant stigning i aktiviteterne, hvoraf træningsområdet udfører alle holdtræningsforløbene.

Området har et tæt tværsektorielt samarbejde med regionens sygehuse, specialinstitutionerne på hjerneskadeområdet samt tværkommunalt, og indgår her i udviklings- og forskningsprojekter.

Den nye Sundhedsaftale som trådte i kraft pr. 1. januar 2015 medfører mange nye opgaver på rehabiliterings- og genoptræningsområdet i kommunen. Disse vil blive løbende implementeret i sundhedsaftalens forløbsperiode.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 16,7 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Aktivitet og Træning reduceret med 171.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetsstigning på 1 %.

Perspektiv

En effektiv og målrettet genoptræning til borgere som rammes af sygdom eller ulykke er altafgørende for borgernes mulighed for at genvinde selvhjulpethed og selvforsørgelse. Der er ligeledes stort perspektiv i via træning at hjælpe vores ældre borger med at bevare et højt funktionsniveau og stor grad af selvhjulpethed.

Væksten har i de seneste to år været koncentreret på Træningscenter Sæby og Træningscenter Phønix. Pladsforholdene på Phønix er derfor under meget stort pres.

Aktivitet og Træning, Caspershus:

Kort præsentation

Den selvejende institution Caspershus har en intern kontrakt med Frederikshavn Kommune om udførelse af genoptræning og vedligeholdelsestræning primært efter Servicelovens § 86 på centret og i centrets træningsbassin. Den politiske vedtagne kvalitetsstandard for træningsydelser er også gældende for Caspershus.

Der forefindes to genoptræningspladser på Caspershus, som benyttes til midlertidige 3 måneders genoptræningsophold.

Mål og målopfyldelse

På grundlag af institutionens vedtægter og indgået kontrakt med Frederikshavn Kommune om udførelse af genoptræning og vedligeholdelsestræning, samt institutionens værdigrundlag og en rehabiliterende faglig tilgang, er målsætningen i relation til Frederikshavn Kommune, at deltage aktivt i udførelse af opgaver på træningsområdet.

Aktivitets og aktivitetstal

Der er i 2014 gennemført 234 træningsforløb på Caspershus. Det er en stigning på 27 forløb svarende til 13 %, i forhold til 2013.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2014 udgør 1,4 mio. kr.

Budgetrammen er kun afsat til lønudgifter til personalet, som udfører ambulansetræning på Caspershus. Til lønudgiften medregnes udgiften til licenser og administration af CSC systemet.

Øvrige driftsudgifter indgår i den overordnede driftsoverenskomst mellem Frederikshavn Kommune og Caspershus.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Aktivitet og Træning reduceret med 14.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetsstigning på 1 %.

Perspektiv

Caspershus skal være et godt sted at arbejde, og et godt sted at træne. Det sker særligt ved at vi både i ledelsen af personalet og i mødet med borgere og pårørende udviser respekt for det enkelte menneskes værdi. I forlængelse af de kommunale kvalitetsstandarder som vi skal leve op til, lægges der i mødet med borgere stor vægt på en holistisk tilgang, hvor borgerens situation anskues i et helhedsperspektiv.

De to genoptræningspladser er under stort pres, og dækker ikke det stigende behov for genoptræningsophold. Det skyldes bl.a., at borgere med meget komplekse genoptrænings og plejebestand udskrives tidligere fra sygehusene.

Sundhedscentrene:

Kort præsentation

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne, at skabe rammer for en sund levevis, jf. Sundhedslovens § 119 og § 140.

Mål og målopfyldelse

- At fremme sundhed samt sikre forebyggelse til alle voksne borgere
- At mindske ulighed i sundhed mest muligt

Målene for Frederikshavn Kommune er, at:

- Antallet af borgere, der er fysisk aktive og spiser sundt skal øges
- Antallet af borgere, der er særligt udsatte for livsstilssygdomme, skal mindskes

- Sikre et tværsektorielt sammenhængende patientforløb for patienter/borgere med hjerte-kar-sygdomme, KOL, diabetes 2 og kræft
- Forebygge funktionstab hos målgruppen
- Forebygge (gen-)indlæggelse på hospital
- Sikre at borgere med kroniske lidelser, i så høj grad som muligt, bliver i stand til at genoptage et meningsfuldt hverdagsliv

Målene kan nås i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde. De frivillige, de frivillige organisationer og patientforeninger skal inddrages i samarbejdet.

Aktivitets og aktivitetstal

Den patientrettede sundhedsfremme og forebyggelse

kommunen har forpligtet sig til at varetage den patientrettede sundhedsfremme og forebyggelse (rehabilitering), i det Frederikshavn kommune har underskrevet følgende frivillige rammeaftaler, som vedrører sundhedscentrene:

- KOL- Diabetes - Hjerte-kar - Kræft - Osteoporose.

Rehabiliteringen, som kræver henvisning fra læge eller sygehus, indeholder:

- Sundhedsfremme-samtaler
- Sygdomsspecifik undervisning
- Kostvejledning
- Træning
- Rygestop undervisning

Sundhedscenter Sæby, - Skagen og – Frederikshavn varetager den almene rehabilitering så tæt på borgeren som muligt, og erstatter ikke den specialiserede rehabilitering, der foretages af sygehusene.

De eksisterende rammeaftaler vurderes løbende i de tværsektorielle fora, og for 4 af kronikerområderne er der nye anbefalinger for arbejdsdelingen mellem region og kommune.

Sundhedsprofil undersøgelsen fra 2014 viser, at der også blandt borgere i den erhvervsaktive alder er mange med kroniske lidelser, hvorfor det er vigtigt, at få disse borgere i rehabiliteringsforløb tidligt i sygdomsforløbet, for at undgå lange sygemeldinger og tidlig pensionering. Aldersfordelingen pr. 30/6 2015 for borgere tilknyttet sundhedscentrene er vist i nedenstående skema

Aldersinterval	0-64 år	65-66 år	67-79 år	80 + år
Diabetesforløb	71	9	42	7
Hjerteforløb	67	7	63	22
KOL-forløb	39	6	52	15
Kræftrehabiliteringsforløb	68	6	44	4
Livsstilsforløb	495	69	353	257

Sundhedscentrene er tovholder på ca. 120 borgere i TeleCareNord projektet, og forventer også at være tovholder på det telemedicinske projekt vedr. hjertesvigs patienter.

Sundhedscentrene har et tæt samarbejde med Arbejdsmarkedsafdelingen/Sygedagpengeafdelingen, både i forhold til kræftrehabilitering, men også som deltager i det lovbestemte rehabiliteringsteam og i projekt vedr. empowerment- og mestringsprojektet.

I tæt samarbejde med hjemmeplejen, de private leverandører, plejecentrene, madservice og træningsafdelingen har vores diætister og kostfaglige medarbejdere fokus på ernæringstruede borgere samt borgere med fejlsynkningsproblematikker (dysfagi).

Sundhedscentrene varetager myndighedsfunktionen på inkontinensområdet for hjemmeboende borgere med vejledning, udredning i samarbejde med praktiserende læge og bevilling af produkter.

Sundhedscentrene har desuden borgerrettede forebyggelses tilbud i form af:

- Rygestopsamtaler/kurser
- Vægttabs samtaler / hold
- Alkohol samtaler
- Blodtryksmåling
- Sundhedsfremmesamtaler

Der tilbydes forebyggende/sundhedsfremmende holdtræning i såvel Skagen, Sæby og Frederikshavn i samarbejde med træningsområdet. Bl.a. med bækkenbundstræning på inkontinensområdet, som i 2015 er flyttet til sundhedscentre, samt med balancehold.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 15,5 mio. kr. I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til sundhedscentre reduceret med 80.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetstigning på 1 %.

Perspektiv

Forskningen viser at der er stor effekt af sundhedsfremme og forebyggelse.

Der er evidens for at udbygge og systematisere sundhedsfremmesamtale, undervisning, diætistvejledning, rygestopkurser og -samtaler samt træningstilbuddene til specielt kronikergrupperne.

De telemedicinske tilbud til borgerne skal fremmes, og ud over TeleCare Nord projektet, er et tilsvarende projekt på vej til hjertesvigtpatienter, som sandsynligvis skal styres fra sundhedscentre.

Forebyggende hjemmebesøg:

Kort præsentation

Kommunalbestyrelsen har pligt til at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til ældre, der er fyldt 75 år, og som bor i kommunen. Besøgene skal tilrettelægges efter behov og borgeren har ret til tilbud om mindst et årligt besøg jf. lovændring af 1. juli 2010. I forbindelse med satspuljeforliget fra d 7. april 2015 ligger der aftale om en revision af ordningen om de forebyggende hjemmebesøg.

Kommunalbestyrelsen kan vælge at undtage de borgere fra ordningen, som modtager både personlig og praktisk hjælp efter Servicelovens § 83.

Mål og målopfyldelse

- Alle borgere over 75 år, som ikke i forvejen modtager personlig hjælp, tilbydes hjemmebesøg af forebyggende medarbejder en gang årligt.
- At borgerne kan forblive selvhjulpne så længe som muligt.

Aktivitets og aktivitetstal

Der skal forventes en befolkningstilvækst af +75 årige på knap 25 % fra 2013 frem til 2020.

Alle borgere inviteres, når de fylder 75 år, til et fælles informationsmøde vedrørende tilbuddet om forebyggende hjemmebesøg.

Der tilbydes enke- og enkemandsbesøg.

Den forebyggende medarbejder har desuden fokus på inddragelse af frivilligområdet, i form af besøgsvenner, ældreidrætsaktiviteter osv. Den forebyggende medarbejder arbejder tæt sammen med aktivitetscentre og andre relevante kommunale tilbud.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2014 udgør 3,3 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til forebyggende hjemmebesøg reduceret med 20.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetstigning på 1 %.

Perspektiv

I forbindelse med satspuljeforliget fra d 7. april 2015 ligger der aftale om en revision af ordningen om de forebyggende hjemmebesøg.

- Forebyggende hjemmebesøg til særlige risikogrupper i alderen 65-74 år
- "Tryghedsbesøg" til alle 75 årige
- Forhøjelse af aldersgrænsen for obligatoriske årlige tilbud fra 75 til 80 år
- Forebyggende hjemmebesøg skal indgå i kommunens kvalitetsstandard
- Fleksibel tilrettelæggelse af tilbuddet

Danske og internationale undersøgelser har påvist en gavnlig effekt af forebyggende hjemmebesøg til ældre, som viser sig i reduceret dødelighed, færre indlæggelser og udskydelse af tab af funktionsevne, hvorfor det også er nyttigt at målrette besøgene mod ældre med høj funktionsevne.

Diverse projekter - sundhedsfremme

Kort præsentation

I relation til sundhedsfremme er der følgende projekter/-puljer:

Frivilligt socialt arbejde, Servicelovens § 18

Funktionen omfatter støtte til frivilligt socialt arbejde jf. Servicelovens § 18. De midler som Sundhedsudvalget har til rådighed på kontoen "støtte til frivilligt socialt arbejde" er afsat i medfør af bloktilskud. Midlerne uddeles med udgangspunkt i det sæt retningslinjer / kriterier som er udarbejdet i samarbejde med repræsentanter fra det frivillige sociale arbejde.

Senior- og handicapdræt samt særlige tilskud efter SEL § 79

Af Servicelovens § 79 fremgår det, at Kommunalbestyrelsen kan iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Målgruppen for støtte efter § 79 i Frederikshavn Kommune er:

- Lokalt forankrede senioridrætsklubber
- Lokalt forankrede handicapdrætsklubber
- Særlige tilskud

Budgetmidlerne er placeret på Socialudvalgets område, hvortil der henvises.

Øvrige puljer

Udvalget har afsat budget midler til særligt udvalgte sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter. De afsatte midler dækker puljerne:

- Telecare Nord projekt (projekt 1 og projekt 2)
- Frivillig Center
- Aktivitetspuljen
- Kroniker
- Praksiskonsulent
- TUBA

Mål og målopfyldelse

Aktivitetspulje til projekter

At fremme sundhed samt sikre forebyggelse til alle voksne borgere

Frivilligt socialt arbejde efter Servicelovens § 18 og Senior- og handicapdræt samt særlige tilskud efter Servicelovens § 79

Frederikshavn Kommune vil styrke den frivillige indsats, da det frivillige sociale arbejde betragtes som vigtige netværksskabende rammer for borgernes trivsel.

Det skal ske i et konstruktivt samarbejde mellem offentligt ansatte og med de frivillige organisationer, foreninger, institutioner og enkelt personer.

Det er kommunens mål at inddrage disse i at tage et medansvar i løsningen af de frivillige sociale opgaver, som gennem forebyggelse skal bidrage til at mindske social ulighed ud fra et værdsættende menneskesyn.

Målene kan nås i et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde. De frivillige, de frivillige organisationer og patientforeninger skal inddrages i samarbejdet.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 3,6 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Diverse projekter - sundhedsfremme reduceret med 63.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetssøgning på 1 %.

Herudover er budgettet tilført 640.000 kr. til Telecare Nord projekt 1 og 2 samt 350.000 til Frivilligcenter.

Den kommunale sygepleje:

Kort præsentation

Den kommunale sygepleje i Frederikshavn Kommune retter sig mod alle personer med behov for sygepleje uanset alder. Sygeplejen kan ydes til alle borgere døgnet rundt og udføres i en sygeplejeklinik eller i eget hjem.

Den kommunale sygepleje er gratis. Der skal dog betales for medicin, cremer og lignende, der skal anvendes i behandlingen. Sygeplejersken kan vejlede herom.

Der kan ydes sygepleje til:

- Vejledning og rådgivning om sundhed og helbredsforhold
- Vejledning og rådgivning ved kroniske sygdomme f.eks. diabetes
- Pleje af alvorligt syge og døende
- Behandling af sår
- Administration af medicin samt smertebehandling

Udgiften til sygepleje er under pres grundet den øgede kompleksitet i opgavevaretagelsen, opgaveglidningen fra Regionen og hjemtagelsen af flere komplekse borgere på fx handicap- og psykiatriområdet.

Mål og målopfyldelse

- At levere sygeplejeydelser til alle kommunens borgere – både i eget hjem og sygeplejeklinikker
- At opfylde sundhedsaftalerne if.t. forpligtigelse om at have en "akutfunktion", så sygeplejen efter ønske fra læge eller vagtlæge kan tilse en borger i eget hjem.
- At stå for en del intern kompetenceudvikling af personalet i plejegrupperne, samt oplæring til plejepersonale der varetager delegerede sygeplejeopgaver (hovedsageligt social- og sundhedsassistenter).

Aktivitets og aktivitetstal

I sygeplejen arbejdes der efter principperne om, at de der kan selv, skal selv. Det betyder derfor, at ydelser i kategorien grundlæggende sygepleje i stigende grad overgår til borgeren selv eller en pårørende. Med oprettelse og det øgede fokus på anvendelse af sygeplejeklinikkerne, er brugen af sygeplejeklinikker steget væsentligt. I juni 2015 var det således 11,4 % af de visiterede sygeplejeydelser der blev leveret i sygeplejeklinikkerne.

Ressourceforbrug

Budgetrammen i 2016 udgør 38,0 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til den kommunale sygepleje reduceret med 385.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetstigning på 1 %, effekt.

Perspektiv

Indlæggelsestiderne på sygehus bliver stadig kortere, og flere behandlinger overgår til sammedags-kirurgi eller ambulant behandling. Parallelt med denne udvikling, bliver der flere behandlingskrævende ældre og flere mennesker med kronisk sygdom. Disse ændringer fordrer et veludbygget nært sundhedsvæsen, der har kompetencer til at løfte krævende og mere komplekse sygepleje opgaver, f.eks. i relation til de ældre medicinske patienter, og til at sikre tidlig opsporing. Rehabilitering og understøttelse af borgerens egen mestringsevne er andre vigtige opgaver. Kommunerne arbejder derfor med udvikling af sygeplejefaglige kompetencer i sygeplejen og hos social- og sundhedsassistenterne.

Indsatserne har til formål dels at forebygge unødvendige indlæggelser og genindlæggelser og dels hurtigt at hjemtage borgere fra sygehus, når der ikke (længere) er behov for sygehusindlæggelse.

Frederikshavn Kommune forsøger at leve op til disse krav, og har på nuværende tidspunkt kun få færdigbehandlede borgere, der optager en sygehusseng uhensigtsmæssigt. Når flowet er hurtigere på sygehusene, så stiger kravene, både til mængden af ressourcer og kompetencer til den kommunale sygepleje og plejepersonalet betragteligt. Der følger nye opgaver med borgeren hjem som både berører sygeplejen, hjemmeplejen og plejeboligerne.

I sygeplejen arbejdes der intens efter principperne om, at de der kan selv, skal selv. Det betyder derfor, at ydelser i kategorien grundlæggende sygepleje i stigende grad overgår til borgeren selv eller en pårørende. Sygeplejen er derfor i en fase, hvor grundlæggende sygeplejeopgaver gradvis bliver færre, og nye komplekse opgaver kommer til. Opgavearten har ændret sig markant de seneste år – fra kendte, grundlæggende sygeplejeopgaver til nye, komplekse opgaver, hvor sygehusene sender patienter hjem til viderebehandling, til korte forløb og ofte med uforudsete problematikker.

Jf. Sundhedsaftalerne kan lægen/vagtlæge bestille et "akut besøg" af den kommunale sygepleje hos borgere inden for 1 time. En ydelse som i stigende grad bliver brugt, og stiller store krav til sygeplejerskens faglige kompetencer, men også stiller krav til nye sygeplejeartikler i akuttasken f.eks. iltmåler, katetre og urinstix. Et område der uden tvivl vil vokse i de kommende år og belaste kommunens budget, hvor det tidligere var sygehuset eller den praktiserende læge der lagde disse remedier til.

En stor opgave, som fremadrettet bør blive mindre, er medicin håndtering. I dag er 1220 borgere visiteret til medicinadministration. Af dem er kun 169 på dosisdispensering, og der håbes på at antallet siger i fremtiden.

Centerchefens område:

Kort præsentation

Pulje til centrale fællesudgifter vedr. Center for Sundhed og Pleje.
Budgetmidler på dette område er afsat til centerchefens virke.

Ressourceforbrug

Budgetrammen for Centerchefens område i 2016 udgør 0,1 mio. kr.

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Centerchefens område er reduceret med 16.000 kr. Reduktionen sker som følge af den vedtagne produktivitetsstigning på 1 %.

Center for Familie

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Sundhedsplejen	10.542	10.543	10.544	10.544
Tandplejen	17.641	17.640	17.639	17.639
Center for Familie i alt.	28.183	28.183	28.183	28.183

Kort præsentation

Center for Familie varetager det forebyggende og behandlende kommunale tandplejetilbud samt sundhedsfaglige opgaver i sundhedstjenesten målrettet mod spædbørn, småbørn, skolebørn, konsulentfunktion i dagpleje, institutioner mv.

Ressourceforbrug

Den samlede budgetramme for 2016 udgør 28,2 mio. kr.

Sundhedstjenesten:

I forbindelse med budgetlægningen er der tilført 0,1 mio. kr. til screening for efterfødselsreaktioner - mænd. Endvidere er der ved budgetforliget for 2016 afsat 2,0 mio. kr. til et investeringsprojekt til en ekstraordinær indsats i forhold til den tidlige indsats i sundhedsplejen.

Tandplejen:

I forbindelse med realisering af de indregnede besparelser er budgettet til Tandplejen reduceret med 0,2 mio. kr. Reduktionen sker ved øget produktivitet.

DIREKTØRENS OMRÅDE, Centrale konti mv.:

Netto (kr. x 1.000)	Budget- 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Centrale konti	101	101	359	359
Sundhedsaftalen, merudgifter	3.158	2.085	899	1.591
Omprioriteringsbidrag		-631	-1.265	-1.921
Ældrepuljen	3.000	3.000	3.000	3.000
Direktørens område i alt	6.259	4.555	2.993	3.029

Kort præsentation

Funktionen omfatter området centrale konti der ikke umiddelbart kan placeres indenfor de enkelte afdelinger.

Ressourceforbrug

Direktørens nettobevilling udgør pt. 6,3 mio. kr. der fordeler sig således:

1	Centrale konti	0,1 mio. kr.
2	Afsat til merudgifter ift. sundhedsaftalen	3,2 mio. kr.
3	Ældrepuljen	3,0 mio. kr.

Ad. 2:

Sundhedsudvalget har afsat en pulje på 3,2 mio. kr. til imødegåelse af merudgifter ift. sundhedsaftalen.

SKU har besluttet at prioritere flg. projekter i forbindelse med Sundhedsaftalen 2015-18:

KRAM tilbud til psykisk syge
 Data om børn og unges sundhed
 Revidere aftale for sindslidende med samtidigt misbrug
 Ledelsesinformation
 Ledsagelse under indlæggelse
 Opgaveoverdragelse IT Handleplan for borger/brugerinddragelse
 Revidering af rammeaftale for kronikerområdet
 Triple Aim

Herudover er der en lang række områder, hvor udgifterne i allerede eksisterende indsatser vil stige, idet der vil være afledte udgifter grundet bl.a.:

Lang afstand til akutsygehus-funktion, færre sengepladser og kortere indlæggelsestider, aktivitetsstigning i forhold til sundhedslovsydelse: Pres på sygeplejen, hjemmeplejen, plejecentrene, træningsområdet og sundhedscentre opgaveudvikling og opgaveflytning /glidning

For at sikre at udgiftsniveauet fremadrettet kan budgetstyres, udarbejdes forslag til udviklingstiltag, hvor intentionen er at implementere en offensiv styring, hvor indsatser med effektvidens, skal medvirke til budgetsikkerheden.

Ad. 3:

Ældrepuljen er i forbindelse med økonomiaftalen for 2016 tildelt efter de alm. DUT-regler, dette har betydet, at Frederikshavn Kommune modtager 10,9 mio. kr. mod tidligere 14,0 mio. kr. Sundhedsudvalget har ved budgetforliget fået tildelt 3,0 mio. kr. af disse midler. Sundhedsudvalget vil ultimo 2015 beslutte hvorledes midlerne skal anvendes.

Perspektiv

I overslagårene (budget 2017 og frem) er der et stigende reduktionskrav, som kan henføres til Økonomiudvalgets beslutning om en fremadrettet årlig produktivitetsstigning på 1 %.

I 2017 henstår 0,9 mio. kr., stigende til 2,0 mio. kr. i 2018 og 3,1 mio. kr. i 2019.

Disse reduktioner vil indgå i det kommende arbejde omkring budget 2017, og i øvrigt med afsæt i den overordnede vision og strategi.

Hertil kommer at der er varslet et årligt kommunalt bidrag til en statslig omprioriteringspulje, der er således ved budgetforliget indregnet en reduktion af Sundhedsudvalgets budgetramme på 0,6 mio. kr. i 2017 stigende til 1,3 mio. kr. i 2018 og 1,9 mio. kr. i 2019. Disse reduktioner vil ligeledes indgå i det kommende arbejde omkring budget 2017, og i øvrigt med afsæt i den overordnede vision og strategi.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGET

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Dagtilbud	173.032	169.876	169.517	169.520
Skole	418.563	410.429	403.868	403.867
Fritids og aftenklubber	17.579	17.578	17.577	17.577
Center for Familie	123.184	122.143	121.208	121.208
Center for Unge	134.115	132.887	132.220	132.220
Direktørens område	-3.741	-15.083	-26.917	-45.077
I alt for Børne- & Ungdomsudvalget	862.732	837.830	817.473	799.315

Kort præsentation

Børne- og Ungdomsudvalget er organiseret i tre forskellige Centre: Center for Børn og Skole, Center for Familie samt Center for Unge. Desuden dækker udvalget fritids- og aftenklubber som ligger i Center for Kultur og Fritid.

Børne- og Ungdomsudvalgets budgetområde dækker en bred vifte af opgaver herunder dagpleje, vuggestuer, børnehaver, specialgrupper, fritidsklubber, folkeskole, specialundervisning, skolefritidsordninger, dag- og døgntilbud til børn og unge, familiebehandling samt ungeindsats.

Børne- og Ungdomsudvalget samlede budgetramme i 2016 er 862,7 mio. kr.

Børne- og Ungdomsudvalget har på sit møde den 4. juni 2015 behandlet det administrativt udarbejdede budgetforslag for 2016-2019, som indeholdt idéforslag til indfrielse af det samlede reduktionskrav på 8,9 mio. kr. til budget 2016.

Børne- og Kulturdirektøren bemyndiges til at udføre de nødvendige tiltag, der skal sikre udmøntning af lønpuljer på 0,5% på Børne- og Ungdomsudvalgets budgetområde i 2016. Direktøren pålægges endvidere at implementere digitaliseringspulje på Børne- og Ungdomsudvalgets budgetområde i 2016.

I forbindelse med budget 2016 ønsker Børne- og Ungdomsudvalget en sammentænkning af attraktive dag-, fritids- og klubtilbud og herved at finde en reduktion på 4,0 mio. kr.

Udvalget ønsker at gå nye veje og tænke alternative muligheder ind i dag-, fritids- og klubtilbud, samt at der på mindst et af hvert af de 4 dagtilbuds- og skoledistrikter skabes mulighed for at tilbyde børn i 0.-3. klasse et pasningstilbud samt børn i 0-6 års alderen et dagtilbud.

Udvalget ønsker endvidere at der hen imod budget 2017 arbejdes med en helhedsorienteret indsats i forhold til børn, unge og deres familier (samt måske andre grupper), således at arbejdet tilrettelægges med udgangspunkt i barnet/ den unge/familien på tværs af forskellige fagudvalg. Tilrettelæggelsen skal ske som et projektførløb, hvor der indhentes erfaring til efterfølgende projekter.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog på sit møde den 4. juni 2015 nedenstående reduktioner til budget 2016.

Netto (kr. x 1.000)

	Sammentænkning af attraktive dag-, fritids- og klubtilbud	4.000
	Stillingsvurdering / vakancer	2.000
BUU 02/2016	Reduktion i budgetramme til søskende tilbud på SFO	250
BUU 03/2016	Reduktion i budgetrammen til bidrag til efter- og privatskoler	500
BUU 12/2016	Bardommens Gade	200
BUU 14/2016	Ud af lejemål (flytte OBS-gruppe og familiestue)	60

BUU 15/2016	Specialbørnehavepladser samles i ét tilbud	600
BUU 16/2016	(MAX 1 uges) Ferielukning i dagtilbud (0-6 år)	200
BUU 21/2016	Særlige dagtilbud §32 PPA – rammebesparelse	600
BUU 31/2016	Rammebesparelse i Center for Unge	700
	I alt beslutningsforslag jf. BUU 4. juni 2015	9.110

Budgetforlig for året 2016 og overslagsårene 2017, 2018 og 2019

Ifølge budgetforlig blev der afsat en pulje på 1 mio. kr. under anlæg for året 2016 til ekstraordinær indsats på børne- og ungeområdet, således at der kan ydes en ekstraordinær indsats i forhold til medarbejderne indenfor "Bæredygtigt Børneområde".

På driftssiden er der i overslagsårene modregnet omprioriteringsbidrag på -4,1 mio. kr. i 2017, -8,2 mio. kr. i 2018 og -12,1 mio. kr. i 2019.

Center for Børn og Skole

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Fællesudgifter	11.139	7.653	7.292	7.295
Dagplejen	38.585	38.904	38.904	38.904
Daginstitutioner	123.308	123.319	123.321	123.321
I alt dagtilbud	173.032	169.876	169.517	169.520

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Fællesudgifter - normalundervisning	11.842	3.195	-3.398	-3.400
Fællesudgifter – SFO	14.201	14.539	14.862	14.862
Fællesudgifter – specialundervisning	6.471	6.471	6.471	6.471
Folkeskole - normalundervisning	286.781	286.781	286.781	286.781
Folkeskole – SFO	3.313	3.313	3.313	3.313
Folkeskole - specialundervisning	38.814	38.814	38.814	38.814
Heldagsskolen / heldagsklasser	14.603	14.603	14.603	14.603
Bidrag til private skoler	29.552	29.727	29.436	29.437
Bidrag til efterskoler	8.036	8.036	8.036	8.036
Sygehusundervisning	271	271	271	271
Pædagogiske læringscentre (skolebibliotek)	780	780	780	780
Konsulenttjeneste	2.067	2.067	2.067	2.067
Ressourceteam 6 – 16 årige	1.220	1.220	1.220	1.220
Sprogstimulering	612	612	612	612
I alt Center for Skole	418.563	410.429	403.868	403.867

Kort præsentation

Center for Børn og Skole har ansvaret for Frederikshavns Kommunes dagpleje, vuggestuer, børnehaver, aldersintegrerede daginstitutioner, folkeskoler og skolefritidsordninger. Centeret har ligeledes opgaven med kommunes modtageklasser, specialklasser og -grupper samt heldagsskolen, som modtager elever fra hele kommunen.

Dagtilbud

Frederikshavn Kommune kan tilbyde dagtilbud til alle børn mellem 26 uger og frem til skolealderen.

Skoleområdet

Frederikshavn Kommune tilbyder undervisning fra 0. – 9. klasse på en af kommunens folkeskoler. Der er fire skoler i Frederikshavn Kommune. Hver skole består af flere afdelinger.

Dagtilbud 0-6 år:

Dagtilbuddene er dagpleje, vuggestue, børnehave, og aldersintegrerede daginstitution. Derudover administrerer Center for Børn og Skole den kommunale pladsanvisning, tilskud til private pasningsordninger samt privatinstitutioner.

De pædagogiske dagtilbud for børn mellem 0-6 år skal bidrage til forebyggelse af negativ social arv samt yde en forbyggende og støttende indsats over for børn med behov for særlig opmærksomhed. Tilbuddene skal medvirke til at skabe sammenhæng og kontinuitet og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende og alderssvarende udfordrende for børnene.

Dagtilbuddene har til formål, at fremme børnenes udvikling, trivsel, selvstændighed og læring. Tilbuddene skal sikre dem en god og tryk opvækst, samt hjælpe børnene med, at begå sig socialt.

De kommunale dagtilbud til børn mellem 0-6 år er delt i 4 distrikter, svarende til opdelingen i resten af Center for Børn og Skole:

Dagtilbudsdistrikt Nord med 10 børnehuse og 39 dagplejere i Skagen, Aalbæk, Jerup, Strandby og Elling. Distriktet har desuden tilbud om familiestue.

Dagtilbudsdistrikt Øst med 10 børnehuse og 40 dagplejere i Frederikshavn. Distriktet har desuden tilknyttet specialgruppe til børn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, en observationsgruppe til børn med særlige støttebehov samt et tilbud om familiestue.

Dagtilbudsdistrikt Vest med 5 børnehuse og 21 dagplejere i Frederikshavn, Gærum og Ravnshøj. Distriktet driver desuden familiestue og har støtteressourceteamet for hele kommunen tilknyttet.

Dagtilbudsdistrikt Syd med 6 børnehuse og 36 dagplejere i Sæby Dybvad, Hørby og Voerså. Distriktet har desuden tilbud om familiestue.

Selveje og puljeinstitution

Der ud over findes 3 selvejende daginstitutioner og en puljeinstitution, som også tilbyder dagtilbudspladser i enten vuggestue eller børnehave. Det er Bødkegården, Østervrå, Idrætsbørnehaven i Sæby, Den lille børnehave i Frederikshavn og Thorshøj Børnehus i Thorshøj. Bødkegården har desuden specialgruppe til børn med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Pladserne indgår i det kommunale serviceniveau ligesom de kommunale dagtilbud.

Private pasningsmuligheder:

I dagtilbudsområdet findes desuden mulighed for at oprette private pasningsordninger med kommunalt tilskud. Det kan være "Tilskud til privat pasning" i dagplejelignende rammer eller privatinstitution.

De private tilbud drives eller får tilskud til driften efter Dagtilbudsloven.

Pasningsgaranti

Der er pladsgaranti i et dagtilbud i Frederikshavn Kommune fra barnets 26. uge og indtil skolestart. Børn mellem 0 - 2 år og 10 måneder tilbydes plads i dagpleje, vuggestue eller aldersintegreret daginstitution. Børn mellem 2 år og 11 måneder - 6 år (skolestart) tilbydes plads i børnehave eller aldersintegreret daginstitution. Pladser anvises med udgangspunkt i barnets bopæl, og så vidt muligt i nærområdet.

Pasningsgarantien er i Frederikshavn Kommune defineret således, at forældre, der er bosiddende i byområderne Skagen, Frederikshavn og Sæby er sikret en plads inden for bygrænsen. I alle øvrige lokalområder garanteres børnene en plads inden for det lokale skoledistrikt - eller i et af naboskoledistrikterne.

Åbningstider i dagtilbud

Dagpleje og børnehuse tilbyder pasning alle hverdage, året rundt på nær juleaftensdag og grundlovsdag efter kl. 12. I perioder med lavt børnefremmøde kan institutionerne have aftaler om at samle børnene fra flere huse

og kun holde åbent i et enkelt hus. De generelle åbningstider i dagpleje og børnehuse har udgangspunkt i 48 timer/uge indenfor tidsrummet kl. 6.45-16.30, fredage kl. 6.45-15.45. Børnehuse tilbyder kun fuldtidspladser. Et børnehus eller en dagplejer kan åbne fra kl. 6.00, hvis forældre på grund af deres arbejde har behov for pasning inden kl. 6.45. Derudover har mindst et hus i hvert distrikt åbent til kl. 17:00. Distrikterne skal som minimum holde ét hus længe åbent, hvis forældre af arbejdsbetingede årsager har behov for det.

Pladsantal i pædagogiske dag- og fritidstilbud:

Budgettet for 2016 er udregnet med udgangspunkt i en budgetforudsætning om pladser, der er fordelt således:

485 dagplejepladser
273 vuggestuepladser
1.618 børnehavepladser

Ressourcetildeling til dagtilbud

Dagtilbud i Frederikshavn Kommune tilføres ressourcer efter en indekseringsmodel.

Indekseringsmodellen er i sin grundform en taxameterstyringsmodel, hvor der tildeles det enkelte dagtilbud et fast beløb pr. barn inkl. forældrebetaling, som er ens for hele kommunen. Helt konkret er taksten pr. barn i budget 2016 følgende:

Børnehave: 48.080 kr.
Vuggestue: 96.160 kr. (dobbelt op af en børnehaveplads)

I indekseringstaksten er indregnet udgifter til:

Børnerelaterede udgifter (uddannelse, tjenestekørsel og diverse udgifter)
Lønudgifter (for daglig pædagogiske ledere, pædagoger, pædagogmedhjælpere, studerende, køkkenpersonale/økonoma i vuggestuer samt vikarudgifter)

Der er ikke indregnet følgende udgifter i indekseringstaksten:

Udgifter til rengøring/rengøringsselskab og vikarudgifter
Bygningsvedligeholdelse/viceværtsbeløb
Lønudgifter til dagtilbudsledere

Følgende udgifter fordeles individuelt til daginstitutionerne efter faktiske udgifter:

Husleje, jævnfør huslejekontrakt
Forbrugsafgifter
Forsikringer
Bygningsvedligeholdelse/viceværtsbeløb
Rengøring

Budgetter til rengøring, bygningsvedligeholdelse, husleje, forsikringer og forbrugsafgifter tildeles og reguleres af Ejendomscentret i Frederikshavn Kommune.

Et eksempel på tildeling efter indeksering:

Den Lille Børnehave, en selvejende daginstitution med en normering på 57 børnehavebørn.
Indekseringstildelingen vil være inklusiv forældrebetaling:

57 * 48.080 kr.	2.740.560 kr.
Ejendom m.v.	428.446 kr.
I alt	3.169.006 kr.

Der afregnes efter det faktiske gennemsnitlige børnetal. Denne regulering foretages i november måned.

Skoler og SFO

På alle skoler er der tilknyttet en SFO I, som er et tilbud til skolebørn fra børnehaveklasse til 3. klasse. På skoleafdelingerne i landsbyerne findes både en SFO 1 og en SFO II, som er et tilbud til skolebørn fra 4. klasse til 6. klasse.

Børnene har mulighed for at benytte tilbuddet i timerne umiddelbart før og efter skoletid samt på skolefridage.

Centeret varetager også det overordnede pædagogiske udviklingsarbejde på skolerne.

Skoleområdet

I Frederikshavn Kommune er folkeskole- og SFO området samorganiseret i Center for Børn og Skole. Centret for skole har i 2016 et samlet budget på 418,6 mio. kr.

Folkeskoleområdet

Central lovgivning på området

Folkeskoleområdet reguleres i al overvejende grad af Folkeskoleloven og de dertil knyttede bekendtgørelser og vejledninger.

Nationale- og lokale mål

Der arbejdes ud fra følgende nationale målsætninger:

- Folkeskolen skal udfordre alle elever, så alle bliver så dygtige de kan
- Folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater
- Tilliden og trivslen skal styrkes blandt andet gennem respekt for professionel viden og praksis

Samt nedenstående mål i Frederikshavn Kommunes Skolepolitik:

- Hoved og hænder – fagligheden skal højnes, eleverne skal være dygtigere, og vi skal vise, at der er flere veje at gå
- Hjertet med – alle elever skal trives i et fællesskab
- Form og fornyelse – skolerne nytænker og varierer skoledagen
- Viden og samarbejde – vi løfter skolens opgaver i samarbejde og på baggrund af viden
- Fordi verden venter – vi klæder vores elever på til fremtiden

Og målene i Bæredygtigt børneområde:

- Skabe et fælles børne- og familiesyn på tværs af Bæredygtigt Børneområde
- Investere i tidlige og forebyggende indsatser på 0-6 års området, for at fremme en positiv livsbane for alle børn og unge
- Skabe sammenhængende børnemiljøer fra 0-16 år, hvor både børn og familier oplever helhed i indsatsen
- Skabe en fleksibel og tværfaglig organisation, der har en faglig og personalemæssig sammenhængskraft på tværs

Særlige indsatser på skoleområdet

På skoleområdet arbejdes med forskellige indsatsområder og projekter. Eksempelvis kan nævnes:

- Bæredygtigt børneområde. Et helhedssyn på familier og børn og nye samarbejdsformer med dagtilbud og familieafdelingen.
- Fortsat implementering af den ny folkeskolelov – med fokus på de forskellige elementer som eksempelvis bevægelse, understøttende undervisning, den åbne skole mv.
- Udmøntning af digitaliseringsstrategi for skolevæsnet i Frederikshavn Kommune herunder valg af ny digital læringsplatform
- Det videre arbejde med fortsat implementering af mål og værdier for inklusion samt udvikle visitationsmodellen, fælles sprog og samarbejdet på tværs, herunder at indfri målet om at 95 % af alle elever skal være inkluderet i normalskolen i 2015, og 97 % skal være inkluderet i 2020
- Målstyret undervisning og aktionslæring – fortsat opfølgning på kompetenceudviklingsprojekt igangsat i skoleåret 14/15

- Fokus på at få udarbejdet en uddannelsesstrategi, der kan understøtte den lokalpolitiske målsætning om at 45 procent af en ungdomsårgang vælger erhvervsuddannelser.

Skifte i fokus

Skolevæsnet i Frederikshavn Kommune arbejder til stadighed med at skifte perspektiv både på og omkring skolerne i forhold til:

- Fra traditionel undervisning til flere fagligheder ind i skolen
- Fra fokus på antal timer til fokus på fag
- Fra fokus på undervisning til fokus på læring
- Fra brede fælles mål til konkrete læringsmål
- Fra forhandling og aftaler til dialog og ledelse

Økonomi

Centrale fællesudgifter på normalundervisningsområdet

Blandt de centrale fællesudgifter og indtægter på normalområdet kan fremhæves følgende:

- Efter- og videreuddannelse af lærere, børnehaveklasseledere og ledere, herunder bl.a. kompetenceudvikling af personale i forhold til øget inklusion
- Central vikarkonto til afdækning i forbindelse med længerevarende sygdom, omsorgsdage, erstatningsferie, graviditetsgener og lignende
- Betaling *til* andre kommuner for elever, som enten har valgt en skole uden for kommunen jf. det frie skolevalg, eller er i pleje eller anbragt uden for kommunen
- Betaling *fra* andre kommuner for elever, som har valgt en skole i Frederikshavn Kommune eller er i pleje eller anbragt
- Digitalisering af skoleområdet
- Leasing af IT indkøb
- Lønudgift til fælles tillidsrepræsentant
- Demografireguleringen.
- Udvalgets dispositionskonto
- Sektornet en IT-service for skolerne

Centrale fællesudgifter på SFO

Blandt de centrale fællesudgifter og indtægter på SFO kan fremhæves følgende:

- Tilskud til forældrebetaling
- Betaling *til* andre kommuner for elever, som enten har valgt en skole / SFO uden for kommunen jf. det frie skolevalg eller er i pleje uden for kommunen
- Betaling *fra* andre kommuner for elever, som har valgt en skole / SFO i Frederikshavn Kommune eller er i pleje eller anbragt
- Lønudgift til fælles tillidsrepræsentant
- Udvidet åbningstid

Centrale fællesudgifter på specialundervisningsområdet

Blandt de centrale fællesudgifter og indtægter på specialundervisningsområdet kan fremhæves følgende:

- Betaling *til* andre kommuner for elever, som enten har valgt en skole / specialklasse uden for kommunen jf. det frie skolevalg eller er i pleje uden for kommunen
- Betaling *fra* andre kommuner for elever, som har valgt en skole / specialklasse i Frederikshavn Kommune eller er i pleje eller anbragt

Folkeskole – normalundervisning

I Frederikshavn Kommune tildeles ressourcerne til normalundervisningen efter følgende model:

- 0. – 3. klasse 103 time pr. elev
- 4. – 6. klasse 136 time pr. elev
- 7. – 9. klasse 138 time pr. elev

Skolernes klassetrin, elev- og klassetal for normalområdet, skoleåret 2015/2016
 Tabellen nedenfor viser Frederikshavn Kommunes folkeskoler. 0.-9. klassetrin er obligatoriske klassetrin, mens 10. klassetrin er et frivilligt tilbud.

Folkeskoler i Frederikshavn Kommune, pr. april 2015			
Klassetrin, antal elever og antal klasser på normalområdet			
Skolens navn	Klassetrin	Antal elever	Antal klasser
Skoledistrikt Nord	0.-9. kl.	1.143	54
Skoledistrikt Syd	0.-9. kl.	1.670	79
Skoledistrikt Vest	0.-9. kl.	1.045	46
Skoledistrikt Øst	0.-9. kl.	1.614	68
I alt		5.472	247

Til ovennævnte oversigt skal tilføjes at:

- der er 105 elever i modtagerklasser fordelt på to skoler
- 10. klasse tilbydes i Frederikshavn Kommunes 10. klassecenter,

Budgetforudsætninger

Budget 2016 er udarbejdet ud fra følgende nøgletal:

- 247 klasser med 5.472 elever
- 12 modtagerklasser med 105 elever
- 323 elever i specialklasser
- 186 elever til 10. klassecenter

Inkluderende specialundervisning

Inklusion og anerkendelse er bærende pædagogiske værdier for skolevæsenet i Frederikshavn Kommune.

De enkelte skoler har alle forskellige indsatser, som understøtter og udvikler den konkrete skoles inkluderende almenundervisning - og dermed bidrager til at styrke den inkluderende kultur i skolevæsenet generelt. Fokus er bl.a. på anerkendelse, klasseledelse, undervisningsdifferentiering og individuelle og særligt tilrettelagte forløb. Målet er at fastholde eleverne i normalmiljøet og på distriktsskolen.

Hvis en elev har behov for støtte, der overstiger 12 lektioner pr. uge, vil det fremover defineres som specialundervisning. Støtte i under 12 lektioner defineres som almindelig undervisning.

Den inkluderende specialundervisning – eller den specialpædagogiske bistand - tilbydes som en del af de almindelige undervisningsmæssige og pædagogiske forpligtelser og opgaver på alle skoler. Den inkluderende specialundervisning sker ofte med afsæt i de enkelte skolers kompetencecentre, som enten støtter eleverne i klassen eller afvikler kursuslignende aktiviteter m.m. på små hold på skolen.

De enkelte skoler har adgang til forskellige kompetencepersoner lokalt og centralt. Lokalt er der f.eks. uddannet en række AKT-lærere og som noget nyt har alle skoler en inklusionslærer. Centralt har skolerne adgang til at søge råd, støtte og vejledning om konkrete elevers behov, undervisningssituationer m.m. hos f.eks. PPA.

Der er i budget 2016 budgetteret med følgende specialklasser:

Målgruppe	Tilbuddets placering(er)	I alt
Elever med generelle indlæringsvanskeligheder	Nordstjerne skoleafdeling	39
	Skagen skoleafdeling	12
	Sæbygaard skoleafdeling	19
Elever med AKT- vanskeligheder (Adfærd, Kontakt og Trivsel)	Heldagsskolen	44
	Skagen skoleafdeling	6
	Sæbygaard skoleafdeling	23
Elever med autisme	Nordstjerne skoleafdeling	13
Elever med svære generelle indlæringsvanskeligheder	Frydenstrand skoleafdeling	39
	Skagen skoleafdeling	9
Elever i strukturklasser (ADHD)	Frydenstrand skoleafdeling	75
Elever i kontaktklasser (autisme)	Nordstjerne skoleafdeling	44
I alt		323

Specialklasser har en vippenormering i elevtallet på +/- 15%, inden der sker en regulering af budgetrammen.

Modtagerklasser

Modtagerklasser for tosprogede elever foregår på Skagen skoleafdeling og Skolen i Vest. Modtagerklasserne er et midlertidigt skoletilbud til nyankomne børn og unge i den skolesøgende alder, som har behov for en sproglig, faglig eller anden indslusning til det danske skolesystem. I skoleår 2015/2016 er der oprettet 12 hold med i alt 105 elever. Dette er tre klasse mere end i forhold til foregående skoleår. Området har fået en øget ramme på 1,1 mio. kr.

Folkeskole - SFO

Budgetforudsætninger

Budget 2016 er udarbejdet ud fra følgende nøgletal:

- SFO I med 1.679 børn hvoraf 769 har et heldagsmodul
- SFO II med 41 børn hvoraf 22 har et heldagsmodul
- Special SFO med 48 børn heraf 12 børn fra generel indlæringsvanskeligheder

SFO er en fritidsordning for børn i skolealderen. Adgangen til at oprette SFO findes i Folkeskoleloven, og det er frivilligt for kommunerne at oprette SFO.

Kommunerne er ikke forpligtet til at oprette SFO på alle skoler. Kommunens forsyningsforpligtelse på fritidsområdet tilsiger dog, at den enkelte kommune har pligt til at sikre det nødvendige antal fritidstilbud til børn i aldersgruppen, og at udbuddet af fritidstilbud skal ses i forhold til antallet af SFO-pladser (jf. vejledning om dagtilbud, fritidshjem og klubtilbud, 2008).

SFO-tilbuddet er opdelt i to aldersgrupper - SFO I er for elever i 0.-3. klasser og SFO II er for elever i 4.-6. klasser. Skoler med specialklasserækker kan have særlige SFO'er tilknyttet eller tildeles ekstra normering. Forældrebetalingen opkræves med 1.425 kr. for en fuldtidsplads i SFO I og med 1.240 kr. for en fuldtidsplads i SFO II. Udover SFO kan der også være adgang til andre fritidstilbud i de respektive skoledistrikter (fritidshjem og klub).

Special SFO til elever med særlige behov

Elever i specialklasser får tilbudt en plads i en special-SFO. Elever i almindelige klasser med behov for støtte i SFO har adgang til at søge ekstra støttetimer hertil. Der er special-SFO i tilknytning til specialklasser

på følgende skoler:

- Frydenstrand skoleafdeling
- Nordstjerne skoleafdeling
- Skagen Skoleafdeling
- Sæby Skoleafdeling

Bidrag til private skoler og efterskoler

Til elever som vælger at gå på efterskole, privatskoler og andre fri grundskoler skal kommunen refundere et beløb pr. barn til staten. Taksten fastsættes af staten. I 2015 er der budgetteret med følgende elevtal:

- Privatskoler og andre frie grundskoler - 810 skoleelever og 296 i SFO.
- Efterskoler – 236 elever
- Taksten for 2015 er indarbejdet tillagt stigning på 1 %.

Sygehusundervisning

Det påhviler kommunerne at tilbyde elever, som gennem længere tid er indlagt på sygehus undervisning, og derfor af hensyn til deres fysiske eller psykiske velfærd eller sundhed ikke kan undervises på skolen.

Formålet med sygehusundervisningen er at give eleverne de bedste betingelser for at kunne vende tilbage til undervisningen på det klassetrin, de tilhører. Det tilstræbes at indholdet af sygehusundervisningen er i overensstemmelse med de læseplaner, der gælder for undervisningen på elevens skole.

Udgifter til sygehusundervisningen påhviler kommunerne.

Ressourceforbrug

Center for Skoles samlede budget for 2016 udgør 418,6 mio. kr.

Skole bidrager med en besparelse på 11,9 mio. kr. til bæredygtigt børneområde, øget besparelse på mere tid til kerneydelse på 1,6 mio. kr., reduktion i rammen til efter- og privatskoler med 0,5 mio. kr. og til søskende tilbud i SFO med 0,2 mio. kr.

Center for Kultur og Fritid

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Fritids og aftenklubber	17.579	17.578	17.577	17.577
I alt Center for Kultur og Fritid	17.579	17.578	17.577	17.577

Kort præsentation

Center for Kultur og Fritid har ansvar for drift og udvikling af fritids-, ungdoms-, og aftenklubber for børn og unge i alderen 10 – 18 år. Området hører til Børne- og Ungdomsudvalgets budget og drives efter Dagtilbudslovens bestemmelser.

Klubtilbuddene er dag og aftenklubpladser for børn mellem 10 – 18 år og findes i kommunale og selvejende fritids- og ungdomsklubber.

Fritidsklubber har til formål at fremme børn og unges trivsel, udvikling og læring. Fritidsklubber bidrager til forebyggelse af negativ social arv, samt yder en forbyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for særlig opmærksomhed.

Fritids- og aftenklubberne skal give børn og unge en meningsfuld og udviklende fritid i professionelle og trygge rammer. Rammer som styrker såvel kreative, fysiske som sociale kompetencer i forpligtende fællesskaber med andre jævnaldrende. Fritidstilbuddene i Frederikshavn Kommune skal være en kulturbærer for børn og unge.

Fritids- og aftenklubberne har særligt fokus på børn og unge i udsatte positioner. Fritidsklubberne arbejder med indholdet i tilbuddene ud fra disse 5 pejlemærker:

- Børn og unge skal være robuste
- Børn og unge skal være livsduelige
- Vi skal arbejde forebyggende og være nysgerrige på børn og unges potentialer
- Vi skal bygge bro ind og ud af klubben
- Vi skal matche børn og unges liv i dag

Ungdomshuset Sct. Laurentius

Ungdomshuset Sct. Laurentius, Skagen, med pladser til dag- og aftenklub i Skagen og aftenklubpladser i Aalbæk. I 2016 driver ungdomshuset desuden "Projekt Skagen", et 3-årigt projekt med en målrettet pædagogisk indsats for unge mellem 10 – 16 år.

HotSpot

HotSpot Frederikshavn med fritids- og aftenklubpladser i Frederikshavn og aftenklubpladser i Stranby, Ravnshøj og Jerup.

HotSpot driver desuden Oasen, som har specialpladser til 10 – 18 årige børn og unge fra ADHD-klasserne. HotSpot er en selvejende fritids- og ungdomsklub, fusioneret i 2015 af 3 tidligere fritidsklubber i Frederikshavn.

Sæby Fritids- og Ungdomsklub

Sæby Fritids- og Ungdomsklub, med dag- og aftenklubpladser i Sæby, og aftenklubpladser i Hørby, Østervrå og Voerså. Fritidsklubben har desuden en gruppe unge med behov for særlig støtte i fritidstilbuddet. Fritidsklubben Solsikken i Frederikshavn hører ligeledes under Sæby Fritids- og Ungdomsklub. Solsikken er et fritidstilbud til børn og unge med en betydelig og varigt nedsat fysisk og psykisk funktionsevne.

Bødkergården

Bødkergården i Østervrå har en gruppe med eftermiddagspladser til børn fra 4. – 6. klasse.

Ressourceforbrug

Til budget 2015 blev der godkendt ny model for ressourcetildeling for fritidstilbuddene. Tildelingsmodellen understøtter i højere grad fritidstilbuddenes forebyggende og socialpædagogiske arbejde.

Tildelingsmodellen bygger på en socioøkonomisk opgørelse samt antallet af alle børn og unge i kommunen i aldersgruppen 4. kl. – 9. kl.

Pladstal og åbningstid indgår ikke mere som baggrund i tildelingen, derfor kan åbningstiderne variere fra sted til sted. Åbningstiderne bliver tilrettelagt ud fra lokale behov og ønsker.

Den socioøkonomiske beregning vægter 60 % i tildelingsmodellen og befolkningstallet i det pågældende område 40 %

Center for Familie

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Distrikterne Nord, Syd, Øst og Vest (Pædagogisk Psykologisk funktion)	21.666	21.666	21.666	21.666
Distrikterne Nord, Syd, Øst og Vest (Myndighedsfunktionen, (familieplejegruppen samt institutionerne)	101.518	100.477	99.542	99.542
I alt Center for Familie	123.184	122.143	121.208	121.208

Kort præsentation

Center for Familie tager sig af indsatsen, der er målrettet børn og familier med sociale behov.

Herudover varetages også den forebyggende indsats for børn og unge samt tilbud til børn og unge med vidtgående fysiske og psykiske handicaps.

Center for familie har hovedadresse på Sæby rådhus og flere af afdelingerne har medarbejdere, der har kontor på Skagen rådhus. Centret driver Døgncenter Frederikshavn, Krisecenteret og Familiehusene med adresse i Frederikshavn og Skansen (bo-hjem støtte under 13 år) med udgangspunkt i Frederikshavn. Sundhedstjenesten og Tandplejen hører også under Center for Familie, men refererer til Sundhedsudvalget.

Center for Familie er efter strukturændringen pr. 1. august 2015 en del af Bæredygtig Børneområde (BBO). Myndighedsfunktionen, Pædagogisk Psykologisk funktion og sundhedstjenesten er delt i 4 distrikter samt et specialteam. Desuden dækker centret over en familieplejegruppe, Døgncenter Frederikshavn, Familiehusene samt Krisecenter for Kvinder.

Pædagogisk Psykologisk funktion

Pædagogisk psykologisk funktion i de fire distrikter under BBO samt specialteamet arbejder med problemstillinger hos børn og unge mellem 0 og 14 år. Udgangspunktet er Folkeskolelovens bestemmelser om specialpædagogisk bistand til børn 0-14 år (§3 og §4), Servicelovens og Sundhedslovens bestemmelser om samme aldersgruppe og deres familie. Center for Unge tager sig af opgaver på dette område til unge mellem 15 og 18 år.

Funktionen betjener familier, skoler, dagtilbud, døgninstitutioner samt andre relevante samarbejdspartnere og har både en rådgivende, vejledende og behandlende funktion.

Der arbejdes under denne funktion bl.a. med følgende opgaver: pædagogisk-psykologiske vurderinger, psykologiske undersøgelser, behandling, opgaver indenfor tale/høreområdet, småbørn med vidtgående vanskeligheder, opgaver i forhold til læsning og stavning samt andre faglige vanskeligheder, opgaver i forhold til elever med vidtgående vanskeligheder og opgaver på ergo- og fysioterapi området.

Funktionen indgår bl.a. i et tæt samarbejde med aktører i Center for Skole og Børn i forhold til arbejdet med inklusion. Herudover løses der opgaver for andre kommuner og centre som indtægtsdækket virksomhed.

Myndighedsfunktionen

Myndighedsfunktionen i de fire distrikter under BBO samt specialteamet arbejder med børn og unge mellem 0 – 14 år og deres familier efter Servicelovens bestemmelser.

Der er tale om børn og unge, hvor der er konstateret et særligt behov, og formålet er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder, så vidt muligt kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

Der kan være tale om børn med et særligt behov herunder børn med et handicap, hvor der er behov for en speciel indsats.

Funktionen tilbyder bl.a. råd og vejledning, og efter Serviceloven vil der efter en konkret børnefaglig undersøgelse og vurdering af behovet være mulighed for forskellige former for hjælp. Der kan for eksempel være tale om familiebehandling, kontaktperson, aflastning, bo-hjemme støtte eller døgnophold.

Familieplejegruppen

Familieplejegruppen er under BBO forankret som en selvstændig funktion med reference til en af distriktslederne. Gruppen varetager opgaver vedrørende rekruttering, uddannelse og konkret godkendelse af plejefamilier. Familieplejegruppen fører også tilsyn med kommunens plejefamilier og tilbyder faglig vejledning til plejefamilier. Herudover arbejder gruppen med matchning på anbringelsesområdet.

Døgncenter Frederikshavn

Afdelingen driver Døgncenter Frederikshavn med i alt 20 pladser inkl. 8 pladser på Granly. Institutionerne yder omsorg, personlig støtte og socialpædagogisk behandling til børn og unge, der har brug for at bo et andet sted end hjemme.

Familiehusene og Skansen

Familiehusene med adresser i Frederikshavn (og Sæby) udfører visiterede forebyggende opgaver omfattende praktisk, pædagogisk støtte i familiernes hjem, familierådgivning og behandling og støttet og overvåget samvær mellem forældre og deres anbragte børn.

Skansen startede som et 3-årigt udviklingsprojekt som baserer sig på erfaringer fra "Bo – hjemmestøtte 13+" og lignende projekter i andre kommuner, men er nu et permanent tilbud. Skansen er målrettet familier med børn i skolealderen, og har base i Frederikshavn men dækker hele kommunen. Der ydes pædagogisk og praktisk støtte til hele familien med udgangspunkt i barnets behov, og i et tæt samspil med såvel barnets forældre og andre netværks personer, som de professionelle i skole og fritidstilbud. Støtten tilrettelægges ud fra den enkelte families behov og kan ydes i både hjemmet, og der hvor barnet ellers færdes. Under hensyn til, at den enkelte families behov er variabelt over tid, kan der være visiteret mellem 3 og 6 familier samtidigt.

Krisecenter

Krisecenter for kvinder i Frederikshavn har 4 døgnpladser til kvinder med eller uden børn som har været udsat for fysisk og/eller psykisk vold. Tilbuddet har ingen geografisk begrænsning og modtager kvinder fra hele landet. Krisecenteret tilbyder bl.a. omsorg og beskyttelse, akut førstehjælp og efterværn for tidligere beboere.

Ressourceforbrug

Besparelser i Center for familie udgør 0,6 mio. kr. i 2016 i forhold til Børne- og Ungdomsudvalgets samlede reduktioner på 9,1 mio. kr.

Området bidrager med 0,6 mio. kr. vedrørende særlige dagtilbud §32 PPA rammebesparelse.

Center for Families nettobevilling for 2016 udgør 123,2 mio. kr.

Center for Unge

Netto (kr. x 1.000)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
10. klassecenter og Ungdomsskole	14.705	14.705	14.705	14.705
Centerchefens område	4.962	4.962	4.962	4.962
Ungerådgivning og myndighed	68.659	67.881	67.219	67.219
Ungevejledning og visitation	11.135	11.135	11.135	11.135
Ungestøtte og projekt	34.654	34.204	34.199	34.199
I alt Center for unge	134.115	132.887	132.220	132.220

Kort præsentation

Center for Unge henvender sig til unge borgere i Frederikshavn Kommune og arbejdsopgaverne spænder over en bred vifte af opgaver som sagsbehandling, myndighed, vejledning, rådgivning, kurser, projekter, aktivering, praktikpladser, ungenetværk, mentorer, virksomhedskontakt, tilbud om behandling, konsultative samtaler, undervisning og særlige skoletilbud, fritidsaktiviteter, mv.

Center for Unge består af to enheder; Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole og Ungeenheden.

Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole

Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole er en fritidsskole for unge i alderen 12 – 18 år, som bor i Frederikshavn Kommune. Ungdomsskolen tilbyder fag, kurser og aktiviteter lokalt på skoler, der hvor de unge er. Kurserne m.m. er af forskelligt indhold og længde. Ungdomsskolens aktiviteter har til formål at styrke og uddybe unges kundskaber, give dem forståelse af og dygtiggøre dem til samfundslivet og bidrage til at give deres tilværelse forøget indhold, samt udvikle deres interesser for og evne til aktiv medvirken i et demokratisk samfund.

Desuden er Frederikshavn Kommunes 10. klassecenter organiseret under og placeret i Frederikshavn Kommunes Ungdomsskole.

Ungeenheden

Ungeenheden henvender sig til alle unge i alderen 15 – 30 år, der har brug for råd, vejledning eller støtte i forhold til uddannelse, skole, job, ledighed, økonomi, misbrug, familie, psykiske problemer, kriminalitet mv.

Ungeenheden arbejdsopgaver spænder over en bred vifte af opgaver som sagsbehandling, myndighed, vejledning, rådgivning, kurser, projekter, aktivering, praktikpladser, ungenetværk, mentorer, virksomhedskontakt, tilbud om behandling og konsultative samtaler.

Ungeenheden er pr. 1. januar 2016 udvidet med borgere i alderen 25 til 30 år og målgruppen blev ved samme lejlighed skærpet, således at enheden fremadrettet henvender sig til "unge der med eller uden støtte har progressionsmuligheder i forhold til ordinær uddannelse og beskæftigelse". Budgettet for 2016 er endnu ikke tilført midler til borgerne i alderen 25 til 30 år.

Ungeenhedens vision

Ungeenheden i Frederikshavn Kommune udfordrer den enkelte unge til at indfri sit potentiale for derigennem at gennemføre en uddannelse og/eller komme i varig beskæftigelse og dermed blive selvforsørgende. Målet er, at den unge som menneske og borger bliver en aktiv og positiv del af samfundet.

Ungeenheden er organiseret i tre afdelinger:

- Vejledning og Visitation
- Rådgivning og Myndighed
- Støtte og Projekt

Vejledning og Visitation

Under Vejledning og Visitation hører SSP Frederikshavn, UU Frederikshavn og Ungeenhedens administration. Ungeenhedens administration er dog en del af Økonomiudvalgets budgetter.

SSP (skole-, social- og politisamarbejde)

SSP er et forpligtende samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi. SSP-samarbejdet udmøntes i Frederikshavn Kommune gennem et lokalt samarbejde mellem skoler, fritidsklubber, Familieafdelingen, Ungeenheden samt Frederikshavn Politi. SSP har bl.a. til opgave at skabe og støtte initiativer, som medvirker til trivsel blandt børn og unge samt at forebygge kriminalitet og misbrug af rusmidler.

UU Frederikshavn (Ungdommens Uddannelsesvejledning)

Unge under 25 år kan få vejledning om ungdomsuddannelse og fremtidigt erhverv hos Ungdommens Uddannelsesvejledning. UU-vejlederne vejleder elever i folkeskolens 6.-10. klasse og andre unge under 25 år. UU tager kontakt til alle unge under 25 år, som af en eller anden grund ikke har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse eller af andre årsager har brug for vejledning.

Rådgivning og Myndighed

Under Rådgivning og Myndighed hører forebyggelses- og anbringelsesområdet (15-18 årige), psykiatri- og misbrugsområdet (18-30 årige) samt beskæftigelsesområdet (18-30 årige).

Forebyggelses- og anbringelsesområdet (15-18 årige)

Ungeenheden arbejder med unge mellem 15 og 18 år og deres familier efter Servicelovens bestemmelser. Der er tale om unge, hvor der er konstateret et særligt behov, og formålet er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for de unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder, så vidt muligt, kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende. Efter en konkret undersøgelse og vurdering af behovet for hjælp, kan der gives forskellige former for støtte, herunder aflastning, kontaktpersonsordning, bo/hjemme-støtte eller døgnophold mv.

Psykiatri- og misbrugsområdet (18-30 årige)

Ungeenheden varetager følgende myndighedsopgaver på det sociale område for unge mellem 18 og 30 år: socialpædagogisk hjælp og støtte i eget hjem, misbrugsbehandling, midlertidige botilbud samt diverse særforanstaltninger. Målgruppen er bl.a. socialt udsatte, borgere med sindslidelse og/eller misbrug samt borgere med komplekse problemstillinger.

Formålet med foranstaltningerne er bl.a. at stabilisere borgernes dagligdag med henblik på at fremme den enkeltes muligheder for at opnå en tilknytning til eller en fastholdelse i uddannelse og/eller beskæftigelse.

Beskæftigelse

På beskæftigelsesområdet arbejder Ungeenheden med de unge mellem 18 og 30 år indenfor bestemmelserne i Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats. De unge tilbydes bl.a. opkvalificering, udarbejdelse af handleplaner, støtte, motivering og vejledning samt virksomhedspraktikker med henblik på at starte på og gennemføre en uddannelse og/eller opnå varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Støtte og projekt

Under støtte og projekt hører områderne STU, Specialpædagogisk bistand, Produktionsskoler, Øvrig undervisning, Tilskud til elevens befordring, Erhvervsgrunduddannelse, Støtte/kontakt, Bo-hjemmestøtte, Ungevejledning, Mentorer samt Step Up.

STU – Ungdomsuddannelse til unge med særlige behov

STU er en ungdomsuddannelse for unge, som ikke kan gøre brug af de øvrige ungdomsuddannelser, selv med optimal støtte. Uddannelsen tilrettelægges på baggrund af dialog med den unge og dennes familie. STU har til formål at udvikle den unges faglige, personlige og sociale kompetencer ud fra hensynet til deres evner og kompetencer.

Specialpædagogisk bistand

Personer med behov for kompenserende specialundervisning henvises og visiteres af Frederikshavn Kommune til konkret tilbud på:

Taleinstituttet
Institut for Syn og Hørelse
Specialskolen for Voksne, Vendsyssel
BORN (blinde og svagtseende)
Lilleskolen (sindslidende)

Den konkrete undervisningsudbyder foretager en udredning og tilrettelægger evt. efterfølgende relevant specialundervisning.

Produktionsskoler

Unge under 18 år, der har afsluttet folkeskolen, kan optages på Produktionsskole efter aftale med UU Frederikshavn. Produktionsskolerne tilbyder undervisningsforløb, der er baseret på praktisk arbejde og produktion.

Støtte/kontakt

Støtte/kontaktpersoner yder rådgivning, vejledning og støtte til unge med særlige behov herfor. Foranstaltningen kan også tilbydes unge, der er kriminalitetstruede eller har begået kriminalitet og som imødekommer de behov for en fast voksenkontakt, forældrene ikke vurderes at kunne opfylde fuldt ud.

Bo-hjemme støtte

Bo-hjemme-støtte er rettet mod unge der har så omfattende et støttebehov, at der alternativt kunne være iværksat en anbringelse. Formålet med støtten er, at den unge kan blive i sit nærmiljø og med en omfattende og individuel tilrettelagt støtte kan blive boende i eget hjem - hos forældre eller på eget værelse. Afhængig af den konkrete opgavesammensætning kan der være ca. 30 unge tilknyttet Bo-hjemme støtte.

Ungevejledning

Der kan søges støtte til praktiske opgaver i hjemmet, egenomsorg, kommunikation, mobilitet, samfundsliv, socialt liv og sundhed. Støtten gives som hjælp til selvhjælp og indebærer, at en støtteperson i en periode hjælper den unge, så den unge bliver bedre i stand til at tage ansvar for eget liv. Herunder især i forhold til at forbedre mulighederne for at starte og gennemføre uddannelse samt at indtræde på og opnå varigt tilknytning til arbejdsmarkedet.

Mentorer

Mentorer er et tilbud om støtte til unge med formål at sikre, at den unge på et tidspunkt kan komme i beskæftigelse eller uddannelse og/eller forblive heri. Den unge støttes f.eks. i at opnå struktur i hverdagen, at komme op om morgenen, at få styr på bolig og økonomi, at vedligeholde og opbygge et netværk, at fortsætte eller igangsætte et behandlingsforløb.

Step Up

Step Up er et tilbud til unge og skal hjælpe med at bevidstgøre dem, hvilke muligheder de har og hvilke kompetencer de besidder, så de rustes til uddannelse og arbejdsmarkedet. Der arbejdes for, at de unge kan komme i praktik og få viden om f.eks. kultur, regler og normer i virksomheder, økonomi og budgetlægning, netværksopbygning, kompetencer og kvalifikationer samt kost og motion.

Ressourceforbrug

Rammebesparelser i Center for Unges for 2016 udgør 0,7 mio. kr.

Besparelsen findes ved tilpasning af kapaciteten i Centret.

Center for Unges nettobevilling for 2016 udgør 134,3 mio. kr.

Direktørens område

Netto (kr. x 1.000)	Budget- 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Direktørens område	-3.741	-15.083	-26.917	-45.077
Centrale konti i alt	-3.741	-15.083	-26.917	-45.077

Ressourceforbrug

Funktionen omfatter centrale konti der ikke umiddelbart kan placeres indenfor de enkelte centre.

Direktørens nettobevilling udgør i 2016 -3,7 mio. kr., som endnu ikke er udmøntet i konkrete reduktioner.

I 2017, 2018 og 2019 stiger reduktionskravene. Det skyldes at Børne- og Ungdomsudvalget er pålagt en årlig reduktionspulje på 3% af udvalgets budgetramme samt en ekstra demografiregulering på 6,0 mio. kr. i 2019 indtil ny model er vedtaget.

Derudover indeholder budgetrammerne fra 2017 og fremad reduktioner vedrørende omprioriteringsbidrag på 0,5% stigende til 1,0% i 2018 og 1,5% i 2019.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET

Kultur- og Fritidsudvalget

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Bibliotek og Borgerservice	132.982	132.737	132.989	132.989
Kultur	28.076	26.552	24.226	21.926
Fritid	19.369	19.369	19.369	19.369
Folkeoplysning	26.391	26.141	26.141	26.141
Ejendomscentret Kappelborg	2.099	2.099	2.099	2.099
I alt Kultur- og Fritidsudvalget	208.917	206.899	204.825	202.524

Kultur- og Fritidsudvalgets budgetområde dækker borgerservice, fritidslivet, kulturlivet og folkeoplysningen i Frederikshavn Kommune. Kultur- og Fritidsudvalgets samlede budgetramme i 2016 er på 208,9 mio. kr.

Kultur- og Fritidsudvalget er organiseret i Center for Bibliotek og Borgerservice, der varetager mangeartede vejlednings- og myndighedsopgaver indenfor borgerservice, kørselskontoret, kontrolenheden, Stadsarkivet, centerdrift, kulturformidling og biblioteksopgaver. Center for Kultur og Fritid, der løser en bred vifte af opgaver heriblandt rådgivningsopgaver og udviklingsopgaver i forhold til foreninger, idrætshaller, svømmehaller, kulturinstitutioner og kulturelle arrangementer.

Kultur- og Fritidsudvalget har på sit møde den 10. juni 2015 behandlet det administrativt udarbejdede budgetforslag for 2016-2019, som indeholdt idéforslag til indfrielse af det samlede reduktionskrav på 2,7 mio. kr. til udvalgets budget 2016.

På den baggrund har Kultur- og Fritidsudvalget vedtaget Budgetforslag 2016 – der indeholder følgende reduktioner til budget 2016:

Nr.	Beskrivelse	Drift 2016	Drift 2017
KFU 02/2016	Bødeforlæg – for sent anmeldt flytning	150	100
KFU 04/2016	Reduktion på Folkeoplysningsområdet	1.000	1.000
KFU 07/2016	Indtægtsmuligheder i Iscenter Nord - LED skærm/reklamesalg, samt takststigning	250	250
KFU 08/2016	Takststigning	125	125
-	Projekt – <i>Vi bevæger Østervrå</i>	-95	-95
-	Rammerreduktion	1.274	1.274
I alt		2.704	2.654

KFU 02 – Bødeforlæg – for sent anmeldt flytning

Enhver der flytter, har pligt til, senest efter 5 dage efter flytning, at anmelde flytningen til tilflytningskommunen. Det foreslås at fastsætte retningslinjer om, at der tidligst udstedes bøde efter 1 måneds for sent anmeldt flytning. Det er muligt for borgere at anmelde flytning 4 uger inden aktuel flytning. Borgeren har således 2 måneder i alt til at anmelde flytningen til kommunen.

KFU 04 – Reduktion på Folkeoplysningsområdet

Der gennemføres en reduktion på Folkeoplysningsområdet på 3,65%.

KFU 07 – Indtægtsmuligheder i Iscenter Nord – LED skærm/reklamesalg, samt takststigning

I forbindelse med renovering af Iscenter Nord i 2014/2015, har Iscenter Nord fået mulighed for at få opsat en LED skærm udvendigt på bygningen, hvorpå der bl.a. kan vises reklamer. Salget af denne reklameplads skal ske på markedsvilkår. KFU har på møde den 14. januar 2015 besluttet, at indtægterne ved evt. salg af reklameplads skal ske ud fra en fordelingsnøgle 50/50 mellem Iscenter Nord og Kultur- og Fritidsudvalget.

KFU 08 – Takststigning

Der gennemføres en stigning i taksterne på Musikskolen i Frederikshavn Kommune, Frederikshavn Svømmehal og Skagen Kulturhus – Kappelborg.

Projekt – Vi bevæger Østervrå

Der afsættes 95.000 kr. til projektet – *Vi bevæger Østervrå*. Midlerne skal dække fremtidige huslejudgifter i regi af Bibliotek og Borgerservice i Frederikshavn Kommune.

Rammereduktion

Der gennemføres en rammereduktion på Kultur- og Fritidsudvalgets budgetområde på 1,51%.

Budgetforlig 2016 – 2019

Som en del af forliget for budget 2016 og overslagsårene 2017, 2018 og 2019 blev der på Kultur- og Fritidsudvalgets område besluttet at kommunens klubber og foreninger understøttes i processer, som retter sig mod at skabe en optimal udnyttelse af bygninger og anlæg – således at der skabes synergi og liv i lokalområderne.

På driftssiden er der i overslagsårene modregnet omprioriteringsbidrag på -0,7 mio. i 2017, -1,5 mio. kr. i 2018 og – 2,2 mio. kr. i 2019.

Center for Bibliotek og Borgerservice

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Borgerservice centerdrift	20.326	20.221	20.473	20.473
Boligstøtte/boligsikring	53.064	53.064	53.064	53.064
Øvrige lovbundne udgifter	2.004	2.004	2.004	2.004
Udbetaling Danmark	7.729	7.589	7.589	7.589
Kontrolenheden	-2.696	-2.696	-2.696	-2.696
Kørselskontoret	27.783	27.783	27.783	27.783
Frederikshavn Kommunes Biblioteker	23.233	23.233	23.233	23.233
Stadsarkiv	1.539	1.539	1.539	1.539
I alt Bibliotek og Borgerservice	132.982	132.737	132.989	132.989

Borgerservice er indgangen til det offentlige for en lang række af borgerhenvendelser. Borgerne kan henvende sig for personlig betjening i et af de tre borgerservicecentre, uanset hvor i kommunen de bor. Udover personlig betjening varetager Borgerservice den kommunale telefonomstilling samt receptionen og borger-torvet på rådhuset i Frederikshavn. Endvidere administreres kontrolenheden i Borgerservice.

Borgerservice varetager:

- vejledning i brug af digitale løsninger og hjemmesiden samt udstedelse af NemID
- vejlednings- og myndighedsopgaven vedrørende folkeregister, sygesikring, vielser, kontanthjælp revalidering, ledighedsydelse, sygedagpenge og førtidspension
- vejledningsopgaven for andre myndigheder vedrørende boligstøtte, børnefamilieydelse, børnepasning, pension, barseldagpenge, det tekniske område, udstedelse af pas og kørekort, skat og forskud
- øvrige opgaver som tilflytterservice og indbetalinger

Uanset om borgeren henvender sig telefonisk, digitalt eller ved personligt fremmøde guides og vejledes vedkommende videre til rette center eller afdeling.

Ressourceforbrug

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling på 133 mio. kr. samt netto anlægsbevilling til digitalisering på 0,4 mio.kr. til Center for Bibliotek og Borgerservice.

Biblioteket har afdelinger i kommunens tre store byer.

Driftsbudgettet for 2016 udgør 23,2 mio. kr., fordelt på følgende områder:

- Digital søgning - her bruges der en del til katalogiseringsbidrag m.v. / diverse licenser / PC-afgift – endvidere udgifter til kommunikation, hardware, service m.v.
- Administrationsudgifter
- Inventar og av-apparatur
- Udlånsekspeditionen
- Indkøb af materialer (bøger m.v.)
- Kulturelle arrangementer
- KAFBU (kulturelle aktiviteter for børn og unge)
- Lydavis
- Indtægter - betaling for betjening af bøger til Kragsskovhede, Arresten, Søværnets sergentskole m.v.

Stadsarkiv

Frederikshavn Stadsarkiv er i henhold til Arkivlovens § 7 offentlig arkiv for Frederikshavn Kommune. Arkivets formål er blandt andet at sikre kommunes bevaring af kommunes arkivalier, stille arkivalier til rådighed for borgere og myndigheder samt at vejlede borgere og myndigheder i benyttelse af arkivalier. Stadsarkivet er iflg. § 7 underlagt Statens arkiver.

Borgerne kan komme på arkivet og søge oplysninger og dokumentation om lokaliteter, begivenheder, levevilkår, huse, politiske beslutninger. Der er sket en væsentlig stigning over årene i forespørgsler og besøgende på arkivet. Dette skyldes i høj grad arkivets synlighed på Borgertorvet.

Digitalisering

Som et led i udmøntningen af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 vedtog Folketinget i 2012 en ændringslov, at indføre obligatorisk digital selvbetjening, med et forløb i 3 år.

Loven indebar, at det pr. 1. december 2012 blev obligatorisk for borgerne digitalt at anmelde flytning, ansøge om plads i dagtilbud, ansøge om indskrivning af barn i folkeskole, ansøge om optagelse af barn i skolefritidsordning, samt ansøge om sundhedskort og EU-sygesikringskort.

Det betyder, at de borgere der kan, skal ansøge, anmelde mv. digitalt via den selvbetjeningsløsning, som den kommune stiller til rådighed.

Center for Bibliotek og Borgerservice, er i 2014 startet op på projekt "Obligatorisk selvbetjening", et projekt der iværksætter initiativer, der relater sig til 2. fase det fælles offentlige projekt "Obligatorisk digital selvbetjening"

Potentialerne forbundet med øget digital selvbetjening opnås ved at flytte borgerne fra dyre kommunikationskanaler til billige digitale kommunikationskanaler. Pengene spares ved, at kommunen ikke længere skal bruge tid på manuelt at indtaste oplysninger og eventuelt kontakte borgerne.

Kultur

Netto (i 1.000 kr.)	Budgetforslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag
	2016	2017	2018	2019
Fælleskonto	4.656	3.132	806	-1.494
Fr.havns Kommunale Musikskole	6.327	6.327	6.327	6.327
Manegen Sæby Kulturhus	541	541	541	541
Kappelborg – Skagen Kulturhus	2.047	2.047	2.047	2.047
Museer	10.579	10.579	10.579	10.579
Teatre	906	906	906	906
Maigaarden	68	68	68	68
Kommandantboligen	9	9	9	9
Maskinhallen	91	91	91	91
Arena Nord	2.852	2.852	2.852	2.852
I alt Kultur	28.076	26.552	24.226	21.926

Kulturområdet i Frederikshavn Kommune:

- Museer
- Teatre
- Musikskole
- Stadsarkiv
- Kulturelle opgaver/projekter
- Kulturhuse

Museer

Der budgetteres i 2016 med driftstilskud til følgende museer:

• Nordjyllands Kystmuseum	6,4 mio. kr.
• Frederikshavn Kunstmuseum	0,7 mio. kr.
• Skagens Museum	3,4 mio. kr.

Museumslandskabet er under forandring, omgivelser ændres med nye krav, forventninger og tendenser. Museumspolitikken tager afsæt i de forandringer og udfordringer, der naturligt vil opstå på den baggrund.

Teatre

Frederikshavn Kommune gennemfører flere forskellige aktiviteter indenfor børneteater samt yder tilskud til Vendsyssel Teater, til Frederikshavn Teaterforening og øvrige teaterforeninger via Folkeoplysningsudvalget.

Arena Nord/Det Musiske Hus

Arena Nord, Det Musiske Hus og Maskinhallen, indgår i den selvejende institution Arena Nord.

Arena Nord og Det Musiske Hus afvikler en lang række koncerter, conferencearrangementer samt for- eningsaktiviteter og henter publikum fra både lokalområdet og ud i hele den nordjyske region.

Kulturalliancen Hjørring - Frederikshavn

Kulturalliancen er et musik- og teatersamarbejde mellem Hjørring- og Frederikshavn Kommune. Kulturallian- cen skal søge at fastholde og udvikle musik - og teateraktiviteter i de to kommuner og understøtte mulighe- den for at udvikle det løbende samarbejde med Kulturministeriet og Statens Kunstråd, så området også fremover har satsstøttede professionelle kulturaktiviteter.

Samarbejdet betyder desuden konkret, at der kan søges penge til gennemførelse af et projekt eller en idé, som er med til at udvikle musiklivet i de to kommuner.

Musikskole

Frederikshavn Musikskole tilbyder forskellig undervisning i musik. Undervisningen finder sted centralt i egne lokaler i Det Musiske Hus, Frederikshavn, Manegen Sæby Kulturhus, og Kappelborg Skagen Kulturhus samt decentralt på enkelte af kommunens skoler.

Der opleves et øget behov og ønske om undervisning i daginstitutioner og hos dagplejere samt undervisning i indskoling på såvel kommunale som private skoler i kommunen, på baggrund af det vil Musikskolen forsøge at skabe musikalske satellit-miljøer.

Der vil fremover gøres brug af iPad i undervisningen, hvor teknologien med fordel kan anvendes til at styrke læringsprocessen.

Musikskolen medfinansieres dels af brugerne og dels af statslig refusion til lærer- og lederløn i henhold til Musikloven. Der budgetteres med et nettobudget på 6,3 mio. kr. til det samlede aktivitetsområde. Deltagerbetaling budgetteres til 2,3 mio. kr. og der budgetteres med 1,4 mio. kr. i statsstøtte.

Manegen - Sæby Kulturhus

Manegen rummer både foreningsaktiviteter og har et tæt og forpligtende samarbejde med tilknyttede institutioner. Huset er en del af det samlede kompleks på Kulturtorvet i Sæby der udover kulturhusdel rummer musikskole, bibliotek og svømmehal.

Den selvejende institution Sæby Svømmebad håndterer driften i det samlede bygningskompleks og biblioteket afvikler de kulturaktiviteter, der er i Manegen, ud over den løbende foreningsaktivitet.

Kappelborg - Skagen Kulturhus

Kappelborg Skagen Kulturhus rummer følgende elementer:

- Bibliotek/Videncenter
- Musikskole/Undervisning
- Multisal for teater, musik og biograf
- Foreningslokalteter
- Fællesfaciliteter for huset generelt

Med sin placering i bymidten favner kulturhuset en samling af byens kulturelle institutioner og foreninger. Den dynamik, der opstår, når de kulturelle institutioner og foreninger kombineres med private aktører, bidrager til at skabe liv i bymidten hele året og samle grupper, der måske ikke normalt er sammen.

Kulturelle aktiviteter

Der budgetteres med ydelser af tilskud, alternativt garantibeløb til ikke kommunale kulturelle aktiviteter, og der afsættes beløb til bl.a.

- Børnekulturfestival
- Filmfestival
- Den regionale kulturaftale
- Borgerhuse i Frederikshavn Kommune
- Skt. Hans aften i Skagen
- Skagen Festival
- Kulturalliance Hjørring Kommune/Frederikshavn Kommune

Fritid

Netto (i 1.000 kr.)	Budgetforslag 2016	Budgetoverslag 2017	Budgetoverslag 2018	Budgetoverslag 2019
Stadion og idrætsanlæg	15.424	15.424	15.424	15.424
Bannerslundhallen	553	553	553	553
Syvstenhallen	226	226	226	226
Iscenter Nord	1.510	1.510	1.510	1.510
Frederikshavn Svømmehal	1.656	1.656	1.656	1.656
I alt Fritid	19.369	19.369	19.369	19.369

Fritidsområdet dækker:

- Stadions
- Idrætsforeninger
- Iscenter Nord
- Svømmehallen
- Bannerslundhallen
- Syvstenhallen

Iscenter Nord

Danmarks ældste iscenter er blevet ført ind i nutiden, efter den omfattende renovering er der i hallen nu plads til ca. 4.000 tilskuere, hvoraf de 800 er siddepladser. Iscenter Nord er samtidig hjemsted for den professionelle ishockeyklub White Hawks, men alle andre har også mulighed for at benytte iscentret, både til offentlig skøjtning samt fødselsdags- og firmaarrangementer.

Frederikshavn Svømmehal

Gæster i Frederikshavn svømmehal kan nyde mange faciliteter, alt fra leg og plask, til motion og fitness. Der er i svømmehallen mulighed for, at besøge de flotte wellness faciliteter samt deltage i en gang saunagus.

Selvejende institutioner

Der budgetteres i 2016 med driftstilskud til følgende selvejende institutioner:

- Skagen Kultur- og Fritidscenter
- Aalbæk Idrætscenter
- Frederikshavn Idrætscenter
- Skagen Sportscenter
- Skagen Stadion
- Aalbæk Idrætsforening
- Østervrå Idræts- & Kulturcenter
- Sæby Fritidscenter
- Arena Nord
- Sæby Svømmebad
- Dybvad Hallen
- Skagen Ridehus
- Frederikshavn Lystfiskerforening
- Stadion og klubhuse
- Ålbæk Kulturhus

Kommunale haller

I Frederikshavn Kommune er der følgende haller:

- Frederikshavn Svømmehal
- Iscenter Nord
- Syvsten Hallen
- Bannerslundhallen

Folkeoplysning

Netto (i 1.000 kr.)	Budgetfor- slag 2016	Budgetoverslag 2017	Budgetoverslag 2018	Budgetoverslag 2019
Folkeoplysningsudvalg	151	151	151	151
Folkeoplysning og fritidsaktiviteter	26.240	25.990	25.990	25.990
I alt Folkeoplysning	26.391	26.141	26.141	26.141

Til Folkeoplysningen udgør budgetrammen i 2016 i alt 26,4 mio. kr.

Budgetrammen for Folkeoplysning og fritidsaktiviteter er opdelt således:

- Undervisning (inkl. mellemkommunale refusioner) 2,5 mio. kr.
- Aktiviteter for børn & unge under Frederikshavnerordningen 11,8 mio. kr.
- Udgifter til lokaletilskud 11,8 mio. kr.
- Bevillingsbeløb vedr. udviklingspuljen 0,1 mio. kr.
- Rengøring 0,1 mio. kr.
- Betaling for ikke kommunale lokaler 0,1 mio. kr.

Budget for 2016 på folkeoplysningsområdet er udarbejdet efter bestemmelserne i den gældende Folkeoplysningslov og Tilskudsordning for foreninger i Frederikshavn Kommune, tidligere benævnt Frederikshavner Ordningen.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER TEKNISK UDVALG

Budget 2016 i hovedtal

Netto (i 1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Direktørens område	119	211	213	-72
Center for Teknik og Miljø	3.199	3.184	3.142	3.142
Ejendomscenteret	-56	-70	-84	-84
Center for Park og Vej	54.577	53.789	53.005	52.439
Driftsramme i alt	57.839	57.114	56.276	55.425

Center for Teknik og Miljø

Center for Teknik og Miljø er blandt andet politisk forankret i Teknisk Udvalg. Budgetmidler på Teknisk-udvalgsområde benyttes til vej og trafikikkerhed. Der er tale om myndighedsopgaver under Lov om offentlige veje og Lov om fællesveje, herunder vejlovsadministration i forhold til bekendtgørelse og vedtægter. Tilladelser til at råde over vejarealer fx ved udlejning af udstillings- og serveringsarealer, arrangementstilladelser og gaderegulativer. Parkeringskontrol, Skadedyrsbekæmpelse parkeringsfond, gravetilladelser, parkeringsregulativ/-bekendtgørelser.

Mål og målopfyldelse

I 2016 vil der fortsat være fokus på implementeringen af skolevejsanalyserne og trafikplanen.

Aktiviteter og aktivitetstal

Center for Teknik og Miljø vil i 2016 blandt andet arbejde med renovering af Solnedgangspladsen i Skagen, som har en samlet bevilling på ca. 9 mio. kr. hvoraf Frederikshavn Kommune skal afholde 1,99 mio. kr., der blev bevilliget i 2015. Overførsel af eventuelle uforbrugte projektmidler til 2016 vil sker i forbindelse med overførselssagen til budget 2016.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 3,2 mio. kr. netto

Ejendomscenteret

Budgetområdet Havne ligger under Teknisk Udvalg. De rekreative Havne er del af ejendomscenteret. Havnene har stor betydning for såvel lokalbefolkningen som det store antal turister der hvert år besøger landsdelen. Havne omfatter:

- Skagen Lystbådehavn, ejet af kommunal selvstyrehavn – kommunalt drevet
- Ålbæk Havn, kommunalt ejet – forening driver
- Rønnerhavnen, kommunalt ejet – forening driver
- Sæby Havn, kommunalt ejet – kommunalt drevet
- Voerså Havn, kommunalt ejet – forening driver

Der er indgået aftaler med de tre foreningsdrevne havne, der sikrer at de vedligeholdelsesbidrag, der indbetales for den enkelte havn også bruges i denne havn. Da nogle af vedligeholdelsesopgaverne er af større karakter vil dette ofte ske over en årrække.

Mål og målopfyldelse

Det er vigtigt at havnene fremtræder indbydende, vel vedligeholdte og at de nødvendige servicefaciliteter er til stede. Drifts- og vedligeholdelsesindsatsen koordineres, af Ejendomscenterets koordinator, mellem Ejendomscenteret og de pågældende havne. På Ålbæk Havn, Rønnerhavnen og Voerså Havn udføres et stort frivilligt arbejde af foreninger og lokalområdet.

Aktiviteter og aktivitetstal

De 5 havne har ca. 1.200 faste pladser, derudover genererer gæstesejlere ca. 50.000 overnatninger om året.

Perspektiv

Der synes at være et uudnyttet potentiale i Skagen på turisme og oplevelsesområdet omkring lystbådehavnen. Derfor forlængede Skagen Lystbådehavn i 2014 sæsonen, så havnen blev en helårshavn. Arbejdet med udbredelsen af kendskabet til helårsåbent vil fortsætte i 2015 og 2016.

Faciliteter og forsyningsanlæg for gæstesejlerne er generelt nedslidte og der arbejdes i første omgang med at opgradere el- og betalingsanlæg samt toiletforholdene for havneområdets øvrige gæster. På Sæby Havn forventes der ligeledes at være nye vækstmuligheder i at tilpasse havnen til både nye og eksisterende aktiviteter. Derfor arbejdes med konkrete planer for at tiltrække både nye brugere og gæster og Havnene deltager bl.a. i den fælles markedsføring "Vild med Vand".

Den igangværende udskiftning og renovering af broer over en 10 årig periode er opgjort til samlet 20 mio. kr. Flere af havnenes flydebroer og deres forankring er i en kritisk tilstand og det vurderes at samtlige ca. 2 km. bro skal udskiftes løbende over en 10 årig periode af hensyn til sikkerhed og funktion. Flydebroerne produceres i et beskæftigelsesprojekt.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør - 0,1 mio. kr. netto.

Center for Park og Vej

Center for Park og Vej er et fagcenter, som politisk er forankret i Teknisk Udvalg.

Center for Park og Vej varetager drift og vedligeholdelse af de grønne områder og infrastrukturen (veje og stier) i kommunen, samt vintertjeneste og grøn udsmykning i det offentlige rum. Centeret har således ansvaret for kommunens gader, veje, stier, parker, strande, skove og grønne områder. Det betyder, at Center for Park og Vej planlægger, koordinerer og udfører den daglige pasning og vedligeholdelse. Center for Park og Vej udfører derudover renoveringsopgaver og nyanlæg samt en række kontraktopgaver indenfor det grønne område såsom pleje af boldbaner og græsarealer.

Center for Park og Vej udfører også renoveringsopgaver for forsyningselskaberne. Dette er opgaver som løses i bud og i samarbejde med entreprenører.

Mål og målopfyldelse

Center for Park og Vej har en fleksibel og effektiv driftsorganisation i fortsat udvikling, der varetager lokalsamfundets interesser på markedsvilkår. Center for Park og Vej kombinerer fagligt overblik med tværgående proces- og systemoptimering. Centrets mål er at være konkurrencedygtige og at skabe de optimale løsninger til den rette pris, så der skabes merværdi for borgerne.

Center for Park og Vejs delmål er at inddrage borgerne i udviklingen af nye tiltag.

Aktiviteter og aktivitetstal

Center for Park og Vej beskæftiger ca. 130 medarbejdere, hvor arbejdsområdet er hele Frederikshavn Kommune med bl.a. 80 km. kyst, 1.000 km. veje og 694 ha. Skov og naturarealer. Der foretages pleje af ca. 317 km. vandløb og 505 registrerede fortidsminder. Derudover har Center for Park og Vej udlån af planter, flagstænger, skraldespande, afspærringsgrej osv.

Center for Park og Vej udsætter ca. 170 blomsterkummer og tilplanter ca. 2.000 m² bede som led i forskønnelse af bymiljøet og kommunen samlet set.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 38,4 mio. kr. netto Produktionsstigningen er indarbejdet i center for Park og Vejs budget

Vintertjeneste

Center for Park og Vej forestår kommunens vintervedligeholdelse, der omfatter snerydning og glatførebekæmpelse på de kommunale veje og stier.

Vintervedligeholdelsen indebærer selve snerydningsarbejdet, glatførebekæmpelse samt oprydningsindsatsen med evt. bortkørsel af sne, fornyelse af ødelagte vejskilte samt vedligeholdelse af opkørte rabatter. Sæsonen løber fra 1. oktober til 1. april.

Mål og målopfyldelse

Målet for vintervedligeholdelsen er, at borgerne i Frederikshavn Kommune sikres god fremkommelighed og trafiksikre forhold trods vinter og snevejr samt at opretholde det serviceniveau, som er politisk besluttet og inddelt i vej kategorier.

Aktiviteter og aktivitetstal

Vintertjenesten udføres på alle kommunale veje, men omfanget af indsatsen afhænger af, hvor meget trafik der er på vejstrækningen, hvilke type trafik, der er på vejen, samt hvilken funktion vejen har.

Der udarbejdes et regulativ for snerydning og glatførebekæmpelse for 2015/16, som godkendes af byrådet.

Der afholdes offentlig licitation for vognmænd og entreprenører på den andel af ruterne til snerydningsarbejdet og glatførebekæmpelsen, som Center for Park og Vej ikke selv har kapacitet til at varetage.

Ressourceforbrug

Budgettet for 2016 udgør 16,2 mio. kr. netto.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER PLAN- OG MILJØUDVALGET

Budget 2016 i hovedtal**Drift**

(1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Center for Teknik og Miljø				
- Kollektiv trafik	13.366	13.187	12.990	12.790
Ramme i alt	13.366	13.187	12.990	12.790

Anlæg

(1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Center for Teknik og Miljø	1.754	0	0	0
Ramme i alt	1.754	0	0	0

Rammekorrektioner i forhold til vedtagne budget 2015

(1.000 kr.)	2016	2017	2018	2019
<i>Oprindelig ramme - vedtaget 2015-budget</i>	13.138	13.007	12.876	12.876
Rammekorrektioner:				
DIR - fordeling af 2,4 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalget vedr. demografi	-20	0	0	0
1 % reduktion af serviceudgifterne	0	0	0	-131
Pris- og Lønregulering	339	338	337	334
Pris- og Lønregulering	-91	-91	-90	-90
BYR 07.10.15 - Omprioriteringsbidrag	0	-67	-133	-199
Rammekorrektioner i alt	228	180	113	-86
Korrigeret ramme i 2016-prisniveau	13.366	13.187	12.990	12.790

Budgetforlig 2016

Ændringer i budgetforliget vedrører et årligt kommunalt bidrag til en statslig omprioriteringspulje. Budgettet reduceres netto med en halv procent af serviceudgifterne. Omprioriteringspuljen effektueres fra budgetoverslagsår 2017 og vokser akkumuleret med en halv procent om året. Puljen i budgetoverslagsår 2019 udgør halvanden procent af serviceudgifterne. Budgetoverslagsår 2017 reduceres med 67 t.kr. stigende til 199 t.kr. i budgetoverslagsår 2019.

Kollektiv trafik

Center for Teknik og Miljø er blandt andet politisk forankret i Plan- og Miljøudvalget. Budgetmidlerne på Plan- og Miljøudvalgets område benyttes til løsning af den kollektive trafik i Frederikshavn Kommune.

Mål og Målopfyldelse

Den kollektive trafik i kommunen skal være et attraktivt og økonomisk alternativ til kørsel i privatbil. Der er således fortsat behov for en aktiv indsats mod at tilpasse trafikudbuddet til efterspørgslen. Det handler om en markedsorientering af den kollektive trafik, så den bliver et bedre alternativ til bilen på strækninger og tidspunkter med stort transportbehov.

Aktiviteter og Aktivitetstal

Center for Teknik og Miljø vil i 2016 fortsat arbejde med at implementere den kollektive trafikplan for Frederikshavn Kommune, som blev vedtaget i 2015.

Kommunen har modtaget støttetilsagn fra Trafikstyrelsen på strategisk opgradering af stoppesteder. Formålet med projektet er at forbedre stoppestedforholdene og opnå en fælles høj kvalitet (udstyr, drift og vedligeholdelse). Der er tale om et fælleskommunalt projekt med de fleste nordjyske kommuner og Nordjyllands Trafikselskab. Projektet har en samlet økonomi på 22.888.000 kr., hvoraf kommunerne bidrager

med 10.584.000 kr., NT med 860.000 kr. og Trafikstyrelsen med 11.444.000 kr. Projektet løber over en 4-årig periode (2015-2018).

Forudsætninger

Den kollektive trafikplan iværksættes, fordi Frederikshavn Kommune har mange ønsker til udvikling af den kollektive trafik. Der er blandt andet tale om:

- En ny strategi for kommunens fælleskommunale ruter.
- At flextrafikken kan varetage en del af de rejser, som ikke følger de store pendlerstrømme.
- Understøtte status af Frederikshavn som uddannelsesby via den kollektive trafik.
- En analyse og en evt. nytænkning af bussystemet i Frederikshavn.
- En analyse af muligheden for implementering af en sommerbybus i Skagen.

Perspektiv

Der er en række konkrete udfordringer til den kollektive trafik:

- Med tidligere udvalgsbeslutninger sikres budgetoverholdelse i 2016. Det øgede produktivitetstigningskrav i budgetoverslagsår 2017 på 134 t.kr. stigende til 399 t.kr. i budgetoverslagsår 2019 henstår som udmøntet.
- At trafiknettet gøres mere attraktivt og vedkommende for alle borgere i Frederikshavn Kommune.
- Et uhomogent serviceniveau grundet meget lukket bustrafik i kommunen.
- Omprioriteringsbidraget reducerer budgettet netto med en halv procent akkumuleret af serviceudgifterne. Puljen henstår som udmøntet.

Ressourceforbrug

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling på 13,4 mio. kr. samt netto anlægsbevilling 1,8 mio. kr. under Plan- og Miljøudvalget.

**SPECIELLE BEMÆRKNINGER
PLAN- OG MILJØUDVALGET
-TAKSTFINANSIERET**

Budget 2016 i hovedtal**Takstfinansieret - Renovationen**

(1.000 kr.)	Budget 2016	Overslag 2017	Overslag 2018	Overslag 2019
Renovation udgifter	69.612	69.612	69.612	69.612
Renovation indtægter	-69.109	-69.109	-69.109	-69.348
Ramme i alt	503	503	503	264

Plan- og Miljøudvalget – Takstfinansieret - Renovation

Et grundlæggende princip for fastsættelse af takster og gebyrer inden for affaldsområdet er hvile-i-sig-selv-princippet. Takster på området skal være omkostningsbestemte. I perioden 2016-2019 budgetteres der med, at de opsparede midler bliver brugt, således at Renovationens tilgodehavende hos Frederikshavn Kommune med udgangen af 2019 indfries.

Mål og Målopfylde

Målet er at tilbyde ordninger til borgere og virksomheder, således at affaldet kan bortskaffes på en miljømæssig korrekt og prisbevidst måde. Regeringen har opsat nogle minimumsmål, som skal opfyldes.

Aktiviteter og AktivitetstalHusholdningerne

Den overordnede målsætning for behandlingen af husholdningsaffald indebærer, at der skal bortskaffes mindre affald ved deponering, og en større mængde skal genanvendes.

Husholdningerne betaler for affaldsordningerne gennem en renovationsafgift på dagrenovationsordningen samt gennem en miljø- og genbrugsafgift, som dækker drift af genbrugspladser, indsamlingsordninger for glas og flasker samt papir og pap og storskrald, udgifter til Modtagestation Vendsyssel I/S samt kommunens administrationsudgifter til opkrævning, vejledning m.m. herunder halvdelen af kommunens udgifter til drift af centrale affaldsregistre.

Erhverv

Virksomhederne betaler et grundgebyr for de ordninger som tilbydes i kommunen. Grundgebyret dækker udgiften til administration af abonnementsordningen for erhvervsadgang til genbrugspladserne, indsamling af farligt affald via Modtagestation Vendsyssel I/S samt kommunens administrationsudgifter til opkrævning, vejledning m.m. herunder halvdelen af kommunens udgifter til drift af centrale affaldsregistre.

Perspektiv

At udvikle affaldsindsamlingen i overensstemmelse med Frederikshavn Kommunes affaldsplan og i samarbejde med brugere og aftagere, således at der opnås den mest optimale affaldsbortskaffelse.

Ressourceforbrug

Der er i budgettet for 2016 afsat netto driftsbevilling på 0,5 mio. kr. på det takstfinansierede område.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER RENTER OG FINANSIERING

Renteindtægt

I det foreliggende budget er der indregnet renteindtægter på netto 1.800.000 kr. Renten vedrører en renteindtægt på 2.100.000 fra kommunens obligationsbeholdning samt en forventet udgift på 300.000 vedr. kassekredit i pengeinstitutter. I overslagsårene 2017 – 2019 medtages tilsvarende beløb.

Tilgodehavender i betalingskontrollen

Der er budgetteret med en indtægt på 200.000 kr. Indtægten vedrører renter af for sent betalte regninger vedr. daginstitutionsbetaling, ejendomsskat m.v.

Pantebreve

På dette område føres renteindtægter vedrørende de pantebreve, som er udstedt til kommunen f.eks. i forbindelse med salg af jord.

Der er budgetteret med ydelser vedr. pantebreve, hvoraf renteindtægten udgør 87.050 kr.

Udlån til beboerindskud

Udlån til beboerindskud er rente- og afdragsfrit i en 5-årig periode, hvorefter lånet skal tilbagebetales over en 10-årig periode. Disse lån bliver forrentet med 4,5 % p.a. Der forventes en renteindtægt på 50.000 kr. i 2016 for disse lån. Samme beløb af afsat i overslagsårene.

Andre langfristede udlån og tilgodehavender

På dette område føres renteindtægter af diverse tilgodehavender 600.000 kr., heraf eks. renter af lån til betaling af ejendomsskat som i budget 2016 er sat til 550.000 kr. Dette niveau fastholdes i overslagsårene.

Ligeledes registreres renten af Renovationens tilgodehavende hos kommunen. Renovationen har et tilgodehavende hos kommunen, som ultimo 2014 udgjorde 2,3 mio. kr. Tilgodehavendet forrentes med den gennemsnitlige 10-årige obligationsrente, som opgøres af Nationalbanken. Der er i 2016-2019 budgetteret med en renteudgift på 10.000 kr.

Renovationen har i 2015 budgetteret med at bruge 0,5 mio. kr. af dette tilgodehavende. Der er ligeledes i 2016-2019 budgetteret med et forbrug af tilgodehavendet.

Renter af kortfristet gæld

På denne funktion registreres renter diverse kortfristede uspecificerede gældposter, som opstår i årets løb. Det er ligeledes her budgettet for renter af for meget opkrævet ejendomsskat er budgetteret – renter som bl.a. opstår som følge af ændringer i ejendomsværdierne foretaget af SKAT. Der er i budget 2016 og overslagsårene afsat 600.000 kr. til sådanne renteudgifter.

Renter af langfristet gæld

På denne hovedfunktion udgiftsføres renter af den langfristede gæld, som kommunen har pådraget sig, bl.a. ved optagelse af lån.

Udover direkte rente omfatter udgifterne også administrationsbidrag samt andel i reservefonds.

Renteudgifterne for 2016 kan specificeres således:

Selvejende institutioner med overenskomst.....	72.153 kr.
Alm. realkredit.....	21.963 kr.
Kommunekredit	<u>19.339.626 kr.</u>
Samlet renteudgift i 2016	19.433.742 kr.

I overslagsårene er der indregnet virkningerne af den forventede låneoptagelse i perioden 2016 - 2019.

	Rente af eksisterende lån	Rente af forventet lånoptagelse	Rente i alt
2016	18.751.945	681.797	19.433.742
2017	18.503.168	1.451.808	19.954.976
2018	19.039.313	1.884.646	20.923.959
2019	18.803.274	2.358.887	21.162.161

Renteberegningen af den budgetterede lånoptagelse i 2016 er foretaget med 1,8 % for 70 % (fast rente) af den budgetterede lånoptagelse. For lånoptagelserne der foretages i de efterfølgende år 2017 – 2019 er der beregnet med en let stigende rente i perioden.

For den resterende del på 30 % (variabel rente) er renten for 2016 indregnet med 0,2 %. For lånoptagelsen for 2016 og de efterfølgende års lånoptagelser er renten indregnet med en svagt stigende tendens.

Rente af den forventede låntagning i perioden 2016– 2019 er akkumulerede beløb, dvs udgiften i 2016 vedrører de lån, som forventes optaget i 2016, mens udgiften i 2017 vedrører den budgetterede lånoptagelse i 2016 + 2017 osv.

Kurstab/Kursgevinster

I det foreliggende budget er der indregnet kurstab for netto 320.000 kr. Kurstab opstår når obligationer købt til en kurs på over 100 udtrækkes til indfrielse til kurs 100. Det budgetterede kurstab er fastlagt ud fra den nuværende obligationsbeholdning, idet udtrækningsprocenterne forventes uforandrede.

Garantiprovision

Der er budgetteret med en indtægt på -4.000.000 kr. Garantiprovisionen opkræves af kommunegaranterede lån til Frederikshavn Forsyning, samt garantier for lån ydet til andre forsyningselskaber i Frederikshavn Kommune efter den 30. marts 2011. Garantiprovisionssatsen udgør p.t. 0,75 % p.a. og opkræves af restgælden ultimo regnskabsåret.

Tilskud og udligning

De generelle tilskud samt udligningsordninger er budgetteret ud fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt udmeldinger fra Social- og Indenrigsministeriet.

Beløbene for overslagsårene er beregnet i KL's prognosemodel. Beløbene i overslagsårene er beregnet på baggrund af et udskrivningsgrundlag, der er fremregnet med KL's forventede stigningsprocenter samt reguleret med den forventede nedgang i befolkningstallet. I forbindelse med budgetforliget er der for overslagsårene indregnet at 50 % af omprioriteringsbidraget er tilbageført.

De generelle tilskud kan i perioden 2016- 2019 specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Kommunal udligning				
Generelle tilskud	-825.036	-818.846	-803.040	-780.956
Statstilskud	-90.262	-108.329	-93.445	-82.659
Udligning af selskabsskat	-12.636	-13.130	-13.434	-13.655
Kommunal udligning i alt	-927.934	-940.305	-909.919	-877.270
Beskæftigelsestilskud	-171.971	-174.380	-176.821	-179.296
Udligning vedr. udlændinge				
Samlet tilskud vedr. indvandrere og flygtninge	-20.640	-21.033	-21.433	-21.840
Samlet tilsv. vedr. indvandrere og flygtninge	44.064	44.529	44.994	45.475
Udligning vedr. udlændinge i alt	23.424	23.496	23.561	23.635
Særlige tilskud				
Tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner	-16.256	0	0	0
Ekstraordinær finansiering	-58.692	0	0	0
Det særlige ældretilskud – et generelt løft	-9.624	-9.806	-9.992	-10.182
Det særlige ældretilskud – styrket kvalitet	-12.900	-13.141	-13.391	-13.645
Tilskud bedre dagtilbud	-4.452	-4.539	-4.625	-4.713
Bidrag til regionen, udvikling	7.770	7.888	8.003	8.121
Tilskud vedr. flygtninge	-4.800	0	0	0
Overgang vedr. refusionsomlægning	192	144		
Særlige tilskud i alt	-98.762	-19.454	-20.005	-20.419
I alt	-1.175.243	-1.110.643	-1.083.184	-1.053.350

Grundbidrag til regionen vedr. sundhedsområdet og udviklingsområdet

Grundbidraget til udviklingsområdet til regionen udgør 129 kr. pr. indbygger, hvilket svarer til et samlet budgetbeløb på 7.770.315 kr. for Frederikshavn Kommune.

I overslagsårene er bidraget fremskrevet med den kommunale pris- og lønudvikling som forventet af KL. Bidragene er desuden reduceret i forhold til befolkningsnedgangen.

Bidragene indgår ikke i udvalgenes budgetter, men er indeholdt i tilskuds- og udligningsbeløbene.

Refusion af købsmoms

Det forventes at kommunen i 2016 på de ikke momsregistrerede områder, vil få udgifter til moms på i alt 103.854.302 kr. Denne udgift vil blive refunderet fra Social- og Indenrigsministeriet

Der er budgetteret med tilbagebetaling af moms på 107.000 kr. beregnet som 7,5 % af kommunens lejeindtægter. Tilbagebetalingen finder sted, idet kommunen ellers ville få momsudgifterne refunderet to gange - dels fra Social- og Indenrigsministeriet dels via lejeindtægter, idet lejebetalinger skal kalkuleres inkl. moms.

Kommunal indkomstskat

Ved Byrådets 2. Behandling af budget 2016 og budgetoverslagsårene 2017 – 2019 har Byrådet valget mellem at tage imod det statsgaranterede udskrivningsgrundlag og tilskudsbeløb eller at selvbudgettere.

Kommunal indkomstskat er i 2016 indregnet med skatteprovenuet udregnet på grundlag af Social- og Indenrigsministeriets udmelding om statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2016.

I budgetoverslagsårene 2017-2019 er skatterne budgetteret på baggrund af KL's skøn for statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

År	Udskrivningsgrundlag – kr.	Indkomstskat – kr.	Stigning – pct.
2016	9.317.569.000	2.441.203.078	
2017	9.345.770.000	2.448.591.767	0,3 %
2018	9.577.232.000	2.509.234.814	2,5 %
2019	9.761.094.000	2.547.289.304	1,5 %

Der er indregnet en udskrivningsprocent på 26,2 % i hele budgetperioden. I forhold til 2015 er beskatningsprocenten således uændret.

Selskabsskat m.v.

Selskabsskat er i budgetoplægget for 2016 indregnet med 42.913.950 kr., hertil kommer udligning på 12.636.000 kr. Det er det endelige provenu fra selskabsskat for skatteåret 2014 (vedrørende indkomståret 2013), der er afregnet og dermed indgår i de kommunale budgetter for 2016. Dette er en stigning i forhold til 2015 på 2,96 % fra indtægterne for selskabsskatten ekskl. udligningen.

Der er jf. KL's forventninger til udviklingen i selskabsskatten er en stigning på 9,3 pct. fra 2016 til 2017, en stigning på 3,2 pct. fra 2017 til 2018 og en stigning på 3,8 pct. fra 2018 til 2019.

Forudsætningen for beregningen af overslagsårene i budget 2016 er, at overslagsårene er fremskrevet med KL's skøn over vækst for selskabsskat.

Kommunal grundskyld

Grundskylden er indregnet med udgangspunkt i den seneste vurdering af grundværdierne for Frederikshavn Kommune pr. 1/10 2012. Grundskylden er indregnet med 29,9 ‰ (7,2 ‰ for produktionsjord) i hele budgetperioden.

Det forventede provenu vedr. grundskyld er 235.531.000 kr. for 2016.

Anden skat på fast ejendom

Dækningsafgifter på offentlige ejendomme: Byrådet kan beslutte, at der skal opkræves dækningsafgifter af offentlige ejendomme, som er fritaget for at betale grundskyld.

Der er indregnet opkrævning af dækningsafgifter efter følgende satser:

- Statsejendomme: halvdelen af den gældende grundskyldspromille = 14,95
- Regionsejendomme: halvdelen af den gældende grundskyldspromille, dog maksimalt 15 promille. I Frederikshavn er promillen på 14,95
- Forskelsværdi: Er budgetteret med 8,75 promille.

Dækningsafgifterne er budgetteret således:

Statsejendomme - grundværdi	520.281 kr.
Regionsejendomme	206.696 kr.
Forskelsværdier	3.162.497 kr.
Samlet provenu	3.889.474 kr.

SPECIELLE BEMÆRKNINGER BALANCEFORSKYDNINGER

Kontante beholdninger

Forskydninger i likvide midler er budgettets balancepost. I budgettet for 2016 og budgetoverslagsårene 2017 – 2019 er der budgetteret med følgende forbrug / opsparinger:

(beløb i 1.000 kr.)	Forbrug	Opsparing
Budget 2016		14.787
Budgetoverslag 2017	-48.762	
Budgetoverslag 2018	-37.486	
Budgetoverslag 2019	-49.397	

Oversigten viser, at der over fireårsperioden fra 2016 til 2019 er budgetteret med et samlet forbrug af kassen på 120,9 mio. kr. Som det fremgår af finansieringsoversigten betyder det, at kommunen ved udgangen af 2019 vil have en negativ kassebeholdning på -177,3 mio. kr.

Pantebreve

I budgettet for 2016 er der indregnet en indtægt på 2.500 kr. vedr. afdrag på 1 pantebrev.

Udlån til beboerindskud

Kommunen har pligt til at udlåne beløb til indskud i almennyttige boliger, når borgerne opfylder en række betingelser.

Staten refunderer 2/3 af nettoudgiften. Der er i 2016 budgetteret således:

	2016
Forventet udlån.....	3.500.000 kr.
Indbetalte afdrag.....	-2.500.000 kr.
Udlån flygtninge med 100 % refusion.....	300.000 kr.
Indbetalte afdrag (100 % refusion).....	-240.000 kr.
Udbetaling af garantibeløb.....	100.000 kr.
Indfrielse af uopfyldte lån.....	-70.000 kr.
Afdrag på beboerindskud udlånt efter § 74.....	-300.000 kr.
I alt.....	790.000 kr.
Statsrefusion 2/3.....	-198.000 kr.
Statsrefusion, flygtninge 100 %.....	-60.000 kr.
Statens andel (2/3) af indbetalte afdrag på beboerindskud efter § 74.....	198.000 kr.
Kommunal nettoudgift.....	730.000 kr.

Indskud i Landsbyggefonden

I forbindelse med budgetlægningen for 2016 har der været rettet henvendelse til kommunens boligforeninger, for at afdække hvilke projekter, der er under planlægning.

Der er kommet tilbagemeldinger fra boligforeningerne i sommeren 2015. Tilbagemeldingerne fra boligforeningerne fremgår af nedenstående skema.

Kommunal andel af boligprojekter
 (Indskud i Landsbyggefonden)

Beløb i 1.000 kr.		Skema	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Projekter, som har været til behandling i byrådet</i>							
<i>N = Nybyggeri R = Renovering</i>							
Frederikshavn Boligforening							
R/N	Afd. 1 Vinkelgården	Foreløbig			2.800	300	
R	Afd 3 Bakkegården	Foreløbig				364	
R	Afd. 14 Lindebo	Foreløbig					1.100
R	Afd. 34 Aalborgvej 431, Dybvad	Foreløbig		500			
R	Afd. 4 Cloosparken*	Foreløbig			84		
R	Afd. 28 Ringparken	B	200				
Boligforeningen Vesterport							
R	Afd. 6 - Engparken - Helhedsplan	A	200				
R	Afd. 4 Mølleparken - P.Dresselsvej+Elius Andersensvej	A	400				
N	Afd. 30 - 84 almene familieboliger	C	602				
Skagen Boligforening							
	Afd. 12 - Helhedsplan	B		200			
Total			1.402	700	2.884	664	1.100
Uforbrugte midler/ØKD 2014-2015			4.266				
Budgetforslag 2016 - 2019			6.500	5.500	5.500	5.500	5.500
Restbudgetbeløb til disponering			9.364	4.800	2.616	4.836	4.400
<i>Projekter, som ikke har været til behandling i byrådet</i>							
Frederikshavn Boligforening							
N	Afd. 47 Saltebakken				7.600	7.600	
R	Afd. 6 Koktved						600
N	Solsbæksvej 2, Sæby			3.000			
R	Afd. 8 Munkeparken, Rimmensalle						1.000
Boligforeningen Vesterport							
N	Afd. 4, Ombygning af lukket børnehave til 5 familieboliger			950			
N	Strandby Havnefront 2, etape 1 – 40 boliger				6.500		
N	Strandby Havnefront 2, etape 2 – 40 boliger						6.500
N	Hjørringvej/Abildvej 35 familieboliger						6.000
R	Afd. 1 "Det gamle Vesterport" - foreløbig						1.000
N	Kilden, Lerstien 1. etape - 20 boliger			3.900			
N	Kilden, Lerstien 2. etape - 15 boliger				2.850		
N	Kilden, Lerstien 3. etape - 45 boliger						8.000
Skagen Boligforening							
R	Afdeling 1						5.000
Boligforeningen Neptun							
R	Afdeling 6				118		
R	Afdeling 7				287		
Total			0	7.850	17.355	7.600	28.100
Rest budgetbeløb til disponering incl. øvrige planlagte ikke godkendte projekter			9.364	-3.050	-14.739	-2.764	-23.700

Opgørelsen er udarbejdet på baggrund af indmeldinger fra Frederikshavn Boligforening ,Boligforeningen Vesterport, Skagen Boligforening, Boligforeningen Neptun, Lejerbo og Domea

Der er tale om oplæg fra boligforeningerne. Nogle af projekterne har været til behandling i byrådet, mens andre alene er ønsker fra boligforeningernes side.

Andre langfristede udlån og tilgodehavender

Der er i 2016 budgetteret med en nettoudgift på 2,0 mio. kr.

Vedr. udgifter til betaling af ejendomsskatter for pensionister, som har fået bevilget henstand med betalingen er der netto afsat en udgift på 2,5 mio. kr. Beløbet forventes lånefinansieret og er indeholdt i den budgetterede låneoptagelse.

Herudover er der indregnet 0,5 mio. kr. vedr. afdrag på lån til diverse institutioner og foreninger.

Deponerede beløb

Frederikshavn kommune vil pr. 31.12.2015 have deponeret 16,7 mio. kr. Frigivelse af beløb i budgetår 2016 samt overslagsårene 2017 til 2019 er specificeret nedenfor:

	2016	2017	2018	2019
Frigivelse vedr. salg af vejbelysning	-1.415.768	-1.415.768	-1.415.768	-1.415.768
Frigivelse vedr. Sundhedshus Sæby	-442.548	-442.548	-442.548	-442.548
Frigivelse i alt	-1.858.316	-1.858.316	-1.858.316	-1.858.311
Rest deponering	14.868.452	13.010.136	11.151.820	9.293.509

Anden gæld

På denne funktion registreres bl.a. kommunens udbetaling af dagpenge, fleksydelse m.v. på statens vegne. Da det er statens udgift er der 100 % refusion og refusionerne indgår samtidig med at udbetalingerne finder sted. Kun for delpensionens vedkommende indgår refusionen ultimo den måned, hvor udbetaling finder sted.

Frederikshavn Kommune skal i 2016 udbetale 55,4 mio. kr. til borgerne, som specificeret nedenfor:

På denne funktion registreres ligeledes statens andel af udlån til boligindskud, fratrukket indbetalte afdrag vedrørende boligindskudslån. Herudover udbetales ligeledes statens andel af afdrag på beboerindskud efter § 74.

Staten afholder 2/3 af udlånene og modtager 2/3 af de indbetalte afdrag. Det samlede udlånsbeløb samt budgetterede afdrag findes på funktion 08.32.23.

Statens andel af forventede udlån fratrukket forventede afdrag	-198.000 kr.
Statens andel af boligindskudslån (udlån til flygtninge) 100%.....	-60.000 kr.
Statens andel af indbetalte afdrag på beboerindskud efter § 74	<u>198.000 kr.</u>
I alt	-60.000 kr.

	Udgifter	100 % refusion
012 Sygedagpenge til lønmodtagere hos forsikrede arbejdsgivere	7.607.000	7.607.000
013 Sygedagpenge i øvrigt	28.224.000	28.224.000
018 Delpension	286.000	286.000
106 Fleksydelse	19.184.000	19.184.000
107 Bidrag vedr. Fleksydelse	99.000	99.000
I alt	55.400.000	55.400.000

Kirkelige skatter og afgifter

Hos borgere, som er medlemmer af folkekirken, opkræves i 2016 kirkeskat med en skatteprocent på 1,03 %.

Beløbet udbetales i 12-dele til kommunen, som herefter udbetaler de opkrævede skatteindtægter til kirkekasserne efter en fordeling, som modtages fra provstiudvalget.

Landskirkeskatten, der udbetales til Folkekirkens administrative Fællesskab, er udmeldt fra Kirkeministeriet.

Der udbetales forskudsvis 1/12 hver måned til Folkekirkens administrative Fællesskab, Kirkekasserne og Frederikshavn Provsti.

Fordelingen af de opkrævede kirkeskatter kan specificeres således:

Indtægter	
Skatteprovenu i 2016	-84.360.904
Udgifter	
Landskirkeskat	12.278.305
Udbetaling til kirkekasser	68.339.260
PUK-kasse + 5 % midler	3.743.339
Udgifter i alt	84.360.904
Overskud i 2016	0

Afdrag på lån

Kommunen forventes ved udgangen af 2015 at have en langfristet gæld på ca. 1.325,6 mio. kr. (ekskl. finansielt leasede aktiver). I 2016 er der indregnet et afdrag på den langfristede gæld på 69,9 mio. kr. hvorefter afdragsbyrden stiger i 2017, 2018 og i 2019. De budgetterede afdrag på lån er sammensat af kendte afdrag på eksisterende lån, samt beregnede afdrag på ny låneoptagelse i 2016 – 2019.

Kommunens budgetterede afdrag kan opgøres således:

Beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
08.63 Selvejende institutioner med overenskomst	103	110	118	126
Afdrag på 2 fortsættende lån	103	110	118	126
08.68 Realkredit	81	87	93	65
Afdrag på 1 fortsættende lån	81	87	93	65
08.70 Kommunekredit	67.332	71.296	73.860	76.491
Afdrag på 16 fortsættende lån	64.122	65.620	67.164	68.759
Afdrag på kendt ny låneoptagelse i 2016 - 2019	3.210	5.676	6.696	7.732
08.77 Langfristet gæld vedr. ældreboliger	2.390	2.463	2.538	2.617
Afdrag på 4 fortsættende lån	2.390	2.463	2.538	2.617
Afdrag på eksisterende lån	66.696	68.280	69.913	71.567
Afdrag på ny låneoptagelse	3.210	5.676	6.696	7.732
Afdrag på lån - TOTAL	69.906	73.956	76.609	79.299

Foruden afdrag betales også renter af den langfristede gæld. Nedenfor vises en oversigt over den samlede ydelse på kommunens lån.

Beløb i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Eksisterende lån	85.448	86.783	88.952	90.370
Afdrag	66.696	68.280	69.913	71.567
Renter	18.752	18.503	19.039	18.803
Budgetteret låneoptagelse	3.892	7.128	8.581	10.091
Afdrag	3.210	5.676	6.696	7.732
Renter	682	1.452	1.885	2.359
Ydelse på lån - TOTAL	89.340	93.911	97.533	100.461